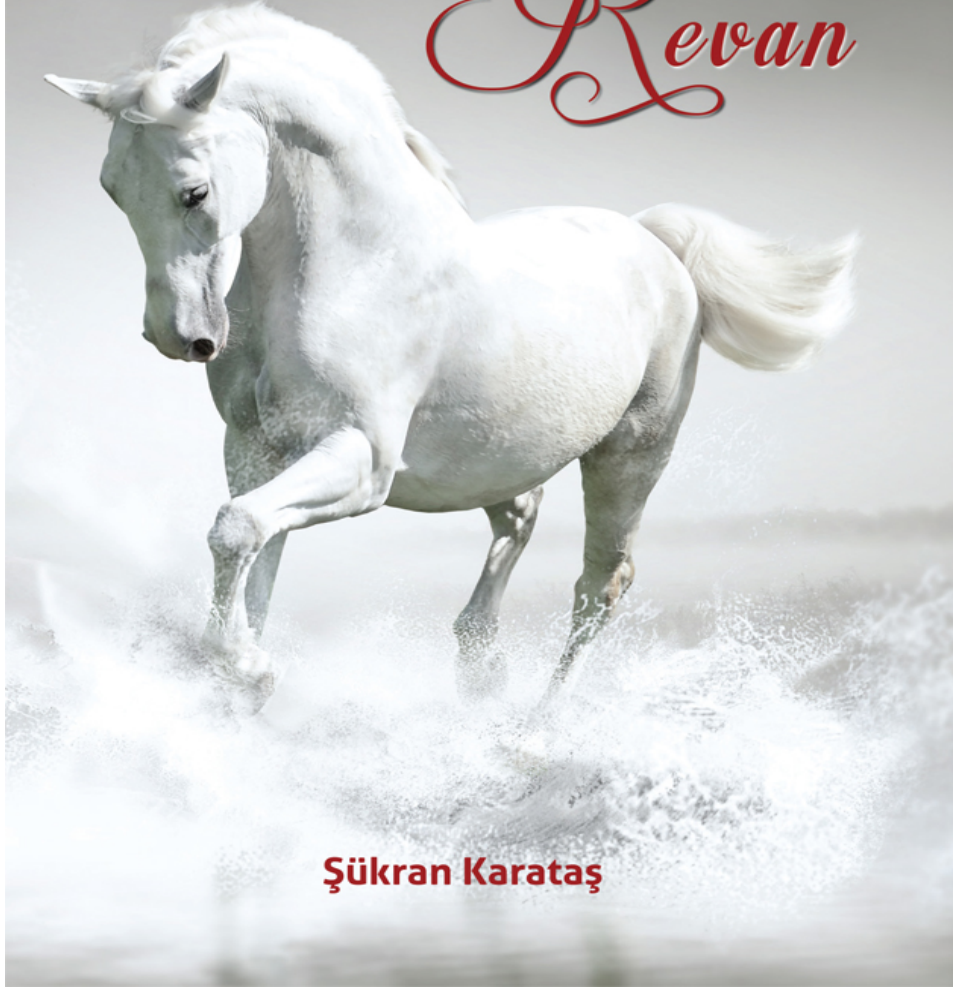

Ruh-u Revan

Şükran Karataş

RUH-U REVAN

Şükran Karataş

E-mail: Shukran@shukranpublishing.com

Copyright © 2013 Şükran Karataş

Baskı: 2013, Her hakkı Şükran Yayımcılığına aittir.

Web adresi: <http://shukranpublishing.com/>

<http://www.theonlydeity.com/>

E-mail: shukran@shukranpublishing.com

Birinci baskı

ISBN: 978-605-63993-1-2

(Tercüme: Wail in Veil)

Kapak: Ufuk Balmumcu E-mail: benuufuk@yahoo.com

Yazarın yazılı izni alınmadan bu kitabın hiç bir bölümü, yazılı, elektronik, fotokopi ve herhangi bir şekilde kaydı yapılamaz ve yeniden üretilip çoğaltılmaz. Böyle bir durum karşısında gerekli kanuni işlem yapılacaktır.

Senin için

RUH-U REVAN

Leyla kaldığı yurda döndüğünde hala tir tir titriyordu, başına gelen şeye anlam vermek bir yana, böyle bir şeyin gerçekleşmiş olduğuna inanmak dahi istemiyordu. Başına gelen bu işi nasıl kabullenebilirdi. İmkansızla mümkün nasıl aynı yerde buluşabilirdi. Bu imkansız bir şeydi, kesinlikle imkansız. Akli bir yandan bazı düşüncelere isyana hazırlanırken, bir yanda da en acımasız neden, nasıl, niçinlerle silahlanmış soru bombardımanı altında kalıyordu. Ne yazık ki, Leyla'nın hiç birine karşı gelecek gücü kalmıştı. Zaten, Londra'nın o kalabalık gürültülü yollarını nasıl geçtiğinin, yurda nasıl ulaştığının, odasına nasıl girdiğini ve kendisini nasıl yatağın üzerine attığının, farkında bile değildi.

Odasına girdiğinde saat akşamın altısı civarındaydı, yarım saatlik yolu nasıl gelmişti, gerçekten ama gerçekten bilmiyordu. Yatağın üzerinde perişan ve kendini bilmez halde yatan bu kadın kimdi, kesinlikle kendisi olamazdı. Kalbinde, bir yandan katlanılamayacak derecede acı bir yanma, bir yandan da inanılmaz derecede tatlı bir mutluluk sancısı vardı. Heyhat, birbirinin tam zıttı olan bu uçlar nasıl oluyor da bir yerde böylesine birleşebiliyorlardı.

Bu duyguyu anlamanın da anlatmanın da mümkünatı yoktu. Çünkü bu durumu ne akli alabiliyor, ne azaları dile getirebiliyor, ne de kelimeler izah edebiliyordu. Bu, acizliğin en doruk noktası olmalıydı. Ne sebep kalmıştı ortada ne de sonuç. Ne geçmiş vardı, ne de gelecek. Zaman durmuş, Leyla ölümle yaşam arasında bir yerlere sıkışmış can çekişiyordu adeta. Her şey bir nokta olmuş, Leyla'nın kalbinde birleşmişti. Bu noktanın bir ucu kendi kalbinin en derinlerinde yaka, yıka, seve, okşaya, yol alırken, bir ucu da Arşı Ala'ya kanatlanmış feryat, figan, imdat nidaları ile yükselmeye çalışıyordu. Zavallı bedeni kalbine sığınmış, ruhunun zorlamaları

altında çatır çatır çatırdıyor bir anda paramparça olmamak için verdiği mücadele sonucu alevler içinde yanıyordu. Zavallı ruhu da boğulurcasına kalbine sıkışmış, kurtulabilmek için tüm gücü ile canhıraş feryat ediyor, mücadele veriyordu. Üstelik, bunları yaparlarken oluşan sınırsız acıdan sonsuz mutluluk duyuyorlardı. Leyla kontrolü tamamen kaybetmiş her şeyi oluruna bırakmıştı. O ana kadar oluşmuş bütün değerler alt üst olduğu için sorgulamanın da hiç bir manası kalmamıştı zaten.

Leyla daha önce hayatında böyle bir şeyle hiç karşılaşmamıştı ki. Şu an bildiği tek bir şey vardı, o da bedeni bir yana, ruhu öbür yana çekiyor, kendisini kendisinden ayırmaya çalıştığı için paramparça oluyordu. Kendisinde bulunan sınırsız varlık, sınırlı varlığa sınırsızca meydan okuyordu. Daha önce birbirleri ile mutlu mesut anlaşarak yaşayıp giderken, ikisine de isyan bayraklarını çektiren, birbirlerine savaş ilan ettiren o şey ne olabilirdi ki. Onları, bunu yapmaya zorlayan sebebin ve arkasındaki gücünde aynı olması akıl almaz bir olaydı. Zavallı Leyla'nın yenik düşen beyni de, akli da bunları sorgulamaktan da anlamaktan da aciz kalmıştı.

Bedeni ve ruhu gibi, duyguları da kitlenmişti. Yatağın üstünde, hareketsiz, duygusuz, düşüncesiz, parmağını bile kıpırdatamayacak halde uzanıyordu. Yurttaki kaldığı daire sadece bayanlara ait bir yerdi. Yedi tane odası ve herkesin paylaştığı bir mutfağı vardı. Her odanın içinde gerekli mobilyaların yanı sıra kendisine ait banyo ve tuvaleti vardı. Daireye girildiğinde bir koridora karşılıklı sıralanmış kapılar görünüyordu ve soldaki ilk kapı mutfak kapısıydı. Mutfakta herkesin kendisine ait kilitli dolapları, iki buzdolabı, iki fırınlı ocak ve de ortada kocaman bir masa bulunmaktaydı.

Mutfağın hemen yanındaki bir numaralı kapı Japon bir kıza aitti. İki numaralı kapı da Leyla'nın odası idi. Üç numaralı oda da ise başka bir Japon kız vardı. Lakin o kız biraz geç geldiği için, o ana

kadar gruplaşmış, kaynaşmış olan diğer kızlarla uyum sağlamada biraz problem yaşıyordu. Sol tarafta olan odaların en sonunda, yani dört numaralı oda da ise Tayvanlı bir genç kız kalıyordu. Girişte sağ tarafta Leyla'nın kapısı ile tam karşı karşıya olan yedi numaralı oda Japon bir kıza aitti. Onun yanındaki altı numarada Çinli ve beş numaralı oda da bir İngiliz kız vardı.

Leyla, yaşça onlardan bir hayli büyük olmasına rağmen aralarında çok güzel bir bağ kurmuşlardı. Fakat Leyla'nın yaşından dolayı kızlar ondan çekiniyor rahat hareket edemiyorlardı. Leyla yanlarında iken kızlar kendilerine çeki düzen verme gayretine giriyorlardı. Bu sebepten dolayı Leyla onları yalnız bırakmak için çoğu kez odasında bir başına kalmayı tercih ederdi. Fakat anne olmanın da verdiği doğal içgüdü ile onların iyi ilişkiler kurması için elinden geleni yapıyor, güzel anlaşmalarına da için için seviniyordu. Her akşam onların koridorda bir aşağı bir yukarı konuşmalarını bu arada da fısır fısır konuşup gülüşmelerini duymak çok hoşuna gidiyordu.

Ne var ki, çok geç gelen üç numaralı kız için kaygı duyuyor, bu kızcağızın da diğerleri ile uyum içine girmesi için son derece gayret gösteriyordu. Çünkü insan fitratında sonradan geleni kabullenme problemi vardı ve bu üniversiteye yeni başlamış gençler arasında daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkabilirdi. Üç numaradaki kız çok ilginç bir karaktere sahipti, diğer kızlara kıyasla çok daha güzel, uzun boylu, alımlıydı ve çok güzel giyiniyordu. Buna rağmen zaman zaman anlaşılması pek de kolay olmayan davranışlarda bulunuyordu. Odasının kapısına kendisi kadar ilginç bir resim asmıştı. A4 büyüklüğünde bir kağıdın tam ortasında, tam ortadan ikiye bölünmüş bir daire çizilmişti, üst kısımdaki yarı dairede Hz Meryem addettiği kutsal bir kadın resmi ve alt yarım dairede de kötü kadın addettiği bayağı bir kadın resmi bulunuyordu. Bu iki karakter orta çizgi üzerine birbirlerinin tam aksi olarak

yerleştirilmişti. Kağıt ortadan katlandığı takdirde onlar tam üst üste gelir durumdaydılar.

Bu resim diğer kızların olduğu gibi Leyla'nın da çok dikkatini çekmişti ve sonunda bir büyük olarak anlamını sormak da ona düşmüştü. Ne var ki, üç numaralı kızın cevabı kendisinden de resimden de daha ilginçti. Kızın dediğine göre, kendisi gerçek hayatında o daireyi ikiye bölen incecik düz çizgi üzerinde yürümekte ve her an o ikisinden birinin tarafına düşebilir tedirginliğini yaşamaktaydı. Onun için de daima tetikte olmak zorunluluğunu hissediyor ve bitap düşüyordu. Aslında, sonunda çok yorgun ve bitkin düşüp ne olursa olsun demekten de çok korkuyordu.

Geleli bir hayli olmasına rağmen üç numaradaki bu kızın eşyaları hala bavullarda duruyordu. Leyla, kaynaşmalarına vesile olur umuduyla diğer kızları onun eşyalarını beraber yerleştirmeyi teklif etmelerini istemişti, o da kabul etmişti. Kızlar güle oynaya eşyaları yerleştirirken bir kaç panik içinde Leyla'nın odasına gelmiş ve bavullardan birisinin tamamen ilaç dolu olduğunu söylemişlerdi. Leyla bu duruma çok kaygılanmıştı fakat kızı sorgulama pozisyonunda değildi. Ne sosyal ilişkiler açısından ne de kanunen ona herhangi bir müdahalede bulunmaya hakkı yoktu. Sadece diğer kızların çok ama çok dikkatli olmalarını ve her ne durumda olursa olsunlar, çok kötü hakarete dahi maruz kalsalar şahsen müdahaleye kalkışmamalarını tembih edebildi. Zavallı kızların kaygılı bakışları, kendi kaygılarına kaygı katıyordu fakat, o gece olanları kesinlikle tahmin bile edemezdi.

İşte, o gece Leyla'nın ruhunun bedenine alenen savaş açtığı geceydi. Leyla onların bir aşağı bir yukarı koşuşturmalarını duyuyor, diğer gecelerden biraz farklı olduğunu da sezebiliyordu. Heyhat, ne yazık ki içinden gelen sesleri anlayamaz, anlam

veremezken, dışardan gelen seslere nasıl anlam verecekti. Kendi özünü anlamaktan aciz kalmış biri, başkalarını nasıl anlasındı ki. Bu durumda en iyi çare her şeyi bloke etmektir, tüm algıları kilitlemek, ne içerden gelen seslere, ne de dışardan gelen seslere anlam vermeye çalışmamaktır. Leyla'nın içinde bulunduğu durumun tek çıkar yolu da bu idi zaten.

İmkansızın tarifi mümkün olabilir miydi?

Şayet, bütün mümkünatları bir araya toplasa ve anlatmaya çalışsaydı bile anlaşılması imkansızdı. Leyla'nın duygularına bakılırsa, sanıyordu ki insanlık tarihinde bu durumu yaşayan tek kadın kendisiydi. Kendisinden başka hiç bir kadın böyle bir şey yaşamamıştı, olması mümkün olmayan bir şey nasıl yaşansındı ki. Bu duruma ait ne insanlık tarihinde, ne sosyal ne de din bilimlerinde örnek görmemişti, duymamıştı. O halde, anlamak ve anlaşılacak nasıl mümkün olabilirdi ki. Şu an, o üç numarada ki kız gibiydi, incecik bir çizgi üzerinde yürüyordu, fakat Leyla'nın yürüyüşü ölüm ve kalım arasındaydı. O kız gibi biliyordu ki, kurtuluşu yok eninde sonunda düşecek, fakat ne tarafa düşeceğini kesinlikle bilemiyordu.

Bu arada kalbinde bir noktaya odaklanmış o yakıcı acı ve tatlı duygu yavaş yavaş yayılmaya başlamıştı. Bu, kesinlikle bir hayal ürünü değildi. Gerçekten oluyordu. Beden ve ruh beraber bir şeyler yapıyordu. Leyla bunu açıkça hem gözlüyor hem de hissediyordu, lakin tarif edemiyordu. Kördüğüm olmuş bütün duygular yavaş yavaş açılmaya, bedeninin bütün aza ve alemlerine yayılmaya başlamıştı. Fakat, olay imkansızlığını hala tüm varlığı ile koruyordu.

AŞK denilen şey bu olabilir miydi?

Leyla elli beş yaşında evli ve iki çocuk annesi olan bir kadındı. Aşık olabilir miydi? Bu ne cüret! Bu yaşta, bu durumda böyle bir şeyin olabilmesi mümkün müydü? Mümkünatsızlık bu kadarla kalsa iyiydi. Nasıl olur da, Müslüman evli bir kadın, Müslüman olmayan evli bir erkeğe aşık olabilirdi?

Hayır! Hayır! Hayır!

Bu muhakkak başka bir şey olmalıydı ve kendisine has bir tarifi bulunmalıydı.

Leyla'nın gözleri de yaşadığı şoktan yavaş yavaş kurtulurken, isyana yönelip kendiliğinden ağlamaya başlamışlardı. Önlerine gelen her şeye, her nedene sicim sicim ağlarını atalarken, gözlerinin içinde ateş toplarına, yanaklarından aşağı süzülürken buz tanelerine dönüşüyorlardı. Bütün bu olanlara rağmen, birileri ona, bu duyguları senden alabiliriz deselerdi, o buna kesinlikle müsaade etmez, ufacık bir parçasının dahi kendisinden alınmasını kabullenmezdi. Çünkü o anda o duyguların ondan alınması Leyla'nın dünya ahiret sonu demekti adeta.

Müslüman bir kadın olan Leyla namaz kılmakla yükümlüydü ve de namaz zamanı geçmeden namazını kılmak zorundaydı. Gece yarısı kendisini sürükleyerek kalktı, abdest aldı ve namaza durdu. Gözlerinden aralıksız sicim gibi yaşlar, kalbinde acı, tatlı sancılarla tek sahibi olan Yaratıcısının karşısında duran Leyla, biliyordu ki O, Leyla'nın sığınabileceği tek var, yardım elini bir 'Ol' demesi ile uzatabilecek olan tek yardı. Leyla neredeyse bitmiş tükenmiş, kendisinden geçmiş bir vaziyette seccadenin üzerinde oturmaktayken, bir çığlık ve arkasından kapısına ardı ardına vurulan yumruklarla sıçradı.

Saat sabahın üç sıralarıydı, herkesin uykuda olması gerekirken, bu ne olabilirdi ki? Leyla kapıyı açtığında bir de ne görsün, üç ve bir numara hariç diğer kapılardan kızlar sadece başlarını çıkarmış parmakları ile bir numaralı kapıyı işaret ediyorlar ve bir numaradan da alabildiğine yüksek sesli bir çığlık sesi geliyordu. Leyla, kızların işaret ettiği kapıya bakınca, A4 ebadında bir kağıdın üzerine kanla yazılmış ve kapıya asılmış notu görür ki, taze kan harflerden aşağı doğru hala süzülmemektedir.

"SENİ ÖLDÜRECEĞİM"

Olay korku filmlerindeki sahneleri andırıyordu. Bir numarada yaşayan, kapısında kanların süzüldüğü yazı asılan dolayısıyla korkan ve odasında mahsur kalan kız avazı çıktığı kadar bağıyordu. Sesinin tonu ise korkudan neredeyse kendisinden geçme alametleri sergiliyordu. Leyla bunu kimin yaptığını sorar sormaz, bu sefer bütün parmaklar üç numaralı kapıya yönelmişti. Kızlar yurdun güvenlik merkezine telefon etmiş bir yetkilinin gelmesini bekliyorlardı. Aradan bir hayli zaman geçmesine rağmen ne gelen vardı ne de giden. Leyla güvenliğe tekrar telefon edip olayın vahametini anlatmasına rağmen gelen giden yoktu. Bu da gerçekten inanılması mümkün olmayan başka bir olaydı.

Konu ve durumun vahameti Leyla'yı aşıyordu, olay çok ciddiydi ve yanlış bir adım, geri dönülmez hatalara neden olabilirdi. Bir taraftan, bir numaradaki kız var gücü ile ölümüne bağıyor, öbür taraftan da üç numaradaki kız sessiz feryatlarla ölümüne kan kaybediyor olabilirdi. Öbür kızlarda ise renk beniz kalmamış tir tir titriyorlardı. Ne yazık ki güvenlikten hala ses seda yoktu. Daha sonra, o gece Leyla neden polisi aramadığını hiç bir zaman anlayamadı. Bir numaradaki kız, en azından bağırarak kadar sağlıklı idi. Fakat üç numaradan ne ses ne de seda vardı, ölüm sessizliği çökmüştü üstüne adeta. Hiç şüphesiz, bir numaralı odanın

aksine üç numaralı oda sessiz sedasız ruh-u revan saklıyordu. O kızın sessiz feryatları belki bir numaradaki kızın ölürcesine haykırılarından daha yüksekti lakin duyulmuyordu. Ne yazık ki, sessizliğin kaderiydi bu, ne kadar yüksek olursa olsun, duyulmamak.

Leyla, üç numaradaki kızın kanamasının ölümcül olmadığından bir şekilde emin olmak zorundaydı. Çekine, çekine kapıyı çaldı. Tekrar tekrar çalmasına rağmen kızcağız cevap vermiyordu ve herkes onun içerde olduğunu biliyordu. Bu sefer kapıyı kendisinin çaldığını belli etmek için yavaşça seslendi ve yardıma ihtiyacının olup olmadığını sordu. Sadece kendisinin iyi olup olmadığını anlamak istediğini belirtti. Çünkü o Leyla'ya çok güveniyor ve zaman zaman da ona hayranlığını ve saygısını dile getiriyordu.

Kapıdaki resim hakkında konuştuğundan bir zaman sonra, bir akşam Leyla'nın odasına gelmiş ve uzunca sohbet etmişlerdi. Kızcağız, ana, babası ve tüm ailesi hakkında bir çok şey anlatmıştı. Annesi, yörenin çok zengin ve saygı değer bir ailesine mensup olduğunu, fakat kendisine göre fakir ve de kirli işlerle uğraşan bir ailenin oğlu olan babasına aşık olduğunu anlatmıştı. Her şeyi ve herkesi terk eden annesi, babasının yanında yaşamaya başlamış, fakat bu çok uzun sürmemişti. Aile kızın annesini kirli işler yapması için zorlamaya, tehditler etmeye başlamış ve sonunda kadın arkasında küçücük kızını da bırakarak kaçmak zorunda kalmıştı.

İşte, şimdi o küçük kız, içerde ölümüne kan kaybediyor olabilirdi. Kendisi de anne olan Leyla, o kıza karşı özel bir sempati duymaktaydı. O küçücük omuzlarına en ağır yükler yüklenmişti. Düşünmeden atılan kişisel adımlar, çarpık toplum değerleri bu kızın omuzlarına ta küçücükken yüklenmişti. Şüphesiz, bunu o kendisi seçmedi, başkaları kendi arzuları için seçim yaptı ve

sonucunu da bu çaresiz yavrunun omuzlarına daha doğmadan yükledi.

Onun ne suçu vardı?

Onun varlığı, iki kişinin düşünmeden attığı kişisel duygularının ve sadece menfaat odaklı bencil toplum değerlerinin ürünü değil miydi? Bu kızı bu hale getiren kişiler neredeydi şimdi? İçerde olan onların eserleri değil miydi? İçine feryatları gömerken dışına kan akıtıyor ve yavaş yavaş can çekişiyor olamaz mıydı?

Aslında her iki kapıdan da gelen acı feryatlar, acı gerçeklerin haykırılmasıydı. Cahillik, bencillik, vurdumduymazlık ve ölçsüzlük feryatları. Sadece birisi dışarıdan duyuluyor, diğeri duyulmuyordu. Ne yazık ki, ikisi de son derece gerçek olmasına rağmen, benlik ve bencilliğin sağır ettiği kulaklar dışa vuran feryatları, kör ettiği gönüllerde içe vuran feryatları duymuyordu maalesef.

Babasının ailesi ona bakmış büyötmüştü. Babasından ve babasının onu nasıl rencide ettiğinden bahsederken deli gibi ağlamaya başlamıştı. Fakat bu rencidenin derecesini, ne kendisinin anlatacak gücü, ne de Leyla'nın soracak cesareti vardı. Heyhat, birazcık anlayışı olan kişinin bunu tahmin etmesi zor olmasa gerekti. Bir genç kızı bu derece perişan duruma ne getirebilirdi? İçinde büyüdüğü sosyal değerlere kıyasla, görünüşü ve hareketleri kınanmış, anasının yapıp yapmadıkları ile suçlanmış dolayısı ile devamlı dışlanarak büyümüşü.

Onun anası tarafından gelen değişik karakterler daima küçömsenmiş, büyük bir hata gibi aşağılanmış, hor görölmüş ve bu kızcağız da bunların doğru olduğuna inanarak büyümüşü. Kendisi içinde bulunduğu değerlerin çirkin ördeği haline gelmiş ve buna inandığı için de için için sızlanıp, acı çekmişti. Kendisine anası

hakkında doğru düzgün hiç bir bilgi verilmezmiş. Ne öğrendiyse hep etraftan dedikodulardan kulağına gelen bilgilerden öğrenmiş.

On iki, on üç yaşlarına gelince anasını tanımak için ayak direktmeye başlamış. On beş yaşına gelene kadar zorlamış ve zorlanmış fakat sonunda anasını tanımaya müsaade almış. Ne yazık ki, bu seferde anasının yaşadığı toplum değerlerinin çirkin ördeği olmuş. Son derece şaşkın duruma gelen kızcağz her iki toplumdanda nefret etmeye başlamış. Ve on sekiz yaşına gelir gelmez oralardan kaçıp kendisinin tanınmadığı bir yere gitmek amacıyla İngiltere'ye gelebilmek için para biriktirmeye başlamış.

Onun için ortadan kaybolmak her iki aileye de ceza vermektir elbette. Aynı zamanda üniversite okumak da gelecek için umut kapısıydı. Bu arada Leyla onun para kazanmak için ne yaptığını, tahmin ettiği cevabı duymamak için sormaya bile cesaret edememişti. Fakat Leyla'nın emin olduğu ve kalbini umutla dolduran bir şey vardı ki, o da bu kızcağzda hala umut ışığının parlıyor olmasıydı.

Çünkü umudu var olanda, umut vardır demektir!

Sonunda İngiltere'ye gelip üniversiteye başlamıştı. Zaten her haliyle çok zeki bir kız olduğu belliydi, şayet okulunu bitirirse kendisini kurtarabilirdi. Ne yazık ki, o an Leyla bavul dolusu ilaçları hatırladı ve o ilaçların bu çok güzel, çok akıllı kızcağzı ne hale getirdiği düşüncesi altında titremeye başlıyordu ki, kapı yavaşça açıldı. Kızcağz inanılmaz derecede perişan haldeydi. Her iki bileği de kesilmişti ve üzerine bir şeyler sarılmaya çalışılmış fakat kan o sargıların dışına sızmış yere damlıyordu.

Bir numaradan feryatlar tüm hızıyla yayılıyor ve üç numarada bilekleri kesilmiş kız ölüm beyazlığı ile Leyla'nın önünde duruyordu

ve hala güvenlikten ses seda yoktu. Bu kız Leyla'nın tanıdığı o kız değildi. Kız yoktu ki orada, ölümle burun buruna gelmiş bir gövde vardı sadece. Konuşması kesinlikle anlaşılmıyor, ayakta durmakta zorlanırken gözleri adeta başka aleme bakıyordu. Leyla'nın kaygıları boşa değildi fakat bu kadar olacağını hayal dahi edemezdi.

Diğer kızlar hala başlarını kapılardan çıkarmış bakıyorlardı fakat bu manzara karşısında onların da tir tir titredikleri aşıkardı. Ne yazık ki, hala güvenlikten gelen giden yoktu. Leyla kızlara hemen bir ambulans çağırmasını işaret etti. Bu arada odalar arasında gidip gelerek hem onları sakinleştirmek için uğraşılıyor hem de başka bir zarar daha olmasın diye gayret gösteriyordu.

Zaman bir kere daha durmuştu sanki.

Ambulansın gelmesi yirmi dakika sürdü fakat orda bulunanlara sanki bir ömür boyu gibi gelmişti. Ve güvenlik bir zahmet ancak ambulansla gelmek zorunda kalmıştı ve sonunda üç numaradaki kız hastaneye gönderilmişti. Kızcağzın odasındaki ve koridordaki halılar kan içindeydi. Kapıda kanla yazılmış notu güvenlik alıp götürmüştü.

Üç numaradaki kız hastaneye gidince diğer kızlar hep beraber mutfakta toplanmışlardı. Bu arada da bağırmakta olan bir numara sakinleşmiş ağlamaya başlamıştı. Ama şu bir gerçektir ki herkes çok perişan bir haldeydi. Her biri bir ağızdan ne olduğunu Leyla'ya anlatmaya çalışıyorlardı. Anlaşılan oydu ki, bir numara ile üç numara kavga etmiş ve üç numara bir ara ortadan kaybolmuş, geri döndüğünde ise hareketleri çok anormalmiş. Bunu bekleyen kızlar yavaş yavaş sakince odalarına çekilmişler. Mutfakta yalnızlığa terk edilen ve zaten yaralı olan üç numara, daha da incinmiş olmalıydı ki, sonuç intikam almak olmuş.

Anlaşılan oydu ki, münakaşadan sonra gidip ilaç içmişti. Bu kendince kendisine destek amaçlı olabilirdi fakat kızların onu haklı olarak da olsa terk etmeleri tüm yaralarını deşmişti. Normal şartlar altında bu zeki ve akıllı kız kimseyi incitemezdi. Onun için, en önce bu insancıl akıl ve mantıktan kurtulmalıydı. O duygulardan kurtulmanın tek yolu ise onların sınır kilitlerini açan ilaçlardı. İşte o zaman akıl, mantık, duygu sebep ortadan kalkacaktı. O ilaçların tesiri altında olan kişi ise artık gerçek kişiliği olmayacaktı. Bir başkası olma durumunda da istediğini yapabiliirdi. Çünkü o artık kendisi değildi, ona söz geçiremezdi ve de yapılanlar için de kendisini suçlayamazdı.

İntikam almak için de önce kendisinin incinmesi gerekiyordu ki intikam almaya da hakkı olsun. Onun için de bileklerini keserek kendisini incitti. Bu acıyla intikam almaya hak sahibi olabilirdi. Bir numaradaki kızı sakinleştirdikten sonra herkes odasına çekildi. Fakat, herkes biliyordu ki o gece kimseye uyku yoktu. Özellikle Leyla'ya, çünkü onun ruh-u feryatlarına feryatlar katılmıştı ve o bunlar karşısında çok acizdi, hiç bir şey yapamıyordu.

Tükenmek üzere olan Leyla bitmişti.

Abdest alıp sabah namazını beklemek için namazlığın üzerine oturdu. Düşünmüyordu artık, bedeni de, ruhu da, duyguları da tamamen kilitlemişti. Biliyordu ki kendisini bu durumdan çıkaracak tek anahtar, kendisi gibi her şeyi yaratanın elindedir ve o anahtar ancak tamamen güven ve teslimiyet durumunda çalışır. Biten, yok olan güç ancak kaynaktan güçlenirse geri yerine gelebilir. Kendisinin yapabileceği hiç bir şeyi kalmayan Leyla, Yaradan'ına en güzel teslimiyetle teslim olmaya çalışıyordu. Leyla için, o anda tek çıkış yolu buydu.

Ertesi sabah yine herkes mutfakta buluşmuş olanları konuşuyorlardı. Sonunda kızların üç numarayı hastanede ziyarete gitmesine karar verildi. Bir numara ve Leyla hariç hepsi ziyarete gittiler. Akşama doğru, üç numara ile birlikte geri döndüler. Üç numara kendisine gelmiş duygularını geri kazanmış görünüyordu. Zaten, genelde çok hoş görünümlü güzel ve iyi bir kızdı kendisi. Diğer kızlar hemen bir numara ile üç numara arasını düzeltebilme gayretlerine girişmişlerdi. Özür dilendi, özür kabul edildi ve her şey bir anda normale döndü sanki. Lakin Leyla bu derin yaraların böyle çabuk iyileşemeyeceğinin farkındaydı.

Üç numaranın tekrar aynı şeyleri yapmaması için hiç bir garanti yoktu ve her incinme sonunda hem kendisine hem de başkasına daha da tehlikeli şeyler yapabilirdi. Bunu düşünmek bile Leyla'yı baştan tırnağa titretiyordu. Leyla yurt yetkililerini arayarak durumun çok ciddi ve her an, her kesin hayati tehlikeye açık olduğunu ve üç numaralı kızın, hem kendi menfaati, hem de diğerlerinin menfaati için ayrı bir odaya konulup gözlenmesinin gerektiğini söyledi. Fakat yurdun öyle bir odası olmadığı ve bu konuda bir şey yapamayacakları karşılığını aldı. Bir de, yapay sözlerle her şeyin yolunda ve onların kontrolü altında olduğunu belirtmişlerdi. Leyla ikna olmamıştı fakat elinden gelen bir şey de yoktu.

Altı numarada yaşayan kız hariç bütün kızlar mutfakta toplanmışlardı, konuşup gülüşüyorlardı. Fakat açıkça belliydi ki hepsi tedirgindi ve normal görünmek için rol yapıyorlardı. Leyla, ufak şeyleri bahane yapıp her fırsatta mutfağa gidiyor onlara belli etmeden kontrol ediyordu. Hepsi bir hayli iyi görünüyordu. Bu durumda, zaten bitkin olan Leyla biraz dinlenmek için odasına döndü. Kalbindeki yakıcı sıcaklık göğsüne yayılmaya başlamıştı. Sadece etrafa yayılmakla kalmıyor derinlemesine de iniyordu.

Böyle bir şeyin gerçek olabildiğini hala kabullenememişti. Bu olsa, olsa sadece bir kabus olabilirdi.

Leyla bir şekilde bu kabustan uyanacak ve her şeyin geçmiş olacağını görecekti. Bunu sadece kendi bulunduğu durum için değil, şu anda kızların geçirdiği durum için de arzu ediyordu. Sonunda biraz rahatlar gibi olmuş ve neredeyse uykuya dalmak üzereydi ki, kızların koridorda aşağı yukarı bağırarak koşuştuklarını duydu. Kendisini dışarı attı, bir de ne görsün. Üç numaradaki kızın elinde kocaman bir bıçak, bir numaralı kapıyı yumrukluyor. Yumruklarken de avazı çıktığıınca bağırıyor.

“Aç kapıyı seni öldüreceğim.”

Leyla, kızın elinden bıçağı alabilmek için uzun zaman yalvarmak zorunda kaldı. Leyla'ya karşı saygısı çok olan kız sonunda ikna olarak bıçağı Leyla'ya verdi. Leyla onu bir numaralı kapının önünden uzaklaştırmayı başarmıştı. Bu arada kızlar güvenliği aramışlardı ve bu sefer çabucak gelip üç numaralı kızı alıp gitmişlerdi. O gün öğlenden sonra üç numaralı kız çıkıp geri gelince herkes tekrardan şoka girmişti. Bu inanılır şey değildi. Bu sefer bütün kızlar korkmaya başlamıştı. Herkes kendisini odasına kitleyip telefonla haberleşmeye başladılar.

Haberleşip mutfağa hep birlikte gidiyor işlerini görür görmez odalarına adeta geri koşuyorlardı. O gece Leyla hariç kızların hiç biri odalarında dahi kalmayı göze alamamışlardı da arkadaşlarına gitmişlerdi. Leyla bu yaralı kızı terk etmeye kıyamamış onu yapayalnız bırakamamıştı. Çünkü tamamen terk edildiğini anlarsa daha da çok yıkılır daha kötü şeyler yapabilirdi. Leyla kendi emniyeti konusunda kaygılı olmakla birlikte onu bırakıp gidememişti. Zaten üniversite, ilk dönemin bir haftalık ilk tatiline girmişti ve kızlar bir kaç gün geri dönmeyi düşünmüyordu. Akşam

olduğunda dairede bir Leyla bir de üç numaradaki kız kalmıştı. Bu Leyla'nın uykusuz geçireceği üçüncü gecesi olacaktı.

Nede? Neden? Neden?

Leyla, bir yandan yanıp kavruluyor, bir yandan gözünün yaşına hakim olamıyor, diğer bir yandan da bu zavallı kız için içi acıyordu. Bir başka yandan da kendi emniyeti için tedirgin oluyordu. Lakin her nasılsa koskoca yurttta bu gibi durumlar için ayrılmış oda yoktu. Bu gerçekten hayret edilecek bir şeydi. Bu olay Leyla'ya geçmişte kendi memleketinde başına gelen bir olayı hatırlatmıştı.

Yaşadığı yerde, yanındaki daireye birileri taşınmıştı. Onların kim oldukları bilinmiyordu. Görünen ise onların tek çocuklu yeni evli bir çift olmalarıydı. Sadece komşular sabah işe giden akşam eve dönen bir erkek görmüşlerdi o kadar. Kadın evde olduğu halde perdeleri bile açmıyordu. Bu, gece gündüz böyle devam edip gidiyordu. Komşuların anlattıklarına göre, Leyla'nın çocuğu ile aynı yaşta altı aylık bir oğlan çocukları vardı. Bunu duyunca Leyla çok sevinmişti, aynı yaşta çocuğu olan bir arkadaş geldi diye. Fakat, bu sevincin kısa zamanda yerini büyük bir hayal kırıklığına ve üzüntüye bırakacağından hiç mi hiç haberi yoktu.

Komşu hanımın beyi, kadını hemen hemen her gece dövmeye başlamıştı, kadın bağıyor çocuk ağlıyor ve Leyla her akşam bunları duyuyor ve çok üzülmüyordu. Yaşadıkları bina biraz تنها bir yerdeydi. Orada sadece biri iki katlı, diğeri de tek katlı iki ev vardı. Leyla iki katlı olan evin alt katında yaşıyordu. Üst katı büyükçe bir daire idi ve ev sahibi üç çocuğu eşi ve babası birlikte oturuyorlardı. Alt katta ise Leyla, eşi ve altı aylık bebeği bir dairede, yeni taşınan aile de yandaki diğeri dairede yaşıyorlardı.

Bu dairenin giriş kapısı yan tarafta olduğundan çok göze çarpmazdı fakat iki daire çok ince bir duvarla birleştiği için dikkatli dinlense biraz yüksek sesle konuşulanlar rahatlıkla ne konuştukları anlaşılabilirdi. Bunlar bir yana Leyla ve ailesi her gece çığlıklar dinlemek zorunda kalıyorlardı. Bu iki binanın etrafı tepelerle kaphıydı evler ortada en düz olan yere inşa edilmişlerdi. Etraftaki manzara çok güzeldi. Dört mevsim de tam manası ile dolu dolu yaşanıyordu.

İlkbaharda yeşilin, çiçekler açınca pembe ve kırmızının her tonu gözlenebiliyordu. Ağaçlarda başka, toprakta başka güzellik oluşurdu. Yazları da bir ayrı güzel olurdu. Hele hele o sıcak günlerde komşularla ağaçların gölgesi altında oturmak, canın çekince de meyvelere uzanmak, güzelliklere başka bir boyut katardı. Elma, erik, kaysı, ceviz ve daha ne istersen vardı. Evlere ulaşmak için geçilen yolun iki tarafı da rengarenk güllerle donanmıştı. Tek katlı esrarengiz görünümlü evde de iki eşli bir aile yaşamaktaydı. Kadınlardan birinin genç bir kızı vardı fakat çalışıyordu. Evin rahat, manzaranın çok güzel olmasına rağmen Leyla bir hayli yalnızlık çekiyordu.

Onun için genç bir komşunun gelmesine çok sevinmişti, fakat arkadaş bulmuş olmak şöyle dursun, her akşam genç kadının feryatlarını, çocuğun ağlamasını, kavga seslerini dinlemek zorunda kalmıştı. Bu çığlıkları herkesin duymasına rağmen hiç kimse bir şey demiyordu, ev sahibi, komşular ve de Leyla'nın beyi, ama hiç kimse. Nasıl olurdu, bu kadar insan bu vahşete seyirci kalırdı anlamak mümkün değildi. Leyla çok üzgündü ve bu durum kendisinin aile hayatını da etkilemeye başlamıştı.

Kendisi çocuklu genç bir bayan olduğu için komşu beye müdahale etmekten çekiniyordu. Fakat, birileri bu zavallı kadının ve bu küçük çocukun ızdıraplarını durdurmak zorundaydı. Diğerlerine

sorarsan bu aile meselesiydi kimse karışmamalıydı, lakin bu Leyla için hiç de öyle değildi. Olay kesinlikle toplum meselesiydi ve de durdurulmalıydı. Adalet, eşitlik, hürriyet apaçık herkesin gözü önünde çiğneniyor, yok ediliyor ve herkes buna hala özel aile problemi diyebiliyordu.

Öylemi?

Oysa ki bu, açıkça kabul edilemez bir zulümdü!

Leyla, diğerleri gibi hiç bunlar olmuyormuş gibi davranamazdı. Bir akşam dayanamadı. Adam yine hanımını dövüyor, feryat figan çocuk ağlamaları birbirine karışıyordu ki, komşunun kapısını çaldı. Adam kapıyı açtığında Leyla ona “Şayet kadını dövmeye son vermezsen polis çağıracağım,” dedi. Adam son derece hırslı, sen git kendi işine bak diyerek kapıyı Leyla'nın yüzüne kapattı. Leyla bunu beklediği için hiç şaşırmadı. Kendi eşine, çocuğuna saygısı olmayan insandan ne beklenirdi ki. Leyla, adam kapıyı tekrardan açmak zorunda kalana kadar tekrar tekrar çaldı. Adamın yüzüne daha kararlı bir şekilde bakarak ciddi olduğunu ve bu olayın tekrarı halinde polis çağıracağından emin olmasını söyledi. Adam, bu sefer bir şey demeden kapıyı Leyla'nın yüzüne bir kere daha kapattı.

Bu Leyla'nın umurunda bile değildi, çünkü artık biliyordu ki kadına vurmaya kalkışmadan önce, en azından iki defa düşünecekti. Bir kaç gün çığlıklar duymayınca Leyla çok sevinmişti. Fakat çok geçmeden her şey yeniden başladı ve yine her akşam feryat figan çığlık kaplıyordu her yeri. Bu sefer Leyla adamın eşine yaklaşmanın yollarını aramaya başladı. Kadıncağız kapıyı açmaya korkuyor çağırışlara da perde arkasından belirli belirsiz karşılık veriyordu. Yavaş yavaş perde arkasından da olsa Leyla ile konuşmaya başlamıştı. Önce onun güvenin kazanılması lazımdı bu da elbette zaman alacaktı.

Birkaç hafta sonra kadıncağız perdeyi aralamaya ve bu aradan birbirlerini görerek konuşmaya başlamışlardı. Leyla bebeğini de götürüyor pencerenin önünde duruyor ve bebekler hakkında konuşuyorlardı. Kadıncağızın kapıyı açmaya başlaması aşağı yukarı bir ayı bulmuştu. Kadın kapıyı açıp içerde, Leyla da dışarda duruyor öylece konuşuyorlardı. Bu konuşmaları hemen heme her gün yapmaya başlamışlardı. Fakat, akşama doğru kadın yine perdeleri çekiyor kapıyı kilitliyor ve kocasının gelmesini bekliyordu.

Leyla kadıncağızın hikayesini biliyordu artık, kadının babası subaymış hali vakti de çok yerindeymiş fakat, ani bir trafik kazasında hem annesini hem de babasını birden kaybetmiş. Oğlan kardeşi ile kendisi yapayalnız kalmışlar. Kardeşi bu olaya dayanamayıp psikolojik problemler nedeni ile akıl hastanesine kaldırılmış. Kızcağız tam çaresizlik içindeyken bu adamla tanışmış ve evlenmişler. Kıza ve kardeşine ailesinden bir hayli arazi ve mal kalmış. Kızcağız kocasının onlara göz kulak olacağını beklerken adam kızı sömürmeye başlamış, elinde avucunda ne varsa bitirmiş ve şimdi de sahip olduğu arazileri satması için zorluyormuş. Kadın da bunu kabul etmiyor, onun için de her gece dayak yiyormuş.

Kadıncağız çok genç, minyon yapılı, cahil fakat çok zeki bir bayandı. Eskişehir’de subay olan uzak bir akrabası varmış sadece. Leyla hiç değilse bu amcasının telefonunu vermesi için onu ikna eder ki kadına bir şey olursa akrabasına haber verebilsin. Çünkü kocası her türlü edepsizliği yapabilecek biri gibi görünüyordu. Her türlü taktiği kullanıyor, dövmenin yanı sıra kadına psikolojik baskı da uyguluyordu. Bu narin yapılı aciz kadın belli ki eninde sonunda kardeşi gibi akıl hastanesini boylayacaktı. Görünen o ki adam da arazilerin vekaletini alabilmek için zaten bunu istiyordu. Şükür ki, kadıncağız o narin, aciz yapının altında çok güçlü durabiliyordu. Fakat ne zamana kadar dayanır bilinmezdi. Bu savaş onun son

gücüne kadar devam edecekti. Çünkü o iyi biliyordu ki elinde kalan arazileri adama verdiği an çocuğu ile birlikte sokakta kalacak, yani sokağa atılacaktı.

Zamanla Leyla ile çok iyi arkadaş oldular ve kafa kafaya verip dayak yememek için taktik planlamaya başladılar. Onun için oyalama planını uygulamaya koydular. Kadıncağız eskisi gibi kesinlikle hayır demiyor, fakat evet de demiyordu. Kocasını şüphelenmeye başladığı için zamanlı zamansız eve gelmeye kadını kontrol etmeye başlamıştı. Ve, sonunda Leyla ile görüşmesini yasaklamıştı. Sonuç olarak, kadıncağız da yine kendisini eve, pencereleri ve perdeleri ile birlikte kapatmıştı. Kocasının her an, her zaman gelebileceğinden korktuğu için kapıyı açamıyor fakat kısa da olsa perde aralığından Leyla ile konuşuyordu.

Leyla, zavallı kadının gözlerinde baskının, korkunun ve yalnızlığın onun aklını, mantığını psikolojik dengesinin yavaş yavaş bozulduğunu görüyordu ve bu her gün daha kötüye gidiyordu. Çok sürmeden dayak, feryat, figan yine başlamıştı. Leyla daha fazla dayanamadı ve polis çağırdı. Ne yazık ki, adam ne yapıp ne edip polisleri her şeyin iyi olduğuna inandırıp geri yollamıştı. Zavallı kadın da Leyla da yardım için kime döneceklerini bilemez hale gelmişlerdi. Kadın artık Leyla'ya kapalı perde arkasından bile cevap vermemeye başlamıştı. Leyla her yolu deniyordu fakat nafile, artık hiç ama hiç karşılık alamıyordu. Leyla şaşkın ve üzgündü ne yapacağını bilemiyordu, aynı zamanda kendisinin ve çocuğunun emniyetini de düşünmek zorundaydı.

Yaşadıkları yer çok ıssızdı ve o canavar adamın neler yapabileceği belli olmazdı. Bu yüzden akşamları ailesinin yanına gidiyor geceleri orada kalıyordu. Ailesi tepelerin arkasında yarım saatlik uzakta bir yerdeydiler. Bir öğleden sonra Leyla yine ailesine gitmeye hazırlanıyordu ki, pencereden aşağı yukarı koşuşan askerler gördü.

Kapıları çalıp evleri arıyorlardı. Meğer bazı kişiler gazeteci Deniz Gezmiş'i vurmuş kaçmışlardı. Askerler katili veya katilleri ararken kan izleri görmüşler ve takip edilen kan izleri de onları bu binaya yöneltmişti. Bölge zaten saklanmak için ideal olduğundan askerler özel itina gösteriyorlar, katilleri bulmak için her evi tek tek arıyor her taşın altına bakıyorlardı. Askerlerden biri Leyla'ya şüpheli birini görüp görmediğini sordu. Leyla hiç kimseyi görmemişti. Askerler özellikle Leyla'nın kaldığı evin etrafını sarmıştı, çünkü kan izi oraya kadar geliyor ve orada bitiyordu.

Normal olarak yan dairenin kapısını da çalmışlar ve cevap alamamışlar, onun için de daha çok şüphelenmişlerdi. Kadıncağız kapı çalınca Leyla geldi sanıp cevap vermemişti. Askerler de cevap alamayınca daha hızlı vurmaya başlamışlardı. Haklı olarak şüphelenmişlerdi, kapı pencere, perdeler dahi sımsıkı kapalıydı. Bu sefer kapıyı pencereyi çalmaya devam ederken de kapıyı kırma hazırlıklarına başlamışlardı. Kadıncağız perde aralığından bunları görür görmez kapıyı açıp çocuğunu da evde bırakarak deli gibi kaçmaya başlamıştı. Askerler ne olup bittiğini anlamaya çalışırken zavallı çocuk feryadı basmış, tam bir kargaşa içinde herkes şaşkına dönmüş durumdaydı.

Leyla kadının çığlığını duyar duymaz yardıma koştu fakat o korkudan tek katlı evde oturan komşuların evine girmiş ve karyolanın altına saklanmıştı bile. Zavallı kadın çocuğunun altını değiştireyormuş ki buna fırsat bulamadan her şeyi bırakıp kaçmış. Her şeyden önce Leyla askerlere durumu izah etmiş, onlar da evi iyice aradıktan sonra bırakıp gitmişlerdi. Leyla önce bebeği alıp evine getirdi, anasının halinden habersiz bu yavruyu sakinleştirmek de kolay olmamış, fakat sonunda sakinleşmişti. Sıra hala komşunun karyolasının altında tir tir titreyen ve avazı çıktığıınca bağırın anneye gelmişti.

Ev sakinleri neye uğradıklarını anlamamış kadının karyolanın altına saklanmasına sadece seyirci kalmışlardı. Ne yazık ki, daha önce özel hayat meselesi diye karışmadıkları kadın tam evlerinin içine, kendi özelleri olan karyolanın altına kadar girmişti ve onlar hala bir şey yapmaktan acizdi. Leyla bayanlardan birisini çocukların yanında kalması için çağırmış ve kadıncağızın yanına gitmişti. Kadıncağız karyolanın altında kan ter içinde kalmış, gözlerini kulaklarını kapamış yüz üstü yatıyor ve hala son gücü ile feryat ediyordu.

Leyla'nın sesini duyar duymaz sakinleşmeye başladı fakat hala karyolanın altından çıkmıyor aynı zamanda da anlamsız kelimeler çıkartıyordu. Onun oradan çıkması epey bir zaman olsa da sonunda ikna olup çıkar. Leyla onu kendi evine götürürdü, zaten kadının bebeği de ordaydı ama onun gözü bebeğini falan görecek halde değildi. Sonunda kopma noktasına gelmiş kadının ruh-u revan olmuştu. Beden ise geçirdiği şoktan dolayı kendisini kilitlemişti, ne bir şeyin içeri girmesine ne de kendisinin dışarı çıkmasına müsaade ediyordu. Tıpkı Leyla'nın üniversiteden yurda döndüğü o akşam olduğu gibi.

Akşam iş dönüşü eve gelen koca evde eşini bulamayınca Leyla'ya sormaya gelmiş ve olanları öğrenmişti. Leyla'dan pek hoşlanmayan bu adam onların Leyla'nın yanında olmasından doğal olarak pek memnun olmamıştı. Hanımını ve çocuğunu alıp götürmek istemiş lakin kadın kendi alemine dalmış adamı bile görmez olmuştu. O kendi dünyasındaydı artık. Küçük çocukların annelerinin arkasına saklandığı gibi kendisini Leyla'nın arkasına saklanmış ve kocası ile gitmeyi reddetmişti. Zaten Leyla da adamın onu bu durumda götürmesine müsaade edemezdi, çünkü ona hiç mi hiç güveni yoktu. Leyla adamı iyilikle ikna etmeye çalıştı. Kadınla çocuğun o gece yanında kalmasını yarın belki daha iyi olabileceğine ikna etti.

Adamın zaten başka seçeneği de yoktu. Onları orada bırakıp evine dönmüştü.

Leyla adamı da düşünmeden edemiyordu. Acaba onu böyle zalim yapan ne idi. Başka şekilde büyütülse bambaşka bir insan olur muydu acaba? Adaletli, merhametli birisi mesela. Neden olmasın ki? Akli başında olan birisi neden karısına çocuğuna zarar vermek istesindi ki? O adam da kendince bir baskı altında olmalıydı ki bu onun bilincini ve mantığını kilitliyor da etrafını açıkça göremez oluyordu. Bu da insanı paramparça ediyor olmalıydı ve de kolay bir şey olmasa gerekti.

Ona, bu zor yolu seçtiren neydi?

Elinde olanların tadını çıkaracağı yerde hem kendine hem de etrafındakilere dünyayı zindan ediyordu. Normal olarak insanın ailesini mutlu etmesi, zülüm etmesinden daha hoş ve kolaydır. Leyla derin bir iç çekip düşündü ki, ha karısının şu hali, ha adamın bu hali ne fark vardı ki? İkisinin de ruhları bir yerlere revan olmuştu. İkisi de kendilerini, ruhlarını, mantıklarını kilitlemiş köreltmişti, ha öyle ha böyle ne fark ederdi ki.

Leyla bir yönden kendisini şanslı sayardı, çünkü kocası onun yaptıklarını engellemezdi, fakat destelemezdi de. Onun için bu zavallı kadından pek farkı yoktu. Ne eşinden ne de toplumdan destek vardı, her ne için mücadele ederse etsin kendisini hep yapayalnız hissediyordu. Leyla o gece üç çocuğa bakmak zorundaydı ve en zoru da artık kendinden tamamen vaz geçmiş çocuklaşmış o kadıncağızı. Bir köşeye kıvrılmış ağlamakla yalvarmak arası ne dediği belli olmayan bir ses çıkartmakla meşguldü. Leyla'nın odadan çıkmasına bile müsaade etmiyor, hemen eteğine yapışıyor ağlamaya başlıyordu.

Bütün gece Leyla'nın arkasında gölge gibi dolaştı durdu. İkisi de o gece hiç uyumamıştı. Leyla büyük bir umutla kadının sabaha kadar kendisine gelmesini bekledi, fakat kadının kendine gelmesi bir yana, sabah bile gelmek bilmiyordu bir türlü. Sonunda sabah olunca kadının kocasını yine ikna etmek zorunda kaldı ki onlar kendisi ile kalsın. Kendisine bakamayan kadıncağz çocuğuna nasıl bakacaktı. Bu bir gerçektir fakat arkadaki asıl gerçek, önceden kadından telefon numarasını almış olduğu amcaya telefon etmek, onu bu durumdan haberdar etmektir ve adam gider gitmez kızın amcasını aradı.

Leyla tüm bu üzüntüler arasında telefon numarasını önceden almış olduğu için çok seviniyordu. Aksi takdirde bu haliyle kadından hiç bir şey öğrenmek mümkün değildi. Amca da subaydı ve kadının ailesini çok seviyor çocukları için de kaygılanıyordu. Çok saygılı ve merhametli birine benziyordu. Leyla durumun vahametini eğer onları gerçekten düşünüyorsa bir an evvel kocası eve gelmeden gelip alması gerektiğini anlattı. Aynı gün öğlenden sonra amca onları almaya gelmişti. Amca da kadının daha önce söylemiş olduğu hikayenin aynısını anlatmış, ailenin çok zeki fakat baskıya karşı psikolojik dayanıklılıklarının olmadığını ve hemen kendilerini kilitlediklerinden bahsetmişti. Kadının kardeşinin de akıl hastanesine konulma sebebinde bu olduğunu söylemişti .

Kadının amcası onları alıp hemen gitmek istese de Leyla kadının kocasının kendisi için tehlike oluşturabileceğini söyleyerek amcaı, kadının kocası ile görüşüp, konuşup anlaştıktan sonra onları götürmesi için ikna etti. Zulumü adet edinen insanlara pek güvenilmemeliydi. Adamın Leyla'ya veya ailesine zarar vermeyeceğine kimse garanti veremezdi. Amca gerçekten anlayışlı biriydi yeğenini ve çocuğu alıp kadının evine götürdü. Kadının kocası gelince karısını ve çocuğunu almak için önce Leyla'nın kapısını çaldı ve amcanın geldiğini öğrenen adam hiç de memnun olmamış Leyla'ya tehditkar bir bakış atmıştı, fakat bu artık

Leyla'nın umurunda bile değildi. Çünkü Leyla en doğru olanı yaptığından son derece emindi.

O akşam iki adam kavga ediyor sesleri her tarafı çınlatıyordu. Kısa bir zaman sonra Amca yeğenini ve bebeği alıp çıkıp gitti. Adam bir kaç gün işe gidip gelirken görüldü, fakat daha sonra ortadan kayboldu. Aradan aylar geçtikten sonra bir gün gelip eşyasını da alıp gitti. O gün bu gün Leyla o zavallı kadına ne olduğunu hep merak edip durdu, fakat tüm zorluklara rağmen yaptıklarından hiç bir zaman da pişman olmamıştı. Lakin vurdumduymaz insanların geceleri başlarını yastığa nasıl koyup uyduklarını da bir türlü anlam veremiyordu elbette. Bazı insanlar etraflarında olan zulmü görmüyorlarmış gibi nasıl durabiliyorlardı. Duydukları feryatları duymuyormuş gibi nasıl davranıyorlardı. Aslında onlar kendi ruh-u feryatlarını duymuyorlardı ki yabancı bir kadının sessiz feryatlarını, ruhunun inlemesini nasıl duyabilinler.

Belki kadının kocası da her şeye rağmen kendi sessiz feryatlarını karşısındakinin sesinden açığa çıkartıyordu. Ama nerde, kimin umurundaydı ki, ne hükümetten, ne aileden, ne de toplumdaki destek vardı. Sanki bu olaylar kendilerine bir şekilde dokunmuyor, onların bir parçası değil gibi hareket ediyorlardı. Polis bile iş işten geçtikten sonra müdahale edebiliyordu. Dikkat çekmek için birisinin ölmesi mi gerekiyordu? Ne zavallı kadının, ne de ona tek başına yardım etmek için parçalanan Leyla'nın elinden Allah'tan başka tutan kimse yoktu. İnsanların vurdumduymazlığı, kadının başına gelen olaydan daha da vahimdi aslında. O anda bu başından geçenleri düşünmek bile Leyla'nın buz gibi olmasına yetti de arttı bile.

Gerçekten, insanlık çok değerli şeyleri kaybediyordu. İnsan yetiştirilmesinde temel olan değerlerin bazıları yok olmaya yüz tutmuş bazıları da zaten tamamen yok olmuştu. Tıpkı insanın,

kendisi gibi, insan olan diğer bir varlığı kendi bencil emellerine ulaşabilmek için bu kadar hırpalayıp da aslında onu hırpalamasının kendi znnn hırpalanması olduğunu anlayamaması gibi. O adamın karısını hırpaladığı gibi. Leyla kaybolan temel değerin veya değerlerin neler olduğunu bilemiyordu fakat bir Şeylerin yanlış olduğundan veya kaybolduğundan kesinlikle emindi. Toplumların içinden çıkan bencil bireyler o toplumların kendi ürünleri değil miydi?

Ne yazık ki, bir olay olduğunda yüzeysel bakılıyor, bir kaç kişi birbirlerini suçluyor, diğerleri de birbirlerini sulayanları destekliyor, geri kalanlar ise sadece seyre dalıyordu. Tarafsız bakan çok az olduğu için koparılan curcunada onların sesleri duyulmuyordu bile. Tek tük duyan olursa da, bu deli ne diyor deyip bakıp geçmekle yetiniyorlardı ancak. Karmaşa ve sahte değerler baskısı, gerçekleri cahil ve vurdumduymazlardan saklayabilirdi, fakat Hakkın adaleti üzere tarafsız olmaya çalışanlardan asla.

Leyla, gece gündüz din adına, adaletten, hürriyetten, eşitlikten bu derece bahsedilmesine rağmen nasıl oluyor da hala bu kadar yıkıntı ve çöküntü olduğunu anlamakta zorluk çekiyordu. Burada da, bilgi yanlışlığı değilse bile yöntem yanlış yapılıyor olmalıydı ki sonuç elde edilemiyordu. Yetkililer bunu nasıl göremiyor, görüyorlarsa da neden dzletmiyorlardı? Nasıl oluyor da insanlık, adaletsizliğin adaleti tekrar tekrar ele geçirmesine müsaade ediyor sonra da karşına geçip seyre dalabiliyordu. Bu kadar karışıklık, şaşkınlık zorla yapılmaya çalışılsa bile başarılamazdı. Bu işte çok ama çok ciddi bir yanlış olmalıydı ama neydi? Bir Şeyler, hem de çok temel değerleri olan bir Şeyler kaybolmuş ve ya da yanlış algılanan bir Şeyler var olmalıydı. Hem de bu sadece bireyler için değil, gruplar, toplumlar değil, tüm dünya milletlerini etkileyen bir kayıptı.

İnsanların bazıları sanki bir muammaya sıkışmış, kısır bir döngüye kilitlemişti kendisini. Aynı zavallı Leyla gibi, üç numaradaki kız gibi ve komşu kadın gibi. Diğer bazıları da durup sadece onları seyretmeye dalması gibi. Bu adeta evrensel bir kültür haline gelmişti. İnsanlık kendisini kalıplaşmış olumlu, olumsuz değerlere koyuyor sonrada bu kalıba göre küçük geleni büyütme için yapay şişirme ve büyük geleni de küçültme için yine yapay sıkıştırmaya başlıyordu. Kimin değeri kimin için çalışıyor, kim köle kim efendi, adalet ne, zülüm ne belli olmaz hale gelmişti neredeyse.

Doğal olarak her insanın kendisine göre doğrusu ve yanlışı vardır. O halde, temel bu ise milyarlarca doğru ve milyarlarca yanlış olan değerler meydana çıkacaktır. İnsanlar bireyselliklerini, hürriyetlerini, eşitliklerini korumak için bir şekilde ortak nokta bulmak zorunda değiller miydi? Bu ortak nokta hakkında kim karar verecekti? Bir şekilde gücü ele geçirenler güçsüzleri ezip zülüm etmiyorlar mıydı? Güçlü görünenlerin hesap vermesi gereken bir mevkiinin olması gerekli değil miydi? Neden sadece güçlünün sesi ve kontrolü geçerli oluyordu? O halde, her şeyi Yaratan asıl gücün sesi ve kontrolü göz önüne alınması gerekmiyor muydu? İnsanların hür ve eşit olabilmeleri için bu bir kaçınılmaz ihtiyaç değil miydi?

Leyla insanları bir gövdeye benzetir, bir azasına diken batsa, sağlıklı olan gövdenin tümünün bu acıyı hissetmesinin gerektiğini bilirdi, ancak o gövde uyuşmuş, uyutulmuş veya ölmüş olursa doğal olarak o acıyı duyamayaktı. Peki, insanlığa ne olmuştu ki uyanık görüldüğü halde kendi azalarını kendileri zedeliyor, kendi kendisini yok etmeye çalışıyorlardı. Üç numaradaki kızın kendi bileklerini kestiği gibi. Sonucun zararı ikiye, üçe katlanarak geri kendisine dönmüyor muydu? İnsanların kendi yaptıkları hareketlerin anlamlarını bilememesi, kendi konuştuklarını kendilerinin duyup anlamaması, Leyla'ya çok acı bir komedi gibi geliyordu.

Her Őeye rağmen, Leyla askerlerin oturdukları binayı neden özel bir itina ile araştırdıklarının sebebini dūřündükçe, tebessüm etmeden de duramıyordu. Kan izleri ev sahibinin oğlunun kan izleriydi. Ev sahibinin iki oęlu, bir de kızı olmak üzere üç çocuğu vardı ve oğlanlar bahçede oynarken kavga etmişler, küçük oğlan abisine kızıp, yerden tař alıp abinin başını yarmış, kanlar akmaya başlamıştı. Bu sefer ikisi de korkup eve annelerinin yanına koşmuş ama gelirken arkalarında kan izleri bırakmışlardı. Çocukları sakinleştiren anne daha sonra onları çarşıya çıkarmıştı. İşte, onların bu olay sırasında evde olmayışlarından o kan izlerinin gerçek sebebi de bilinememişti. Sonunda bunu öğrenen askerler ve orada yaşayanlar katilin orda olmadığını anlayarak derince bir nefes almışlardı.

Sonunda çok karmaşık bir konu, çok karmaşık bir olayla gün yüzüne iyice çıkmıştı. O zamana kadar zavallı kadıncağız kapalı kapılar ardında sessizce feryat edip duruyordu fakat kimse onu duymuyordu. Bu olaydan sonra herkes her Şeyi duymuş ve görmüştü fakat, ruhu revan olan zavallı kadın artık hiç bir kimseyi duymuyordu.

Mu... acaba?

Leyla artık düşünmek istemiyordu, fakat bir an uykuya dalar gibi oluyor arkasından sıçrayarak kendisine geliyordu. Bir gece daha böyle geçirmeye gücü de mecali de kalmamıştı. Genç de değildi artık, bunlar onun için çok ağır gelmeye başlamıştı. Oysa, o sadece zamanında yapamadığı eğitimini tamamlamak istemişti ve ona ulaşabilmek için de nelerden geçmemişti ki. Ailesi ona ilkokuldan sonra eğitimine devam etmesi için müsaade etmemişti. Sonra çocuklarını büyötmeyi birinci plana oturmuştu. Şimdi onlar büyümüştü ve hayali ile yaşadığı üniversite eğitimini

tamamlayabilirdi. Aslında tüm emeli tıp doktoru olmaktı ama bunun için çok geçti artık. Şimdi, özellikle bu yaştan sonra, ancak sosyal konularda araştırıp faydalı kitaplar yazabilirdi. Eşi önceleri kendisini desteklemişti, zaten evlenirken buna söz vermişti. Üniversiteye başlamak için de en iyi zamanı seçtiğini düşünüyordu Leyla.

Heyhat, Leyla çok yanıyordu. Her şeyin kendi elinde olmadığını bilemiyordu ve bunu çok güçlü örneklerle öğrenecekti. O akşam olduğu gibi.

O nasıl bir haldi öyle? Nereden gelmişti?

Leyla böyle bir darbe yediğini hiç hatırlamıyordu. Bu nasıl bir vuruştı ki Leyla'yı bir seferde yerle bir etti. O vuruş ki, sadece Leyla'yı değil, onunla alakası, bağı olan her şeyi alt üst etmişti.

Aşk olabilir miydi bu?

Gerçekte de, görünüşte de, düşünüşte de bunun ne aşk ne de sevgi olmasının mümkünatı yoktu. Ama bu şey her ne ise, sadece onu alt üst etmekle kalmamış, aynı zamanda da o zamana kadar bildiği bütün değerleri alt üst etmişti. Her şey karman çorman olmuş, ne doğru ne yanlış, ne mantıklı, ne mantıksız bilemez anlayamaz hale gelmişti.

Aşk bunu yapabilir miydi?

Leyla bu soruya cevap vermek durumunda kesinlikle değildi çünkü daha önce böyle bir şey yaşamamıştı.

O sabah, büyük oğlu nasıl olduğunu sormak için Leyla'yı aramıştı. Gönlüne, kendisine olanları söyleyemedi, fakat yurttan olanlardan

bahsetmek zorundaydı. Çünkü hiç iyi değildi. Oğlu konuya üzülmüştü, fakat annesi hakkında da kaygılıydı. Yurt idaresini arayarak annesinin zor durumlara maruz bırakılmasının doğru olmadığını, çok ciddi bir idare zayıflığı olduğunu ve bu zafiyetin nasıl izah edeceklerini merak ettiğini sormuş. İdare de konunun kendisini ilgilendirmediğini söylemiş. O ise, tekrar tekrar, o benim annem, o benim annem diye feryat etmişti. Böylesine bireyselleşmiş bencilleşmiş bir toplum ürünü olan idarecinin, bir evladın anası için yaptığı feryadı anlaması beklenemezdi elbet. Çünkü sadece “ben” diyen değerlerle yetişen birilerine göre bu çok normal bir şeydi.

Oğlu ikna olmuyor gelip onlarla yüz yüze konuşmak istiyordu. Onu gelmemesi için ikna etmek Leyla için kolay olmamıştı. O gün öğlenden sonra bazı kızlar ne olup bittiğini anlamak için yurda gelmişlerdi. Hep birlikte idareye gidip, üç numaralı kızın başka bir yere alınmasını ve daire anahtarının da ondan alınmasını istemişlerdi. Akşama doğru idareden bir bayan elinde bir anahtarla gelip iki kişilik yatağı olan bir odayı altı kişi için teklif ettiğinde, üç numaralı kızı hala oradan almaya niyetleri olmadığı iyice ortaya çıkmıştı.

Londra'nın göbeğinde bu nasıl oluyordu, inanılır gibi değildi. Bu sadece çok ama çok soğuk şaka gibi bir şeydi. İdarenin baştan beri tutumunu düşündükçe, Leyla'nın midesi bulanmaya başı dönmeye başlamıştı. İşte, şimdi dananın kuyruğunun koptuğu veya kopması gerektiği yere gelinmişti. Leyla kararlılığını ortaya koydu. Ne kendisi, ne diğer kızlar ne de üç numara bundan sonra olacakları kaldıramazdı. Üç numaralı kız hala odasında ve her an kendisini veya diğerlerini incitme olasılığı ile patlamaya hazır bomba gibi duruyordu.

Leyla, idarenin bu mantıksız ve acemice tutumunu anlamakta zorluk çekiyordu ve kesinlikle karşı çıkıyordu. O kızcağızı buradan

alıp başka yerde gözlem altında tutmalıydılar. Sonunda kızı başka, her nasılsa daha önce olmayan bir odaya aldılar. Leyla çok üzgündü fakat bu olması gereken tek şeydi. Onun elinden başka bir şey gelmiyordu. Ne yazık ki, kız gece yarısı kapıya gelmiş yumrukluyor ve kapıyı açmaları için onlara yalvarıyordu. Özellikle de Leyla'ya. Dışarda o, içerde diğerleri ağlıyordu. Dış kapı camlı olduğu için kız görmesin diye odalarından çıkamıyor, fakat telefonla birbirleri ile irtibat kuruyorlardı. Sözün kısası o an, sesli sessiz, herkes ama herkes feryat ediyordu.

Şüphesiz ki, kızcağız kendisini bir kere daha dışlanmış hissetmiş, yine ilaç almış, yine duygularını kaybetmiş ve kapıya dayanmıştı. “Kapıyı açın o kızı öldüreceğim,” diyordu. Zaten o gecedan sonra bir numarada ki kız korkudan daireye değil yurda bile gelemez olmuştu. İkisinin de suçu neydi, zavallı kızlar. O gece de yine kimse uyuyamadan sabahı etmişti.

Leyla artık üç numaralı kızın yüzüne nasıl bakacaktı. Onu koruyamamış, güvenini sarsmış, bir şekilde onu adeta kapı dışarı etmemiş miydi? “Benim gerekenleri yapamayışım, senin yapmaman gerekenleri yapışın, ötekilerin de seyre daldıkları her şey, aslında kendi suçumuzdur. Yani, biz gerçekte kendi kendimizin kurbanıyız. Bizler bir şekilde kendi arzularımızın, bencilliklerimizin, hırslımızın, vurdumduymazlığımızın kurbanıyız ve daha neler neler...” diye nasıl diyebilirdi ona. “Ben seni seviyorum ama benden uzak dur, rahatımı, düzenimi, bozma bana fazladan iş çıkarma, git başımdan,” dememiş miydi? “İşte, insan olarak ben, sen ve ötekiler anlayışı tuzağına düştük. Neden mi, niçin mi? Sorma, sorgulama sadece git başımdan. Sen feryat ederken ben seni görmemiş, duymamış, bilmemiş gibi yapıyorum,” nasıl diyebilirdi?

Aslında Leyla gerçekten yardım edebilir miydi de etmiyordu? Bu da Leyla'nın cevapsız kalmış soru listesine mahkum olmuş

sorulardan biri olmuştu sadece. Leyla'nın cevapsız soru listesi kabardıkça tek çareyi ağlamakta buluyor öbür kızlar etkilenmesin diye feryadını da yaşını da içine akıtıp duruyordu. Onu tek Rabbi duyuyor ve kalbine ferahlık veriyordu. Ne var ki, Rabbinin yardımına rağmen, zaman zaman kendisini çok yalnız ve çaresiz hissediyordu.

Leyla, kendince din, dil, renk, cinsiyet demeden önce hak ve tarafsız olan adaletin temel oluşturmasına inanırdı. Haksız kim olursa olsun adilce belirlenmeliydi. Hangi hakkın doğru olduğunu söyleyecek insanüstü bir hak tanımı olmamalı mıydı? İnsan insandı, her şeyden önce hür ve eşit olmalıydı ki adaleti uygulayabilsin. Ne yazık ki, çok insan bu üç kelimenin anlamını dahi bilmiyordu ki yaşamına uygulasin. Şayet bu kelimeler tamamen anlaşılıp tatbikata konulsaydı meydana gelen bu düzensizlikler, dengesizlikler olmazdı elbet, en azından bu derecede.

İşte bu noktada insanüstü bir gücün var olması zorunluluğu ortaya çıkıyordu ki, tüm insanlık O'nun varlığı altında hür ve eşit olsun, O'nun sunduğu mihenk taşlarının etrafını doldursun da herkese ayrı ayrı uyacak bireysel ve evrensel değerler belirlensin. İşte ancak o zaman insanlar bireysellikte ayrı ayrı olmakla birlikte, evrensel değerlerde birleşip bir bütünlük meydana getirebilirlerdi. Aksi takdirde, adaletin ana hatlarındaki değerler eşit haklara sahip olan insanların tasarrufu altında olursa denge bozulur hürriyet, eşitlik ve adalet te otomatikman ortadan kalkardı.

Ya RABBİ!

Bütün bunları düşünmek bile artık Leyla'ya çok ağır gelmeye başlamıştı, kaldıramaz dereceye geliyordu. Zaten alev alev yanmaya devam eden kalbine vücuduna bir de baş ağrısı ekleniyor dünya başında dönmeye başlıyordu adeta. Kendisini kendi içine kilitleyip

uyumaya çalıştı fakat nafiye. Hafta başında imtihanları vardı ve çalışmak bir yana bildiklerini de unutmuştu zavallı Leyla.

O bu sene üniversite ikiye gidiyordu. Problem bir, iki değildi ki. Belirli bir yaştan sonra yeni bir dil öğrenmekle birlikte aile içi problemlerde çok zorluyordu kendisini. Hem kendi evliliği hem de oğlunun evliliği sallantıda duruyor her an yıkılmaya hazır bekliyorlardı. Leyla üniversiteye küçük oğlu ile aynı zamanda başlamıştı, o da yanlış konu seçtiğinden şikâyet edip duruyordu. Bütün bunların üstüne o akşam üniversitede olan ve yurttan olanlarda her şeyin üzerine tuz biber ekmişti. Bir ara problemi çözmüş gibi haykırması gelmişti.

Güç kavgası!

Problemlerin temeli güç kavgası olabilir miydi?

Güç kavgası, doğru, yanlış, güçlü zayıf, kadın erkek, doğu batı, her durumda belirgin değil miydi? Lakin en derini ve zorlusu da kişinin kendisi ile yaptığı iç, dış, ruh, beden güç kavgası değil miydi? İnsan kalbinin söylediklerini bastırmak için verdiği mücadeleyi onu dinleyip anlamaya verseydi, işte o zaman mutlu olur ve etrafını da mutlu etmez miydi? İnsan kendi içinde, kendisi ile verdiği mücadele diğerlerini bir hayli gölgede bırakmıyor muydu.

Akıl karışıklığı da başka bir savaş alanını andırıyordu. Leyla'nın kafasındaki her bir düşünce kendine has silahını çekmiş diğerlerine saldırıyordu adeta. Leyla, her varlığı ve konuyu tek tek analiz etmek anlamak ve onları mantıklı bir yere oturmaya çalışsa da nafiye, sonuç başarısızdı. Her biri diğerini karşısına almış kendi haklılığını savunmaya ve kendi vardığı sonuç tek gerçekmişçesine uygulamaya koymaya çalışıyordu. Bu arada da bazıları onları seyre dalıyor, kimileri bir tarafı tutarken, kimileri de diğer tarafları destekliyordu.

Bir taraf birilerine “Aferin sen doğru yapıyorsun devam et.” derken öbür taraf yuhalayıp yanlış yaptığını söylüyorlardı. O zaman da, bu savaş acabalar, belkiler kör düğümü haline gelip Leyla'nın beyninin tam ortasına taht kuruyorlardı.

Hele hele o cevapsız sorular sorup, akıl almaz silahlar icat edip savaş meydanına çıktıklarında, her biri bir yana çekerek adeta beynini parçalıyorlardı. Bununla birlikte bilinç ve sağduyu da savaşa katılmış oluyordu. Leyla her şeye ve herkese adaletli davranmak istiyordu. Fakat, ne zaman? Geçen akşam Leyla'nın başına gelen olaydan dolayı oluşan duygular ortaya çıkınca, savaşanların her biri bir yana kaçışıyor, saklanıyor, hiç bir şey bilmez duruma geliyorlardı. Her biri aciz bir şekilde saklandıkları köşelerde sadece tir tir titiyorlardı. Leyla'ya da bunun beyninde çıkardığı uğultuya dayanmak düşüyor tabii ki.

Bu durum kendisini yenip pes ettirmeden, kendisi onu yenmeli ve içindeki bu soluksuz savaşa bir son vermeliydi. Lakin adalete sadık kalmalıydı, her şeyden önce bencillik sınırlarını aşmak zorundaydı zaten en zor olan da bu değil miydi? Tasavvufu bilen ve tatbik etmeye çalışan bir bayan olmasına rağmen çok zorlanıyor, aşk söz konusu olunca düşüncelerini bencilliğini kontrol etmekten aciz kalıyordu.

Şayet bu gerçekten aşksa!

Leyla tüm varlığı ile sağduyulu düşünerek olayı tarafsız analiz etmeye çalışsa da duygularının ve kalbinin itaatsizliği yüzünden yapayalnız zavallı bir şekilde kalan sağduyu hiç bir işe yaramıyordu. Sanki beyninde birisi kalbindeki aşk bilgisayarın açma düğmesine basıyor her şey yeni baştan başlıyordu. Arkasından başka birisi de onu kapatıp sağduyu düğmesine basınca, kısır döngü alıp başını gidiyordu.

Ne var ki, kalbinde oluşan o yepyeni düğme ne düğmesi ise kendi bildiğinden şaşmıyor ve başlattığı işe devam da zerre kusur etmiyordu. Leyla bir haftada tam beş kilo kaybetmişti. Bedenen, manen ve psikolojisi neredeyse sıfırı gösteriyordu. Buna rağmen üniversiteye gitmek zorundaydı, çünkü imtihanları vardı. Sonucu tahmin etmek zor değildi lakin, yine de katılması iyi olacaktı.

Fakat, Leyla'nın asıl kaygısı, onu tekrar görünce ne yapacak nasıl hareket edecekti, kesinlikle bilemiyordu. O anı, akıl almayan vurgunu yedikten sonra sınıftan aniden çıkıp koşar adımlarla kaçarak giderken arkasından “iyi geceler” diye seslenişi hala kulaklarında yankılanıyordu. Leyla haftanın ikinci günleri en son onun dersine giriyordu. Şimdi onunla nasıl yüz yüze gelecek, ne yapacak bilemiyordu. Hiç bir şey olmamış gibi davranamazdı ki. O nasıl davranacaktı, onu da bilemiyordu.

Aslında elle tutulan gözle görülen bir şey de yoktu ortada. Hem yürüyen hem de bunları düşünen Leyla, neredeyse adım atamayacak duruma gelmişti. Bir yandan ayaklarını sürüklüyor oraya gitmeye korkuyor, diğer yandan koşmak bir an önce oraya varmak, onu görmek istiyordu. Bu da yürümeye dair bir savaştı ve başına gelmeyen bunu kesinlikle bilemezdi.

O akşam ki kaçışını hatırladı. Leyla, aslında o yürüyüş savaşına sınıftan kaçarcasına çıktığında başlamıştı. Leyla öne doğru gitmeye uğraşırken ayaklarındaki görünmez bir güç de gitmemek ve geri dönmek için direniyordu. Ayaklar kendi haline bırakılsa, kendiliklerinden geri dönerlerdi. Leyla'nın üniversiteye gitmesinin tek sebebi araştırmacı olmak, yeni şeyler aramak bulduklarını da yazmaktı. Nasıl olsa doktor olamamıştı bedenlerin acısını dindiremeyecekti, ama hiç olmazsa ruhların acılarını azaltabilmek için uğraşmak istiyordu.

Nedendir bilinmez fakat, Leyla kendini bildi bileli kimsenin acı çekmesine katlanamaz ve onların acısını giderebilmek için her yolu denerdi. Zaten o zamanlar manevi acıları pek anlayamadığı için beden acılarını dindirmeyi amaçlamıştı. Fakat, şimdi çok iyi anlamıştı ki beden ve ruh birbirine güçlü bir şekilde kaynaşıyor ve de birbirlerini son derece etkileyebiliyorlardı. Ona kalsa Dünya'yı acısız sancısız yaşanacak en güzel yer yapmaya soyunurdu. Küçücükken bile bu halleri kurarak geçirmişti zamanını. Neden olmasındı ki? Kendisini bu güce sahip hissederek daima umutla mücadele etmişti ve hala da ediyordu.

Tertemiz hayaller kurması yanlış değildi, sonunda onlar hayaldi ve hayallerde her şey olabilirdi. Lakin, bunları yapabilmesi için eğitim alması gerekliydi ve zaman gösterdi ki, eğitim alabilme hayalleri yanlıştı. Hem ailesi, hem toplum, hem de politik sistem ona bunu sunmamak için birbirleri ile son derece uyumlu çalışıyorlar ve her yönden önüne set çekmek için birbirleri ile yarışıyorlardı. Zavallı Leyla hayalleri ile bir yandan Kaf dağına aşıyordu fakat, hayatın içine gerçek gibi oturan o yapay engelleri bir türlü aşamıyordu. Pes etmeye de niyetli olmadığından sudan çıkmış balığın karada çırpındığı gibi çırpınıp duruyordu.

Ana ve baba tarafları da Ahıska Türklerinden idiler. Annesinin ailesi 1931 de annesi bir yaşındayken, babasının ailesi 1936 da babası altı yaşındayken gelmişler. Kendisi doğuda bir kasabada doğmuş ve dört yaşındayken ailesi ile birlikte başkente göç etmişlerdi. Onun yazar olma hayali dedelerinden hayat hikayelerini dinleye dinleye gelişmişti. Dedeleri nerelerde, nasıl yaşadıklarını ve sonra oralardan tüm eş dost akraba ve varlıklarını nasıl bırakıp yaka paça kaçmak zorunda kaldıklarını tekrar tekrar anlatırlardı. Bu hikayeler beyninde oluşan hayal dağlarına daha yüksek zirveler ekleyip oluşmuş hayallerine daha çok hayal katarak uçsuz bucaksız

doruklar yapmaktaydı. Hep bir gün oralara gidip görüp, gerekli bilgiyi toplayıp onların hepsini yazıya dökme hayalleri kurmaktaydı.

Fakat, şimdi onları düşününce, Leyla kocaman bir iç çekmekten başka bir şey yapamıyordu. Çünkü, gün be gün artan o sınırsız hayaller, sınırlı olan ve gün be gün azalan ömür zamanına nasıl sığacaktı. Leyla ilk bakışta çok akıllı biri gibi görünmezdi fakat, onun odak noktası düşünce dünyasıydı ve bu düşünce bombardımanları onun hareketlerini bile yavaşlatırdı. Küçükken öğretmenleri ve arkadaşları ona '*karınca ezmez*' lakabını takmışlardı. Çünkü yürürken önüne çıkacak böceklere basmamak, çiçekleri ezmek için yavaş yavaş yürürdü. Bu yüzden de çoğu kez okula geç kalırdı. Hele bir hayvan görmesin, durur onu iki saat inceler onunla konuşur anlaşır sonunda yoluna devam ederdi.

Onların kendisine bu lakabı takmaları onu incitmiyor, için için bunu hak ettiğine inanıyordu. Çünkü neredeyse her gün sınıfa en geç gelen tek öğrenci kendisiydi. O yolda muhakkak inceleyecek bir böcek, bir çiçek bulur ve onlarla uğraşırken zamanı unutturdu. Şekli değişik, ilginç bir taş bile ona bunu yaptırmaya yeter de artardı bile. Her gün hocası ve arkadaşları derse başlamak için onu pencerede bekler, o gelince de şakaların, takılmaların, ne bulduğu hakkında sorgulamaların ardı arkası gelmezdi. Leyla için uzun sürse de okula yürümek normalde yarım saat alırdı.

Yaşadıkları bölge şehrin dışındaydı. Okulun etrafında tek tük büyük bahçeleri olan gecekondular vardı. Leylaların bulunduğu yerdeki evler de bir tepenin üzerindeydi. Bir tarafındaki yamacın tam ortasından küçük bir dere akıyor, dereden hemen sonra karşı taraftaki yamaç başlıyordu. Dere iki yamaç arasında bir hayli aşağıda kalıyordu. Karşı yamaçta da eski büyükçe bir konak ve bir kaç seyrekçe yapılmış gecekondular vardı. Okulun bulunduğu tarafta

ise, okula ulaşana kadar irili ufaklı bir kaç dere tepe geçmek zorundaydılar.

Bütün zorluklarına rağmen, bu el değmemiş, doğal güzelliklerini koruyan yerleri Leyla çok seviyordu. Okula gitmek için her sabah, evlerinin olduğu tepeden aşağı iner ve düz olan kısımda ince ince akan kaynak suyu boyunca, kuş seslerini dinleyerek yrr, kimi sekerek, kimi zaman da yürümeyi unutarak okula ulaşmaya çalışırdı. Her taraf ağalıktı, her ağaçta başka bir meyve başka bir güzellik vardı. Elma, armut, kaysı, vez, muşmula, palamut ardı, minik, sumak çalıları, çeşit çeşit doğal çiçekler ve gller... Daha o zaman ismini dahi bilmediği bir sürü otlar ve bitkiler vardı.

Bir bahçenin ortasında kimsenin yaşamadığı çok güzel iki katlı bir konak vardı ve onun hemen aşağısında da bir su kuyusu. Evin diğer yanındaki yamaç ise tamamen rengarenk gllerle kaplıydı. Leyla, onları sevmenin ve onlarla uğraşırken okula geç kalmanın neden kınandığını bir türlü anlayamıyordu. Onun tek sevmediği Şey, okulun bulunduğu tepeye tırmanmaktı. Eski okul depremden dolayı yıkılma tehlikesi geçirince, yanına büyükçe bir tepe daha oluşturulmuş ve o tepenin üstüne de büyük bir okul yapmıştı. Onun için okulun  yanı da bir hayli yüksek yamaçtan oluşuyordu. Okulun önüne bir de oyun sahası oluşturmuşlardı. Bu nedenden dolayı okulun bulunduğu alan doğal yerden en az 10-15 metre yüksekte bulunmakta ve okula ulaşmak isteyen çocuklara da bir işkence çemberi oluşturmaktaydı, hele hele yağmurlu günlerde ve kışın kar yağdığında.

Çocuklar, bu sonradan yapılan ve hala oturmamış toprağı her sabah tırmanmak, her öğlen sonu da inmek zorundaydılar. Hiç bir tedbir alınmamış, çocuklar için merdiven falan yapılmamıştı. Kuru günlerde bile oraya tırmanmak özel maharet isterken, yağmurlu ve karlı günlerin zorluklarını, o durumu yaşamayanlar tahmin bile

edemezlerdi. Tepede veya tepeye yakın bir yerde birinin ayağı kaydımı kendisini ta dipte bulurdu ve tepeye ulaşana kadar tekrar tekrar mücadeleye devam ederdi. Çok zorda kalanlara da büyük öğrenciler, bir başka deyimle de daha deneyimliler yardım eder, eninde sonunda herkes tepeye ulaşmayı başarırdı.

Kışın zaten ayrı bir hikaye. Tepeden yuvarlanıp çamurdan adama döneni mi ararsın, çamurda çizmesi ya da ayakkabısı çıkmış ağlayana mı, yoksa çamura adeta gömülmüş çıkmaya mecali kalmayıp oturmuş hüngür hüngür ağlayanları mı! Büyük öğrenciler ya onları alıp okula götür orada bir şekilde hallederler, ya da geri evlerine götürürler mümkünse temizlendikten sonra alıp okula geri getirirler, ya da evde bırakıp okula geri dönerlerdi. Kışın karın yağması küçük öğrenciler için kabus gibi bir şeydi. Tepede oluşan buz, özel yapılmış buz pistlerine taş çıkartırdı. Bölgede doğal olan toprak beton gibiydi, çamur olmaz, kolay buz tutmaz tertemiz yürünebilirdi üstende. Fakat, bu sonradan doldurulan ve de henüz doğallığına kavuşmamış kısmı çocukların anasını ağlatıyordu fakat, babaların da aklına da oraya bir merdiven yapmak dahi gelmiyordu.

Leyla, kara saplanıp kımıldayamadığı kışı hiç unutamamıştı. Tam hatırlamıyordu lakin, belki de karın en derin yeri neresi diye araştırırken kara saplanıp kalmıştı. Saplandığı yerden çıkayım diye uğraşırken de düşüp kara gömülmüştü. Yeni yağmış yumuşak karda çırpındıkça batıyor, kara daha çok gömülüyordu. Yanında kendi yaşlarında olan arkadaşı onun yanına gitmeye korkuyor, sadece bağırarak yetiniyordu. Çünkü, yardıma gitse kendisinin de kara gömüleceğini çok iyi tahmin edebiliyordu. Etrafta ona yardım edebilecek başka hiç kimse de yoktu. Leyla, soğuğu hissettikçe telaşa kapılmış ağlamaya başlamıştı. Arkadaşına geri eve gidip annesine haber vermesini istedi. Arkadaşı koşabildiğince hızlı eve gidip ve durumu ağlayarak Leyla'nın ailesine anlatmıştı.

Amcası onu almaya geldiği zaman Leyla soğuktan uyuşmaya başlamıştı bile. O gün amcası Leyla'ya dünyanın en büyük kahramanı görünüyordu. Eve varır varmaz su duşuna alınan Leyla'nın kahraman amca hayal baloncukları patır patır patlamıştı. Çünkü, annesi onun elbiselerini çıkartmış ve o gelene kadar leğene doldurduğu soğukça suyun içine yatırmıştı. Leyla'nın ısınma hayalleri de tek tek patırdıyordu. Bu ikinci soğuk işkencesi de nerden çıkmıştı. Sebebini anlayamıyor şaşkın şaşkın titriyor ve ağlıyordu ancak. Sonunda, panik durumu geçince annesi ona izah etme imkanı bulmuştu ki soğuğa maruz kalan el, ayak veya insan hemen sıcağa tutulursa vücut kasları anı dengeyi sağlayamaz çok sızı yapar hatta bazı donma durumlarında hayati tehlike oluşturabilirdi. Onun için vücut, yavaş yavaş dengeli bir şekilde ısıtırdı ki sistem şoka girmesin. Bu olaydan sonra Leyla belirli bir süreliğine çok severek yaptığı kara uzanıp kendi şeklini çıkarmaktan da men edilmişti.

Leyla, karın o katıksız beyazlığını ve temizliğini çok seviyordu. Onun üstüne ta kalbinden gelen en saf duyguları olduğu gibi çizmeyi; tertemiz ve sade duygularını, bembeyaz karların üzerine aksettirmeye bayılır onlara hayran hayran bakardı. Çizimleri çok da iyi değildi fakat onun iç duygularını, katıksız ifade etmesi kendisine yetiyor da artıyordu bile. Fakat, en çok sevdiği şey kara sırt üstü kolları açık bir şekilde yatmaktı. Ele ele tutuşuyormuşçasına kara tekrar tekrar yatar, şeklinden el ele tutuşmuş çocuklar dizisi yapardı, en uzun dizi onun için en iyisi olurdu. Bir de etraftan görüp gelen çocuklar onları bozmaya kalkışmasaydı. O zaman onları hem yapmaya uğraşmak zorunda kalıyordu hem de korumaya.

Utangaç, çekingen ve az konuşan bir kız olmasına rağmen Leyla ilk okula gitmenin tadını doya doya yaşıyordu. Neredeyse her sene doğacak kardeşi için izin alsa bile. Leyla dokuz çocuğun en büyüğüdü. İlk okula başladığında bir erkek, bir de kız kardeşi

vardı, bitirdiğinde ise yedi kardeş olmuşlardı, böylelikle ailece yedililer unvanına ulaşmışlardı. Neredeyse her sene onun kardeşim olacak diye izin alması, öğretmenler arasında bile şaka konusu olmuştu. Ne zaman Leyla okula gidemese ona takılırlardı, annen doğum mu yaptı diye. Leyla ise bunlara gülüp geçiyordu, çünkü o kardeşlerini çok seviyordu.

Lakin, o tahtaya kalktığı günü hiç mi hiç unutmayacaktı. Bir gün öğretmeni beklemediği bir anda onu aniden tahtaya kaldırmıştı ve bazı matematik denklemleri sormuştu. Leyla ise donmuş kalmıştı. Konuyu bilmediğinden değil, kendisinin de bilmediği bir sebepten dolaydı. O zaman daha üçüncü sınıftaydı. Şu anda ki gibi cevabını veremediği sorular yüzünden şaşkın değildi, sorulan soruların cevaplarını biliyordu fakat, ne konuşabiliyordu ne de kara tahtaya yazabiliyordu. Daha da kötüsü neredeyse yere düşecekti, zor ayakta duruyordu. Başı dönüyor, midesi bulanıyor, gözleri kararıyor bayılacak gibi oluyordu. Düşmemek için, sırtını tahtaya dayayıp elleri ile arkadan tahtanın altından tutunmaya çalıştı. Herkes ona bakıyor cevap bekliyor fakat kelimeler onun dilinin ucunda olsa bile dışarı dökülemiyor, derin derin yutkunmalarla hep geri kaçıyordu. Öğretmeni durumu uzatmayıp onu geri oturmuş fakat ona en yüksek notu vermişti. Bu Leyla'nın hiç konuşmadan aldığı en yüksek not olmuştu.

Dersin sonunda öğretmeni gizlice onu yanına çağırarak annesini de babasını beraber görmek istediğini onlara iletmesini söyledi. Zavallı Leyla şaşkındı, çünkü genelde yaramaz çocukların aileleri çağırılırdı. Neden öğretmeni ona en yüksek notu vermişti ve şimdi de ailesini görmek istiyordu? Şayet bir yerde bir yanlış varsa neden en yüksek notu vermişti, şayet her şey doğru ise neden ailesini çağırıyordu? Ne var ki bunun sebebini anlayabilmek için Leyla'nın biraz daha büyümesi gerekti.

Öğretmen Leyla'nın durumundan onun bu tutumunun kaynağının aile terbiye taktiklerinde yatığını anlamıştı ve de bunu çözmeye azmetmişti. Öğretmen Leyla'nın ailesine Leyla üzerinde bilinçli veya bilinçsiz bir baskı oluşturduklarını, bunun Leyla üzerinde ettiği olumsuz etkileri anne ve babaya tek tek izah etmiş, bu şekilde davranmaktan vazgeçmeleri gerektiğini usulünce onlara anlatmıştı.

Babası otoriter değildi fakat, annesinin otorite kurma, disiplin etme niyetiyle biraz aşırı gittiği, bunun da zamanla Leyla'yı etkilediği anlaşılmıştı. Annesinin tutumunun değişmesi ile birlikte Leyla çiçek gibi açılıp arı gibi vızıldamaya başlar, Ah! keşke her öğretmen Leylanın o öğretmeni gibi olabilseydi. Leyla'da kısa zamanda olan bu değişim öğretmenini bile şaşırmıştı. Leyla'nın çenesinin durmadığını gören zavallı öğretmen için için pişmanlık duyup duymadığı bilinmezdi, fakat her fırsatta gururla ondan bahsettiğinden herkesin haberi vardı. Diğer öğretmenler bile bu sebepten dolayı Leyla'ya ayrı bir özen göstermekteydiler.

Leyla artık durmuyor, yürümüyor koşuyordu, hem de öyle koşuyordu ki yol onun o yolun içine giriyormuş gibi hissediyordu. Ya onun yaptığı her şey iyiydi, ya da her yaptığı öğretmenine iyi görünüyordu. Bu bilinmezdi ama öğretmenin onu öz kızı gibi gördüğü aşıkardı. O kadar ki etraftan onları görenler bunu gerçek sanır, ondan gerçek babasıymış gibi söz ederlerdi. Leyla kendi babasını çok mu çok seviyordu, fakat öğretmenini de babasıymış gibi çok seviyordu. Leyla koşuyor koşuyordu. Düşmekten dizlerindeki yaralar iyi olmaya fırsat bulamıyordu.

Hayatının her döneminde koşmasa bile, Leyla Dünya'yı daha iyi yaşanacak bir yer yapma yolunda ki kendince koyduğu hedefine emin adımlarla yürüyordu. O halde, neden şimdi aynı ayaklar ona isyan ediyor da kendi başlarına hareket etmeye çalışıyorlardı. Ondan uzaklaşırken geri dönmek için zorluyorlar da, ona doğru

giderken koşuyorlardı? Şu ana kadar o yoktu, hedef belliydi. Şimdi birden bire aniden hedef değiştirmek de nereden çıktı. Böyle bir şey mümkün olabilir miydi?

Leyla, Üniversite ikinci seneye başlamıştı, onun sınıfına katıldığı ilk dersi hatırladı. Yıl başında seçmeli olan dersin konusunu değiştirdince, Leyla bu derse en son katılan ve de o ilk gün derse giren en son öğrenci olmuştu. Sınıfa girdiğinde zaten küçük olan sınıf tıka basa dolmuş oturmak için yer kalmamıştı. Leyla oturacak yer bulmak için aşkın şaşkın bakınırken bir sandalye bulunmuş, Leyla hoca ile yan yana oturmak zorunda kalmıştı. Müslüman bir bayan olduğu için aslında bu kabul edilir bir durum değildi. Leyla'nın dini değerlerine hiç uymuyordu fakat çaresiz zorlanarak da olsa yabancı bir erkek hocanın yanına tabiri caiz ise masanın kenarına ilişerek oturmuştu. Leyla hocanın erkek oluşuna da şaşırılmıştı çünkü kurs tanıtımında bayan bir hocanın adı yazılıydı.

Hocanın senelik programı kısa da olsa tekrar sunumu ve öğrencilerle muamelesi Leyla'da başka bir şaşkınlık yaratmıştı, çünkü o, bu zamana kadar gördüklerinin en iyisiydi. Başlangıç noktası, işlenecek konular, gidilecek yöntem, beklentiler ve hedef açık açık anlatılmış herkesin kafasında ders şekli ve konuları aydınlığa kavuşmuştu. Bu daha önce hiç bir hoca tarafından yapılmamıştı. Oturma kargaşası hariç iyi, hoş ve verimli bir ders olacağı benziyordu. Hocanın konuya hakim, işini bilir biri olduğu aşikardı ve önemli olan da buydu. İyi bir hoca ve ilginç bir ders konusu bulduğu için Leyla mutlu olmuştu. Şimdi, erken gelip oturacağı yeri seçmekten başka bir kaygısı kalmamıştı.

O akşama kadar da her şey çok iyi ve normal geçmişti zaten. Zavallı Leyla, sadece okumak istemişti. Bu en başından beri onun hakkı olan bir şey değil miydi? O zaman önüne çıkan bu engeller nedendi? İlkokuldan sonra okula gitmesini, ilk önce annesi, sonra

dede ve babaannesi engellemişti. Bu sebepten dolayı Leyla senelerce annesine için için dargın yaşamıştı. Babasına da kırgındı. Çünkü, babası okumasına devam etmesini istemiş, fakat diğerlerinin karşısında güçlü duramamış ve okula göndermemişti.

Genelde iyilik yaptığına inanan, Leyla'yı seven ve koruyan insanlardı onlar fakat, zamanın eğitim sistemine karşı olmaları Leyla'nın eğitimine de karşı olmaları demektir. Leyla onları çok seviyor kırmamak için karşı gelmiyor fakat içi de kan ağlıyordu. Geceleri ağlamakla geçiyor annesi görmesin ve üzülmesin diye su gibi olmuş yastığını gizli gizli kurutuyordu. Geceler, onun tek özel kendine ait zamanlarıydı. O geceler, on bir yaşındaki zavallı bir kızın okutulmadığı için inim inim inleyerek kıyasıya ağlamakla geçirdiği, daha sonra yaşı ne olursa olsun her aklına geldiğinde ağladığı, iniltilerinin, acılarının ve sancılarının yağmur gibi gözlerinden süzöldüğü gecelerdi.

Leyla'nın anne ve babasını anlaması senelerini almıştı, hele hele annesini. Bir anne neden çocuğunun eğitimini engellerdi ki? Sonunda Leyla kendince bir sebep buldu. Çok çocuklu olan annenin yardıma ihtiyacı olduğu için mi? Belki de babası annesine yardım edemediği için kendisi yardım etsin diye mi? Anne ve babanın başka çaresi olmadığı için mi? Leyla hiç bir zaman gerçekleri bilemeyecekti çünkü düşündükleri tahminden öteye giden şeyler değillerdi.

Ne yazık ki, kırgınlığına geçerli sebepler arayıp duran Leyla, ailesinin erkek kardeşinin okuması için gösterdiği çabayı görünce daha da çok kırılmıştı. Leyla kardeşinin eğitim yapmasını kendi eğitimini istediği kadar istiyordu elbette. Fakat, sadece kız olduğu için okuma hakkının bu kadar kolay elinden alınması kendisini ziyadesiyle incitiyordu. Leyla bunu o zaman kabul edememişti, hiç bir zaman da ne kabul edecek ne de unutacaktı. İnsanlar anne, baba

olsalar bile Allah'ın verdiği eğitim hakkını kız ve erkek ayırımı yaparak elinden almaya hakları yoktu. Onlar kendilerince çok dindardılar fakat, bu konuda cahil kalmışlardı. Rab olan Allah'ın kadına da erkeğe de eşit eğitim hakkı verdiğini bilmiyorlardı.

Bir başka problem de ailelerin çocuklarını sahiplenme konusuydu. Onlar çocuklarını öyle sahipleniyorlardı ki onların da bir birey olduğunu unutuyor, onlara istediklerini yapabileceklerini veya da yaptırabileceklerini sanıyorlardı. Olayın en acı kısmı da ailelerin bunu yapmaya tabi hakları olduğunu sanmalarıydı. Halbuki çocuklar, aileler için Allah tarafından verilmiş birer emanetti sadece. Ana, baba, kız, oğlan ne ve kim olursa olsun, Allah'ın önünde hür ve eşittirler.

Ancak, nedense bu apaçık belirlenmiş sade ve adaletli değerler bir şekilde bireysel bencilliklerle, kültürel geleneklerle gölgelenmiş ve üzeri kapatılmış adeta yok gibi davranılıyordu. Acil ihtiyaç giderme, çabuk çare bulma adına, insan yapısı değerlerle gerçek olaylar yamanmaya çalışılmış böylece yarım yamalak günlük gerçekle alakası olmayan, gerçek ihtiyaçlara cevap veremeyen zihniyet ortaya çıkmıştı. Bu bozuk düzen o kadar doğal ve doğru gibi benimsenmişti ki, insanlar artık onları sorgulamaya bile gerek görmeden uyguluyorlardı. Leyla'nın gördüğü sebeplerin en acımasızı da bu idi. Bu karmaşa eğitilmiş insanları bile kolayca şaşırtabilirken, cahil insanlar nasıl şaşırmıştı ki. Leyla en azından anne ve babasının suçluluk oranını azaltacak sebepler bulduğuna seviniyordu.

Ne var ki, şu anda ki olanlara bir açıklama getirebilmekten yoksundu. Kendisine olanlar gözle görülen değerleri aşmış olması bir yana, ne hayallerindeki alemlere ne de rüyalarına sığabiliyordu. Şüphe yok ki, her genç gibi oda rüyalarındaki, hayallerindeki gerçek aşkı, ruh ikizini bulmayı arzu ederdi. Fakat, bunlardan vaz geçeli

çok zaman olmuştu, hele hele iki başarısız evlilikten sonra o anlamda aşk kelimesini tamamen unutmuştu bile. İlk evliliği kültürel karmaşa üzerine, ikincisi de sadece kişisel güven üzerine kurulmuştu. Ya da, en azından kader konusunu bilmeden önce, Leyla onları böyle değerlendiriyordu. Bir anda, on iki yaşındaki yapılan ilk evlilik teklifini hatırlayan Leyla'nın yüzünü acı, buruk bir gülümseme kaplamıştı.

Aynı durumu yaşamış birilerinin anlatımları bu durumları mantıklı sebeplere dayandırılabilirdi fakat, bir insan daha önce hiç yaşamadığı ve yaşandığını bile duymadığı bir olayı kendisine veya başka birine nasıl anlatabilirdi ki? Kendi geçmişini, iradesini sonuna kadar zorlamasına rağmen bu duruma benzer hiçbir şeye rastlamıyordu. Aklında, iradesinde, tüm hayatında, yepyeni hiç bilmediği, tanımadığı ve anlamaktan aciz kaldığı bir sayfa açılmıştı. Daha önce var olabileceğini bile hayal edemediği bir sayfa. Leyla bunun için ne ikaz edilmiş, ne de kendisine alışma zamanı verilmişti. Bu sayfa Leyla'nın önüne öyle beklenmedik bir zaman ve durumda çıkmıştı ki Leyla'yı alt üst etmişti.

Aslında Leyla çok güçlü bir karaktere sahipti, doğru bildiği inandığı şeyler uğruna sonuna kadar yılmadan, usanmadan mücadele edebilirdi. Orta ve lise tahsiline ilk eşinden ayrıldıktan sonra başladı. Biricik oğluna bakabilmek için gündüzleri işe, geceleri de önce akşam orta okuluna, daha sonra da akşam lisesine gitti. Sonunda, elli yaşında yabancı bir ülkede, yabancı bir dilde üniversite tahsiline başlaması bile onun ne kadar azim ve istekle eğitime yöneldiğinin göstergesiydi.

Leyla, kendisini hiç bir zaman o geceki kadar aciz ve çaresiz hissetmemişti. Birinci dönemin son haftasıydı. Dersten sonra hocasına Arap şair Umr-Al-Kays ve onun şiirleri hakkında bir şeyler sorması gerekiyordu. Genellikle, öğrenciler etrafta bulunur,

birbirleri ile konuşur, ya da hocaya soru sormak için sıraya girerler ve herkesin sınıftan çıkması bir hayli zaman alırdı. Leyla, o gece öğrencilerin ne kadar çabuk sınıfı terk ettiklerine bir anlam vermekte güçlük çekmekteydi. Leyla, hoca ile konuşurken sınıfta kimsenin kalmadığını fark edince konuşmayı en kısa zamanda kesip gitmek istedi. Kapının açık olmasına rağmen hocası ile yalnız kalıp konuşmayı doğru bulmuyordu. Müslüman olan Leyla, inancına göre yabancı bir erkekle aynı odada yalnız kalmamalıydı, o erkek ister Müslüman olsun ister olmasın. Leyla hocanın da en az kendisi kadar heyecanlı ve tedirgin olduğunu görüyordu fakat, bu aynı sebepten dolayı olamazdı.

Hocası kapı ile kendisi arasında duruyordu ve kendisine sorduğu soru hakkında bilgi veriyordu. Leyla ise konuşmayı kesip çarçabuk oradan kaçmanın yollarını arıyordu ki, birden bire resmen kalbine kızgın bir okun saplandığını hissetti. Sanki hocanın kalbinden bir ok çıkmış Leylanın kalbine tam on ikiden vurarak saplanmıştı. O vuruşun ağrısını ve yanış acısını Leyla fiziksel bir şekilde anında hissetmeye başlamıştı. Bu ani şekilde kalbinde oluşan şeyin ne olduğundan Leyla'nın bir fikri yoktu. Kalbine saplanan kızgın ok ne idiyse Leyla'yı otomatikman tepeden tırnağa titretmişti. Leyla iyice paniklemiş, ne olduğunu bilemediği gibi ne yapacağını da bilemez hale gelmişti.

Sorduğu basit bir soruydu ve cevabını da layık olduğu şekilde alıyordu. Görünürde normalin dışında olan hiç bir şey yoktu.

Bu ne olabilirdi ki?

Nereden geldi, nasıl geldi, nasıl değdi? Bu olandan insan nasıl bir anlam çıkarabilirdi ki. Tek çıkış yolu kaçmaktı. Hoca hala sorunun cevabını anlatmaya devam ediyordu. Fakat, Leyla artık bir şey anlamaktan acizdi. Aslında Leyla o an her şeyden acizdi. Hocanın

sözünü bitirmesini bekleyemezdi. Kapıdan süzülürcesine çıkıp koşarcasına yürümeye başladı. Biraz gitmişti ki arkadan hocanın biraz da seslice “İyi geceler” deyişini duydu. Evet hiç bir şey demeden o şekilde ayrılması kabalıktı gerçekten fakat onun hiç de umurunda değildi. Ya Rab! Bu nasıl bir şeydi, bir vuruşta tüm duygu, irade, zaman, mekan, var olan ne varsa hepsini alt üst etmişti? Leyla, şaşkındı. Kalbi bir şekilde bir şeylere hedef olmuştu. Okun değdiği hedef bu hale geldi ise, çıktığı kaynak ne alemdeydi acaba?

Bu nasıl olabilirdi ki?

Bilinç ve iradenin haberi olmadan kalpler kendi aralarında mı konuşmuştu? Ama nasıl olur, hiç bir duygu, ilgi hiç bir şey hissetmeden böyle bir şeyin olması mümkün olabilir miydi? Bu inanılmaz, kabul edilemez bir durumdu. Leyla, olanlara bir anlam verebilme açısından onun o anki duygularını bilmek isterdi. Hani derler ya “Ateş olmayan yerden duman çıkmaz,” yay olmayan yerden de ok çıkmaz, hele hele o oku atan olmasa hiç çıkmazdı. Lakin, bunu ne Leyla sorabilir ne de o söyleyebilirdi. Onun için de her düşünce bir tahmin ve varsayımdan öteye gidemezdi. Bu da çok tehlikeli bir düşüş noktası olabilirdi. Zaten kuru bir yaprak gibi titreyen Leyla düşmek istemiyordu, düşerse kalkabilir miydi bilemiyordu.

Leyla, tatilden sonra, o gün o hocanın dersine ilk defa girecekti ve çok tedirgindi. Hocayı tanımıyordu, daha derse yeni başlamıştı ve yüzünü bile hatırlayamıyordu.

Heyhat! Ne idi bu olanlar?

İsminden hocanın Müslüman biri olmadığı belliydi. Lakin, konu bu değildi. Bir hoca işinin ehli ise ve adaletle, güzellikle muamele

ediyor ise, Leyla için iyi insandı, hepsi bu kadar. Leyla, her zaman insan olan insana saygı duymuştur, her hangi dinden olursa olsun. Seçilen din seçenlerin kendi özel seçenekleridir ve insanlar istediklerini seçmekte hürdürler ve bu hak onlara doğrudan Yaratıcı tarafından verilmiştir. Bu hoca da o ana kadar işinin ehli olarak gördüğü nadir hocalardan biriydi. Onun dini tercihi Leyla'yı ilgilendiren bir konu bile değildi. Bu durumda onu dini ile yargılamak adaletsizliğin en büyüğü olurdu.

Ne var ki, konu kişisel duygulara gelince, inançlar söz konusu olabilmekteydi. Üstüne üstlük, Leyla inancını daha düzenli yaşayabilmek için elinden geleni yapan, hatta tarikat ehli olan evli bir kadındı. İnsanların din ve inançları açısından eleştirilip yargılanmaması gerektiğini iyi bilirdi. Kimin Allah'a daha yakın olduğunu veya olabileceğini kimse bilemezdi elbette. Her insan dinini kendisi seçme hürriyetine sahipti. Hem de Leyla, Yunus Emre'nin "Yaratılanı severim Yaradan'dan ötürü" prensibi ile büyümüştü.

Peki, bu olan neydi?

Bu olay Leyla'nın hiç bilmediği, yaşamadığı bambaşka olağan üstü bir şeydi. Ne dile geliyor, ne dine sığıyordu. Velhasıl, su götürecekt hiç bir yeri de, yönü de yoktu. Lakin, Leyla bir şey den çok ama çok emindi, o da kalbi Allah'ın sevmediği hiç bir şeyi sevmezdi ve onda huzur bulmazdı. Müslüman bir kadın olarak yabancı erkeklerle olacak ilişkilerin sınırlarını Allah belirlemişti ve Leyla da bunu çok iyi biliyordu. Üstelik Leyla evli bir Müslüman kadındı ve herhangi bir ilişki peşinde de değildi. Zaten yaşını başını almış, eğitimini tamamlamaktan başka da düşüncesi olmayan birisiydi.

Fakat, Heyhat!!!

Ne dese boş. Leyla bu konuyu hiç bir sebep ve amaç kalıbına sığdıramıyordu. Bu bir tutku da olamazdı. Nasıl oldu ki? Leyla hocanın yüzünü bile hatırlayamıyordu. Hiç direk bakmamıştı ki. Hele hele duygulu bir niyetle hiç bakmamıştı.

Ya! Rab! Ne yapabilirdi? Bu başına gelen neydi?

Bütün takip etmeye çalıştığı değerler ve iradesi nereye gitmişti? Neden hepsi birden onu terk etmişlerdi? Neden bir misal bulamıyordu ki ona dayanarak bir açıklama yapabilsin de hem aklını hem de kalbini ikna edebilecek sebebi olsun. Leyla'nın daima güvendiği güçlü analiz kabiliyeti, sebepler buluşu ve sonuca bağladığı karakteri nereye gitmişti? Leyla kesinlikle bir şeyden emindi artık, o da görünen alem ile görünmeyen alemlerin değerleri ve de ölçüleri kesinlikle bir değildi. Konuya az da olsa bir anlam verebilmek bile onu biraz rahatlatmıştı. Bununla beraber umut duyguları içini kaplamış, korkutucu bilinmezlik duygularına eşlik etmeye başlamıştı. İncasına göre, gücünün yetmeyeceği, kontrol edemeyeceği konularla imtihan olmayacağı aklına gelince biraz daha rahatlamıştı.

Lakin, ne durumda olursa olsun atacağı her bir adımdan, alacağı her bir karardan kendisi sorumluydu. Haram ve yanlış olan bir hareket yapmaktan hem kendisini hem de etrafındakileri korumak zorunluluğu vardı. O zaman, işe kontrol etmeye gücü yeten hareketlerden başlamalı ve bunu yerine getirmeye son derece azim ve sadakat göstermeliydi. Bütün bunları bilmekle birlikte, derse giderken kuru bir yaprağın en hafif bir rüzgarda bile sallandığı gibi sallanıyor tir tir titriyordu. Her şeye rağmen, düşmeye, ayak altında sürünmeye niyeti olmadığından sebatla ayakta durmaya çalışıyor içindeki fırtınaları dışarı aksettirmemeye uğraşıyordu.

Sınıfa girince hocadan en uzak noktayı seçip oturdu fakat kalpler öyle mi, onları ayrı tutmak ne mümkün. Zaten o andan bu yana hiç ayrılmamışlardı ki. Hocanın derse girdiği an, Leyla fiziken hissediyordu ki, kalbi resmen çıkacak paramparça ve perişan bir şekilde ona doğru koşacak. Kalp içindekini kapsayamıyor, kontrol edemiyor çatırdıyordu adeta. Her an büyüyen, kalp duvarlarını iten bu güç ne ise eninde sonunda kalbin sınırını zorlayacak ve paramparça edecek hissini veriyordu. Bu sürtünme ve yayılmanın çıkarttığı enerji ile de cayır cayır yanıyordu, sadece alev ve dumanı görünür değildi o kadar.

Leyla kısa zamanda farkına vardı ki, isteseler de istemeseler de bu iki kalp birbirleri ile diyalog içindeydiler. Leyla, kendisine bir şey denmemesine rağmen, emindi ki burada bilinmesi, anlaşılması, anlatılması mümkün olmayan bir şeyler oluyordu. Orada, o anda, görünmeyen güçlü bir enerji bağı o iki kalbi birbiri ile öylesine birleştirmişti ki, onu ne akıl, ne bilim, ne bilinç ne de inanç anlatabilir; ne irade, ne din, ne kültür, ne de sosyal değerlere konabilir; ne de hoca talebe kuralları engelleyebilirdi. Öyle bir enerji açığa çıkarıyordu ki tüm sınıfı etkisi altına alıyordu. Buna rağmen, Leyla karşısındaki kişinin duyguları hakkında kendi ağzından bir şey çıkmadığı sürece zan ve tahminde bulunmayacak sadece kendi duyguları üzerinde çalışacaktı.

Tedbir şarttı. Bu kadar narin bir konu yanılığın kaldıramazdı. Hayale, tahmine yer yoktu bu işte. Aynı zamanda Leyla zaten böyle bir şeyi hayal de, tahmin de etmemişti. Hiç bilmediği bir şeyi nasıl etsindi ki? Böyle bir şeyin olması için sebep de yoktu, niyette. Leyla yirmi beş seneden beri evli olan bir kadındı ve başka bir erkeğe değişik açıdan bakmaya niyeti yoktu, gerek de yoktu. Karşı cinsten olanlarla ilişkileri daima sosyal ilişki derecesinde olmuştu. Onun tek bir gayesi vardı, o da eğitimini tamamlamaktı.

Böyle bir şeyin beklenmedik, kabul edilemez, anlaşılabilir, anlatılmaz olması, gerçeği değiştiremiyor Leyla'nın kalbi alev alev yanıyor ve gündün güne de vücuduna yayılıyor. Leyla hiç bir şey olmamış, olmuyormuş gibi davranmaya çalışıyor, mümkün olduğu kadar yüzüne bakmamaya ve göz göze gelmemeye uğraşıyordu. Leyla'nın anladığı kadarı ile hoca da aynı şeyi yapmaya çalışıyordu. Bütün bu çabalara rağmen, sınıf kontrol edilemeyen, sınırsız olduğu kadar da tertemiz olan bu duygu enerjisi ile öylesine doluyordu ki, tüm sınıf tarafından anlaşılması mümkün değildi.

Her şeye rağmen Leyla biliyordu ki, bu ne ise veya ne değil ise, gerçekte kabul edilemez, umutsuz, çaresiz, akla, fikre sığmaz bir vakaydı. Lakin, bu acizane çırpınış içinde bile dersin bitmesini istemezdi. Çünkü, her dersin sonunda, ilk günde de olduğu gibi ayakları gitmek istemiyor, Leyla onları zorla sürükleyerek götürmek zorunda kalıyordu. Leyla, gerçeklerden kopmuş rüyada yaşıyor gibiydi. Bir yandan bu rüyadan uyanmayı umut ediyor, diğer yandan da uyanmamak için dua ediyordu. Bu daha önce hiç görmediği bir rüyaydı ve görebileceğini bile tahmin etmediği en tatlı rüya olduğu için de uyanmak istemiyordu. Aynı zamanda, bu kadar umutsuz çaresiz sonu olmayan bir duygu olmasına rağmen, karşı tarafın duygularını da kesin kesin bilmek istiyordu.

Heyhat! Sınıftaki öğrenci bayanlardan birisinin o hocanın hanımı olduğunu öğrenmesi Leyla için uzun sürmedi. O bayanı her zaman görüyordu, fakat sınıfa geç katıldığından olmalı ki, o bayanın hocanın hanımı olduğunu bilmiyordu. Bu bayan, orta boylu, koyu tenli Afrika kökenli, çok kısa saçlı güzel bir bayandı. Çok ilginç bir kahkaha atışı vardı ki, sınıfta gülse koridorun sonundan duyulurdu. Leyla onun ahlakını çok sevmemişti, çünkü her şeye dalga geçiyordu. Önüne gelen her fırsatta, özellikle İslam veya İslam değerleri ile dalga geçmek için her fırsatı kullanıyordu. Leyla zaten

onun, İslam bilimleri ve Arap dili dalını neden seçtiğini anlamakta güçlük çekiyordu.

Leyla ilk senesinde hastalanıp sınıfta kalınca, bu sınıfa en geç katılan olmakla kalmıyor, hiç kimseyi de tanımıyordu. Çünkü, bir sene kendisi çalışmış, sonra dışardan imtihanlara girmiş ve bir sonraki sınıfa katılmıştı. İlk başladığı sınıfın öğrencileri üçüncü sınıfa giderken, Leyla ikinci sınıfa devam etmek zorunda kalmıştı. Onun için de sınıftan hiç kimseyi tanımıyordu ve bu onun için problem de değildi. Zaten, problem ne hoca da, ne eşinde ne de başka bir şeydeydi. Problem Leyla'nın açıklanamayan, dile bile gelmeyen, var olacağını tahmin bile edemediği duygulardaydı. O duygular ki, onun ruhunu gövdesinden ayırıyor, istediği yere savuruyor ve Leyla bunu engelleyemiyor, durduramıyor, onun için de perişan oluyordu. Sonunda o da evli bir kadındı ve böyle bir şey olmasına kesinlikle müsaade edemezdi.

Bu ikinci evliliğiydi ve yirmi beş sene olmuştu evleneli. Kendisinin önceki evliliğinden bir oğlu, eşinin de önceki evliliğinden iki oğlu vardı. Bir oğulları da bu yeni evlilikten olmuştu. Böylece dört oğlan annesiydi, gelinleri ve torunları vardı. Evliliklerinin ilk zamanlarında bir hayli zorluklar çekmişlerdi, fakat daha sonra çok güzel aile ilişkileri oluşturmuşlardı, görenler özlük üveylik olduğunu bile anlamazlardı. İki de çok zorluklardan geçmiş fakat sonunda başarmışlar ve senelerce mutlu bir şekilde yaşamışlardı.

Ne yazık ki, Leyla ve eşi son zamanlarda biraz anlaşmazlık yaşıyorlardı. Leyla'nın daima eşinin de rızasını gözetmesine, eğitimi için evlenmeden önce anlaşmış olmalarına rağmen, eşi şaka vari Leyla okuduğu için kendisine ikinci bir eş lazım olduğunu söyleyerek takılmaktaydı ve bu da Leyla'nın hiç hoşuna gitmiyordu. Leyla bunun şaka adı altında kadınlara yapılan zulümden başka bir şey olmadığını savunuyor, eşinin buna bir son vermesini istiyordu.

Evliğin nasıl böyle şaka konusu olacağını anlamaktan aciz kalmakla birlikte karşı tarafa bunun aile, toplum ve kendisi için ne kadar önemli olduğunu çaresizce anlatmaya çalışıyordu.

Leyla, günden güne bu şaka kadar şakayı yapandan da uzaklaşmaya, tiksinti duymaya başlamıştı. Eğitim yapmanın doğuştan hakkı olduğunu biliyor ve buna da son derece inanıp hakkını almaya çalışıyordu. Doğal olarak hakkı olan bir şey kendisinden alınıyor, almak istediğinde de yine kendisi suçlanıyordu. Bunu da hangi akla, hangi kitaba sığdırıyorlardı bilinmez.

İlk evliliğinden ayrıldıktan sonra, Leyla gündüz çalışıp gece okumaya karar vermişti. Birde oğlu olduğu için bunun kolay olmayacağını farkındaydı, fakat bu kararının önüne kimsenin geçmesine müsaade etmemeye daha çok kararlıydı. Yedi sene boyunca bir devlet dairesinde daktilo memuru olarak gündüz çalıştı ve geceleri okula gitti. Onca sene boyunca sabah işe, akşam okula gidebilmek için, gece yarısına kadar temizlik yapar yemek yapar çamaşır yıkardı ki her şey hazır olsun. Oğlan kardeşlerinden birisi yanında kalıyordu. Gün boyu herkes işe okula gidiyor, akşam da kardeşi yeğenine bakıyor ders yapıyor ve yeğenine ders yaptırıyordu. Ya da Leyla'nın kitleyip anahtarını sakladığı televizyonun anahtarını bulup televizyon seyrediyorlar, sonra da Leyla gelmeden önce aynı yerine koyuyorlardı.

Hafta sonları da genel işler alış veriş ve genel temizlik. Fakat seneler geçtikçe ve sınıflar geçildikçe Leyla daha bir büyük bir azimle devam ediyordu. Akşam Orta Okulu dört seneydi. Leyla üç senenin sonunda okuldan kaydını alıp dışardan bitirme imtihanlarına girip, dört senelik okulu üç senede bitirmeyi başarmış, Akşam Ticaret Lisesine başlamıştı.

Bütün bunları yaparken, kalben biliyordu ki ailesinin desteği olmasa bunları yapması mümkün olamazdı. Buna rağmen, zamanında okutmadıkları için içten içe onlara kızgınlığı ve kırgınlığı olur, çok istemesine rağmen bir türlü de bundan kurtulamazdı. Şayet baştan eğitimini yapmış olsaydı, muhakkak ki bu duruma düşmek zorunda olmayacaktı. Kader insana ne getirir, ne götürür bilinmezdi elbette, fakat her yapılan hatayı da kadere mi bağlamalıydı. İnsan hata yapıyor sonra da kadere iftira atıyor olmaz mıydı?

Leyla ikinci eşi ile teyzesinin evinde bir bayram günü karşılaşmıştı, daha doğrusu karşılaşmaları ayarlanmıştı. Leyla, yirmi sekiz yaşında, gündüz çalışan gece okuyan, o sıralarda da lise bire giden ve kafasında eğitime devam etmekten başka bir şey olmayan genç bir bayandı. Güzellik mi, cazibemi bilinmez ama etraftan çok dikkat çeken, hatta hocalarından bile aşırı ilgi gören biriydi. O geceye kadar Leyla hiç ama hiç bir kimseye karşı bu şekilde duygu duymamıştı. Bazılarının görünüşünü, bazılarının ahlakını beğenir ama hiç birine dönüp bakmazdı. Bu Leyla'nın hiç hata yapmadığı anlamına da gelmezdi elbet. Şimdi, acaba geçmiş Leyla'dan intikam mı alıyordu.

Tanıştığı insan orta yaşlı ve görgülü birine benziyordu. Yüksek eğitim yapmış ve yüksek sayılan bir mevkide çalışıyordu. Eşinden yedi seneden bu yana ayrı yaşamakla birlikte resmen ayrılamamıştı. Öbür tarafta Leyla, yaşını göstermeyen genç bir kız olarak görünüyordu. Daha önce moda dünyasında çalıştığı için hem modadan anlar, hem de modası geçen kıyafetlerini modaya uydurmayı bilirdi. Onun içindir ki, nereye giderse gitsin çok dikkat çekerdi.

Leyla yaban atı gibi kendi hedefine dört nala gitmek istiyor onun için de evlilik falan düşünmüyordu. Nedendir bilinmez ama eğitim

Leyla için bir iç güdü halindeydi. O herkesin mutlu olmasına yardımcı olmalıydı ve buna giden yol da eğitimdeydi. En azından Leyla böyle hissediyordu. O bey kim olursa olsun önemli değildi çünkü Leyla kesinlikle evlenmek taraftarı değildi. Her hâlükârda olan olur, bütün bu olanlardan sonra, söylemesi doğru ise kader yerini bulurdu. Sonunda iki buçuk sene sonra Leyla kendisini sadece O beyle evli olarak değil, bir de yurt dışına giderken bulmuştu.

Ne olmuştu da, Leyla sadece eğitim açısından değil, uyduruk din, kültür ve geleneklerden de intikam almak için şahlanmış yaban atına dizgin vurmıştu. Sebebi neydi bilinmezdi fakat o yaban atının bir kere daha dizgine vurulduğu aşıkardı. Aslında Leyla, inanç açısından çok inançlı olduğunu söylerdi, fakat inancını hareketlerine aksettirmezdi. Bu konuda geriye baktığında Leyla'nın içi burkuluyordu. Nasıl oluyordu da inancı için parmağını oynatmadığı, hiç bir değerini takip etmediği halde kendisini çok inançlı birisi gibi görüyordu. Buna hiç bir anlam veremiyor, kendisine hayret ediyordu.

Sadece adalete çok önem verir, kendi aleyhine bile olsa bir şeyin çok adil olmasına son derece itina gösterirdi. Her zaman başkalarını kendisinin önüne koyar önce onların hakkını gözetirdi. Adaletli olmak onun ana prensibiydi. Bunun sadece kendisi için de olması gerekmezdi, kim olursa olsun, nerede olursa olsun daima haklı olanı desteklemeyi amaçlardı. Ne yazık ki, 'adalet' kelimesinin anlamının basit olamayacağını anlaması çok zaman almıştı. Kime göre adalet sorusu ortaya atılınca şaşkınlık içinde cevap vermekten aciz kalmıştı. Gerçekten adalet kime göre olmalıydı ki her insan bu adaletin altında hür ve eşit olabilsin.

Kendisi inandığı dinin değerlerine göre yaşamadığı gibi içindeki dini layıkıyla yaşama arzusuna da aldırıyor, yaşamaya doğru

meyleden hissi de kendince uydurduğu bahanelerle bastırıp duruyordu. Fakat, bu arzuyu daha ne kadar inkar eder ve bastırırdı bilemiyordu. Hürriyet, eşitlik ve adalet, din kazanın içindeki değerlerin harmanlanıp, pişirilip, halleşmesi için oturtulan üçlü sac ayağı gibiydi. Bu çok acı bir şeydi, fakat bir çok genç gibi Leyla da bunların gerçek anlamlarını anlayamamış, uzun zaman karmaşa içerisinde yaşamıştı. Hürriyetin anlamı, sen ne istersen onu yapabiliyorsan, o zaman hürsün diye öğretilmişti. O halde, Leyla da istediğini yapabiliirdi ve kimse ona karışamazdı. Onun için de hürriyetini ispatlamak isteyen Leyla da açıkça isyanları oynuyordu.

Kim, kendisi gibi insan olan bir insan, ona şunu veya bunu yap diyebilir ve dediklerinin doğru olduğunu nasıl ispat edebilirdi. Aslında doğru sadece söyleyen için doğru olmamalı, herkes için doğru olmalıydı. Ama nasıl? Nasıl olsa herkese göre bir doğru varsa onu da bir şekilde ispat edebiliyorsa, kendince bir doğru da Leyla bulamaz mıydı. O da herkes kadar insan değil miydi? Herkes hür ve eşit olduğuna göre, kimsenin kimseye şunu yap, bunu yapma demeye hakkı yoktu. O halde böyle yapmak adil olmadığı gibi hürriyeti ve eşitliği bozmaz mıydı?

Başkalarının eğri veya doğrularını takip etmek ne kadar adaletli olurdu ki. Bu hürriyet, eşitlik ve adaleti alt üst ederek bazı insanları yukarı bazılarını da aşağı derecelere koymaz mıydı? Cahilane takip edilen kültür, moda, gelenekler de öyle değil miydi? Hele hele ben istediğim gibi yaşarım demek insanın kendi kendisinin kölesi olmak değil miydi. Kendi ruhunun bedeninin ihtiyaçlarını gidermekten acizken nasıl toplum değerlerini kendince düzene koymaya kalkardı bir insan.

Bu duruma göre, hürriyet, eşitlik ve değerlerini koyup koruması insanları aynı seviyeye koyacak insanüstü bir gücün olmasının ve tüm temel değerleri O'nun koymasının kaçınılmazlığı ortaya

çıkıyor muydu? Tüm insanlar bu insanüstü temel değerler semsiyesi altında hür, eşit ve adaletle yaşayamazlar mıydı? O zaman gerçekliği ispatlanabilir insanüstü olan bu güç ve bilinç sahibi varlık İlah olarak kabul edilmeli doğruları ve yanlışları O belirlemeli değil miydi? Ki, aynı şartlarla yaratılan insanlar arasında hürriyet, eşitlik ve adalet bozulmadan korunsun ve tatbik edile bilinsin.

Aynılık ve eşitlik aynı şeyler değildi herkese aynı olmamakla birlikte eşit davrana bilinecek insanüstü temel bir sistemin olmasının gerekliliği aşıkardı. Bunun ihtiyacın giderilmesi için de Yaratıcı olan gücün insanlara vahiy ile temel yaşam prensiplerini göndermesi zaruret bir durum arz ediyordu. Çünkü ancak bir şeyi yapan onun nasıl çalıştığını bilir ve kullanma kılavuzunu da beraberinde gönderirdi. Bir madde için bu böyleyse, insan gibi karışık bir yapıya sahip varlığın, kullanma kılavuzu olmadan tahminlerle, varsayımlarla, onun veya bunun fikirleri ile yönlendirilemeyeceği gün gibi ortadaydı.

İlahi kullanma kılavuzu temel değerlerini hayatlarına uygulayan insanlar, hem kendi kendilerinin, hem de diğer insanların baskısı altından kurtularak hürriyet, eşitlik ve adalette doruğa ulaşabilirler. Bu da gösteriyor ki, ancak ve ancak doğruluğu ispat edilmiş ilahi bir sistemle insanlar hem kendilerine hem de başkalarına köle olmaktan kurtulabilirler. Hayatlarını yanlış yöntemlerle yaşamaya zorlamadan, Yaratan ve yaratılan her varlık ile uyum içinde çalışmayı başarabilirler.

Ne yazıktır ki, Leyla'nın bunları anlaması çok zaman almıştı. Hep kendi kendisine sorardı ki, neden Allah, '*Allah'tan başka Allah yok*' dememişti de, '*Allah'tan başka İlah yok*' demişti. Peki İlah'ın anlamı neydi? İnanç sadece beş vakit namaz kılmak, senede bir ay oruç tutmak, paran olursa Hacca gitmek ve zekat vermek miydi sadece.

Evet, bunlar Müslüman olmanın temel görevleriydi fakat, insanı insan yapan ana değer her şeyden önce Yaratıcıyı gönüllü olarak ilah seçmek ve O'nun tüm değerlerini hayatın tüm alanlarına uygulamaktı İslam.

Leyla isyan ediyordu. Fakat, doğru olana değil yalan, yanlış, anlamadan, dinlemeden karmaşa içinde doğru sanılan ve de yapılmadığı takdirde neredeyse insanları darağacına sürükleyen sahte uyduruk gelenekselleşmiş, gerçekliği ispatlanmamış değerlere isyan ediyordu. Kız olduğu için okutulmamış olması da bunlardan birisi değil miydi? Bunlar sadece ve sadece zamanla oluşan kişiselliklerden kültürelliğe dönüşen doğruluğu araştırılmak bir yana, tartışılmamış uyduruk değerler değil miydi? İnsan neyi neden yaptığını bilmeden, bu kadar kusursuz düzenlenmiş ilahi sisteme nasıl ayak uydurabilirdi. Tesadüfe ve kargaşaya asla yer yoktu bu sistemde. Oluşan bu sürtüşme, çarpışmalar ve zıtlasmalar da zaten var olan sisteme uygun hareket edilmediğinden olmuyor muydu?

Leyla önceleri kızgın ve kırgındı. Ailelerin çocuklarını asıl sahipleri kendileriymiş gibi baskılamasına, kadın erkek eşlerin birbirlerinin sahipleriymiş gibi baskılayıp köle gibi muamele etmesine. Velhasıl, Leyla her zulme karşıydı. İşveren işçisine, hoca talebesine, güçlü güçsüze, zengin fakire baskı yapmıyor muydu? Bunların en acısı da Allah adına yapılan zulümler değil miydi? İnsanlar hem Yaratıcının gönderdiği kullanma kılavuzunu hiçe sayıyor, kendileri kılavuz yazıyor ve de bu sahte kılavuzu da Allah yazdı demiyorlar mıydı? Dünya da bile bir malın kılavuzunu başkası değiştirse kanun onun hesabını sorar ve bunu yapanı cezalandırılırken, asıl kanun ve kural kaynağı, ustası ve sahibi olan O eşsiz Yaratıcı bunu yapanları sorgulamaz mı, sorgulamayacak mıydı?

Aslında ana nokta kaçırılıyor, bireysel ve toplumsal olarak herkes kendisine ve etrafındakilere roller ölçüp biçiyor ve bunlar gereken yerlere uymayınca da yaygarayı basıyor. Oysa ki, temel değerler Yaratıcı tarafından konulunca bunların içi ve etrafı bireylere, toplumlara, yörelere, geleneklere göre doldurula bilinir, bu durumda da tüm bireysel ve evrensel ihtiyaçlara hitap edile bilinirdi. Temel sağlam olunca da üzerine her yöreye uygun değerlerle donatıla bilinirdi. Temel aynı olduğu için herkes birbirini anlar ve üzerine değişiklikler inşa edildiği için herkes değişikliklerin tadını paylaşarak çıkarabilirdi.

Leyla, böyle düşündüğü için kendisini toplumun çirkin ördeği gibi hissetmeye başladı. Aynı Japon kızın kendisini babasının ve annesinin değişik sosyal alanlarında hissettiği gibi. Çünkü bu konuyu Leyla kiminle konuşsa kendisine uzaylıymış gibi bakılıyordu. Bu hisler içinde bocalayan Leyla'ya yurt dışına çıkmak biraz kendisinden biraz da her şeyden kaçmak gibi olacaktı. Sonunda evlilik teklifini kabul etti. Bu bir anlaşma evliliği idi, eğitimini yarım bırakmamak istediği için evlenmesine sadece bir şart koşmuştu, oda eğitiminin devamının engellenmeye kalkışılmamasıydı. Sonunda söz verilmiş ve söz alınmıştı, fakat tutulup tutulmayacağını ancak zaman gösterecekti.

Bu arada Leyla'nın kız kardeşi müstakbel eşinin erkek kardeşi ile nişanlanmıştı ve bu vesileyle müstakbel eşini daha çok tanıdığı için bir nevi güven de oluşmuştu. Hiç şüphe yoktu ki bu evlilik güven üzerine kurulacaktı ve ikisi de bunun farkındaydı. Aynı zamanda, beraber anlaştıkları başka bir konu vardı o da, inançlarının temel kurallarını uygulamaya çalışmaktı. Bu arada Leyla, uzun zaman bağımsız yaşamış biri olarak hayatı yeniden bir başkası ile paylaşmanın çok da kolay olmayacağını da farkındaydı. Kendisinde bulunan dik başlılık fitratını bilen Leyla, kuracağı

yuvayı emniyete almak için Yaratanına bir söz verir, eşi evliliği bozmadığı sürece kendisi bozmayacaktır.

Heyhat, bu durum neydi şimdi, onun ruhu bir başkasına ait, bedeni bir başkasına, öyle mi? Bu nasıl bir şeydi, nasıl olabilirdi? Bu durumu beyine nasıl anlatır, anlamasını nasıl bekler, bu durumda aynı yatağı nasıl paylaşırdı? Bu Leyla'nın kitabında yazmıyordu, yapamazdı bunu. O anlarda eşinin başka memlekete gitmiş olmasına seviniyor ve o gelene kadar bir çözüm bulunacağına inanmak istiyordu.

Bu ne çıkmazdı?

Leyla neyin içine düşmüştü! Adalet için kendisini parçalarken, kendisi paramparça olmuş, adaleti nereye yerleştireceğini bilemez hale gelmişti. Kendisi adaletin neresindeydi onu dahi bilemiyordu.

Ya! Rab!

Bu ona neden olmuştu, ne yapması gerekiyordu! Nasıl yapması gerekiyordu! Buna ne dinde, ne toplumda ne de bir bireyde örnek duymuş veya görmüştü ki kıyas yapıp anlasın. İnsan bu kadar mı çaresiz kalırdı, ne yapacaktı şimdi!

Evlilikleri mantık ve güven üzerine kurulmuştu, evet ilk zamanlarda bazı problemler de yaşamışlardı, fakat sonunda bir çıkar yol bulup anlaşmışlar ve bunca seneyi beraber geçirmişlerdi. Ne yazık ki, eğitimi için kendisine söz veren beyi Leyla'nın üniversiteye başlamasını desteklemesine rağmen son zamanlarda garip davranıyor, geri memlekete dönmekten bahsediyordu. Fakat her şeye rağmen Leyla bunun geçici olduğunu okul bitip eve dönünce geçeceğini umuyordu.

Evliliklerinin ilk zamanlarındaki geçimsizlikleri İngiltere'ye gider gitmez başlamıştı. Konu her çiftin konusuydu. Sen, ben, senin değerlerin, benim değerlerim, falan filan. Ben erkeğim benim dediğim olacak. Ben kadını benim dediğim olacak, çünkü senin kadar insanım ve ben de istediğimi yapabilirim kavgaları. Evlilikleri her gün daha kötüye gitmeye başlamıştı. Leyla, bırakıp kaçmıyor idiyse Mevla'sına verdiği sözden dolayıydı. Beyi evliliği bitirmediği sürece kendisi bitirmeyecek katlanacaktı. Çünkü, söz verdiği kendisini Yaratandı.

Bu arada da kendi aralarında daha iyi geçim yapma yollarını arıyorlardı. "Neden" diyorlardı, biz birbirimize söz verdik ama şimdi sözümüzü tutmakta zorlanıyoruz, neden. Bir sistem olmalıydı ki, ikisini de eşit tutsun da insan olarak birbirlerine boyun eğmek zorunda kalmassınlar. Baskı çoğunlukla kadın olarak Leyla'ya uygulanmaya çalışılıyordu, fakat her nedense bu konularda din adına kullanılan, genelde bireysel, kültürel, yöresel konular oluyordu. Öyle değerler ki, ne mantıken ne de bilimsel bir şekilde destekleniyordu. Fakat her halükarda topluma girmiş ve bir şekilde değer kabul edilmiş, fındık kabuğunu doldurmayacak aslı astarı olmayan şeylerdi bunlar.

Sonunda karar verirler, anlaşamadıkları konu olunca önce Kur'an'a bakacaklar bulurlarsa kimin ne dediğine bakılmadan ona uyacaklardı. Orada yoksa hadislere bakılacak orada bulunursa da aynısı yapılacak, kimin doğru kimin yanlış olduğuna bakılmadan her ikisi de ona tabi olacaktı. Orada da bulunmazsa, bilinir güvenilir bir alime sorulacak alınan cevap üzere hareket edileceklerdi. Bir kere daha sözleşip, anlaşıp yola koyulmuşlardı.

Bunu başarı ile yapabilmek için ikisi de ellerinden geleni yapıyorlardı. Bazen konuyu defalarca okusalar, defalarca sorsalar bile sonunda bir şekilde anlamak zorundaydılar. Konu bazen

Leyla'nın dediği, bazen da beyinin dediği doğrultuda olabiliyordu. Leyla'nın dediği doğru çıkınca beyi kıvrım kıvrım kıvrıyor, ama şöyle ama böyle demeye başlıyordu, konu beyinin dediği gibi çıkınca da Leyla aynısını yapıyor, bir şekilde başka çıkış yolları arıyorlardı. Fakat söz Mevla'nın olduğundan emin olunca ikisi de egolarına ağır gelse de durumu kabul ediyorlardı. Çünkü artık birbirlerine değil Yaradanlarına boyun eğiyorlardı.

Otorite Yaratan'daydı artık ve onlar eşit platform üzerindeydiler. Hürdüler ve adaletli muamele gördüklerinden emindiler. Leyla, güçlü bir karaktere sahip olan, doğru bildiğini yapmada azim gösteren biri olarak önceleri zorlansa da, bu uygulama karşısında kendisini daha hür, eşit ve güçlü hissetmeye başlamıştı. Bu uygulama sonucu anlaşılmıştı ki insan, başkalarına boyun eğmemek ve hür olmak adına kendi dik kafasının doğrultusuna giderken, aslında bir bataklıktan çıkıp öbür bataklığa batıyordu. Kısacası, bu seferde başkalarına değil, insan kendi kendinin kölesi oluyordu.

Hürriyeti tam yaşayamasa bile, hürriyeti hissetmiş ve onun değerini anlar gibi olmuş tadına varmaya başlamıştı. Artık ikisi de kendilerinden daha üstün, hayatın düzeni hakkında tek söz sahibi olan Yaratıcı ile karşı karşıydılar. Ah! Bir de insanlar, keşke o yüce değerleri kendi bencil emelleri için kullanmasalardı. Bütün iyi niyetlerine rağmen bunu uygulamada bir hayli zorlanmışlar ve kabullenmeleri zaman almıştı. Zaman zaman da olsa yanlış tarafta olmuş olmayı kabullenmek her ikisi için de işin en zor kısmı olmuştu.

Tek güç aldıkları nokta, onların bu alanda eşit oluşlarıydı. Bu uygulamada onlar eşit ve adaletli muamele görmekteydiler. Leyla'nın eşi aslında eğitimi, iyi terbiye görmüş, merhametli ve adaletli görünen bir insandı. Leyla'ya İngilizce öğrenmesi için her türlü yardımı yapıyordu. Leyla ise genelde onu sözlük gibi kullanır

yeni sözlerin anlamlarını sorar o da bıkmadan usanmadan cevap verirdi. Hiç bir zaman bıkkınlık, yılgınlık işareti göstermezdi. Ders çalışırken Leyla'ya çay kahve, yiyecek taşır çalışması için elinden geleni yapardı. Mutfakta bulunmak, istediği yemekleri yapmak en büyük zevklerinden birisiydi zaten.

Bu da mutfakta olmayı hiç mi hiç sevmeyen Leyla'nın işine geliyordu ve dil öğrenmenin yanı sıra çocuklarla daha çok ilgilenebiliyordu. Eşi fizik, kimya, matematik, kendisi de sosyal bilimlerde çocuklara yardımcı oluyordu. Her ikisi de yurt dışına bazı sebeplerden dolayı çıkıp, geri dönme umutları ile çocukları ihmal eden nesilden haberdardılar ve aynı hatayı yapmamak için uğraşıyorlardı. Fakat, hayat her köşede değişik bir şeyler çıkarabiliyordu insanların karşısına.

Üniversitede birinci yılın sonuna kadar her şey çok normal gidiyordu. Eşi ve diğer çocuklar şakalar yapa yapa annelerini ve küçük kardeşlerini Londra'ya götürüp yerleştirmişlerdi. Londra evden uzak bir yer değildi ve eşi gelip yurttan kalabilirdi. Konu, ayrı kalmış olmak değildi.

Hafta sonları Leyla eve gidebiliyor gereken işleri yapabiliyordu. Ne yazık ki, sene sonuna doğru eşi ikinci evlilik hakkında yaptığı şakaları çoğaltmış, bu eve de eş lazım demeye başlamıştı. Leyla'ya göre bu aciz bir erkeğin son çırpınışları gibiydi, ciddiye bile almıyordu. Fakat, bir insanın başka bir insanı bu kadar kendi içindeki hırsları, kaprisleri ile yaralamaya çalışmasını adice ve cahilce buluyordu. Durum ikinci evliliği gerektiriyorsa, erkek ille de bunu istiyorsa, eşine söylemeli eşi kabul ederse ne ala, etmezse o ayrılır diğeri de istediğini yapardı. Her ikisinin inancına göre bu mümkündü, anlaşabilirlerdi. Fakat, sırf zevk için bu zülüm hiç bir kadına yapılmamalıydı.

Bu basit fakat Leyla'ya göre mide bulandıran şakalar haddini aşmaya başlamış, sadece güven üzere kurulan yuva bağlarını temelden sarsar olmuştu. İkinci evlilik İslam kurallarına göre vardı, şartlar gerektiriyorsa bunu Leyla zaten reddetmiyordu. Lakin buradaki konu o değildi, sadece kişisel zafiyetleri bastırmada, kendisini güçlü göstermek için Allah'ın verdiği değerli bir konuyu kendi çıkarına zülüm yapmada kullanmaktan başka hiç bir şey değildi. Onun bunu yapmaya hiç bir hakkı yoktu. Leyla eşini ikaz etmeye başladı. Bu saçmalık daha fazla devam etmemeliydi. Leyla sadece kendisi tarafından değil eşi için de üzülmüyordu, çünkü o aslında Leyla'dan çok kendisine zülüm yapıyordu. Atom çekirdeği kadar hak ve haksızlığın hesabı sorulmayacak mıydı? Yaptığı zulmün hesabını da kendisi verecekti elbette.

Daha önce uygulamış oldukları sistemi uygulayamaz hale gelmişlerdi. Eşi adeta gizli bir el tarafından yönetiliyor gibiydi. Leyla ne dese, ne yapsa çaresiz kalıyordu. Leyla kırgındı, bunu hak etmediğini düşünüyordu, sadece kendi çocuklarını değil, ki birisi kendi çocuğuydu. Onun eski eşinden olan iki çocuğunu da getirtirmiş öz evlatları gibi bakmıştı. Çocuklar geldiğinde ilkokul çağındaydılar ve şimdi evli barklı yuva, çoluk çocuk sahibi olmuşlardı.

Daha da kötüsü, Leyla eşinin evlenmek istediğini başkalarından bile duyar olmuştu. Şaka diye ortaya çıkan bir söz şimdi ciddi ciddi toplum içinde konuşulur tartışılır duruma gelmişti. Bir kere daha Leyla şaşkındı. Bu nasıl işti anlayamıyor, ne denerse denesin anlamaktan aciz kalıyordu. Bu sadece Leyla ile dalga geçmek değil, Allah ile de dalga geçmekti. O'nun özel durumlarda yardım için bir çıkış yolu olarak sunmuş olduğu ikinci bir evlilik konusu bir insana zülüm yapmak için kullanılıyordu ve çok narin olan bu konu dalga geçile bilinir duruma getiriliyordu.

Leyla'nın anlayışına göre bu çok ciddi bir konuydu. Bu çok ciddi konuyla şaka yapmak, dalga geçmek, başkalarının onurunu ve gururunu kırmak, insanın asıl kendisini komik duruma düşürmesinden başka bir şey değildi. Aynı zamanda, bu toplum değerlerini de içeren bir konuydu. Bir insan toplum için çok özel bir değeri olan bu hassas konuyu nasıl komedi haline getirebilirdi? Bunun sorumluluğu da konu kadar ince ve büyük olmayacak mıydı? Evet, bu konu gerçekten ve gerçekten şaka yapmak, dalga geçmek konusu olamamalıydı.

Londra'nın kirli havasından dolayı uzun zaman çektiği baş ağrısı üstüne gelen bu akıl almaz olaylar sonunda Leyla o sene sınıfını geçemedi. Bu arada eşinin babası hastalanmıştı. Haklı olarak eşi memlekete gidip babası ile biraz zaman geçirmek istiyordu. Leyla da bu fırsatı kullanıp Mısır'a gidip Arapçasını geliştirmek istiyordu. Plana göre eşi babasını ziyaretten, orada bir müddet kaldıktan sonra Mısır'a gidecek, beraber kalacaklar ve beraber geri döneceklerdi. Eşi bu durundan gayet memnun görünüyordu. Zaten Mısır'ı görüp gezmeyi istediğini hep söyleyip duruyordu. Kesin kesin anlaşıp Mısır'da buluşmak üzere her ikisi de yollarına gitmişlerdi.

Üç ay Mısır da kalan Leyla eşinin ne zaman geleceğini merak ediyordu. ona Mısır'ın hoşuna gideceğini söylemek ne zaman geleceğini sormak için telefon açar. Ancak karşısındaki kendisi ile anlaşan beyi değildi sanki. Leyla bambaşka, yabancı birisi ile konuşuyordu adeta. Eşinden normalde duymayı beklemediği şeyleri duyuyordu. Belli ki beyi şaka, dalga konusunda bir derece daha atlamış, sözünden dönme aşamasına gelmişti. Açıkça "Ben senin arkandan niye geleyim, senin için bunu neden yapıyorum" demeye başlamıştı. Sanki onu Leyla zorla oraya götürmek istiyordu. Böyle bir şey yoktu ki! Bu da nerden çıkmıştı. Leyla bu gibi olayları anlama kusurlusu haline gelmişti. Güvenmek, söz vermek, eş olmak,

Müslüman olmak tüm kavramlar ve anlamlar kafasında alt üst olmuştu. Dünya'nın Leyla'nın başında alt üst olduğu o an gibi.

Leyla, arka plandan da, "Biz ona emekli bir hanım buluyoruz." diye şaka yapmaya çalışan, eşinin babasının sesini duyuyordu. Bu ses günlerce Leyla'nın kulaklarında çınlamıştı. İnsanlar kendilerini nasıl bu kadar aşağı düşürebilirdi. Leyla, olanlara inanmakta çok zorluk çekiyordu. Bu olaydan kısa bir zaman sonra, eşinin kız kardeşi, eşinin oğlan kardeşi ile evlenen kendi kız kardeşini telefonla arayıp ağlayarak, abisinin gerçekten evlenmek istediğini, Leyla'nın gidip bunu engellemesini söyler. Doğal olarak Leyla'nın kız kardeşi durumu Leyla'ya bildirir ve duruma müdahale etmesini ister. Leyla için bu bir şantaj oyunudur. Ama neden? Allah'ın müsaade ettiği değerli ve son derece nazik bir konu, nasıl bu şekilde kullanıla bilinirdi. Leyla bunu hak edecek ne yapmıştı?

Leyla sonunda karar vermişti. İstiyorsa evlenebilirdi. Çünkü artık bu evlilik, evlilik sayılmazdı. Evlilik iki tarafın da saygı ve itina ile yürütmeye çalıştığı bir müessese değil miydi? Bu şartlar altında zaten bu değer yıpratılmış, istismar edilmiş ve de yok edilmiş değil miydi. Leyla çok ama çok derinden incinmişti. Çok büyük hayal kırıklığına uğramıştı. Lakin, yıkılmaya niyeti yoktu, çünkü sahipsiz değildi. Onun öyle bir sahibi vardı ki, O iyi gününde de kötü gününde de kendisini hiç terk etmez, her türlü yardımı bir 'OL' demesi ile olduracak, görünür görünmez yerlerden yardım ulaştıracak bir sahipti. Rab'ı ve İlah'ı olan O tek, eşsiz var, Allah Subhane ve Taala idi. Ki, O kendisini her yerde ve her zaman görür gözetirdi. Bu zamana kadar O getirmişti, bundan sonra da götürecekti olan O idi. Asıl güç, bilgi ve güven kaynağı O değil miydi?

Kendisi yarattığı halde, kulu ile dalga geçmez, küçük düşürmez, gücü yettiği halde kendi duygularını tatmin için kuluna zulüm etmez ve de ettirmezdi. Bu hep böyle olmuştu, Leyla'nın daha O'nu

tanıyamadığı zamanlarda bile böyle olmuştu. Sonunda Leyla tarikata girmiş tasavvuf ilmine merak salmıştı ve şimdi de daha olgun bir insan olma yoluna düşmüştü. Lakin, bu kolay olacak görünmüyordu. Fakat, yardım yine O'ndan gelecekti.

O an, Leyla o olaydan sonra rabıta yaparken gördüğü rüyayı hatırladı. Rüyasında sıra sıra açık kapılar vardı ve her birinden parlak ışık yayılıyordu etrafa. Leyla her birine ayrı ayrı bakıyor, kendi kendisine “Bu değil, bu da değil” deyip duruyordu. O kapılardan hiç biri Leyla'nın aradığı kapı değildi. Leyla arkasında kendisi ile birlikte bir aşağı bir yukarı giden ve kapılara bakan birisini hissediyordu. Leyla aniden arkasına döndüğünde bir beyle yüz yüze gelmişti ki, o beyi hayatında hiç görmemişti ve tanııyordu.

Aynı anda sağında bir kaç merdiven daha yukarı da üç açık ışık saçan kapı gördü. İçinden bir ses aradığın kapı bunlardan birisi diyordu. Kapılar konusunda Leyla'nın kalbi mutmain olmuştu, lakin bu bey de kimdi? Neden kendisi ile birlikte doğru olan kapıyı arıyordu? Onca zamandan sonra Leyla hayatının en büyük şaşkınlığı içinde o beyin bu hoca olduğunu hatırladı. Daha önce hiç aklına gelmemişti, ama hatırladıktan sonra rüyada gördüğü o beyin yüzü gözü önüne geliyor bu günkü gibi ayan beyan hatırlıyordu. Leyla artık yüz de yüz emindi bu bey o beydi, fakat bütün bunların anlamı neydi anlamaktan acizdi.

Bilinç altı bu beyi tanıdığını düşünüyordu ama o ana kadar nereden tanıyabileceğini hiç kestiremiyordu, çünkü onu daha önce hiç görmemişti. Bu hatırlama da normal bir şaşkınlığı aşır ciddi bir şok etkisi yapmıştı Leyla da.

Hayır! Hayır! Hayır!

Bu gerçek olabilir miydi?

Bilinç altı kendisine oyun mu oynuyordu?

Yoksa, bu Şeytan'ını bir tuzağı mıydı?

Bu, neydi?

Bu imkansızın olasılık oranı sıfırdı, çünkü bu konuda beynine daha önce kaydedilmiş bir bilgi yoktu ki. Bilinçaltı hiç bilmediği bir şeyde nasıl oyun yapsındı ki? Aynı zamanda, Şeytanın aşk, sevgi ve muhabbetle ne işi olurdu ki? İçinde en ufak bir yanlış olsaydı, bu kadar doğru hissedile bilinir miydi? Yanlış görünen bir şey nasıl bu derece doğru hissedile bilinirdi ki? Nasıl, iki aşırı uç bir araya gelebilir, birbirini yok ederek sonsuza kapı açabilirdi. Bir insanı ayakları yerde, başı Cennet'te gibi maddeyi de manayı da kapsam alanı altına nasıl alırdı. İki gönlün birleşerek bunları nasıl becerebildiğini kim anlatabilirdi ki Leyla'ya. Bu iki gönül adeta anahtar ve kilit gibi birleşip görünen ve görünmeyen alemlerin kapılarını açmışlardı.

Leyla artık emindi ki, O kişiyi tanıyordu lakin bu tanıma bu dünya değerleri ile ölçülen bir değerle değildi. Şüphesiz bu iki gönül bir şekilde bağlı idiler ama nasıl bilmek mümkün değildi. Tanıdık ve yakın hissetme duygusu, tüm duyguların en tehlikelisiydi. Çünkü, duygu değerleri, inanç ve toplum değerlerinin aynısı olmayabilirdi. Değer ölçüsü çok önemliydi, bir çok olaylar, hatta ölmeler, öldürmeler, yuvaların yıkılması, perişanlıklar bu noktada yapılan yanlışlıklar yüzünden çıkmıyor muydu?

Örneğin, bir gün Leyla başka bir derse girmek için gidiyordu ve bir duvar köşesinde aniden karşılaşmışlardı. Bu beklenmedik anda kontrolsüz yakalanma sonucu meydana gelen çekime karşı gelmek

en zor olan olaylardan biriydi. Karşı durma olmasa bu iki gönül birbirine kucak açmış son güçle sarılmak için uğraşıyorlardı. Orada gözle görülmeyen, tarifi mümkün olmayan bir güç, onları öylesine birbirine çekiyordu ki, Allah'a iman gücünden başka bir kuvvetin onları durdurmaya gücü yetmezdi. Ki, bu Leyla için helal, haram konusuydu. Karşı tarafın kontrol değerini ise Leyla bilemezdi. Fakat, sonunda gereken yapılmış duyguya karşı konulmuş ve herkes kendi yoluna devam etmişti. Bu bir parçayı zorla ikiye ayırma gibi bir şeydi. Birbirlerinden uzaklaştıkça çekim zorluyor, zorlandıkça da parçalanma acısı artıyordu. Ruhi kalpler kan revan içindeydi, fakat hiç kimse ne bu acıyı, ne de parçalanan, kan revan içinde kalan kalpleri görüyordu. Her ikisinin de sessiz feryatları, kalplerdeki kan revana karışan gözyaşlarına gömülüyor, ruhları revan etse de paramparça bir şekilde yola devam etmek zorunda kalıyorlardı.

Leyla, doğru olmadığını bile bile, onun dersine gitmek için ister istemez günler saatler saymaya başlamıştı ve karşıdan da aynı şeylerin hissedildiği inancındaydı. Bu derece güçlü duygulara sahip olmakla birlikte, birbirlerine bir şey demiyorlardı. Durum ortadaydı, denecek ne vardı ki, her ikisi de evli insanlar ve birisi hoca diğeri talebeydi. Ne yazık ki, etraftaki insanlar bunu demiyor bilir bilmez her şey konuşuyorlardı. Ne var ki, bu konuşulmayan, masum, çaresiz, aciz fakat son derece güçlü duygu her seferinde sınıfı kaplıyor anlaşılmasa imkansız hale geliyordu. O zaman da konuşulanlar da her gün daha de çok artıyordu. Nedense kınamaların hedefinde yine Leyla bulunuyordu. İnsanlar neden hep kolay yolu seçer de gerçeği öğrenmeye gayret etmezdi bilmek mümkün değildi?

Leyla bayandı, talebeydi ve tanınmıyordu, Müslümandı, tesettürlüydü ve çok konuşmazdı bundan daha iyi hedef de olamazdı. İnsanlara meşguliyet lazımdı, konuşacak bir şey çıkmıştı

ve kendilerince de tadını çıkarıyorlardı. Leyla sadece olanları seyretmekle yetiniyordu. Gerçeği, bir Allah, bir kendisi, bir de o hoca biliyordu ki hiç bir yanlış söz söylenmemiş, hareket yapılmamış, kimseye zülüm edilmemişti. Bu her ne ise, sade tertemiz bir şekilde duruyordu. Leyla'nın bu duyguyu kirletmeye hiç mi hiç niyeti de yoktu ve karşıdan da aksi bir davranış gelmemişti zaten. Bu durumda insanlar ne konuşuyordu, merak etmiyor da değildi.

Aynı zamanda, Leyla elinden geleni sonuna kadar yapmaya çalışıyordu ki kimse bu olaydan zarar görmesin. Ne olan evlilikler, ne de hocanın pozisyonu. Fakat, herkesin ağzını nasıl kapatacaktı ki? Hocanın eşi dahil herkes harıl harıl Leyla hakkında konuşuyorlardı. Dedikodular sınıf dışına da taşmaya başlamıştı. Leyla, hocasına halini anlatan konu daha kötü olmadan sınıfı terk etmek istediğini bildiren bir mektup yazdı. Hoca okuyup mektubu geri uzattı. Her halinden belliydi ki, işinin ehli bir insandı. Sakin ve resmi bir şekilde karşılık vererek Leyla'ya durumu anlattı. Bu sınıfa zaten geç katılan Leyla'nın başka derse katılma şansı yoktu ve o sene bir üniteyi tamamen kayıp etmek demekti. Hoca da buna müsaade etmeyecekti.

Leyla bunları bilmekle beraber her şeyi göze almıştı, fakat hocadan biraz destek alınca da, derse devamdan başka yapacak başka bir şey kalmamıştı. Bu arada Leyla açıkça hocanın eşinin hedefi durumuna geliyordu. Kadıncağız kıskançlığın verdiği duygu ile her fırsatta zavallı Leyla'ya sözlü saldırıdan geri durmuyordu. Leyla, bunları hak edecek hiç bir şey yapmamıştı. Lakin kimin umurundaydı ki. Kadın bilmiyordu ki, Leyla hata yapmamak için kendisinden daha fazla çaba harcıyordu. Leyla, Allah'ın razı olmayacağı bir adım atmaktan, başkalarının hakkına girmekten, yine Allah'ına sđđınıyordu. Onun için Leyla'nın kaygısı başkaları ne der diye değil, Allah'ım ne der noktasıydı. Onlar Leyla'yı kendisi ile

verdiği mücadele kadar zorlayamazlardı. Onun için de onların ne dedikleri pek de umurunda değildi.

Leyla hayat şartları ile mücadele edebilen bir karaktere sahipti, fakat böyle bir mücadele ile ne kendisi karşılaşmıştı, ne de mücadele yapanı görmüş ve işitmişti. Bununla uğraşması yetmiyormuş gibi bir de bilmeden konuşulan dedikodularla uğraşmak zorunda kalıyordu. Kaygı duyduğu da kendisi değildi, başkalarına zarar vermemek için uğraşıyordu. Aslına bakılırsa Leyla onları pek de kınamıyordu, kendisi bu durumu bir başlık altına koyamamıştı ki, millet ne yapsın. Bu durum, ne din kuralları içindeydi ne moral ne de sosyal.

O günlerden bir gündü hoca derse gözleri kan çanağı olmuş halde gelmek zorunda kalmıştı. Belliydi ki ağlamıştı. O pozisyonda birisinin o halde sınıfa gelmesinin zorluğunu Leyla düşünmek bile istemiyordu. Çok üzgün ve çok kızgın olduğu her halinden belliydi. Bunun sebebi kendisinin olabileceğini düşünmek bile Leyla'ya yetmiş de artmıştı bile. Leyla, sadece onun kalbindeki sevgi duygusunu değil, üzüntüyü, acıyı, kızgınlığı da doğrudan hissediyor kendisi yaşarcasına etkileniyordu. O an onun kalbinin acısı Leyla'nın kalbini paramparça ediyordu adeta. Leyla, kendi kalbini de kurtarabilmek için bir şeyler yapmalıydı. Tek çare onu kızdırmak ve bu kızgınlıkla içindeki acıyı atmasını sağlamaktı. Ve ya da güldürmek ki, bu durumda bu hiç mümkün görünmüyordu.

O zaman Leyla bir gün önce hocanın kompozisyon için yazdığı yazıyı okuyamadığını, yazının çok okunaksız olduğunu herkesin önünde şikayet etmeye başladı. Gerçekte bu doğrudu fakat bunu Leyla'nın seçmiş olduğu yanlış zaman ve ton onu gerçekten kızdırmıştı ve ona biraz söylendi ve bu arada da içindeki hırsı atar gibi olmuştu. O zaman Leyla da rahatlamış, kalbi de sakinleşmişti. Bu olaydan sonra Leyla artık yüz de yüz emindi ki onun kalbindeki

duyguları hissediyordu. Zaman zaman sevginin yoğunlaştığı anlarda Leyla'nın kalbi çatır çatır ediyor bu yoğunluğu kaldıramayacak hale geliyordu.

Leyla yavaş yavaş bitiyor, tükeniyordu. Kendisi ile uğraşmak, karşısındaki duyguyla mücadele etmek yetmezmiş gibi bir de git gide zalimleşmeye başlayan karısı ile uğraşmak vardı işin içinde. Diğerleri de cabasıydı. Onları kınamamakla birlikte biraz kendisini de anlamaya çalışmalarını arzu ediyordu ama nafile. Kadın kendince kocasını koruyordu. Bundan doğal ne olabilirdi. Fakat Leyla bir şey yapmıyordu ki. Zavallı baştan zaten hedef olmuştu bu olaya ve hala her halükarda kendisi hedef olarak alınıyordu. Karısının niyeti sadece evliliğini korumak gayesi olsaydı, Leyla gam yemeyecekti, fakat bu olayı kendi şahsi eğlencesi haline getirmişti adeta. Yanına bir iki kişi de taktı mı tamamdı. Bazı insanlar kıskandı mı akıl, mantık dumura uğrayabilirdi. Bu bayağı tehlikeli görünüyordu. Her an eşini de Leyla'yı da incitip, zarar verebilirdi.

Onun için Leyla daha dikkatli olmak zorunluluğunu hissediyordu, sadece kendisi için korktuğundan değil nahoş hiç bir şeye mahal vermemek için. İkisi arasında verilen savaşı insanlar bir bilselerdi, onlara madalyon vermeleri gerekirdi. Leyla o kadınla konuşabilseydi, ortada bir şeyin olmadığını da olamayacağını da anlatıp rahatlatabilirdi. O zaman insanların eğlencesi ellerinden alınmış olurdu belki, ama en azından kadıncağız rahatları. Lakin, onunla konuşmak ne mümkün. Sonuç onlar için ne saklıyordu kimse bilemezdi.

Bir akşam kadının yeni bir eziyetinden sonra canına tak eden Leyla gidip her şeyi hocaya anlatmaya karar verir. Çünkü yapılanları hiç mi hiç hak etmiyordu. Milletın önünde yapılan hakaretleri hak edecek hiç bir şey yapmamıştı. Herhangi erkek bir hocayı görmeye gittiğinde kapıyı açık bırakmak Leyla'nın genel

prensibiydi ve bunu her hoca bilirdi ve saygı duyardı. İnancı ve edebi gereği de direk göz kontağı kurmaktan imtina ederdi. Çünkü inancı buradaki yatan tehlikeler konusunda uyarıyordu kendisini. Onun için de Leyla, Müslüman veya Müslüman olmayan tüm erkek hocalarına aynı durumu uygulamaya çalışıyordu.

Hoca odasındaydı. Leyla tam olanları anlatacaktı, kafasını kaldırdı. İşte yine olan olmuştu. O ana kadar koruduğu gözler ona isyan etmiş göz göze gelmişlerdi. Bir insan bir gözde kaybolabilir yok olabilir miydi? Ama sanki onlar olmuştu. O an orada olmaması gereken Leyla donmuş kalmıştı. Bu iş yanlış başlamıştı, devam ederse sonuç da yanlış olacaktı. Leyla kendisini bulsa hemen kaçacaktı yine fakat bu sefer daha da fena olmuş tamamen yok olmuştu. Böyle bir şey ne bir şiirde, ne bir hikaye de ne de bir romanda yazılmış, duyulmuştu. Bunun Dünya değerleri ile hiç mi ama hiç ilgisi yoktu.

Allah'ın koyduğu sınırların nedenini o zaman daha iyi anlamıştı Leyla, lakin çok geçti, o artık bu aleme ait değildi adeta.

Hayır! Hayır! Hayır!

Sadece o mu?

Leyla o gözlerden girip onun ruhunu görmüştü. Beden varlığının arkasında ki gerçek varlığı. Kalplerin buluşup birleşmesinden sonra bu da ruhların birleşmesi olmuştu ve ikisini de bu dünyadan alıp götürmüştü. Ruhlar revan olmuştu da nereye olduğunun bilinmesi mümkün değildi. Leyla onun nasıl hissettiğini kesin olarak bilemezdi, fakat görünen oydu ki ruhlar bedenlerden çıkmış kendi dillerince anlaşmışlardı da dünya dili bunları anlatmaktan aciz kalmıştı.

Leyla orada o halde ne kadar kaldığını hatırlamıyordu, fakat bir kere daha nasıl kaçtığını iyi biliyordu. Zaten kaçmaktan başka da bir çıkış yolu da yoktu. Leyla adeta bir çıkmaza girmiş çırpınıp duruyordu. Doğru yanlış değer mefhumlarına ne olmuştu da alt üst olmuşlardı. Kalpler, ruhlar kendi kendilerine hareket etmeye başlayınca hangi kural uygulanabilirdi ki. Bu konu hiç bir kitapta geçmiyordu. Leyla için tek çare kalmıştı, o da Allah'ına daha çok sarılıp sınımsız tutunmak, O'na sorgusuz sualsiz teslim olmaktı.

Elbette Allah katında bunların bir sebebi olmalıydı, fakat bunu öğrenebilmesi için sabır ve zaman gerekliydi. Aynı zamanda da olan haksızlıkların üstesinden gelmesi gerekiyordu. Bunların en başında olan da hocanın hanımı ile mücadele etmektir. Leyla, güçlüydü onunla da baş edebilirdi. Kendi duyguları ile de savaşabilirdi. Lakin ruhlarla nasıl savaşacaktı? Ruhlar üstünde bedeninin hiç bir kontrolü yoktu. Zaten tarikat dersi almamış özel eğitimden geçmemiş olsaydı bunların altından kalkması bile mümkün olamazdı.

Kim olursa olsun, ne olursa olsun, hangi cinsten olursa olsun bu çok güçlü bir imtihandı. Aynı zaman da Allah'ından yardım gelmeseydi Leyla bunun sonunu görür müydü bilinmez. Tek kurtuluş yolunu inancının ana prensiplerine sınımsız tutunmakta ve sabretmeye devam etmekte buldu. En büyük kaygısı da bu konuda hiç bir suçu olmayan İslam'ı yanlış temsil ediyor olmaktı. Kendisi ne kadar uğraşsa da, yalan yanlış konuşmaları engelleyemiyor bundan dolayı da inancına uzanan diller, kendine uzananlardan daha çok incitiyordu kendisini. Ah! Bir bilselerdi ki o inançtı zaten Leyla'yı her konuda kontrol altında tutan. Leyla, kendi bireysel yaptığı yanlıştan dininin sorumlu tutulmasını hiç mi hiç istemezken, hiç bir şey yapmadan dinine iftiralar atılması da nerden kaynaklanıyordu, anlamak mümkün değildi.

İkinci evliliğindeki diğerk bir antlaşma da inançlarını ellerinden geldiğı kadar tatbik etmeye çalışmaktı. Evlenmeden önce Leyla senede bir ay oruç tutmaktan başka yaptığı bir şey yoktu. Tam bir cahiliyet içinde yaşıyordu. Hatta ilk eşinden ayrıldıktan sonra toplumun gözünde bir de isyankar genç bir kadın olmuştu. Bunu Leyla inkar etmiyordu.

Evet! İsyan ediyordu!

Leyla, insanın insana yaptığı her türlü baskıya isyan ediyordu.

Evet! İsyan ediyordu!

Cahiliyetin her şekline, cahiliyetle isyan ediyordu. İşte cahiliyet böyle olur dercesine.

Evet! İsyan ediyordu!

Bencilliğın her türüsüne, bencillikle isyan ediyordu. Bencillik böyle olur dercesine.

Evet, Leyla, meydan okuyordu. İnsan yapısı kurallara değerlere, kendisine baskı yapıp acı çektiren herkese ve her şeye meydan okuyordu. Daha on bir yaşında iken tesettüre girmesi için baskı yapılmıştı. Neden bunu yapması gerektiğı izah bile edilip anlatılmadan, kalbini tatmin etmeden yapılmıştı bu.

Kız olduğı için eğitime müsaade edilmemişti. Neden bunu yapması gerektiğı izah edilip anlatılmadan, kalbini tatmin etmeden.

Evlenmek istemediğı birisi ile evlendirilmişti. Neden bunu yapması gerektiğı izah edilip anlatılmadan, kalbini tatmin etmeden.

Leyla bu yapay değerleri sorguladığında onu kimse dinlememiş, bu insan neden feryat ediyor dememişlerdi. Onun için ilk eşinden ayrılır ayrılmaz, isyanları oynamaya başlamıştı. İşe tesettür sayılan örtüyü kaldırıp atmakla başlamıştı. Başı komik bir şekilde örttürülmüştü, önden ve arkadan saçları olduğu gibi görünüyor ve bu örtü hala tesettürmüşçesine değer görüyordu. Genelde Leyla tesettüre karşı değildi ama başında ki tesettür addedilen şey de tesettür değildi. Leyla başındaki örtünün tesettür olmadığını bile bile tesettürmüş gibi sayılmasına isyan ediyordu. İnanlıyım diyenlerin, inançlarına uymayan sahte kültürel ve gelenek değerleri normal görmesine isyan ediyordu. İnsanların, inanç adını kullanarak, kendilerini ve de etrafındakilerini bencillik duygularını tatmin etmeye çalışmasına isyan ediyordu. Leyla'ya göre bunlar iki yüzlülük sahtekarlıktan başka bir şey değildi. İster bilinçli yapılınsın isterse de bilinçsizce.

Bütün bunlara isyan ederken Leyla'nın bilemediği bir şey vardı. İsyani ettiği, yanlış dediği değerlere, kendisi de yanlış değerlerle savaş açmıştı ve sonu da elbette ki yine hüsrani olacaktı. Başkalarının inançlarının adını kullanarak yaptığı yanlışlığı, Leyla kendi adını kullanarak yapmaya başlamıştı. Hür olduğunu, istediğini yapmakla, adaleti de istediğini alarak ispat etmeye çalışıyordu. Yani kısacası, zulmün bir çukurundan çıkmış kendisini zulmün öbür çukuruna atmıştı. Bu yöntem de Leyla'ya daha fazla ıstıraptan başka bir şey vermemişti. Bu seferde bireysel, ailevi ve toplumsal sürtüşmelerle yıpranıyordu.

Bunun da bir kölelik olduğunu anlaması çok uzun sürmedi. Bu seferde, kendi şahsi his ve duygularına itaat ederek hareket ediyordu ki, bu durumda da ne hürriyetten ne eşitlikten ne de adaletten söz edile bilinirdi. Leyla anlamıştı ki, insanların dinleri adına yaptıkları cahil hareketlerle, kendi adlarına yaptıkları cahil hareketler arasında bir fark yoktu. İki de insan yapısı, tarafsız

İlahi değerlere uymayıp ters düşen değerlerdi. Bireysel değişiklikler olmasına rağmen aynı Yaratıcı tarafından aynı şartlarda yaratılan insanların birbirlerine üstünlüğü olmadığı gibi, kendilerini de kendilerine köle etme hakları da yoktu. Çünkü insan sınırlı yaratılmıştı. Bilgi sınırı, güç sınırı, beceri sınırı, görme sınırı, işitme sınırı, his etme sınırı daha neler neler. Bir insanın sınırları diğer bir insanın sınırlarına eş olmayabilir, fakat insanlar muhakkak ki eşitlerdi.

İnsan, geçmişi değiştiremez, geleceği, görüp engelleyemez, arada bir perde olsa arkasını göremez ki görünmeyen alemleri nasıl bilsin de onların uyumunu doğru şekilde sağlasın. Bedenin ruha uyumu, her ikisinin de yaşama uyumu, yaşamın başka yaşamlarla uyum ahengini nasıl sağlasın. Bütün bunlar ince ilahi ayarlarla düzenlenmiştir. O halde, kendisi gibi yaratılmış olan bir yaratık nasıl tüm yetkiyi alabilir veya ona yetki verilebilir ki tüm yaşam ihtiyaçlarını gidersin, bu mümkün olabilir miydi? Sadece dış görünüşü görebilen insanın görüşleri doğruluğu ispat edilmiş bir temele dayanmazsa, muhakkak ki yanılı payı çok olacaktı. Bir de buna her insanın değişik algılara sahip olduğu eklenirse, insanlar ne her bireye uyacak bireysel değerler, ne de bireyleri birleştirecek evrensel değerler oluşturabilirlerdi. Görünüşe göre onlar sadece temel ve doğruluğu ispatlanmış değerlerin içini ve etrafını doldurma yeteneği ile donatılmışlardı.

Doğruluğu ispatlanmamış ana temel koymaya kalkanlar başkalarına baskı yapmaktan, dolayısıyla dengeyi bozup huzursuzluk çıkarmaktan başka bir şey yapmış olmazlardı. Bu durumda da, hürriyet, eşitlik ve adaletten hiç kimse söz edemezdi. Çünkü, bir insanın doğrusu başka bir insanın yanlışı olabilir, her insanın, kabilenin, milletin kendilerine göre doğruları ve yanlışları olabilir, hatta bu doğru ve yanlışlar zaman ve mekanlara göre değişkenlik gösterebilirdi. Şayet bunlar doğruluğu kanıtlanan bir

temele dayanmazsa binlerce hatta milyonlarca doğru ve yanlış olabilir, bunlar da ne bir bireye ne de evrene hitap edebilirlerdi.

Ne yazık ki, zamanla oluşan bu yapay değerleri insanlar din adı arkasına saklayarak kendi bireysel, kültürel değerleri ile başka insanlara baskıda kullanmaktadırlar. Gerçek din değerleri daima doğruluğu onaylanmış tarafsız değerler olmalıdır. Leyla kendi kişiliğine, cinsine karşı isyan ediyor bu erkeklerin dünyası ise bende erkek gibi yaşayacağım diyordu. Bu yalan yanlış uygulanan toplum değerlerine isyandı. Kız olduğu için eğitim alamamıştı, kız olduğu için istemediği birisi ile evlendirilmişti. İlk nişanlandığı zaman, zaten yanlış olan bu adımı kız olduğu için geri atamamıştı.

Bayan olduğu için beyinin yaptığı akıl almaz şeylere katlanmak zorunda kalmıştı. Ve şimdi de bayan olarak bir erkeği sevmiş olduğundan dolayı acı çekiyordu. Leyla önceleri neden istemediği şeyleri yapmak zorunda kaldığına kızıyor hırslanıyordu. Hırs ise insanın anlayışını, görüşünü, doğru hareket etmesini tamamen kısıtlayan bir duyguydu. İnsanı yapay mücadeleye alet ediyordu. Leyla da yapay değerlerden bağımı keseceğim derken gerçeklerden de kesmeye başlamıştı.

Ne yazık ki bunu anlaması tam yedi senesini almıştı. Baskı ise baskı, ha başkasından, ha kendi nefsinden ne farkı vardı sanki. İkisi de kölelik değil miydi? Her ikisi de her şey gibi yaratılmış şeyler değil miydi? Bir yanlıştan öbür yanlışa girmek insana mutluluk vermeyecekti elbette. Başka başka şeylere köle olmak ne fark ederdi ki.

Köle her yerde köleydi!

Gerçek hürriyeti tatmak istiyordu Leyla, bütün kölelik bağlarını kırarak. Ne var ki, Leyla bir gün aşkın ve sevginin kölesi olacağını

nerden bilebilirdi. Şimdi ki savaşı ise tam bir şaşkınlık içinde geçiyordu, aşkı kendisi mi teslim almalıydı, yoksa kendisi aşka mı teslim olmalıydı, bir türlü bilemiyordu. Bu konu öbürleri kadar kolay değildi. Çünkü helal ve haram konuları ile birlikte hiç bir dinin ve bilimin anlatamayacağı konuları içeriyordu. Bu konu, ne dinler, ne de dünyevi bir bilim dalında yer alıyordu. Leyla'yı sadece iki güç ayakta tutuyordu. Birincisi, Allah'a olan sevgisi ve güveni İkincisi de evlatları. Evlatlarını çok seviyordu ve onlara analık görevlerini yapmak zorunluğunu hissediyordu.

Şüphesiz, en büyük isyanları oynarken bile Leyla Yaradan'ını çok seviyor ve O'na güveniyordu. O sınırsız adaletli ve merhametliydi, her zaman Leyla O'nu yanında hissedirdi. O, ne Leyla'ya ne de başka kimseye zulüm yapmazdı. Zaten Leyla da Rabbini sevdiği için başkalarına adaletsiz davranmak istemezdi. Bütün umudunu Rabbine bağlamıştı. Evlatları ise ona verilmiş sorumluluktuktu. Onların da kendisi gibi acı çekmelerine müsaade etmemeliydi. Bunu nasıl ve ne kadar başarabilirdi kendisi de bilemiyordu elbette.

İkinci evliliği zaten bütün bu olaylardan ve kendinden kaçış imkanı gördüğü için kabul etmişti. Bu yolda hem yardım edeceğini hem de yardım göreceğini düşünüyordu. İki kafa bir kafadan daha güçlü, daha verimli olabilirdi. Eşi iyi ve eğitilmiş biri olmakla birlikte sade bir kişiliğe sahipti. Her yöne açıktı. Leyla inancını tatbik etmek istese de istemese de bir şey demeyecekti. Günlük ibadetlerini, geleneksel olarak yapar, Leyla'nın adeta savaş açtığı değerlere dokunmazdı. Şükür ki, Leyla'nın araştırmasına ses çıkarmaz, sonuçların da mantıklı olduğu yerlerde kabul etmekten geri kalmazdı. Şu aşikardı ki, yeni bir şeyler araştırmak, bulmak için yolundan ayrılacak bir kişiliğe sahip değildi. Lakin Leyla'yı engellemediği, doğru olanı kabullenip tatbikata koymaya çalışması Leyla için yeterli oluyordu. Leyla sadece bir şeyden pek emin

değildi, o da yaptıklarını ne için yapıyordu acaba. Rab'ı için mi, Leyla için mi, yoksa sadece kendisi için mi, bilemiyordu.

Bu arada Leyla tesettüre kendi gönül rızası ile girmeye başlamıştı. Tesettürlü olmayı bu sefer kendi seçeneği ile gerektiği gibi yapmaya çalışıyordu. Onun için kendisini baskı altında hissetmiyordu, üstelik çok mutlu oluyordu. Kendisini daha önce hiç bu kadar hür hissetmemişti. Şimdi, yaptığını ne toplum baskısıyla ne de kendi arzularının baskısıyla yapıyordu. Kendisini Yaratmış, kendisi için en iyi olanı, en iyi bilenin etmiş olduğu tavsiyeleri uygulamaya çalışıyordu sadece. Bu da ona mutluluk hissi veriyordu.

Kendisini Yaratan Allah'ı gönüllü olarak İlah seçip O'nun kural ve tavsiyelerini hayatına uygulamaya başladığı zaman, hem kendisi hem de etrafı ile uyum içerisine girdiğini görerek, bilerek hissederek anlamaya başlamıştı. Gel gelelim başlamak bir şeydi, tam manası ile yapabilmek başka bir şey. Leyla o kural ve tavsiyeleri tam yapabilmekten çok uzaktaydı henüz. Lakin Leyla şunu çok iyi anlıyordu ki, doğru olan insana doğruluk duygusunu veriyordu, bu duygu da insanı tatmin ediyordu. Günlük ibadetler bile adet haline gelmeye başlayınca insanı tatminden uzaklaşıyordu. Onun için de ne beden ne de ruh tatmin olmuyor, aksine perişan oluyordu.

Leyla, günlük ibadetlerini yapmaya başlamıştı mutluydu fakat, ruhundaki açlık hissi bir türlü gitmiyordu. Tüm araştırmalarına rağmen yazılı eserlerde faydalanabileceği bilgileri bulamıyordu. O zaman bu konuları iyi bilen Allah dostu insanları araştırmaya başlamıştı. Bu da başka bir muammaydı. Kendilerini şeyh diye tanıtan o kadar çok insan vardı ki kime güvenecekti. Beden terbiyesi gelişi güzel yapılıp başarıya ulaşamazken, ruh terbiyesi sahte eğitimcilerin ellerine bırakılmazdı ki. Leyla bu konularla daha önce hiç ilgilenmediği için, böyle birisinin olup

olmayacağından bile emin olamıyordu. Daha dünya değerlerini yeni yeni oturtmaya başladığı bir anda ruh değerlerini alt üst etmek istemiyordu, fakat içindeki o ruh eğitimindeki açlık hissine de karşı gelemiyordu.

Leyla bu işin ehlini bulabilmek için elinden geleni yapıyordu. Anlıyordu ki, beden ve ruh aynı anda eğitilmeliydi ki beraber yol alsınlar, biri diğerini engellemesin. İnsan bedenle ruhun uyumlu çalışması sonucu yaşam kazanmıyor muydu? Varlığını elde etmiyor muydu? O halde ikisi arasında oluşacak ahenk çok önemliydi. Her şey bir ahenk üzere yaratılmamış mıydı? Leyla, doğru hocayı bulabilmek için senelerce araştırma yapmıştı. Sonunda güven duyduğu bir hoca bulmuştu. Sohbetlerinde anlattığı yaratılış felsefesi çok ilginç gelmişti. “Yaratılışın çekirdeği **aşk**’tır,” diyordu. “Yaratan’ın yarattıklarına olan aşkı ile meydana çıkan enerji görünen ve görünmeyen her şeyi ahenkli bir şekilde yerlerinde tutuyor ve birbirleri ile muamele ettiriyor, bu aşktan çıkan ilk nur hayatın başlangıcı olan nuru-Muhammet’tir.” Diyordu. Bu nur bazı evrelerden geçerek Dünya oluştu ve sonunda da üzerinde yaşayan insanlar yer aldı demekteydi.

Bu oluş modeli Leyla'ya mıknatısı, çekim alanını ve oluşan şekilleri hatırlatıyordu. Bu sadece Leyla'nın cahil kafasında oluşan çekim modeliydi. Fakat emindi ki, insan akli gözle görünen alemleri tam manası ile bilmekten acizken, görünmeyen alemleri nereden bilecekti. Yine biliyordu ki, insan bilebileceğinden sorumluydu, bilemeyeceğinden değil. Şu da bir gerçektir ki, Yaratan’ın, yarattığına gösterdiği bu büyük sevgi, sonsuz bir sevgi ile karşılık görmeyi hak ediyordu.

Leyla, bu maneviyat terbiyesi hocasını tanıdıkça güvenmiş, güvendiğince muhabbeti artmıştı. Muhabbeti arttıkça da kendinde daha çok huzur buluyordu. Bedeni ile ruhu arasında oluşan

uyumdan dolayı meydana gelen ahenkle de çok mutlu oluyordu. O zaman Leyla kendi kişiliği dahil, etrafındaki insanlarla, görüp göremediği varlıklarla olan muamelesi tamamen değişmişti. Leyla, Yaratan'ını günden güne daha çok seviyor daha çok güveniyordu. Artık yaratılanları Yaratan'dan ayrı görmekten imtina ediyor, herkesi olduğu gibi kabul etmeye çalışıyordu. Cins, renk, zenginlik, fakirlik, mevki ve makamlar kalkmıştı onun için, sadece Yaratan ve yaratılanlar vardı artık. Yunus Emre'nin dediği gibi, yaratılanları Yaratan'dan dolayı sevmeliydi.

Zaten, problem ne Yaratanda, ne de yaratılanlardaydı. Problem sadece insanın gerçek ilah seçiminde ve onun kurallarına uygun yaşama gayreti gösterip göstermemesindeydi. Herkes kendince bir ilah seçip hayatını onun koyduğu düzene göre yaşamaya çalıştığı için, yaşam düzeninde ahenk oluşmuyor, o zaman da hayat zıtlasmalar, sürtüşmeler, sen ve ben kavgaları ile geçiyordu. Ruh eğitimi beden eğitimi ile birlikte yürütülmeliydi. Çünkü, ruh ve beden bir uyum içine girince, insanın psikolojisi, biyolojisi ve de sosyal ilişkileri uyum içine girebiliyordu.

O gece başına o akıl almaz olay gelene kadar Leyla ne ile karşılaşırsa karşılaşsın hoşnutlukla, mücadele vermeye azmetmişti. Bu son olan olaylarda, ne kalpten kalbe saplanan görünmez oku, ne de gözden göze yansıyan ruhu anlamak da anlatmak da mümkün değildi. Leyla bir kere daha Londra yollarında ağlaya ağlaya odasına dönmüştü. Durum ne olursa olsun, onunla konuşmaya gitmemeliydi, Allah'tan isteyeceğini kuldan istemeye kalkışmamalıydı.

Şaşkındı.

Leyla dua ediyor af üstüne af diliyordu Rabbinden, fakat, kalbini bütünü ile Rabbine yöneltemez olmuştu. Çünkü, kalbinin bir köşesi

yanlış yaptın af dile derken, öbür köşesi yanlış hiç bu kadar doğru hissedilir mi diyordu. Bir kere daha şaşkınlığı tavana vurmıştu. Nasıl doğru ve yanlış bir noktada buluşabilirdi. Bu verilen nimete teşekkürün ve yapılan yanlışlıklara özrün aynı şey için aynı yerde buluşması gibi bir şey oluyordu. Bu durumdan kurtulabilmesi için önce Leyla'nın doğru ve yanlış aynı anda aynı noktada hissetmesinin sebebini anlaması gerekiyordu.

Aynı zamanda da hala o hocanın dersine gideceği saati iple çekiyordu. Sadece orda olmak bile ona yetiyordu. İkisi arasında ne bir şey söylenmiş, ne de bir şey duyulmuştu. Sessizlik devam ediyordu, fakat her hareket, her durum onunda aynı duyguları taşıdığını ima ediyordu. Bunun üstüne Leyla'nın kalbi onun kalbindeki duyguları hissetmesi de işin cabasıydı. Derste de ders haricinde de Leyla kendisini hem ondan hem de diğerlerinden uzak tutmaya çalışıyordu. Bu konuda kimseye bir şey demiyor, yapılan imaları da duymamazlıktan geliyordu. Çünkü, kendisinin anlamadığı bir şeyi başkalarına anlatmak zaten mümkün değildi. Öbür yandan, bu olay, zaten sarsıntıda olan evliliğine de yardımcı olmuyordu. Üniversiteye başlarken Leyla'nın tek emeli vardı eğitimini tamamlamak, araştırmalar yapıp kitaplar yazmaktı. O kadar. Ne oluyordu, daha ikinci yılındayken her şey Leyla'nın üstüne üstüne geliyordu. Sadece bunlar da değil. Kendisinin birinci evliliğinden olan oğlu ve eşi de on senelik bir evlilikten sonra boşanmaya karar vermişlerdi.

Üniversitenin üçüncü yılında yurt dışına gitme zarureti vardı. Öğrenilen dilin memleketine gidip orada bir sene okula devam etmek gerekiyordu. Öğrenciler ya Mısır'a ya da Suriye'ye gitmeyi seçebilirlerdi. Leyla, o hocanın hanımının gideceği yeri öğrenip diğerini seçmeyi planlıyordu. Onun Mısır'a gitmeyeceğini öğrenince sevinmiş ve oraya gitmeyi seçmişti. O sene her şeyden uzak belki daha mantıklı düşünüp bir çıkar yol bulabilirim diye düşünüyordu.

Başına gelen o akıl almaz olay, evliliğinin boş yere sarsılması konuları onu çok meşgul ediyor adeta Yaratanına karşı duyduğu muhabbete ve güvene meydan okuyordu. Sadece dünyası değil, Leyla'nın ahireti, ebedi hayatı bile ayaklar altında çatırdıyordu.

İskenderiye!

İskenderiye bir kenarı boylu boyunca Akdeniz'e açık olan çok güzel insana huzur veren bir şehirdi. Denizle şehir arasında gidiş geliş olarak iki yönlü yapılmış bir yol bulunmaktaydı. Sahilin şehre dayanan kısmı çeşit çeşit motiflerle döşenmiş, gecesi ayrı, gündüzü başka bir ayrı güzeldi. Bu yola paralel şehrin bir ucundan öbür ucuna tam ortasından geçen ve oldukça yavaş bir tempo ile giden bir de tramvay bulunuyordu. Yeni gelenleri kesinlikle etkileyen çeşit çeşit amblemlerle bezenmiş yol kesimlerindeki çeşit çeşit süslenmiş göbekler görülmeye değer şeylerdi.

Leyla'yı, İngiltere'de tanışmış olduğu arkadaşları karşılayıp ona kalacağı yeri kiralamada yardımcı olurlar ve deniz kenarında bir site içinde olan yüksek binaların birinden sekizinci katta olan bir daire kiralarlar. Leyla ön kısımda olan iki uzun binaların arasından denizi bile görebiliyordu. Bazı yaşanması bile mümkün olmayan fakat kiraya verilmeye çalışılan yerleri gördükten sonra, Leyla'ya bu güzel ve hoş döşenmiş ev saray gibi gelmişti ve çok sevinmişti. Ne yazık ki, ev sahibinin deniz kenarındaki yoldan karşıya geçerken trafik kazasında öldüğünü öğrenince çok üzülmüştü. Vefat eden beyin, general olan babası geriye kalan eşini ve küçük bir kız çocuğunu yanına almış. Küçük kızın geleceği için yatırım amacıyla da evi kiraya vermişti. Leyla hikaye konusunda üzgündü fakat ödediği kira ile de iyi bir amaca yardımcı olduğu için mutluydu.

İnsanlar genelde çok iyi, cana yakın ve arkadaşça davranıyorlardı fakat, aynı zamanda çok gizemli ve karmaşık davranışlar sergiliye

biliyorlardı. Yörenin çok ilginç bir sosyal yapısı vardı. İnsanlar dışarıda birbirleri ile ilişkiler kuruyor işlerini yapıyorlardı, fakat gerçekte herkes maddi, mevkisine göre ayrı ayrı kendi dünyalarda yaşıyorlardı. Aynı maddi ve mevki durumunda olanlar bile, din ve anlayış konusundaki bölünmeler yüzünden yine aynı yerde fakat değişik dünyalarda yaşıyorlardı. Aynı yerleri, aynı şeyleri paylaşarak yaşayan insanların bu denli farklı sistemler oluşturabildikleri ve onların içerisinde yaşadıkları Leyla'yı şok etmişti. O zamana kadar gittiği gördüğü yerlerde hiç bu kadar bariz farklı sınıf ve görüşten insanların bir arada yaşadıkları bir topluma rastlamamıştı.

İskenderiye'de üçüncü sınıf tren vardı ve yolu, treni ve istasyonu da ayırıydı. Vagonlarda ışık yoktu, oturulan yerler parklarda bulunan banklardan yapılmıştı. Öbür tarafta bulunan birinci sınıf tren ise akıl almaz lükse sahipti. Bir gece, Leyla, arkadaşı ve arkadaşının iki çocuğu ile trenle bir yere gidiyorlardı. Birinci sınıf tren olduğundan Leyla için her şey normal görünüyordu. Arkadaşı ve çocukları ile şakalaşıp zaman zaman da pencereden solgun ışıkları görünen köy ve kasabalara ve de yol boyunca aşırı ışıklandırılmış pırıl pırıl yanan ampullerle süslenmiş eğlence yerlerini seyrediyordu. Bunlardan başka da görülecek pek bir şey de yoktu.

Leyla için için gündüzün yaşam şartlarının geceye de aksettiğini düşünüyordu. Köylerin, hatta kasabaların cılız ışıkları, lokantaların, kahvehanelerin, eğlence yerlerinin göz kamaştıran ışıkları altında boğulurcasına can çekişiyorlardı. Bu konuda derin düşüncelere dalan Leyla o arada karanlıkta hareket eden bir şey görür gibi oldu. Bir anlam veremeyince arkadaşına sordu. O da gayet normal bir tonla bunun tren olduğunu söyledi. Tren mi? Hiç bir ışık olmadan tren nasıl gidiyordu. Trende hiç ama hiç bir ışık yoktu, makinistin önünü görebilmesi için bile ışık yoktu. Zifiri karanlıkta nasıl yol

alıyordu, Leyla hayretten hayrete düşüyordu. Leyla hayli bir zaman bu şoktan kurtulamamıştı.

Mısırlı insanların bu kadar büyük, bu kadar gözler önünde olan bu fark uçurumunu normal karşılamaları, Leyla'yı daha da büyük şoka sürüklüyordu. Yanlışı olağan görmeye ve zamanla alışma konusu Leyla'yı her zaman düşündürmüştü, bu konuda tedbirli olmayı ve daima tetikte durmayı gaye edinmişti. Çünkü, bir şeyin doğru olması birilerinin dediği için değil, doğruluğunun ispat edildiği için olmalıydı. Yanlış için de aynı şey söz konusuydu.

İngiltere'den giden öğrencilerin okuması için Üniversite 'Külliyeye Al-Edep' Edebiyat fakültesi kampüsü içinde özel bir bina inşa ettirmişti. Bu bina etrafı demir çitlerle çevrilmiş iki katlı hoş bir binaydı. Öğrencilerin bu şekilde yerli öğrencilerden ayrı konumlandırılmaları dil öğrenmek için ideal bir yöntem değildi. Bir kampüste yine iki ayrı dünya vardı. Adeta İngiltere'nin küçük bir parçası, Mısır Üniversitesi içine inşa edilmişti. Bu yabancı öğrencilerin Mısırlı öğrencilerle temas kurmasını onların dili ile anlaşmaya zorlanmasını engelliyordu. Kısa zamanda dil öğrenmenin yöntemi bu olmamalıydı. Çünkü dil sadece kelime öğrenmek değildi.

Kelimeler anlamları ve yerinde kullanımları ile hayat bulabilirlerdi. Lakin, dil sadece hayat da değil, bir hayat sistemiydi. İyisiyle, kötüsüyle tüm duyguları dini, kültürü, adetleri beraber yaşayıp beraber yaşamaktı. Onun için dil sadece kelime dizisi olamazdı. Bu açığı kapatmak için Leyla üniversitenin kendi binasında Mısırlı öğrencilerin katıldığı derslere katılmak istemişti. İlk katıldığında da yine bir şok yaşamıştı. hiçbir şey anlamamış, şaşkına dönmüştü. Fakat, ısrarla devam edip ve oradan bir kaç arkadaş edindi. Derslerde organize ve disiplin eksikliği had

safhadaydı. Derste, ne hoca talebelerin anlayıp anlamadığına önem veriyor ne de talebeler hocayı anlamaya gayret gösteriyorlardı.

Tek gaye talebelerden iyi not alan birinin hocanın dediklerini aynen kaydetmesi ve de imtihanında aynen yazılmasıydı. Onun için öğrenciler öğrenme yerine ezberleme ve imtihanında da öylece yazmayı tercih ediyorlardı. Hoca büyükçe bir salonda ders verirken öğrencilerin bazıları giriyor bazıları çıkıyor, bazı talebelerin telefonları çalıyordu. Bu arada dersi kesen hoca telefonların kapatılması gerektiğini başarısız bir şekilde defalarca tekrarlıyordu. Leyla, ise şoktan şoka giriyor, bir umutla elle tutulacak yer ve konu arıyordu. İnsanların bu kadar kargaşa içinde yaşayıp hala mutlu ve güler yüzlü olabilmeleri Leyla'yı şaşırtan fakat, aynı zamanda da mutlu eden tek konuydu. Bütün bunlar Leyla için paha biçilemez tecrübeydi. Olanları şaşkınlıkla seyrederken, neredeyse geçmiş ve de gelecek için olan tüm kişisel kaygılarını unutmuştu.

Fakat, orda da problemler Leyla'nın peşini bırakmıyordu. Bütün bunlar neden onu buluyordu bilinmez. Örneğin, sınıftaki klima konusu. Sınıfta bulunan öğrenciler, Leyla ve Cenevre'den gelmiş olan bir bayan hariç hepsi gençti. Cenevreli bu bayan çok sessiz, tam Avrupa ahlakı taşıyan bir bayandı. Eğer kendisini ilgilendirmiyorsa hiç ses çıkarmaz sadece dinlerdi. Bazen ilgilendirse dahi ses çıkarmayabilirdi. İki orta yaşlı bayan olarak klimanın çok soğuk derecede tutulduğundan dolayı üşüdüklerinden şikayet ediyorlardı. Doğal olarak da bu derse konsantre olmalarını engelliyordu.

Leyla sadece kendisi üşüyor olsa üstüne bir şey alırdı diğerlerinin rahatını bozmadı, fakat ikisi de bu durumdan mustarıptiler. Her halükarda Leyla şalını götürür derste sırtına alır kendisini korumaya çalışırdı. Bu arada her nasılsa, her teneffüse çıkıldığında klimanın soğukluk derecesi birileri tarafından düşürülür, içeri giren

talebeler söylenerek geri çıkarırdı ve bu bir zaman böyle devam etti. Leyla'nın hayatta en sevmediği şeylerden biri de yalan söylenmesiydi. Klimayı Leyla'nın kapattığını sanan öğrenciler ona baskı yapıyor o da ben yapmıyorum demesine rağmen yalanla itham ediliyordu. Kimse Leyla'ya inanmıyor ve bu durum için onu suçluyorlardı. Leyla'nın tek çaresi bunu yapanı yakalamaktı ve bunun için harekete geçti. Kısa zamanda gördü ve anladı ki Cenevrelili bayan yapıyordu. Bütün bunlara rağmen bu bayanın çok üşüdüğünü bildiği için ve de kendisini koruyamayacağını hissettiği için kimseye bir şey demedi.

Leyla suçlansa da sessiz kalmayı bu sefer bile bile seçmişti. Gerçekten bu narin yapılı bayanın incinmesini istemiyordu. Fakat, günlerden bir gün bütün öğrenciler toplanmış, Leyla'ya karşı grup olmuşlardı. İçlerinden birini, bir İtalyan kıızı, sözcü seçip Leyla'ya göndermiş tüm sınıf da arkasına dizilmişti. Tam derse başlamadan biraz önce Leyla'yı sınıftan dışarı çağırıp mesajlarını iletmeye başlamışlardı. Sözcü seçilen kız Leyla'yı klima ile oynamakla itham ediyor ve diğer öğrencilere saygı göstermemekle suçluyordu.

Bütün bunlarda bu Cenevrelili bayanın gözü önünde oluyordu. Leyla'da kendisi de kimin yaptığını biliyordu fakat, kadın hala ben yapmıyorum demiyordu. Sanki olay kendisini hiç mi hiç ilgilendirmiyor gibi seyrediyordu. Sınıfın en yaşlısı olarak zaten onları ana gibi koruyan Leyla, her iki tarafı da anlamakta zorluk çekiyordu. Birileri gözleri ile görmeden onu suçluyor, diğeri kendi yaptığı olayı sahiplenmiyordu ve kendisinin yaptığı bir şeyden başkasının suçlanmasını rahatlıkla seyredebiliyordu.

Ne açıdan bakılırsa bakılsın, bu durum her türlü ahlak değerlerini aşmaktaydı. Leyla bunu anlayamıyor anlamak da istemiyordu. Leyla onlara, o an hiç karşılık vermedi. Fakat, ders sonunda hoca çıktıktan

sonra herkesin yerinde kalmasını rica edip bu arada da müdire hanımı sınıfa çağırmıştı.

Herkesin önünde Leyla Cenevrelî bayana klimayı kendisinin kapatıp kapatmadığını sordu. Tabî ki kadından hiç ses çıkmamıştı, fakat kıpkırmızı olmuştu ve her hali ile kendini ele veriyordu. Böylece herkes bu işi kimin yaptığını öğrenmişti. Leyla, o zamana kadar arkadaş bildiği talebelere, neden gelip kendisine doğrudan sormadan anlamadan kendisini kesin kesin suçladıklarını sordu. Fakat diğerleri sadece özür dileyip geçiştirdiler. Leyla umuyordu ki bu onlara güzel bir ders olsun da bilmeden bir daha kimseyi suçlamasınlar.

Konu basit görünebilirdi fakat çok önemliydi. Leyla, bu genç ve cahil çocuklar için üzülyordu, onları üreten eğitim sistemi için ise daha çok üzülyordu. Eğitimin anlamı erdemli insan yetiştirmek olmalıydı. Üniversite üçüncü sınıfa giden bir insan, insan hak ve hukuklarından haberdar olmalıydı. Nasıl bu kadar kolayca anlamadan, dinlemeden bir insanı suçlayabiliyorlardı? Nasıl bir eğitim sistemi kendi kabahati yüzünden masum bir insanın suçlanmasına seyirci kalabilecek vicdanda insanlar yetiştiriyordu? Bunlar, Leyla'nın gündend güne uzayıp giden soru listesine eklenen bir kaç sorudan bazılarıydı sadece.

Heyhat!

Bu daha Leyla ne ile karşılaşacağını bilmeden önceydi. Yine günlerden bir gün, Leyla dersten sonra kütüphaneye gitmek istiyordu ve Mısırlı bir arkadaşı ile buluşmak için dışarı çıkmıştı. Binanın bahçe kapısı direk üniversite içinde ki araba yollarından birine açılıyordu. Leyla'nın bu yolu geçip karşıda duran arkadaşının yanına gitmesi gerekiyordu. Tam yolun ortasındaydı ki, sol tarafta yolun ortasında duran ve panik içinde kendisine Arapça bir şeyler

söyleyen bir bey ve bir de bayan gördü. Normal olarak onların ne dediklerini anlamamıştı. Anlamak için onlara doğru yürümeye başladı. Bayan öylesine kızgındı ki, tarif edilmesi mümkün değildi. Leyla'nın Arapça anlamadığını gören bayan bu sefer İngilizce konuşmaya başlamıştı.

Leyla'nın ne aptallığı, ne ahlaksızlığı ne de edepsizliği kalmıştı. Kadın neredeyse ağzından köpükler saça saça habire kızıyordu Leyla'ya. Zavallı Leyla bunları hak edecek ne yapmış olduğunu düşünürken aklı dumura uğramıştı. Tek çare kadının kendisine sormaktı. Bu arada sağ tarafta resmi bir araba görüldü, anlaşılıyordu ki bu bayan bu arabayı bekliyordu. Öğrenciler çalışanlar, hocalar herkes toplanmış Leyla ile o bayanın mücadelesini seyrediyorlardı.

Araba gelince Leyla biraz kenara çekilmek zorunda kalmıştı. Bayan, arabaya binmek için tam Leyla'nın önüne gelmek zorundaydı. Leyla ise konuyu anlamadan onu bırakmaya niyetli değildi, o bayan her kim ise tutumunun sebebini açıklamak zorundaydı. Leyla bayanı kenara çekti, arabanın kapısını kapatıp önüne geçti. Böylece Leyla'nın sorularına cevap vermeden o bayanın o arabaya binemeyeceğini anlamasını istiyordu. Kadın bu sefer, adeta deliye döndü, belli ki Leyla'nın böyle bir hareket yapacağını beklemiyordu, şaşkındı, şaşkın olduğu kadar da kızgın. Kadın arabaya binmek için uğraşüyor Leyla müsaade etmiyor sorularına cevap vermeden o arabaya binemeyeceğini söylüyordu.

Bayan, git gide daha kaba olmaya saçma sapan şeyler söylemeye başlayınca, Leyla bütün söylediklerini sana aynen iade ediyorum diyordu. Yolun ortasında sanki bir tiyatro oynanıyor herkes de onları seyrediyordu. Kadın neredeyse kendisini kaybetmeye başlamıştı. Leyla, kadının bu haline acımaya başladı ve daha fazla zorlamak istemedi, çünkü kadın neredeyse kırılma noktasına

gelmişti, her an bayılabilirdi. Aslında Leyla hakkını arıyor ve koruyordu, fakat bu halde bile kimse incinsin istemiyordu. Bundan sonrasının kimseye faydası da olmazdı zaten. Bu bayan her kim idiye dersini almıştı, bu da Leyla'ya yeterdi.

Tam o anda, arkadaşlarından birisi Leyla'ya içerde hırkasını unuttuğunu hatırlattı ve Leyla onu almak için içeri geri girdi. Herkes onları seyre daldığı için üniversitenin bahçesi tıklım tıklım olmuştu. Hırkasını alıp dışarı çıkan Leyla'yı şok bir sürpriz daha bekliyordu. Çünkü, bir sürü insan, Leyla'yı tebrik etmek için kuyruğa girmiş tek tek teşekkür ediyorlardı. Ne var ki, Leyla daha sonra bütün bunların neden olduğunu ve bununda burada bitmeyeceğini, bu maceranın sonunda bulunduğu Mısırlı arkadaşından öğrenmişti.

O bayan, üniversitedeki bütün bölümlerin başkanıymış ve zavallı görgüsüz Leyla arabası onu almaya gelirken, arabası ile onun arasına girmiş. Asıl konu, nasıl olur da bir öğrenci bölümler başkanı ile arabası arasına girebilir konusuymuş. Bu bayan zaten herkesi selama durdurmuş bütün talebeler hocalar ve çalışanlar bu başkandan gına getirmiş. Teşekkür ve tebrikler de onların yapamadığını Leyla yaptığı içinmiş. Meğerse, Leyla bilmeden bütün orada bulunan insanların hıncını almış.

Leyla yine eğitim sistemini düşünmeden edemedi. Bu nasıl mantıktı, eğitim görmüş, eğitim veren bir insan nasıl bu mantıkla hareket edebiliyordu. Bunlar nasıl insan yetiştireceklerdi. Bu açıkça gözle görünen, hayvanların ortaya koyduğu yöntemle açığa çıkan güç gösterisiydi ki, bunu onlar hayatta kalmak için yapıyorlardı. İnsanlar gereksiz yere neden onları taklit ediyorlardı ki. Muhakkak ki, Leyla onun kurmuş olduğu otorite sınırını delip geçmişti. Başkaları önünde otoritesi zedelene bu bayan da otoritesini delice,

mantıksızca korumaya çalışmaktaydı. Bir de onun alışkanlığı dışında bir şey olunca hepten çıldırmıştı.

Bu bir krallık, sultanlık değildi, eğitim dünyasında bir insan buna neden ihtiyaç duyuyordu bilinmez. Hele de Leyla gibi çarşafı, köylü görünen bir bayan nasıl onun sınırını zedeleyebilirdi! Zavallı kadın, Leyla'nın görünümüne aldanıp biraz aşırı çalım satmış olabilirdi, fakat sert kayaya çarpmıştı henüz ondan haberi yoktu. Leyla'nın görünümü ve tutumu arasındaki beklenmeyen hareket onu belki de çileden çıkararak asıl kısımdaydı. Bu onu Leyla'nın önünde daha aciz konuma getirmiş olabilirdi. Leyla bunları kullanabilir, kolaylıkla onu daha da zor duruma koyabilirdi, fakat buna ihtiyaç duymamıştı. Başkalarının acısı ve acizliğiyle kendi nefisini tatmin etmek Leyla'ya göre değildi. Yükselmek için başkalarının üzerine basmak, kendisini düşmeye mahkûm etmek olurdu. Leyla'nın en sevmediği şeylerden birisi de kendisi yüzünden başkalarının mutsuz olmasıydı.

Evet, arkadaşının dediği gibi o iş orada bitmemişti. Ertesi gün müdüre hanım sınıfa gelip, dün yolda o bayanla münakaşa eden kimdi diye sorunca. Bütün gözler Leyla'ya çevrilmişti. O bayan müdire hanımı aramış ve arabası ile kendisi arasına geçen o terbiyesiz, saygısız kadını kendisine götürüp özür diletmesi gerektiğini söylemişti. Ona göre Leyla'nın biraz terbiye öğrenmesi gerekiyormuş. Leyla, müdire hanıma, o bayana selam söylemesini ve özür dilenmesi gereken biri varsa onun da kendisinin olduğunu ve de özür dilemek için onun kendisine gelmesinin gerektiğini söyledi.

Evet, özür için gelmesi gereken oydu. Üstelik o olay zamanında orada olan herkesi toplamalı ve onların önünde hakaret ettiği gibi de özür dilemeliydi. Aksi takdirde Leyla onu affetmeyecekti. Elbette ki o bayan özür için gelmedi fakat, Leyla da ona gitmemişti. Müdire

hanım uzun bir zaman Leyla'yı özür dilemeye götürmek için uğraşıp durmuştu, ama nafiye.

Allah korusun!

Haksızdan özür dilemek Leyla'nın ne dini, ne medeni ne de ahlaki değerlerinin yanından bile geçmiyordu. Leyla şükreliyordu ki, o üniversitenin talebesi değildi, fakat şayet olsaydı ne olurdu merak da etmiyor değildi. Öğrencilerden aldığı malumata göre bu onun eğitim hayatının sonu olurdu demekteydiler. Bu duruma göre, bu bayanın bir derse ihtiyacı vardı. Rab'bil alemin de Leyla'yı İngiltere'den getirecek bu hanıma ders vermek için kullanacaktı. İkisi de O'nun kuluydu kim ne diyebilirdi ki.

Şayet durum bundan ibaretse, zaten Leyla'nın diyeceği bir şey de yoktu. Ne gariptir ki, aynı bayan yıl sonunda Leyla'ya diplomasını sunuyordu. Üstelik gülümsemeler saçarak. Diğer misafirler bilmeseler bile Leyla, O bayan, Leyla'nın sınıf arkadaşları ve hocaları bu gülümsemelerin ne için olduğunu gayet iyi biliyorlardı. Bu, değişimin başlangıç umut ışığı olabilir miydi? Muhakkak ki, her insan içinde iyilik ve doğruluk da taşıyordu, bazen küçük bir kıvılcım onu açığa çıkarmaya yetebilirdi.

Elbette, Leyla da insandı ve ununda herkes gibi sınırları vardı. Nedendir bilinmez bazen bu sınırlar çokça zorlanırdı. Örneğin bir gün Leyla evde kendi kendine ağlıyordu ki kapı çalındı. Kapıyı açtığında bir bey ve bayanın kapının önünde durduğunu gördü. Kendilerini Leyla'nın yaşadığı binanın alt katların birinde yaşayan bir aile olarak tanıttılar. Bu bey, Leyla'yı etleri saydam bir poşete koyup eline sıkıştıran kasapla mücadele ederken gürmüştü. Etler bu saydam poşetten fırlayacakmışçasına açıkça görünüyor, giderken kanları yollara damlayacak durumda duruyordu. Leyla kasabı en azından bir poşet daha vermeye ikna edemiyordu.

Sonunda şakavari, kediler beni kovalar diye takılması da kar etmemiş, etleri ikinci bir poşete daha koyduramamıştı.

Kasabın tutumuna akıl erdiremeyen Leyla, başka bir marketten poşet almış ve etleri içine koyarak eve öyle getirmişti. Eve geldiğinde bir de ne görsün. Kuşbaşı yapılmasını istediği etlerin yerine, koca koca et parçaları duruyordu. Ne yazık ki onları kesecek bıçağı bile yoktu. Leyla, eti yiyemeyeceği için ağlamıyordu elbette. Bencilliğin, cehaletin, haksızlığın, vurdum duymazlığın bu kadar bariz ve kolayca uygulanabildiğine içi yanıyor. Böylece yapılan bir yanlış, topluma iki yönlü aksediyordu. Canı yanan, haksızlığa uğrayanlar kin ve öfke ile kendilerinin de aynı şeyleri yapmaya hakkı olduğunu düşünüyorlardı. Leyla işte bunun için ağlıyordu.

Bey, askeriye de yüzbaşymış, hanımı da çocuk doktoruymuş. Bu bey Leyla kasapla mücadele ederken et almak için kuyruğa girenlerden birisiymiş ve eve geldiğinde Leyla'yı aynı binaya girerken görünce şaşırılmış ve güvenlikten kim olduğunu öğrenince de ziyarete gelmişler. Böylece de Leyla'yı ağlarken yakalamışlardı. Leyla, kedince sebeplere ağlıyordu, gelen bayan da kendince. Doktor hanım, gözyaşları içinde, bu nasıl insanlık, bu nasıl komşuluk diyordu. Yalnız, yabancı bir bayan bizim binamızda yaşıyor ve bizim bundan haberimiz yok diyordu. Yardıma ihtiyacı var mı yok mu bilmiyoruz diyor. İnsanlığın nasıl bu duruma geldiğine içlenip ağlıyordu. Ondan sonra Leyla'yı bir kız kardeş yerine koyup ona göre muamele etmeye başlamışlardı. Bunu yapanlar tek onlar değildi. İngiltere'de tanıştığı arkadaşlarının yaptıkları iyilikleri Leyla hiç bir zaman unutmayacaktı ki, bütün bunları yazmak başlı başına bir roman olurdu.

Bu arada Leyla'nın cevap bulamadığı soru listesi günden güne kabarmaktaydı. Aynı toplumda bile, bu kadar değişik değerlere sahip insanların olmasının sebebi neydi? Eğitim mi? Yaşanılan

olaylara bakınca, eğitim olmadığı aşıkardı. Verilen eğitimin yanı sıra başka bir değer olmalıydı ki, bu değer ne ise her bireye öğretilmeli ve tatbikata konulmalıydı. İnsanlığın kurtuluşu için bunun zarureti ortadaydı. Olan bir kaç tatsız olay hariç Leyla İskenderiye de çok mutlu zaman geçirmişti. Zaten, ders dışı zamanının çoğunu çok güzel yapılmış İskenderiye Kütüphanesi'nde geçiriyordu. O seneki tezini 'Bilginin Asıl Kaynağı' üzerine yapıyordu. Kütüphanede aradığı her kitabı bulabiliyor ve oturup orada istediği kadar çalışabiliyordu, bu da onu çok mutlu ediyordu. Aynı zamanda da 'Belediye Kütüphanesi'ni keşfetmiş daha eski kitapları da oradan elde edebiliyordu. Orada sunulan imkanları sonuna kadar kullanmak istiyordu.

Bu arada, üniversiteye aynı zamanda başladığı küçük oğlunun üç sene sonunda yanlış konu seçtim, devam etmek istemiyorum diyerek, eğitimini bıraktığını öğrenmişti. Oğlu kendisine bir yıl ara verip, ne istediğine kesin karar vermesi gerektiği söylenmişti. Aslında, Leyla böyle olacağını baştan biliyordu. Oğlu biraz da aile durumuna ve eğitim sistemine isyan ediyordu. Ne de olsa anasının oğluydu. Küçük oğlu bu evliliğinden olan tek evladıydı.

Aslında değişik temel terbiyelerine ait çocukları bir arada büyütme çok da kolay olmamıştı. Bu tür değişik terbiyeden gelmiş, değişik karakterlere sahip aile fertlerine çok fedakâr yapmak gerekmektedir. Küçük oğlu da bütün bunlarla alışmak için mücadele etmek zorunda kalmıştı. Küçük yaşta ona özlük üveylik durumunu anlatamazdılar, biraz büyümesini beklediler fakat daha onlar bunu anlatmaya fırsat ararken çocuk bunu başkasından öğrenmiş ve adeta yıkılmıştı. İlk zamanlar onu bu duruma adapte etmekte çok zorluklar çekmişlerdi.

Her şey tam yerine oturuyor derken delikanlılık krizleri başlamıştı. Leyla'nın eşi, çocuklar küçükken onun otoritesi altında,

otur-otur, kalk-kalk yaptıkları zaman iyi babaydı. Fakat delikanlı babası olmayı beceremiyor, onun için de benim sözümü dinlemiyorlarsa, ne yaparsa yapsınlar moduna giriyordu. Leyla, onların bu delikanlı krizleri zamanı kadar zor zaman geçirdiğini hatırlamıyordu. Aynı yaşlarda üç delikanlı. Bu dönem Leyla o kadar zorluk çekmişti ki, Leyla'nın bilinci o anları hatırlamayı adeta reddediyor, onun yerine kara bir boşluk çıkartıyordu ortaya.

Ergenlik krizinden çocukların biri çıkıyor öbürü başlıyordu, ya da biri çıkmadan öbürü başlıyordu. Bu arada da Leyla eşler arasında çok yaş farkını olumlu olmadığını anlamıştı. Fakat aile ve çocuklar arasındaki nesil farkının önemi onu da bastırıyordu. Yabancı bir memlekette yaşadıkları için de ne sadece yaş farkı, ne nesil farkı, birde kültür farkı ile uğraşmak zorunda kalıyorlardı. Aynı memleketli olmakla birlikte, Leyla ve eşi değişik temel terbiyesi almışlardı. Bunun üstüne de tamamen değişik dini ve dili de ayrı olan bir kültürde çocuk yetiştirmeye uğraşıyorlardı. Tabi olarak, onların bu kültürde küçüklükten beri yaşamadıkları için diyalog kopuklukları, bilinmezlik panikleri yaşıyorlar, zaman zaman da çocukları gereğinden fazla sıkıştırıyorlardı ki, bu da isyanı tetikliyor, çocuklara iyilik yapayım derken kötülüğe itme ihtimalini büyütüyordu. Bazı zamanlarda aynı dili konuşmanın bile bir anlamı olmuyordu, çünkü birbirlerinin kültürel değerlerini anlamaktan aciz kalıyorlardı.

Küçük oğlu, ilkokulu bitirir bitirmez, ben istediğimi yaparım siz bana karışamazsınız demeye başlamıştı. Sanki olgun bir erkekmiş de hayatın her gereksimini bilirmiş gibi aklına eseni yapmaya çalışıyordu. Öbür oğullarının o memlekette doğup büyümediği halde geçirdikleri ergenlik zorluklarını düşünen aile paniklemeye başlamıştı. Öbür çocuklar, on bir yaşında gelmiş böyle zor ergenlik geçirmişlerse, bu küçük olan burada doğup büyüünce nasıl geçirecekti kim bilir.

Ev sahibi kültürle misafir kültür arasında, genellikle de aile bağları konusunda, dağlar kadar fark bulunmaktaydı. Leyla, ev sahibi kültüre karşı değildi, her kültürün aile ve eğitim terbiyesine dayanan artı ve eksileri olabilirdi. Lakin, insan her şeyden önce insanlığını bilmesi gerekirdi. Bunun için de zaman, mekan ve kültür değişikliği fark etmezdi. Hatta Leyla oğluna önce İngilizce öğretti ki, anaokuluna gidince gariplik ve yabancılık hissetmesin diye. Fakat her millet kendi ana dilini ve dinini de bilmeliydi. Çünkü bu o bireyin kişiliğinin tam gelişmesi için zaruruydu.

Bütün bunları göz önünde tutarak, küçük oğlanı belirli bir süre için Türkiye'ye götürüp orada yaşamasını sağlamaya karar verdiler. Fakat haberleri yoktu ki, kendilerini bir zorluktan kurtaralım derken daha büyük bir zorluluğa atmışlardı. Babaları, evde bulunan ergenlik krizleri biraz sakinleşmiş üç delikanlı ile kalacak, Leyla da küçük oğlan ile gidecekti. Çünkü, biliyorlardı ki bu seferde, bu memlekette doğup büyümemiş olan küçük oğlan kültür şokuna girebilirdi. Aslında bu konular ayrıca yazılması gereken uzun ve zor maceralı bir hikaye oluşturmuştu. Ne var ki, sonunda oğlu hastalandığı için geri dönmek zorunda kalmışlardı.

Aşağı yukarı üç senenin sonunda oğlu sadece hasta değil, bir de kızgınlıkla ve kırgınlıkla doluydu, özellikle annesi Leyla'ya karşı. Rahat evinden ayırıp onu geçirdiği zorluklara koyduğu için, onu tanımadığı kültüre soktuğu için. Aşağı yukarı her şey için annesini suçluyordu, oysa bu kararı Leyla yalnız başına almamıştı. Ama her hâlükârda o bunu hak ediyordu, çünkü durumu daha önce anlamalı ve o kadar zaman kalmak için zorlamamalıydı. Hatta gerekirse eşini bile dinlememeliydi ve çocuğu alıp dönmeliydi.

Oğlunun resim yapıp, sadece yeşil kısımları boyamasından, çocuğun o zaman kupkuru olan, pencerelerinden bile gökyüzü

görünmeyen İstanbul'da, yeşili nasıl özlediğini ve onun orada kendisine göre vatan hasreti çektiğini anlamalıydı. Ama anlamadı ya da anladı da bir şey yapamadı. Gerçekte kültür değerleri ile savaş veren o küçücük delikanlıyı anlamadı, anlayamadı.

Sonunda geri döndüklerinde, bütün bu özlemler giderilmişti, fakat genç delikanlı için için ailesinin ona yaptıklarını hiç affetmedi, hele de annesini. Leyla belki de bu burukluğu ömür boyu taşıyacaktı. Fakat, bütün bunlara rağmen hep düşünürdü ki, çok güçlü ve bir o kadar da inatla ben diyen kişilik, kendi kültürüne götürülüp eğitilmeseydi nasıl olurdu acaba. Diğer bir açıdan bakılınca da, aslında o, onun kültürü değildi ki, orada büyümemişti. Nasıl onun kültürü diye nitelendirebildiler. Anne babanın niyeti kötü olmayabilirdi, lakin sonuç yanlış olunca, diğerlerinin pek de hükmü kalmıyordu.

On bir yaşına kadar rahat bir hayat geçiren çocuğu alıp, büyüklerin bile zorlandığı sıkıntılar içine atarsa bir insan sonuç da elbet kaçınılmaz olacaktı. Leyla, suçluluk çekiyor, fakat geçmişi değiştirmek mümkün olmadığı için, bu durumun uzun zamanda hayırlara vesile olması için dua etmekle yetiniyordu. Geri dönünce eğitimde açılan fark aralığı kapatıldı ve üniversiteye girme hakkı da kazanıldı. Lakin Leyla biliyordu ki oğlu yanlış dal seçimi yapmıştı. Fakat, oğlunun da kendince sebepleri vardı, bütün olanlardan sonra, o da buna saygı duymak zorundaydı. O zamanda, onun yanlış seçim yaptığını anlaması üç senesini almış ve üniversiteyi terk etmişti. Mısır'a annesi ile biraz zaman geçirmek ve düşünmek için geliyordu.

Leyla, arkadaşı ve beraber gittikleri taksi şoförü sabahın üçünde oğlunu İskenderiye Havaalanı'nda bekliyorlardı. Daha önce oğlunun resimlerini görmüş olan arkadaşı gelen birini işaret ederek işte oğlun geliyor diyordu.

Hayır! Gösterdiği kişi o olamazdı!

Gelenin uzun beyaza yakın darmadağın saçları vardı, sanki insanlardan uzakta bir adada aylarca kalmış, tarak olmadığı için de tarayamamış gibiydi. Arkasında gitar, bir elinde kutu şeklinde hoparlör diğer elinde ise valizi vardı. Pantolonu neredeyse düşecek gibiydi ve arkasından da iç çamaşırı görünüyordu. Belli ki Leyla'nın kültür öğrensini diye ana vatanına götürdüğü çocuk tüm kültürlerle baş kaldırmıştı. Leyla ve arkadaşı şok içindeydiler. Taksi şoförü de kopmuştu. Bir gelen delikanlıya bir de baştan aşağı tesettüre bürünmüş Leyla'ya bakıyordu. Aynı zamanda da kakhaha ile gülerken. "Bu mu senin oğlun?" diyordu. Şoktan biraz kurtulan Leyla ve arkadaşı hoş geldin diyerek arabaya bindiler.

Leyla, yapılanı tasvip etmiyordu fakat oğlunu seviyor, hoş görmeye çalışıyor, aynı zamanda da kendi isyan günlerini hatırlayıp anlayış göstermeye çalışıyordu. Adeta onda kendisini görüyordu. O da, birleşik bir ailede büyümüş, genç yaşta da yuvasından alınıp zorluklar içine atılmıştı. İki kültürle baş etmek durumundaydı, olmazsa da ikisini de inkâr etme yolları açıktı elbette ve de görünüyordu ki o şimdi bunu seçmişti. Ama hepsinin iyi kötü yönleri vardı.

Mücadele alanı genişledikçe oğlunun problemi de büyüyor sayılırdı. Ailesi, değişik kültürle mücadele derken bir de sosyal ve eğitim sistemi eklenmişti. Leyla onu anlayışla karşılamaya çalışıyor, fakat etraftan onu, özellikle de saçlarını, görenler gülmekten kendilerini alamıyorlardı. Tabi ki, hiç aldırmadan o da onlarla birlikte gülüyordu. Dış görünüşüne hiç değer vermiyor görünüyordu. Leyla'ya göre bu kendi kişiliğine uymayan sosyal ilişkilere isyandı aslında. Onlar da Leyla'ya başını kapatması baskısı gibi, hiç bir izah etmeden yapılması beklendiği değerler olabilir.

Genelde seçilmiş gibi görünen fakat aslında baskı ile empoze edilen değerler. Oğlu aslında zeki ve yakışıklı bir gençti. Kişiliğini oturtursa çok da başarılı bir adam olabilirdi.

Ergenlik yaşına yeni giren genç kız ve erkek çocuklar daima kendilerine bir model seçerlerdi. Kendi kişiliklerini bulana kadar onları takiple uğraşırlar, kişiliklerini bulamazlarsa da, daldan dala konan yuvasız kuşlar gibi, onunla bununla ömürlerini geçirebilirlerdi. Her genç gibi o da rol model olacak önder insanlara muhtaçtı fakat bulamamıştı. Zavallı Leyla'nın elinden ona kendi keşifini kendisinin bulmasına yardımcı olmaya çalışmaktan başka bir şey gelmiyordu. Çok yanlışlıklar yapmıştı ve bir yanlış daha yapmak istemiyordu.

Onun bu isyanları oynamasında kendisinin büyük rolü olduğuna inanıyor, doğru olanı yapabilmek için gece gündüz dua edip bilmedikleri, elinden gelemeyenler için Rabbinden yardım talep ediyordu. Leyla her sabah, gitar sesi ile uyanmaya, her akşam da yine gitar sesi ile uyumaya başlamıştı. Oğlu gece gündüz gitar çalıyor stresini öyle atmaya çalışıyordu. Biraz kendisine gelince Leyla onun o çok komik duran saçını boyamaya ikna etmeyi başardı. Nihayet saç eski rengine kavuşmuştu ve daha sonra Leyla'nın üniversite arkadaşları ile görüşmeye başlamıştı. Onlarla vakit geçiriyor yalnız kalmıyordu.

Bir gün beraber Kahire'ye gittiler. Leyla piramitleri, müzeleri, Nil nehrini ve Kahire'nin her yerini gezmek istiyordu. Piramitlere bir kaç yöntemle gidilebilirdi fakat oğlu en doğal olan yolu seçince Leyla'da ona uymak zorunluluğunu hissetti. Deve ile gitmek. Sabah çok erken saatlerdi. Rehberleri Leyla'nın oğluna "kız kardeşine deveye binerken sen yarım eder misin?" dedi. O da, "O benim annem üstelik ben oğullarının en küçüğüüm" diye gülüyordu. Rehber genç bir çocuktu ama Leyla'nın bu delikanlının annesi

olduğuna bir türlü inanamıyordu. Şakalaşa şakalaşa yol alıyorlardı ki. Oğlu, hayretler içinde ileriye gösterip “Anne, piramitleri görüyor musun? İnanılmaz bir şey!” Tekrar tekrar, “Anne piramitleri görüyor musun? Harika bir şey!” deyip duruyordu.

Leyla ise şaşkın şaşkın bakıyor boşluktan başka bir şey göremiyordu. Nasıl olurda oğlu bu boşlukta kocaman piramitleri görür de kendisi göremezdi. Akıl almaz bir şeydi bu. Sonunda oğlunun, bir bölgeye değil tüm resme baktığını anlayıp kendisi de bunu yapmaya başlayınca, oğlunun neden o kadar heyecanlanmakta haklı olduğunu anlamıştı. Akıl almaz büyüklükte üç piramit vardı ya da yoktu. Çünkü sabahın o puslu havasında piramitler bir görünüyor bir kayboluyorlardı.

Bu, görülmeden anlatılamayacak derecede olağanüstü olan olaylardan biriydi. Onlar hiç de resimlerdeki gibi değildi, çok büyüktüler, sabahın erken saatlerinde, güneşin sarı, kırmızı oynaşan renkleriyle cilveleşen dev piramitlerdi. Sanki ince bir tül arkasında dans ediyor, işve ile maharetlerini sergiliyorlar, bir görünüp bir kaybolmakla da tüm gizemlerini koruyorlardı. Bu görünen gerçek değil tam da bölgeye uyabilecek bir çöl serabı idi adeta. İkisi de develeri durdurup bu manzarayı seyre daldılar. Güneş biraz daha çıktıkça pus kayboldukça, piramitlerin bu esrarengiz gizemli hali gidiyor, yerine tüm belirgin şekilleriyle birlikte gerçek ortaya çıkıyordu. Hayalin ötesinde büyüklükte olan arka arkaya dizilmiş üç şahane piramit ve etrafındaki yapılar. Kesinlikle bu görülmeden anlatılamayacak ve de anlaşılamayacak bir olaydı. İnanılması için görülmesi şart olan bir olay.

Daha bir hayli yolları vardı fakat ikisi de yerlerinden ayrılmadan büyülenmişçesine onları seyretmek istiyorlardı. Sanki bir konuşsalar, ufak bir hareket etseler tüm büyü bozulacaktı. Nasıl olmasındı ki, sabahın o puslu havasında onları görmek için bile göz

mahareti gerekiyor, gereken şekilde bakmadığın takdirde onları göremiyordun. Bunu anlamayan, bilmeyen, yani onlara özel bir şekilde bakmayan onları o saatlerde göremeyebilirdi. Bu, inanılmazın, çok büyük olmanın, gizemin ve esrarengiz olmanın en doruk noktası gibi bir şeydi. Gök yüzüne tül perde nasıl asılır da, rüzgarda oynaşan o perde arkasında onlar nasıl dans ederlerdi. Bir bakıyorsun ordalar bir bakıyorsun yoklar.

Işığı kontrol eden de tüm maharetini sergiliyor, üst kısımlara kızılımsı alt kısımlara grimsi renkler yolluyor ve ikisinin birleştiği orta kısımlarda bir kırmızı, bir gri olacak şekilde ren dönümü oynaşması meydana geliyordu. En çok da, onların esrarengiz bir şekilde bir görünüp bir kaybolmaları ve büyüklükleri büyülemişti ikisini de. Neyse ki, onların donup kalmalarını güneşle birlikte rehberlerinin gitme komutu çözmüştü.

Deve üzerinde piramitlere doğru yol alırken, piramitlerden sonra dikkati çeken ikinci odak nokta Leyla oluyordu. Orada bulunan turistler, Leyla'yı giymiş olduğu İslami kıyafetle devenin üstünde görünce hayallerinde tarihten bir yaprak açılıyor olmalıydı. Oysaki piramitler İslam'dan önce inşa edilmişti ve gerçekten eşsiz yapıları. O zamanın giysileri, ufak tefek yöresel değişiklikler olsa bile elbette ki Mısır'ın yerli kıyafetleri ve Musa Aleyhisselam'ın halkının kıyafetleri olacaktı. Leyla'nın giydiği kıyafetle uzaktan yakından alakası yoktu.

Bunlar bir yana, Leyla bu binaların arka planında ki akıl, kuvvet ve ekonomik gücü düşünüyordu. Bunlar bu piramitlerden daha büyük olmalıydı ki bu büyüklükteki piramitleri inşa edebilsin. O an, üniversite bahçesinde güç gösterisi yapan bayanın yaptıkları çocuk oyuncağı gibi göründü Leyla'ya. İşte buydu güç gösterisinin doruk noktası. İnsanın güç göstermede kullanacağı fikirsel, fiziksel ve maddi doruk bu olmalıydı. Firavun Yaradan'ına bile meydan

okumamış mıydı? Adamlarına alaylı bir şekilde yeterince yüksek bina yapın da belki Musa'nın Rabbini, ilahını görürüz dememiş miydi?

Demek ki aynı hikâye devam edip geliyordu. İnsan güç mücadelesini hep yanlış yerde kullanıyor, sonunda da hep kendisi zararlı çıkıyordu. Leyla neredeyse bu piramitlerin sadece insanlara güç gösterisi için değil sonsuzluğun sahibine meydan okumak için yapıldığına ikna olmuştu. Kullanılan malzemenin de Yaradan'ının yarattığı olması ve Allah'ın kendi yarattığını kullanıp, kendisine başkaldırması olayını düşünen Leyla acı acı gülümsemeden edemedi. Aslında, Yaratan'ın karşısında bu güç gösterisi değil, olsa olsa aptalca, delicesine bir cahillik emaresi olabilirdi.

Ne yazık ki, kullanılan insan iş gücünü ve yapılabilecek zulümleri düşününce bu gülümseme acı bir hüzne dönüştü. Kim bilir onları inşa ederken kaç insan ölmüş, kaç insan acılar içinde kıvranmış, dövülmüş, zorlanıp kırbaçlanmıştı. Leyla, o insanların ruhlarının varlığını, acılarını ve hesap için beklediklerini hisseder gibi oluyordu. Piramitleri çok beğenmesine rağmen, ne onları yaptırarlardan ne de yapanlardan biri olmadığı için Mevla'sına şükrediyordu. Ne madden ne de manen onlarla bir ilişkisinin olmadığına seviniyordu. Çünkü onların inşası için emir verenler, onları inşa edenler kadar her şeyden yükümlü olmalıydılar. Lakin her ne oldu ise sonuçta Dünya'da eşi benzeri olmayan hikmetli ve şahane eserler meydana gelmişti.

Leyla aynı renk ve kumaştan yapılmış bir etek ve baş örtüsü giyiyordu. Üst örtü bir hayli uzundu neredeyse eteğin yarısını kaplıyordu. Elleri için özel manşetler yapılmıştı. Ellerini oradan geçirip rahatlıkla hareket edebiliyordu. Kullanımı giyimi çok rahat, görünümü ile de ilgi çeken bir kıyafetti. Fakat insanların onu piramitlerle bağdaştırması gerçekten onların bilgisizliğindendi.

Oraya vardıklarında sabah erkendi ve çok kimse yoktu. Leyla ortadaki piramidin içine girip altında ne var görmeyi istemişti ve bunu söylemek için arkasını döndüğünde oğlu ortalarda yoktu. Etrafına bakınırken bir ses duydu ve kafasını kaldırdığında gördü ki oğlu, piramidin nerede ise yarısına kadar tırmanmış.

O da, annesi gibi tırmanacak yer bulunca duramıyor önüne gelen yere tırmanıyordu. Kendi yaptıklarını hatırlayan Leyla, gülümsemeden edemedi. Leyla'nın babası da ona, 'Benim Keçi kızım.' derdi hep. Leyla çocukken, ay dedeyi almaya bile tırmanabilirdi. Küçükken dedesi ona ayı gösterdiğinde "Dedeciğim ben atlar onu senin için alırım." dermiş. Bu arada Leyla oğluna orada bulunan 'Tırmanmak Yasak' işaretini gösterirken elinde silahla bir asker belirdi ve ona aşağı gelmesini işaret etti. Oğlu yukarıdan askere bağırarak 'Maşi Maşi' yani 'tamam tamam' deyip aşağıya inmişti.

Kalabalık olmadan piramidin altına girmeye başladılar. Giriş çok dardı, ancak bir kişinin girip yürüyebileceği darlık ve yükseklikteydi. Merdiven yerine kırk, elli santim eninde tahtalara insanların kaymaması için enine ince tahtalar çakılmıştı. Aşağı gitmek gayret gerektiriyordu ama çok zor değildi. Dehlizlerin birçoğu kapatılmıştı, halka açık değildi. Biraz inişten sonra bir hayli derinde bulunan kralın konulduğu odaya ulaşmışlardı. Kralın mumyası müzeye götürülmüştü. Orta büyüklükte olan bir odanın ortasında taştan oyulmuş bir mezar vardı ve kapağı da kenarına dayandırılmıştı

Duvarlarda rutubetten yer yer yeşil yosunlar oluşmaya başlamıştı. Odada başka da bir şey yoktu. Leyla tedirgin olmuş biraz bunalmıştı ve hemen geri çıkmak istiyordu. Ne yazık ki, yarı yola geldiklerinde dışarıdan akın akın insanlar aşağıya inmek istiyor, onların çıkması için fırsat vermiyorlardı. Küçük bir köşeye sıkışıp kalmışlardı.

İçeri gelenlerin arkasının kesilmesi mümkün görünmüyordu. Farkına varmadan Leyla panik yapmaya başlamıştı.

Bu korku değildi. Herhangi bir fobisi de yoktu. Ama nedense, soğuk soğuk ter dökmeye başlamıştı ve bu açıkça panik belirtisiydi. Lakin Leyla bunun bile farkında değildi. Oğlu, kendisine ilginç sorular sormaya başlamış, bir şekilde Leyla'nın dikkatini başka konulara çekmeye uğraşıyordu. Leyla ise oğlunun bu yaptığına şaşırıyor hatta için için kızılıyordu. Bu soruların bu konuşmaların yeri muhakkak ki orası değildi. Orada sıkışıp kalmışlardı ve Leyla'nın bu konular üzerine sohbet edecek hiç hali yoktu.

Leyla kendisinin panik yaptığının farkında değildi. Fakat oğlu bunu fark etmiş onun dikkatini başka şeylere çekmeye çalışmaktaydı, fakat bunu da pek başaramamıştı. Çünkü Leyla adeta başka âlemdeymiş gibiydi. Nihayet dışarı çıktıklarında Leyla kan ter içinde kalmıştı kıyafetlerini sıksa rahat su çıkardı. Ayakta duracak hali yoktu ve kendisini orada bulunan kayaların birine atıp oturur. Derin derin nefes alıp kendisine gelmeye çalışırken, Avrupa görünümüne bir bayan yaklaşır, "Bu piramitlerle uyum sağlayan tek kişi seni görüyorum, resmini çekebilir miyim?" diye sormuştu.

Leyla'nın zanları burada ispat bulmuştu fakat onun bu durumla uğraşacak hali yoktu. Sadece hayır niteliğinde kafasını sallamakla yetindi. Kendince böyle bir fırsatı kaçıran kadının yüzündeki ifadeyi de hiç unutmadı. Leyla orada bir hayli zaman oturdu ve kendisindeki bu hali anlamaya çalışıyor, lakin bir anlam veremiyordu. Bu durum kendisi için yabancı bir durumdu, daha önce başına hiç böyle bir şey gelmemişti. Fakat, oğlu neden olduğunu anlamış ve tüm gayretiyle bu paniği kontrol altında tutmaya çalışmıştı. Ancak o zaman Leyla konuya anlam vermeye başlamıştı.

Hac için Mekke'ye gittiklerinde tünelde yaşadıklarından dolayıydı ve orada olan olaylar bilinçaltına yerleşmiş ve bu tünelde de açığa çıkmıştı. Oğlunun bunu hatırlamasına ve kendisi ile muamelesine çok memnun olmuştu. Zavallı çocuk annesinin dikkatini başka yönlere çekmeye nasıl da uğraşmıştı. Leyla orada oğluna minnet duymaktan kendisini alamamıştı. Hac'da olan o olay Leyla'nın gözünün önünden film şeridi gibi geçmeye başlamıştı. Küçük oğlu, o zaman on yaşındaydı ve onu arkadaşlarına bir aylığına bırakarak beyi ile birlikte, Hac görevini yapmaya gitmişlerdi. Önce Medine'ye gidip orada on gün kaldılar. Bu onlar için inanılmaz bir tecrübeydi. Yatsı namazı ile sabah namazı arasında sadece bir kaç saat uyuyorlar. Geri kalan zamanı da Mescid Al-Nebevvi de geçiriyorlardı.

Bu şehrin üzerinde ki parfüm kokusu Leyla'yı şaşkına çevirmişti. Meğerse şehrin etrafı kayalıklarla çevriliymiş. Bu özel kayalara güneş vurup taşlar ısınınca nefis bir koku çıkarıyorlar, onu da rüzgar her yere ulaştırıyormuş. Bu tabii bir hava temizleme ve koku yayma sistemiydi muhakkak. İkinci inanılması zor olan şey de içilen suydü. Camide içilen su, Zem Zem, her gün Mekke'den geliyor, susuzluğu ve açlığı aynı zamanda gideriyordu. Ne kadar içilirse içilsin tuvalete gitme ihtiyacı duyulmuyordu. Orada yaşadığı o on günü Leyla hayatı boyunca unutmuyacaktı.

Aynı zamanda da camide Dünya'nın dört bir köşesinden gelen insanlarla karşılaşılıyor, bu da kendisine her güne özel yeni yeni şeyler öğretiyordu. Fırsat buldukça da şehri gezmek istiyorlar, tarihi anımsamaya, etrafı tanımaya ve günün yaşam sistemlerini görmeye çalışıyorlardı. On günün sonunda Mekke'ye giderler. Doğal olarak her insan, Kâbe'yi ilk gördüğünde, kendisine has duygular taşıyacaktır. Lakin, her insan taşıyacağı bu duyguları daha önceden kesinlikle tahmin bile edemezdi. Nasıl olurdu da, çok sade görünümlü hiç bir özelliğe sahip olmayan, dört köşeli bir bina bu

kadar etkileyici olabilirdi. Leyla onun gizemli bir şekilde insanlar ve Yaradan arasında adeta merkezi çekici bir birleştirme sistemi olduğunu hissediyordu. Kutsal bir çekimle gelenleri kendisine çekiyor oradan da Yaratan ile özel bir bağ kurmaya vesile oluyordu. Arşı Alaya açılan manevi bir kapı gibi, fakat bu kapının çekim gücü ve şekli oraya giden insanların bu çekime karşı cevap verme kapasitesi ile orantılı çalışıyordu.

Merkezi çekim oranı kişilerin kendi kapasite ve becerilerine orantılıydı adeta. Diğer yer ve zamanlarda da aynı sistem çalışıyordu muhakkak, fakat burası adeta madde ve mana varlıklarının birleştiği merkezin sıfır noktasıydı, yer ve zaman açısından bir başka özelliği var gibiydi. Leyla'nın arzusu, bu kapıyı her daim açık tutanlardan olmaktı ve onun için dua ediyordu. Neden olmasındı ki, O yaratıcı her yaratılanın sahibi değil miydi?

Hac genelde gruplar halinde yapılıyor, sınırlı ve belirli işlemler yapıp hacı olduktan sonra da geri dönülüyordu. Onlar herhangi bir gruba katılmamışlardı. İngiltere'den tanıdıkları arkadaşları onları karşılayıp evlerine götürmüş ve kendilerinde kalabileceklerini söylemişti. Fakat onlar Almanya'dan giden Türklerin kaldığı bir otelde kalmayı daha uygun görmüş ve ertesi günü oraya gidip yerleşmişlerdi.

Kadınlar ve erkekler ayrı ayrı odalarda kalıyordu. Leyla ile birlikte dört bayan bir odada kalıyorlardı. İstedikleri zaman buluşup Kâbe'ye beraber gidebiliyorlardı. Bu arada Leyla'yı hayretler içine koyan başka bir şey de Kâbe'de kılınan farz namazlarıydı. Dünya'nın dört bir yerinden gelen her renkten, her milletten, her mevkiden ve her sosyal tabakadan insanlar, bir komutla farz namazını kılmaya kalkıyordu. Herkes kendi hür hareketinden, zaten görünüşte belli olmayan sosyal bağlardan vaz geçip imama uyuyor ve hep birlikte ahenkli hareketlerle namaz kılıyordu. Namazı

kılarken tamamen bir bütünlük ve ahenk içinde yek vücut oluyorlardı.

Bu birlik öyle ulvi bir hal alıyordu ki adeta artık bu âlemden öbür âleme ait olma kutsallığına ulaşıyordu adeta. O an sanki herkesin Dünya ile olan bütün bağlarının koptuğu, bütünlüğün ve ulvilğini tüm açıklığı ile ortaya çıktığı andı. O anda, ne kimse kimseden daha iyi, daha kötü, daha zengin, daha fakir, daha mevki sahibi olup olmadığı söz konusu olması mümkünat dışı idi. Kısacası, bütün orada olan insanlar adeta meleklesiyor, ayakları yerde başları Arş-ı Âlemde gibi hissediliyordu.

Ne yazık ki, farz namazı biter bitmez her şey geri geliyordu. Herkes kendisine daha iyi yer alabilmek için birbirlerini itip kalmaya başlıyordu. Bu nasıl bir güçtü ki insanları bir komutla bir bütün yapabiliyor, adeta melekleshtiriyordu. Diğer taraftan da insanları anında itişip kakıştıran, sen, ben derdine düşüren şey neydi. Bu da zaten Leyla'nın cevabı olmayan sorular listesine eklenmişti.

Aynı zaman da nedendir bilinmez bu aşırı kalabalık Leyla'yı ürkütüyordu. Hacca gelmeden önce bile bu duyguyu taşıyordu. Hacca gitmeye niyetlendiklerinde, Hacda neler yapılması gerektiği konusunda bilgi edinmek için araştırma yapmış, bilgili ve hazırlıklı bir durumda gitmek istiyorlardı. Nedense, kalabalık Leyla'nın dikkatini çekiyor ve ürkütüyordu. Bir gün annesi ile konuşurken bundan bahsedince, annesi şaşırılmış, bunu Leyla'dan hiç beklemediğini, bir sürü zorlukları atlatmış biri olduğunu, öyle hissetmesine şaşırıldığını söylemişti. Annesi biliyordu ki Leyla Allah'tan başka kimseden korkmazdı. Annesi ona, yine Allah'a güvenip gitmesini, kaygı etmemesinin gerektiğini söylemişti.

Gruplar genelde Mekke'den doğruca Arafat'a gidiyorlar, orada güneş batana kadar duruyorlar ve güneş batımı ile yola çıkıp Müzdelife'ye varıp akşam ve yatsı namazını beraber kılıp taş topluyorlardı. Halbuki Hazreti Muhammed Mekke'den Mina'ya gider, orada bir gece kalır ertesi sabah Arafat'a geçermiş. Onun için, Leyla ve beyi öyle yapmaya karar vermişlerdi. Önce Mina'ya gidip bir gece kalacaklar oradan da Arafat'a geçeceklerdi. Aynı sistemi yapmaya niyetlenmiş olan bir grupla anlaşarak onlara katılıp kendilerince bir grupla yola düşmüşlerdi.

Arafat'a gidip, güneş batana kadar orda durup hacı olmak için bütün hacılar Mekke'ye gelmişlerdi. Yolların hepsi trafiğe kapanmış, insanlar caddelere dökülmüşlerdi her yer insan seliydi. Araba ile gitmek yürüyerek gitmekten daha zor durumdaydı. Biraz yürüdüktan sonra arkadaşlarından genç bir bey, orada bir arkadaşı ile buluşacaklarını söylemişti, fakat arkadaşı bir türlü gelmek bilmiyordu. Biraz bekledikten sonra, arkadaşları, bekledikleri kişiye bakmak için onlardan ayrılmıştı. Grup uzun bir süre de bu beyi beklemişti. Sonra gençlerden diğer biri de ona bakmaya gitmişti. Fakat, o da geri dönmemişti. Gidenlerin aradıklarını bulmama ihtimali bulma ihtimalinden, bulsa da bulmasa da geri bıraktıklarını bulmama ihtimali de bulma ihtimalinden çok çok daha yüksekti.

Sonunda grupta kalanlar yolu bilmeseler de sora sora Mina'ya gitmek için yola çıkmışlardı. Yolu yarı ettiklerinde suları da biter ve gençlerden biri de su almaya gider. Elbette ki, O da geri dönmemişti. Geriye, Leyla, beyi ve orta yaşlı bir bey kalmıştı. Baş döndüren sıcaklık ve kalabalık içinde iyice şaşkına dönmüşlerdi. Sonunda bir araba bulup yola öyle devam etmeye karar verirler ve yanlarında kalan son bey de araba bulmaya gider. Geride kalan Leyla ve beyi emindiler ki o bey de geri dönmeyecektir. Bir köprünün gölgesine sığınarak beklemeye başlamışlardı. O yakıcı sıcakta yürümek mümkün değildi. Açlık, susuzluk yetmiyormuş gibi

bir de yalnız kalmış ve kaybolmuşlardı. Arapça da bilmiyorlardı ki yol sorsun hal anlatsınlar.

Neredeyse akşam olmaya başlamıştı ve yürümekten başka çareleri de yoktu. Mina'ya doğru yürümeye başladılar. Yolda hayır için su dağıtan tırlardan su aldılar. Gittikleri yerlere çok dikkatle bakmak zorundaydılar ki yanlış yöne yürümesinler. Mina'ya ulaştıklarında bitkin bir haldeydiler. Bölge her millete ayrı ayrı bölümler şeklinde çadırlarla doluydu. Her milletin bayrağı bölümlerin önüne asılmıştı ki, insanlar yerlerini kolayca bulsun.

İngiltere bayrağı olan çadırlara yerleştiler ve oraya daha önce gitmiş yerleşmiş biraz dinlenmiş olanlar sonradan gelenlere yiyecek ve içecek ikram ediyorlardı. Çok sıcaktı ve onlar da adeta tükenmişlerdi. Yatsı namazından sonra usulca bir köşeye kıvrılıp uyumaya çalıştılar. Ertesi günü Arafat'a kadar yürüme cesareti gösteremeyip zorlukla da olsa bir araba bulup Arafat'a gittiler. Arafat tepesinin bulunduğu yerin sadeliği de Leyla'yı şaşırtmıştı. Onun daha yüksek bir tepe olacağını hayal etmişti. Sadece orta büyüklükte bir tepe ve ortasında da bir sütun vardı. Hac için giden insanların hepsi oradaydı, bazıları oturuyor bazıları yürüyor, bazıları ibadet ediyordu. Mina gibi burada da her yerde çadırlar vardı. Mekke ve Mina'ya kıyasla daha yeşildi. Özellikle hacılara gölge olsun diye ağaçlar dikilmişti. Bu kalabalığa ağaç yetiştirmek mümkün müydü? Hac için gidenlerin üç milyondan aşığı düşmesi mümkün görünmüyordu çünkü dünyanın her yerinden insanlar Hac için oraya geliyorlardı. Bütün bu insanların, hacı olmak için güneş batmadan evvel de Arafat'ta olması, güneş batana kadar da orada beklemesi gerekmekteydi.

Kalabalığı tarif etmek mümkün değildi. Leyla, içinden o sene eşi ile birlikte Hac için gelen çok sevdiği bayan bir arkadaşını görebilme arzusu ile etrafına bakınıyor ama bu kalabalıktaki rastlama

ihtimalini düşününce de umutsuzca içi burkuluyordu. Arkadaşı sonradan Müslüman olmuş, Filistinli bir beyle evlenmiş, altı çocuklu bir bayandı. İki arkadaş adeta beraber büyüdüklerini hissediyorlardı. Çünkü ilk tanıştıkları zaman Leyla dinini yeni yeni tatbik etmeye başlamıştı ve ikisi beraber çalışıyor, her gün yeni şeyler öğrenmeye ve de tatbik etmeye uğraşıyorlardı. Evet, onlar inançta beraber büyüyorlardı. Kalbinden onu görmeyi o kadar arzu etmesine rağmen ihtimalin azlığından da haberdardı. Tam o arada, Leyla arkadaşına benzer birisinin önünden geçtiğini gördü, bu hayal olabilir miydi? Arafat'a doğru gidiyordu. Leyla, hayır o olamaz, mümkün değil, bu imkânsız diye düşünüyordu.

Olabilir miydi?

Onu ismiyle çağırırdı. Ve işte ordaydı! Mucize mümkünmüş! Tek İlah olan Allah (cc) 'Ol' dedi mi her şey olurmuş. Sadece insan umudunu kaybetmesin!

Leyla donup kalmıştı. Evet, bu bayan onun arkadaşıydı. Kucaklaştılar, ağladılar ve ağladılar. Bu sevinç ağlamasıydı. Bu Rab'larına şükür ve teşekkür ağlamasıydı. Onun beyi de Leyla'nın beyi de arkadaşlıklar ve beraber biraz vakit geçirmeye karar verirler. Leyla ve beyi hayır dağıtılan bir tırdan hindi eti almışlardı, onlarda da biraz ekmek vardı onları sandviç yapıp yediler. Ömürlerinde bu kadar lezzetli bir sandviç yememişlerdi ve belki de bir daha yemeyeceklerdi. Bu eşsiz bir durumdu ve de bir kere daha olması mümkün görünmüyordu. Elbette ki ziyafet de ona göre olacaktı.

Ne yazık ki güneş batarken ayrılmak zorunda kaldılar çünkü arkadaşları ve beyi yürümeyi tercih ediyorlardı. Leyla ve beyi bir gün önceki tecrübeden dolayı otobüsle gitmeyi. Sonunda herkes yoluna ayrılmıştı. Her zaman olduğu gibi birleştiren de kader, ayıran da

kader olmuştu. Müzdelife'ye geldiklerinde neredeyse sabah olmuştu. Otobüse de binseler ancak milim milim ilerleyebiliyorlardı.

Müzderife'ye hacılar üç gün üst üste atılacak taşları toplamak için gider, orada taş toplar, sabah olunca ilk günkü taşlama yapılırdı. Bu Şeytan taşlama hikayesi İslam aleminde çok iyi bilinir. Kısaca anlatmak gerekirse, İbrahim Peygamberden rüyasında oğlu İsmail'i kurban etmesi istenir. Uzun bir nefsi mücadeleden sonra, oğluna ben böyle bir rüya görüyorum der, oğlu da gerekenin yapılmasını ister. Hikaye şöyle devam eder, İbrahim Peygamber, oğlu ve eşi Hacer ile birlikte bu görevi yerine getirmek için Mina'ya doğru yola çıkarlar.

Bu bölge Mekke'nin biraz dışındadır. Daha Mekke'yi yeni çıkmışlardır ki, Şeytan İbrahim Peygamber'e musallat olur bu görevi yerine getirmemesi için sebep ve bahane önerilerinde bulunur. İbrahim Peygamber kendisini bu görevi yapmaktan alıkoymaya çalışan Şeytan'ı kovmak için yerden taş alır ve ona atar. Daha sonra Şeytan İsmail'in annesine musallat olur, sonunda oda aynı İbrahim Peygamber gibi yapıp Şeytan'ı taşıyarak kovalar. Son olarak Mina'ya daha yakın bir mekânda da İsmail'e musallat olur ve o da aynısını yaparak onu kovalar. Buna binaen, hacılar her sene bu mekânlarda Arafat'tan indikleri ilk gün temsili olarak aynı hareketi yaparlar. Birinci, ikinci ve üçüncü günleri olarak her gün ayrı ayrı yerde taşlama yapılır. Sonunda Şeytan hiç birisini yapılacak olan görevden alı koyamaz.

Leyla ve eşi Müzderife'de geçen geceyi geceyi hiç uyumadan geçirirler. Sabah erkenden Mina'ya gitmeye, biraz dinlenmeye sonrada ilk Şeytan taşlamasını yapmaya karar verirler. Bir gece önceki aynı çadırı bulur, biraz orada dinlenip ve öğlene doğru yola düşerler. Şeytan taşlanan yere ulaşmak için iki türlü yol vardır.

Birisi tünelden geçmek ki, tek bir tünel hem gidiş, hem de geliş için ayrılmıştı. Diğeri de, tünelin bulunduğu yüksekçe bir tepenin etrafını dolaşmaktı.

Onlar başka yol bilmedikleri için tünelden gitmek zorundaydılar. Tünele girip yürümeye başladılar. İlk önceleri her şey normal görünüyordu, fakat ortalara doğru tünel kalabalıklaşmaya başlamıştı. Görünüyordu ki, ön taraf bir yere gitmiyordu, tıkanmıştı, ama nedendir bilinmiyor, arkadan gelenler de ilerlemek için sürekli itiyordu. Etrafta çocuk, genç, yaşlı, güçlü, zayıf, yorgun her türden insan vardı. Herkes itekleme diye bağıyordu arkasındakine fakat, aslında kimin kimi iteklediği de belli değildi.

Bir ara o haddeye gelmişti ki, Leyla ve de o kısımda bulunan herkes burada bir şeylerin doğru gitmediğini anlamışlardı, fakat bu arada artık geri dönülmez yere de gelmişlerdi. Ancak herkesin hep birlikte dönüp geri yürümleri halinde çıkış olabilirdi. Leyla dua ediyordu ki elinde megafon olanlar bu işi ayarlasınlar ve insanları geri çıkmaya yöneltsinler. Bu mümkündü ve kolayca da yapılabilirdi. Fakat bunu kimse yapmıyordu. Leyla beyine sesini megafonu olanlara duyurması için yalvarıyordu. Ama bunu ona yaptıramadı, kendisinin de sesini oraya duyurmasına imkân yoktu.

Bu sıkışma anı aynı iki tahtayı birbirine yapıştırmak için mengene içine koyarlar da sıkıştırırlar ya öyle bir şeydi. Tünelin iki ucundan gelenler birbirlerine yapışıyordu ve arada düşenler de ne oluyordu malum. Leyla'nın önünde kısa boylu Malezyalı bir bayan vardı. Leyla onu korumaya çalışıyordu ama nafil. Zaman zaman da arkadan itilince üzerine yükleniyordu. Kendisini itenin Leyla olduğunu sanan bayan Leyla'ya dönüp kızgın kızgın bakıyordu. Sonunda kendisini zorla sıkıştırarak yan tarafa ayrıldı. Ne var ki, Leyla onu takip edecek durumda değildi ancak kendisini

koruyabilmekle meşguldü. Çünkü artık buna itilmek denemezdi, bu sıkışmaktı, her an biraz daha sıkışmak.

Leyla ayakları altında yumuşak yumuşak bir şeylere basıyordu ve dua ediyordu: “Ne olur Allah’ım bunlar insanların düşürdükleri çantalar olsun.”

Ne olur!

Eşi ile ayrı ayrı yerlere sürüklenmemek için, Leyla bir eliyle onun kemerinden sıkıca tutuyordu. Bıraktığı an ayrı ayrı sürüklenmemeleri mümkün değildi. Tünelin çıkışını görebiliyorlardı fakat neden bu kadar sıkıştıklarını anlamamanın mümkünatı yoktu. Çıkış neden tıkanmıştı böylesine. O kadar sıkışmışlardı ki, daha fazla sıkışmak mümkün değildi. Zar zor nefes almaya çalışıyordu insanlar.

Leyla'nın önünde uzun boylu babayiğit bir delikanlı vardı. Leyla, kafasını bu genç delikanlının omuzunun üzerinden yukarıda doğru kaldırarak nefes almaya çalışıyordu. Belliydi ki herkes bunu yapıp hayata tutunmaya çalışıyordu o anlarda. Birisi ölse dahi artık yere düşmesi mümkün değildi. Kalabalık arasında ayakta ölürdü. Üstten bakıldığında orası sadece kafa tarlası gibi görünürdü.

Arka taraftan, genç ve güçlü olan bir kaç erkek anadan üryan bu ölesiye sıkıştırılmış kafaların üzerinden emekleyerek çıkışa doğru gitmeye başladı. Muhakkak ki bunlar kendilerini yukarı doğru çekerek sıyrılmıştı bu sıkışıklıktan. Bunu yaparken ihramları da sıyrılıp çıkmıştı. Kim bilir kaç kişiyi bastırıp ezerek çıkartmışlardı kendilerini. Belli ki onların o ölüm korkusu halinde hayvansal yapıları öne çıkmış, tek düşündükleri şey kendilerini kurtarmak olmuştu. Burada, bu durumda düşünce ve mantık rahatlıkla kullanım dışı kalabiliyordu

Bu durumda, hayvani güdüyle hareket eden insanlar, daha çok panik yaratılmasına neden oluyor, hatta, hayatta kalmaya çalışan diğerlerini ezip o şanslarını da yok edebiliyordu. Genelde bunlar geç delikanlılardı ve belirli bir süre insanların başları üzerinde emekleyerek yürümeyi sürdürdüler. Fakat ezilenler düşüyordu, düşenler ölüyor ve insan kafaları araları seyredikçe onlar için başlar üzerinde yürümek zorlaşıyor, bu seferde düşenlerin üzerine ölümü, dirimi demeden basıp gidiyorlardı.

Leyla, bütün bunları acı çekerek seyrediyor, bu arada da insanların nasıl hayvanlaştıklarını açıkça görüyordu. Leyla'nın önünde ki genç delikanlı da kendisini yukarı çekip çıkmayı denemeye başlamıştı. Bunu yapabilmek için her şeyi deniyordu. Kollarını etrafındakilere bastırıp çıkmayı denerken, koluyla Leyla'nın boğazına çökmeye başladı. Leyla'nın iki eli de sıkışmış çıkarması mümkün değildi. Sesini de çıkaramıyor, gözleri kararıyor tam bayılacak gibi olurken, genç başka bir pozisyon denemek için kolunu çekip başka bir yere çöküyordu. Fakat onun da fazla hareket etme şansı yoktu. Bu arada Leyla tam bir derin nefes alıyordu ki tekrar koluyla boğazına çöküyor ve Leyla aynı şeyleri tekrar tekrar yaşıyordu. Birazcık nefes alacak zaman ve nefessiz kalmak arasında gidip geliyordu, daha doğrusu ölmek veya hayatta kalmak savaşı veriyordu.

Delikanlı her seferinde de daha güçlü çöküyordu ki çıkabilsin. Belliydi ki delikanlı oradan çıkmayı kafasına koymuştu, bu başkalarının ölümüne mal olsa bile. Belki de, tüneldeki birçok kişi yaşadı o anda Leyla'nın yaşadıklarını. Bu art arda gelen hareketler Leyla'nın bağırmasına bile fırsat vermiyordu, o sadece her fırsatta derin bir nefes almaya çalışıyordu. Leyla, imkan bulur bulmaz beyinin kemerini tutan eliyle onu çekmeye başlıyordu ki olanları görsün. Beyi ona doğru bakıp ne olduğunu anlayınca "Eşimi

öldürüyorsun. Eşimi öldürüyorsun.” diye bağırarak delikanlının kolunu serbest olan eli ile itmeye başlamıştı. Ne yaptığıının farkına varan delikanlı Leyla'nın boğazına çökmemeye dikkat etmeye başladı, fakat hala çıkmak için son gücüyle uğraşiyor, uğraşıyordu.

Biraz kendisine gelen Leyla, bu delikanlının da kendisinin de dizlerine kadar ölümlerle gömülü olduğunu fark etti. Ölenler ölmüş gidenler gitmeye devam ederken ayakta sıkışık kalanlar biraz daha seyrekleşmişlerdi. Önündeki delikanlı hala tüm gayreti ile çıkmaya çalışıyor bir türlü çıkamıyor, çıkamadıkça da etrafına daha çok zarar veriyordu. Leyla, sıkıca tuttuğu beyinin kemerini bırakıp bu delikanlının kemerinden tutarak onun çıkması için yardım etmeye başladı. Belliydi ki, onun orada daha fazla kalıp cebelleşmesi, daha tehlikeliydi etrafındakiler için, buna Leyla 'da dâhildi.

Leyla, dizlerini emin bir yere koyup, tabi ki daha önceleri ölen veya bayılan birileriydi bunlar, kendisini sıyırıp çıkarmak isteyen bu delikanlıya destek vermeye başlayınca delikanlı çıktı. Elbette ki, orada yerde yatan insanların üzerine basarak gitmeye başladı. Bu insanların bazıları daha ölmemiş baygın da olabilirdi ama kimin umurundaydı ki.

Elini beyinin kemerinde çektiği için normal olarak beyi, yerinden kıpırdamayan Leyla'dan uzağa sürüklenmeye başlamıştı. Görünüyordu ki, o yerinden çıkıp gidebilir, kurtulabilirdi. Fakat etrafını biraz seyrelmesine rağmen Leyla ayaklarını ölümlerin arasından sıyırıp çıkartamıyordu. O sabah çok rahat oldukları için giydiği ayakkabılarında metal tokalar vardı ve ne o tokaları açmaya ulaşabiliyor ne de ayaklarını çıkarabiliyordu. Uğraşa uğraşa birisini gevşetmişti ama öbürünü yerinden oynatmak mümkün değildi.

Bu arada da arkadan hala kendini kurtaran insanlar gelmeye devam ediyordu. Bir kere düşse, bir daha doğrulması mümkün

olmayabilirdi. Onun için kendisi de beyi de sadece düşmemek için son gayretlerini sarf ediyorlardı. Bu arada Leyla'nın uzanacağı yerlerde düşenler olursa onlara elini uzatıp kalkmalarına yardımcı olmaya çalışıyordu. Ölüler üstünde olan bu yoğun insan trafiği biraz azalınca Leyla ve beyi birbirlerine bakma şansı yakaladılar. Leyla fark etti ki, beyi istese gidebilirdi, o çok sıkışmış değildi. O zaman, ona gitmesi gerektiğini söyledi. Hiç değilse o giderse, kendisine bir şey olduğu takdirde çocuklara bakabilirdi.

Eşinin uzaklaşmasını seyrederken daha çok anlıyordu ki, Rabbi olan Allah'tan başkasına bağlanmak, ondan yardım ummak ne kadar boştu. O durumda bırak birbirlerine yardım etmek, insanın kendi kendisine bile yardım etmekten aciz kaldığı aşikârdı. İşte her an olduğu gibi, bu zor anda da insana kendisini yaratana ve her güce sahip olana teslim olmak yaraşır. O Yaratıcı ki, gerekirse var olan fizik kurallarına bile müdahale edebilecek, zaman ve mekana bağımlı olmayacak olan tek İlah, Allah'tan başkası olamazdı. Yaşanan öyle bir tecrübeydi ki, Leyla kendi kendisine bunu hiç unutmaması gerektiğine oracıkta söz vermişti.

O an yanında Rabbinden başkası yoktu. Bunu bilmek ve de yaşamak arasında dağlar kadar fark vardı. Yaratana olan sevgisi güveni daha da artmaya başladı. O anda biraz önce Yaratana yalvarışını hatırlayıp utandı. Ya Rab! Ben seni seviyorum, sevmesine, ölüm de bizim için, fakat yine de sen beni buradan sağ kurtar. Demişti. Lütfen, Lütfen, diye yalvarıyordu. Doğal olarak ölmek için elinden geleni yapıyor. Ölümü düşünmek bile istemiyordu.

O zaman bu nasıl bir sevgiydi?

Seviyorum fakat şu an da seninle daha da yakın olmak istemiyorum demek gibi bir şey değil miydi? Fakat öte yandan

O'nunla olmak için ölmek mi gerekliydi ki? Zaten insan yaşarken de O'nula olması gerekmiyor muydu? Aslında, yaşarken de, ölümlerinde de, öldükten sonra da yanında olabilecek tek var, tek dost O değil miydi?

Bütün bu zorluklar, Leyla'ya bildiği bir şeyi uygulamasına sebep olmuştu. İnsanların Allah ile ilişkileri ne olursa olsun, hayatta kalma mücadelesi vermek bir içgüdüydü ve bunu son nefeslerine kadar da uygulamaya programlanmışlardı. Fakat, bu durumda bile insanlığını unutmamak için eğitimden geçmesi gerekiyordu. İşte o tünelde ak koyun kara koyun belli olmuştu adeta. Nasıl olduğunu kendisi de anlayamadı, fakat mucize gibi ayakları birden çıkmaya başladı. Orada değişen bir şey yoktu nasıl çıkmıştı kendisi de anlam veremiyordu. Heyhat, ne var ki nereye gidecekti. Her yer yüz üstü, sırt üstü düşmüş, ölü veya baygın oldukları bilinmez insanlarla doluydu.

Şayet ölmemişlerse, üstüne basınca ölümlerine nasıl hesabını veririm diye düşünmeye başladı. Bunu nasıl yapardı. Onların ölümüne nasıl sebep olabilirdi? Hesap gününde onlara nasıl cevap verirdi? Ayakları çıktığı halde Leyla uzun zaman bunları düşünerek olduğu yerde bekledi. Lakin biliyordu ki sonunda nasıl olsa çıkacaktı. Hala ayakta kalan birkaç sıkışmış insan dışında tünel tam bir ölü yığını halindeydi.

Sonunda çıkmaya karar vermişti, fakat ayaklarını en üstte olanlara basmıyor, altta yaşama şansı görünmeyenlere basmaya çalışıyordu. Her bastığı yer sanki kendi kalbiydi, acıyı kalbinde hissediyor, özür dileye dileye gidiyordu. Leyla o zaman gördü ki, karşı taraftan köprü üzerinden gelen insanlarda sıkışmış aynı duruma düşmüş köprü'nün üstü de ölü yığını ile dolmuştu. Tek tük ayakta kalmış yaşayanlar vardı.

Köprünün iki tarafı da yüksekçe duvarla örülmüştü, hiç bir acil çıkış imkanı görünmüyordu oralarda. Karşı karşıya gelmiş iki düşman askeri savaşırsa bu kadar insan ölüp üst üste yığılamazdı. Bu normal olmayan bir durumdu ve belki de neden ve nasıl soruları hiç bir zaman cevap bulamayacaktı. Daha ileri gittikçe Leyla durumun vahametini daha çok anlayabiliyordu. Oradan iki en ucu da görebiliyordu, tünelde de köprünün üstünde de insanlar birbiri üstüne yığılmış cansız yatıyordu. Nasıl olur da bu kadar insan üst üste yığılırdı anlamak mümkün değildi. Bazı yerlerde dört beş insan üst üsteydi.

Araya sıkışmış çıkamayan fakat hala yaşayanlarda yardım için bir umutla etrafa bakıp duruyorlardı. Bazıları da hala sıkıştıkları yerden çıkmaya çalışıyorlardı. Bu durum her iki tarafta da aynıydı. Tünel doğrudan köprüye çıkıyordu. Tünelin çıkış ağzının iki tarafına da yüksek beton duvarlar yapılmıştı ki, ne aşağıda olan birisinin tırmanması mümkün ne de yukardan aşağıya inmesi. Bu yüksek duvarlar köprünün duvarları ile birleşiyor geçit vermez bir set haline geliyordu. Orada, ne içerden ne de dışardan hiç bir acil çıkış veya acil müdahale imkânları görünmüyordu. Köprü tarafından çıkmak mümkün değildi. Hatta çıkıp aşağıya atlamak istese birisi bunu da yapamazdı. Onun için iki alternatif de kapalıydı. Aşağıda olanlar ne köprü tarafındaki duvardan tırmanıp çıkabilirdi ne de tünelin ağzındaki duvardan. Oradan çıkabilmesi için insanın ancak ve ancak uçması gerekliydi.

Kurtulanlar sadece çıkışın sağ tarafındaki duvarın altına bir yere gidiyor kollarını mümkün oldukça yukarı kaldırıyorlardı. O da altta yatan insanların üzerine basarak mümkün oluyordu. Yukarıdakiler de mümkün mertebeye eğilip uzanan elleri tutuyor ve yukarı çekiyorlardı. İnsanları kurtarabilecek tek müsait yer orasıydı. Oraya çıkmak tünelden kurtulmuş olmak sayılabilirdi. Fakat, tünelden çıkanlar bu seferde başka bir mücadele ile baş başa kalıyordu.

Zaten tükenmiş bu insanlar o yokuşu tepe taklak, bazen kayarak, zaman zaman da yuvarlanarak iniyorlardı. Aradan saatler geçmesine rağmen, insanların tünelin ağzından yukarı çekmeye çalıştıkları yer hariç, hiç bir yardım görünmüyordu.

Tünelden kurtulanlar da kurtulmayanlar gibi kaderlerine terk edilmişlerdi. Leyla da bu çıkılan yere yavaş yavaş gelmiş sıra bekliyordu ki yukarı çekilsin. Çünkü her taraftan, köprüden de, tünelden de gelen insanlar çıkmak için bu seferde oraya akın etmişlerdi. Leyla ayaklarını en azından en alt kısımlara içi yana yana basarak yavaş yavaş ilerlemeye çalışıyordu. Ölü de olsa insanların üzerine basmak zorunda kalmış olması zaten kendisini perişan ediyordu, bir de bayılmış olanların üzerine basmış olmayı düşünmek bile istemiyordu.

Aynı zamanda da kendisini korumak zorundaydı. Çünkü bir düştü mü tekrar kalması mümkün olmayabilirdi. Hala insanların çoğu içgüdü ile hareket ediyordu. Birkaç adımdan sonra hemen yakınında genç bir adam görür. Bu genç belinden aşağıya kadar ölümlere gömülüydü ve çıkabilmek için çaresizce çırpınıp duruyordu. Görünüşe göre bu delikanlı yarı oturur durumdaydı, belli ki birkaç insan altında birkaçı da üstündeydi. Belki de çıkmaya çalışırken düştü, bir daha da kalkmaya fırsat bulamadı ve üstüne düşenlerin arasında kaldı. Kendince tutunmak için sağlam bir yer arıyordu ki kendisini bu yığının arasından çekip çıkarabilirdi. Bu arada da arkadan gelenler onun kafasına, omuzlarına basarak geçiyor ne yaptığının, ne olup bittiğinin farkına bile varmıyorlardı.

Leyla bir kaç dakika bu gencin sonuç vermeyen çabalarını içi yanarak, kendi evlatlarını düşünerek seyretmek zorunda kalmıştı. Fakat, ona yardım demek, kendi yönünden ayrılıp ona doğru bir kaç adım atmak sonra da geri dönmek demektir. Bu da ya ona yardım edip onun hayatının kurtulmasına yardımcı olmak ya da kendi

hayatını tehlikeye atmış olmak demek olabilirdi. Tekrar kendi çocukları gözünün önüne geldi. Yapması gerekeni yapmaya karar verip ona doğru yöneldi. Her hareketini tarta tarta yapmasının gerekliliğinin farkındaydı ve de onu çekebilmesi için önce kendisini emniyete almak zorundaydı. Bu durumu yakaladığını anlar anlamaz tutunsun diye elini delikanlıya uzattı. Biraz uğraşından sonra delikanlı kendisini oradan sıyırmayı başardı ve ikisi de aynı çıkış yönüne yöneldiler.

Leyla tam arkasını dönmüş gidecekken arkadan birisi onun örtüsüne tutunup ve çekti. Bunun üzerine Leyla'nın başı açıldı. Muhakkak ki, birisi yine can havli ile onun örtüsüne asılmıştı. Kendisi ileri, örtüsü arkaya doğru çekildiği için tamamen sıyrılıp düşmüştü. Leyla orada donmuş kalmıştı adeta, bu durum aklının ucundan bile geçmeyen bir şeydi. Leyla'nın bu sefer de onu almak için dönmesi gerekiyordu. Karar veremiyordu, dönüp örtüsünü almalı mıydı, yoksa başı açık çıkıp gitmeli miydi? Yanında başka bir örtü olmadığı için başka bir şeyle de başını kapatması mümkün değildi.

İçinden bir duygu, gerekirse örtün uğruna ölmek bile değer diyor onu cesaretlendiriyordu. Bu cesaretle geri dönen Leyla bir iki adım geri atarak örtüsünü alıp başına örttü ve geri döndü. Bunları yaparken de hala bastığı yerlere dikkat etmekten kendini alamıyordu. İnsanların kollarını yukardakilerin tutarak çekip çıkardıkları duvarın yanına varmıştı. Orada Malezyalı bir bayan ayakta kendi yüzünü adeta duvara gömmüş, iki eli ile de iki taraftan yüzünü kapatmış, etrafından alakasını keserek hareketsiz duruyordu. Şayet ellerini kaldırırsa yukarıdakiler onu çekebilirlerdi. Fakat, belli ki kendisini kilitlemiş, görmemek, duymamak için de yüzünü duvara dayamış, elleri ile de kulaklarını gözlerini kapamıştı. Bedeni oradaydı lakin ruhu revan olmuş gitmişti zavallının.

Ne yukarıdan ellerini kaldırması için bağırانların, ne insan ölüleri üzerinde durduğunun, ne de her an birisinin onu devirip üzerine basabileceğinin farkındaydı. Vücut oradaydı ama kendisi yoktu, sanki o da ayakta ölmüştü. Leyla bu kadının ellerini tuttu, kadın yüzünü açmamak için direnmesine rağmen zorla da olsa kollarını kaldırdı ve de yukarıdakiler onu yukarı çekip aldılar. Leyla da duvara iyice yaklaşmak zorundaydı ki ellerini kaldırınca yukarıdakiler uzanarak tutup çekebilsin. Tam o sırada göğsünde Türk bayrağı olan sırt üstü düşmüş ve belli ki ölmüş bir bayana gözü takıldı. Annesi gözünün önüne geldi. Aslında o sene onlar da hac için geleceklerdi. Orada buluşup haclarını beraber yapacaklardı fakat vize işlemlerinde bir problem olduğu için gelememişlerdi.

Bu kişi Leyla'nın annesi de olabilirdi. Nasıl bastı o kadar kişinin üstüne. Onlar da birilerinin anası, babası, bacısı, kardeşi değil miydi? O ana kadar cesaretle hareket eden Leyla ağlamaya başladı. Adeta telef olan tüm analar, babalar, bacı kardeşler için ağlıyordu. Yukarı çekilen Leyla bu sefer de yüksekçe bir tepeden aşağıya inmek zorundaydı ve hiç bir yardımcı yoktu. Heyhat, nerede, daha o hengâmeden kenara çıkar çıkmaz Leyla'nın bacakları onu taşımaktan aciz kalmış, Leyla yere yığılmıştı. Bacaklarını kesinlikle hissetmiyordu. Oracıkta öyle oturuyor ve ağlıyor, ağlıyordu.

Biraz kendine gelmeye başlayınca aşağıya inmeye başladı. Herkes gibi o da bazen kayıyor bazen yuvarlanıyor ama iniyordu işte. Aşağıya inince biraz durup etrafa şaşkın şaşkın baktı. Kurtarma yardımı olmadığı gibi kurtulanlara da hiç bir yardım yoktu. Leyla şaşkındı, fakat etraftakiler ondan daha şaşkın görünüyorlardı. Belli ki hiç kimse ne yapacağını bilmiyordu. Leyla, Kâbe'nin hemen yanına, neredeyse tepesine yapılmış sarayı, onun etrafına insanların yukarıya ulaşmak için uçmaları gerekecek kadar yüksek yapılmış duvarları, etrafına inanılmaz derecede sıklıkla yerleştirilmiş silahlı askerleri ve bu acil durum içerisinde görünen

hiç bir devlet yardımı olmayışını düşündükçe şaşkınlığı daha da artıyordu.

Oysaki, o duvarlar gibi insanların acil durumda buradan kurtulmak için uçması gerekecek duvarlar buraya da yapılmıştı. O halde neden nöbet tutan askerler yoktu. Leyla, oracıkta yapayalnız, daha doğrusu o kadar insanın içinde tek sahibi olan Rabbi ile baş başa kalmıştı ve de vaktin bir hayli geç olduğunun, hava kararmadan otele gitmenin bir yolunu bulması gerektiğinin farkındaydı. Ürkek ürkek yola koyuldu. Geçtiği yerlere dikkatle bakıyor, bir gün önce Mina'ya gelirken geçtiği yerleri hatırlamaya çalışıyordu. Aynı zamanda içinden Rabbine minnet duaları, şükür üstüne şükür ediyordu. Şayet onlar bir gün önce buradan gelmemiş olsalardı, şayet yanlarındaki insanlar teker teker kaybolmamış olsalardı, onlarda yollara özel bir dikkatle bakmamış olsalardı, şimdi bu yolları nasıl bilip de geri ötele dönecekti?

Kim bilebilirdi ki, bir gün öncesinin ıstırapı, bir gün sonrasının lütfu haline gelecekti? Leyla şeytan taşlamak için yola çıktıktan ve başına bu kadar olay geldikten sonra, gereken yere ulaşmıştı. O gün büyük şeytan taşlama günüydü, fakat herkes olay yerine gittiğinden, o anda orada Leyla'dan başka kimse yoktu. Temsili taşlanan sütunun etrafı taş yığını ile dolmuş, onun etrafı da terlik seli haline gelmişti. Leylanın duyguları karmakarışık olmuştu. Bir an, o tünelde olanlar şeytanın oyunuymuş ve Leyla şu anda o oyunu düzenle yüz yüze gelmiş gibi hissetti.

Bu şeytanın işi olabilir miydi?

O halde, taşı hırsıyla atıp intikam alabilir miydi?

Ona, hesap sorup, neden bu düşmanlığı yaptığını o kadar kişinin ölümüne sebep olduğunu sorabilir miydi?

Hayır! Hayır! Hayır!

Ona bunu yapmak, onun bunu yapmaya gücü varmış anlamına gelirdi. Bu da, ona güç ve hüküm verme kabiliyeti ve hakkı varmış demek olurdu. Oysa şeytan kendi nefesine güç yetirip Allah'tan özür dileyemeyen bir yaratıktı. Bu da zaten bize gösteriyor ki, kırgınlık, kin, nefret karşısındakinden önce sahibinin mantığını bloke edip kendisini yakar, yok eder. O halde olan iyi ve kötü görünen her şeyin arkasındaki tek güç, Allah'tan başkası olamazdı. Her şeyden önce bunu bilip ona sığınmak, sonra da sebeplere bakmak gerekmektedir. Bütün bunlara canı gönülden inanmakla birlikte, bir yerler de şeytanın oyununun da olduğunu hissediyor, fakat nerede olduğunu bilemiyordu.

Bu arada Leyla, insanın, kötü addedilen olayların arkasında iyiliklerin, iyi görünen olayların da arkasında zorlukların olabileceğini görmekten nasıl aciz olduğunu yaşayarak anlıyordu. Kim ne bilebilirdi ki? Evet, insan elinden gelen her önlemi almalı ve ondan sonra da Allah'a tam teslim olmalıydı. Leyla'ya göre vurdumduymazlık, cahillik başka bir şeydi, tedbir aldıktan sonra bilerek, isteyerek teslim olmak başka bir şey.

Leyla kendisini şöyle bir yokladığında, son derece üzgün, yorgun, susuz ve aç neredeyse tükenmekte olduğunu fark etti. O anda yapabileceği hiç bir şey yoktu, Muzdalife'den topladığı taşlardan yedi tanesini, sadece bu görevi yerine getirmek için tek tek attı. İçinden de kesinlikle inanıyordu ki, bir gün bu soruların cevabını er ya da geç öğrenilecekti. Elbette ki insanın kendi hayatını kurtarmaya çaba göstermesi kadar doğal bir şey olamazdı, fakat bunu yapması için insanlıktan çıkmak zorunda mıydı?

Bu olayda, insanlar Kâbe’de hep birlikte farz namazını kılariken sergiledikleri bütünleşip ulvileşmelerinin tam tersine bireyselleşme, ayrışma ve bencilleşme dolayısı ile de hayvanların dahi kolaylıkla sergilemediği bir tutum sergilemişlerdi. Muhakkak ki bu her birey için söz konusu olamazdı fakat, genel durum bunu açıkça gösteriyordu. Delilleri de aynı cinsten insanların yerlerde ölmüş olarak serili yatıyor olmalarıydı.

Leyla otele ulaştığında etrafta çok az insan vardı. Hemen hemen herkes tüneldeki olay yerine koşmuştu. Leyla ne kadar bitkin olsa da duş almadan hiç bir şey yapamazdı. Duşunu aldı geçen namazlarını kıldı. Hem ağlıyor hem de devamlı dua ediyordu. Bütün orada olan insanlara, onları arkada bırakıp geldiği için içi burkuluyordu, fakat elinden de bir şey gelmiyordu. Akşam oluyor hava gittikçe kararıyordu. Bu arada da beyinden haber alamamış onu merak etmeye başlamıştı. Ya ona bir şey olduysa ne yapardı ki. O sırada aklına Sudi Arabistanlı arkadaşları geldi. O, onları otele getirirken istedikleri zaman onlara gidebilmeleri için odak noktaları tarif ede ede getirmişti.

O zaman ofise gidip ona bir araba ayarlamalarını istedi ve taksiye binip yola çıktı. Ha şurası, ha burası derken evi buldu. Tam eve girerken evin beyi olan arkadaşları da dışarıya çıkıyordu ve Leyla’yı görünce hayalet görmüşe döndü. Leyla şaşkın şaşkın adama bakıyor, adamcağız da şaşkın şaşkın Leyla’ya bakıyordu. Sebebi ise, Leyla’nın beyi ona telefon etmiş, durumu anlatmış ve yanına gitmesini rica etmiş ki Leyla’nın ölüsünü ya da dirisini bulabilsinler. Bu bey de bunun için tam kapıdan çıkarken Leyla’yı karşısında görünce tabi olarak hayalet görmüşe dönmüştü.

Leyla’nın beyi Leyla’yı bulma ümidiyle etrafa bakınmaya çıkmış, fakat o arada yetkililerin anlamadan dinlemeden kimliklere bile bakmadan vinç kepçeleri ile ölüleri kaldırmaya başladıklarını

görünce paniklemiş ve arkadaşına telefon etmişti. Aynısını Leyla'ya yapmasınlar diye. Fakat oradakilerin her biri bir Leyla veya mecnun değil miydi?

Kepçe kepçe insan götürüp açtıkları çukurlara doldurmaya başlamışlardı.

Bu nasıl iştir. Ya Rab!

Bunun hesabını yetkililer nasıl verecekti. En sonuna bazı kişilerin uyarısı üzerine en azından yüzlerinin resimlerini çekip kimliklerini kontrol etmeye başlamışlardı. Ne yazık ki, önce gidenlerin sahipleri döne döne eşlerini dostlarını arayacak ve bulamayacaklardı artık.

Daha sonra beyi farkında bile varmadan o sıcakta yalın ayak dolaşmaktaymış, arkadaşı Leyla yaşıyor bizim evde seni bekliyor dediği zaman ayaklarının nasıl yandığını fark edip zıp zıp zıplamaya başlayarak hemen terlik almak için terlikçi aramaya koyulmuş. Leyla derin bir iç çekerek orada öyle hissedene adamla şimdi yok yere kendisini üzen adam aynı adam mı diye düşünmeden edememişti. İnsanlar hareketlerini neden ve niçin değiştirirlerdi ki?

Birkaç gün sonra hacılar kabile kabile geri dönmeye başlamıştı. Sonunda herkes gitmiş koskoca binada Leyla, beyi ve de binanın bekçisi kalmıştı. Çünkü onların geri uçuş zamanına daha bir kaç gün vardı. O insan kaynayan cıvılcıvıl binalar birden bire devasa taş yığınları haline dönüşmüş, içlerine gireni yutmaya hazır birer canavar gibi duruyorlardı. Gündüz vakti onlar dışarda olmayı yeğliyorlardı, fakat gece kalacakları odanın kapısının anahtarını döne döne aramaya başlamışlardı. Bu da Leyla'ya bir yönden acı, bir yönden de komik geliyordu. Çünkü genelde kalabalıktan şikayet eder, etraftakilerin sorumsuz hareketlerine kızardı, fakat hiç aklına

oda kapısını kilitlemek için anahtar aramak gelmezdi. Bunu yapmak aklının ucundan bile geçmemiştir.

Etrafta o kızdığı insanlar yoktu, fakat ilk işleri gidip kapı için anahtar aramak olmuştur. Ne gariptir ki, kızdığı da o insanlardı, şimdi kendisini korumak için anahtar aradığı da o insanlar. İşte o zaman Leyla Rabbinden gelen ana mesajlardan birisini daha almıştı. Velez ki insanlar ulvileşmenin doruğuna çıksın, Kâbe'deki farz namazında olduğu gibi, velev ki hayvandan daha aşığı insanın tünelde olduğu gibi. İnsan insana muhtaçtı ve bir bütünüün parçaları olarak beraber yaşamayı öğrenmeliydi ve bu bir zaruretti.

Ne olursa olsun!

Ayrılıp kaçmak yoktu!

Şikâyet etmek de yoktu!

Sen, ben o bir bütünüün parçasıydı ve onun için de 'öteki' diye bir şey yoktu. İnsanlık yolculuğu, anca beraber, kanca beraberlik yolculuğuydu. İnsanlık grubu bir bütündü ve bu grubun bir parçasına gelen zarar hepsine gelmiş sayılırdı. Grupta bulunan bir bireyin bir parçası bile incinse tüm parça etkilenmekten kurtulamazdı.

Bu bütünlüğe insan ancak yaratılanı Yaratandan ötürü sevmekle erişilebiliyordu ve bunu Leyla burada tatbikatı ile öğrenmişti ve de bir daha asla unutmaması gerektiğinin de farkındaydı. Yaratılanı kendisi için veya başka bir şey için severse onlara ters düştüğü an her şey bitebilirdi. Fakat, insan var olan her şeyi kaynağından başlayarak severse, kaynağın hatırına her şeyi hoş görebilirdi.

Bilemediği her şeyde, her şeyi bilene teslim olur da kendisi gibi yaratılanlara boyun eğmek zorunda kalmazdı. Bu nefsi bile olsa. Bütün bu edimlere rağmen, Leyla Mekke'ye bir daha gelir miyim acaba diye geçiriyordu kalbinden. Ne yazık ki, kesin bir cevap çıkacağından da pek emin değildi o an! Kalbinin derinliklerine bakılırsa sanki bir daha oraya gitmeyi göze alamayacak gibiydi. Fakat, geleceği ancak Allah bilebilirdi.

Aynı zamanda Hac görevini yapabilmeyi nasip ettiği için Allah'a sınırsız minnettardı ve çok şükreliyordu. Lakin, onu en mutlu eden başka bir şey vardı ki, o da Allah'ını gelip burada bulmamıştı ve giderken de O'nu burada bırakmayacaktı. İşte İlah ve Rab böyle olmalı diye geçirdi içinden. Her yerde benimle olan, içimi dışımı bilerek görünmeyeni gören, kendisi görünmediği halde, zaman ve mekân mefhumuna kısıtlı kalmadan her yerde imdada yetişebilen tek sınırsız var. İşte budur şartsız sevmek ve sevilmek. İşte bu olmalı şartsız korumak ve sığınmak. İşte bu olmalı tertemiz dostluk.

Bunları düşünen Leyla, gerçekte en değerli ve gerçek başka dost olamayacağına kanaat getirmişti. Tünelde, ne anası, ne babası yanındaydı ve sonunda eşi de bırakıp gitmek zorunda kalmıştı. Onu terk etmeyen, ölse dahi terk etmeyecek olan tek var, tüm varlıkların kaynağı olan O eşsiz ve sınırsız var olan Yaratıcısıydı.

Bir kaç gün sonra uçağa bindiler ve yola çıktılar. Leyla o bir ayı şöyle bir analiz etmeye kalkıştı ama nafile, çünkü o bir ay neredeyse bir ömre bedel olmuştu onun için. Kesinlikle, bu geri dönen Leyla, oraya Hac için gitmiş olan Leyla değildi. Leyla bedenen de çok sarsılmıştı, çok zayıflamış, yorgun ve bitkindi, fakat içinde sebebini henüz açıklayamadığı bir mutluluk vardı. Yeni kendisi içinde oluşan yeni hayat tecrübesiyle birlikte dönüyordu. Her ne taraftan bakılırsa bakılsın tüm zorluklara rağmen Leyla gelecek için kendisini daha donanımlı hissediyordu.

Sonunda, Mısır'dan oğlu geri dönünce Leyla kendisini çok yalnız hissetmeye başladı. İlk geldiğinde gürültü yapıyorsun diye şikâyet ettiği gitarının sesini bile özliyordu. Hepsi bir yana, keşke yanımda olsa da sarı saçlı olsaydı demeye başlamıştı. Artık, geri dönmek için günleri saymaktaydı. Şimdi, sadece, çaresizce tanımadığı ve de bilmediği bir adama karşı duyduğu duyguları bastırmaya değil, bir de, sarı saçlı, gürültülü oğlunun hasretine dayanmak zorundaydı.

Leyla neredeyse İskenderiye kütüphanesinde yaşıyordu. Kendisini meşgul tutmak için elinden ne gelirse yapıyor düşünmeye fırsat vermek istemiyordu. Bazı şeyleri unutmayı başarabiliyordu fakat sevgisini unutmaması mümkün olmuyordu. Bu nasıl bir şey idiyse, Leyla'nın gücünün üzerinde bir şeydi ve Leyla bunun karşısında aciz kalıyordu. Bu sevgi nasıl bir sevgi idiyse, kapsamadık, emri altına almadık ne beden bırakmıştı ne de mana.

Ne olabilirdi ki bu?

Nasıl kontrol edilirdi?

Nasıl son verilebilirdi?

Leyla bunu yapmaya kadir olabilecek miydi?

Leyla bütün bu soruları kendisine sorup dururken, elbette ki daha başına geleceklerden hiç haberi yoktu. Son döneme girmişlerdi ve kendisini tamamen tez hazırlamaya yöneltme planları yapıyordu. Konu olarak 'Bilginin ana kaynağı' konusunu seçmişti, çünkü bu konu her zaman onu çok etkilerdi. Bunu yapabilmek için Leyla edebiyat fakültesinden bir eğitmen bulmak zorundaydı. Konuyu kabullenecek bir eğitmen bulmak kolay olmadı. Fakat sonunda

Leyla bütün işlemleri kendisinin yapacağını, fakat temsilen de olsa eğitmen olmaya bir hocayı ikna etmeyi başarmıştı.

Bu arada da fakültede hocaların talebelerini gerektiği şekilde dinlemediklerini iyice anlamış oldu. Bu zaten halk içerisinde kolayca gözlenen bir tutumdur, nedense kimse kimseyi gerçekten dilemiyordu, fakat eğitim dünyasında da bunun bu derecede mümkün olabileceğini düşünememişti Leyla. Aynı zamanda bu hocaların bilgilerine hayran kalmamak mümkün olamazdı, fakat insanlar birbirlerini dinlemeden neden bu kadar yoksundu bilinmez. Aslında her memlekette bu durum biraz vardı, fakat orada biraz daha fazlaydı galiba.

Leyla işe koyuldu, konu ilginçti ve de bu konuyu gereğince işlemek istiyordu. Eğitmen de sonucu sabırsızlıkla bekliyorum deyince, sorumluluğu ikiye katlanmıştı. Leyla, öğrenmeye daima konuların kaynağından başlamayı tercih ederdi. Doğruluğu kanıtlanarak sağlamlaşmamış her şey zamanla yıkılmaya mahkûmdur ve bilgi de bunların dışında değildir. Onun için ilk yazılı kaynakları bulması gerekiyordu ve İskenderiye Kütüphanesi bunun için biçilmiş bir kaftandı.

Leyla'nın üniversiteye gitmek için başvurduğu üniversitelerden birisi olan Oxford Üniversitesi'ndeki mülakatı hatırlamıştı. Üniversiteden mülakata çağırılmıştı ve oraya gelen adaylar bir iki gün ağırlanıyor, üniversite tanıtılıyor sonunda da mülakata giriyorlardı. Odada bir profesör ve konusunda uzman iki doktor bulunmaktaydı. Profesör Leyla'ya neden Arapça öğrenmek istediğini sormuştu. Leyla, bilginin bedeni Avrupa'ya, ruhu da Asya'ya mal edilmiş olduğunu, ruhu bedeninden ayrılarak bilginin öldürüldüğünü söylemişti. Bilginin yaşar hale gelmesi, hayat kazanması için ruhunun ve bedeninin birleşmesinin gerektiğini, bunun için de kendisinin bilgiyi kaynağından alması gerektiğini

anlatmıştı. “Ben bu ikisini bir araya koyup ilme hayat kazandırmak istiyorum.” demişti. Çünkü Avrupa'ya göre ilim Rönesans'la başlamış gibi ele alınıyor gerisi inkâr ediliyor, Asya'da Avrupa'da gelişen bilime ayak uydurmaktan aciz kalıyordu.

Onun içindir ki, her iki taraftaki ilimde, yaşayan insan ihtiyacına hitap etmekten yoksun kalmışlardı. O halde ilime hayat vermek zarureti vardı ve Leyla da bunu deneyecekti. Bunlar birleşerek hayat kazandıktan sonra, isteyen tek tek daha derin inceleyebilirdi. Fakat yaşatması için her şeyden önce bilim ve ilim birleşerek önce kendisini yaşar hale getirmesi gerekmektedir.

Leyla bunu der demez, oraya kabul edilmeyeceğini anlamıştı. Çünkü onlara göre bu çılgın kadınla kim uğraşacaktı. Hem ölen ölmüştü, onu istediği gibi evirip çevirene itiraz etmiyordu. Buna alışanlar onu yeniden neden diriltildi ki, belki bazı yapılanlara itiraz ederdi. Yarı ölü de olsa bir sistem kurulmuştu, bu da bazılarının işine gelmekteydi şimdi bu sistem neden bozulsundu ki.

Doğu'ya bakılınca zaten tamamen ölmüş gibiydi. Sadece ilim mi, sanki insanlar da ölmüştü. Araştırmalar çoktan terk edilmiş, elinde olanı bile muhafaza etmekten aciz durumdaydı. Kolay yol olarak, kutsal kitaplar altına sığınılmaya kalkışılmış, onu bile becerememiş uyuşup kalmışlardı. Kutsal kitapları bile incelemekten yoksun hale gelmişler, geleneksel olarak ne aldılarsa çarpık çurpuk tatbikata çalışmış, aslında kendilerini kandırmaktan başka da bir şey yapmış değildiler. Bu arada da kutsal kitaplar menfaatler için kullanılmış, cahil insanlar sömürülmüş ve de sömürülmeye de devam edilmekteydi. Böylece insanlar yapay bir inanç dünyasına itilmişti.

Tartışmasız, bu durumda ruh başka bir dünya varlığı olarak doğuda yaşıyor veya yaşamaya çalışıyordu. O halde bir dünya üzerinde iki dünya bulunmaktaydı, ruh ve beden dünyaları. Buna

göre ister bilim ister inanç açısından bakılsın ikisi birbirinden ayrıldığında varlık ölü sayılırdı. O halde ilmin ölmüş olması bir yana, Dünya aslında ölüler dünyası haline gelmişti. İşin en ilginç kısmı da ruhun bedene sahip olmadan madde dünyasında yaşamaya zorlanmasıydı ve bu açıkça büyük bir zulümden başka bir şey olamazdı.

Batıda da başka, tam Doğu'nun tersi bir hikâye vardı. Onlar da sadece maddeye tutunup ruhu atmışlar ve maddeyi ruhsuz yaşamaya zorlamışlardı. İnsan bedenini dilim dilim yaparak analiz edip hayat belirtileri, erdem, irade aramışlar ve kesinlikle bulamamışlardı. Hayatın maddesine ait bazı ipuçları bulsalar da bulunanlar hiç bir zaman gerçekçi, mantıklı ve tatbik edilebilecek yaşayan bir ilim veremeyecekti. Bu durumda ne inanç ne de bilim çalışmayacak bir şekilde tıkanıp kalacaktı ki, bu günün durumu bunu ispat etmekteydi. Bilim de inanç da tıkanmış durumdaydı.

Madde ve mana aynı boyutta, aynı paralelde ve aynı ciddiyetle çalışılmadığı sürece ilim, yaşayan ilim olup yaşayan insanlara hitap edemeyecekti. Her ikisi de ayrı ayrı incelenip aynı zamanda da beraber incelenmezse hep yarım kalmaya mahkûm olacaktı. Leyla için de bilim için de, inanç için de onların bir araya konularak incelenmeleri kaçınılmaz bir zaruretti. İkisini de inceleyip birleştirmeden bütüne erişmek mümkün olmazdı. Üzerinde yaşam taşıyan Dünya nasıl böyle ölesiye bölünebilirdi. Neden?

Batıda ilim zaten ölü doğmuştu fakat, onlar bunun farkında bile değillerdi. Yeni bulunan bilimsel bilgiler başlarını döndürmüş, yaşayıp yaşamadığına bile bakmamışlardı. İşte bölünen bu Dünya birleşmeli ve yaşama döndürülmeliydi. Bunu anlamaya hele hele bu konuda bir şeyler yapmayı amaçlayan insanların her iki tarafın dillerini, dinlerini ve kültürlerini çok iyi bilmek zorundaydılar. Leyla için çok geç görünüyordu, fakat hiç değilse Arapçayı

öğrenmeye çalışacak, bazı kaynakları aslından okuma fırsatını elde edebilecekti. Leyla bu kelimeleri sarf eder etmez zaten kabul olunmayacağını hissetmişti. Çünkü ilim dünyası da olsa problem çıkarılardan çok hoşlanmıyordu. Kolay mı, söylenenin doğru olduğunu kabul etseler bile, yalan yanlış da olsa dönen tekere çubuk sokuluyor olarak görüyorlardı. Hepsi olmasa da çoğu bunu yapıyordu onun için de sessiz kalmayı tercih ediyorlardı.

Mülakat odasındaki diğer iki hocadan birisi Leyla gitmek için kalkınca, kalkıp ona dış kapıya kadar eşlik etmişti. Bu arada önlerine gelen tüm kapıları Leyla için açıyor ve davasından sakın ama sakın vaz geçmemesini tekrar tekrar söylüyordu. Bunun bir zaruret olduğunu vurguluyordu. Bu da gösteriyordu ki Leyla tespitinde yalnız değildi. İkinci ana konu ise, bilim de, inanç da tarafsız olmalıydı. İşte o zaman bütüne doğru yol alınabilirdi. Leyla'nın bu konuyu seçmesinde bütün bu olanların rolü vardı. Araştırma sırasında da aynı fikre sahip alimlerle karşılaştıkça seviniyor, kendince onlardan destek alıyordu. Bütün bunlara rağmen ilim ve bilim, genelde ve kaynakta anlaşıyordu. Fakat kaynağın bireylere ulaşım ve bireylerin kaynağa ulaşım sistemi anlayışında çok değişiklikler meydana çıkıyor bu da asıl problemi yaratıyordu. Bu arada Leyla kendisini ne kadar meşgul etmeye çalışırsa çalışsın sevgisini unutamıyor, için için feryat ediyordu. Zavallı Leyla nerden bilsin ki bu sessiz feryatlar yakında sesli feryada dönecekti.

Leyla, bir gün hocanın hanımının da aynı okula geleceğini öğrendi. Sadece o olsa neyse hocanın kendisi de geliyormuş. Bu hiç beklenmedik bir şeydi. Bunu duyması ile birlikte üzüntü ve sevinç beraber aynı yerde aynı seviyede doruğa çıkmıştı. Çok mutlu olmuştu ki o kişi geliyordu. Görmeyecek bile olsa aynı havayı solumak bile yeter gibiydi. Çok üzgündü çünkü hanımı yine kafayı

Leyla'ya takacak ve zor anlar yaşatmaya çalışacaktı. Sonunda hanımı sınıfa gelmeye başlamıştı.

Leyla onu görünce bile sevinmişti çünkü onunla eşinin de gelmiş olmasını bilmek bile ona yetiyordu. Leyla, daima kendisini o kadının yerine koyar, bazı konularda onu anlamaya hoş görmeye çalışırdı. Bu yüzden kadına kızamıyordu bile. Kadın, kendince evliliğini koruyordu. Buna da Leyla ancak saygı duymalıydı. Aslında zaten kimsenin onun evliliğini yıkmaya niyeti yoktu ki. Bir şey olmuştu ve o buna engel olamamıştı, devam etmesine de engel olamıyordu hepsi o kadar. Fakat, o duyguyla hareket etmeye de niyeti yoktu. Leyla'nın hedefi ne karısı ne de kocasıydı. Onlardan da korkmuyordu.

Leyla'nın hedefi Rabbinin rızasıydı.

Rabbini her şeyden ve herkesten daha çok seviyordu ve onun hoş görmediği müsaade etmediği hiç bir şeyi yapmak istemiyordu. Doğal olarak onların değişik değerlere sahip olduklarından Leyla'yı anlamaları beklenemezdi ve Leyla Allah'tan başka kimseye hesap verecek de değildi. Tarikat ehli Müslüman bir kadın olarak kendisini kontrol etme terbiyesinden geçiyordu. Her hareketinden kendisi sorumluydu, başkaları görsün veya görmesin. Rabbinin onu gördüğünü kesinlikle biliyordu. Bu manevi eğitim zaten Leyla'nın hem maddeyi hem de manayı daha derin anlamasına yardımcı olmuştu.

Ne var ki, bu eğitim aşamaları çok özel ve bireysel gelişmekte, her insan kendince bu yolda gitmekteydi. Onun için bu eğitimden geçenler, olaylara diğer insanlardan daha başka açılardan bakabiliyorlar, aynı zamanda da yaptıkları hareketler karşısında daha çok sorumluluk taşıyabiliyorlardı. Bu eğitim daha iyi insan olmak, daha iyi Dünya oluşturmak ve daha iyi ahiret hazırlamak

çabasından başka bir şey gütmemeliydi. Bu nedenden dolayı, duygu kanalları daha açık olan Leyla bazı şeyleri hissedebiliyordu ve başından beri devamlı tedbirli davranması gerektiğinin farkındaydı.

İlk önceleri, Leyla kendi ruhunu kontrol etmekten acizdi. Bedenine isyan eden ruhu ona gitmek için yola revan olup akıp gidiyordu. Bir insanın kendi ruhuna söz geçirememesi hiç de kolay bir şey değildi elbet. Leyla'nın ruhu adeta kendisini terk etmiş sevdiğinin etrafında dolanıp duruyordu. Kendisini korumaktan aciz bu ruh, sanki onun görünmez koruyucu meleği haline gelmişti. Sevincini, üzüntüsünü, ağrısını acısını hisseder duruma gelmişti. Kâbuslar görüyor ona bir şey olacakmış gibi kaygılanıyordu. Onun için de akıl almaz rüyalar görüyor, ister istemez de etkisinde kalıyordu.

Bazılarını kendisine bile itiraf etmeye çekinir olmuştu. Ama emindi ki, akıl sağlığını bir şekilde korumak zorundaydı. Leyla şundan emindi ki bu ne ise, bedenlerle ilgili bir şey değildi. Bu ruhlar arasında meydana gelen bir şeydi. Çünkü madde kurallarına uyan bir tanımı veya anlamı yoktu. Muhakkak ki ruhları da madde âlemine akıl erdirememiş, almış başlarını gitmişlerdi. Bu durumu ne anlamak ne de anlatmak mümkündü. Lakin, Leyla bir şekilde ruhuna sahip çıkmalı, onu kontrol etmenin bir yolunu bulmalıydı.

Ne yazık ki, bu o kadar kolay bir şey değildi ve Leyla'yı bir hayli zorluyordu. Sonunda anladı ki, duruma karşı gelmek çare olmuyordu. Ruhu sevdiğini kaybetme korkusu ile daha büyük güçle üzerine geliyordu. O zaman, tarikatla edinmiş olduğu teknikleri de kullanarak ruhunun paralelinde, fakat geçerli sebepler sunarak eğitmeye karar vermişti. Bu, beden ve ruh ilişkisini yavaş yavaş değiştirmeye başlamıştı ve artık ikisi birbirine karşı savaşmak yerine beraber olup gücü de asıl kaynak olan Allah'tan alarak bu akıl almaz şeyin üstesinden gelmeye çalışmaya başlamışlardı.

Bu arada, Leyla sadece kendisi ile uğraşmıyor bir de hocanın eşi ile uğraşmak zorunda kalıyordu. Durumu anlasa belki de bu mücadelesinden dolayı Leyla'ya minnet duyacaktı ama nerde. O dinleyen ve anlamaya çalışan bir insan değildi. Belki de kıskançlık onu bu hale getirmişti. Genelde ortada olup biten bir şey yoktu, olamazdı da zaten. Leyla'nın geçirdiği ruhi durum da zaten kimseyi ilgilendirmezdi. Leyla zaten kimsenin kendisini anlamasını beklemiyor ve kendi kendine konuyu halletmeye çalışıyordu. Leyla hiçbir zaman onun beyi ile irtibata geçmeyi düşünmemesine rağmen o kadın bu paniğe neden kapılıyordu acaba.

O zaman anlaşılıyordu ki, bu bayan kendi beyinde de bazı şeyler hissediyor ve bu da onu daha çok çileden çıkartıyordu. Daha oraya varır varmaz, Leyla'ya laf çarpmaya, insanların içinde imalı imalı konuşmaya başlamıştı bile. Leyla bunlara önem vermiyor genelde duymazlıktan geliyordu. Fakat, aynı üniversiteden gelen talebeler neler olup bittiğini bildikleri için hocanın oraya gelmesi konusuna şüpheli bakıyorlardı. Bu da hanımın işine geliyor Leyla'yı hakir düşürmek için elinden geleni ardına koymuyordu.

Leyla bunu hak etmiyordu. Bu kadarı da fazla geliyordu kendisine, masum bir insan neden bu kadar zorlanırdı ki. Bu hanım artık işi çığırından çıkartmaya başlamış dersin ortasında hiç yok yere, Müslüman kadın zina yaparsa cezası nedir gibi sorular soruyor, bunu sorarken de imalı imalı Leyla'ya bakıyordu. Leyla'nın ise bu iğrenç hareketlerden midesi bulanır hale gelmişti. Bu hem Leyla'nın kişiliğine hem de duygularına hakaretti. Kendisi böyle bir şeyi yaptıktan sonra ölmeyi göze alabilecek bir inanca sahipti ve de duyguları nefsanî bir arzu ile kirletilemeyecek kadar kutsaldı kendisi için.

Aksini yapmak hayvanlaşmak olurdu, o zaman da zaten değeri kalmazdı. Etraf zaten hayvan dolu değil miydi? Ne böyle bir duruma söz konusu olacak hareket görmüştü ne de öyle bir hareket yapmıştı. Bütün bunlar nereden çıkıyordu anlamak mümkün değildi. Leyla, tertemiz duyguları böyle kirletmeyi aklının ucundan geçirmezdi de lakin, milletin düşünceleri de artık üzerine çığ gibi gelmeye başlamıştı. Bu adaletsizliğin daniskasıydı. Leyla artık buna bir şekilde dur demeliydi.

Bir gün bu o hanımı kimse yokken sınıfa çağırıp nazikçe korkmaması gerektiğini, onun düşündüklerini yapacak biri olmadığını anlatmaya çalıştı. Bu konuda beyi ile bir kelime bile konuşmadıklarını, Leyla'nın konuşmaya da niyetinin de olmadığını anlatmaya çalıştı. Gerçekten de Leyla hocayı hiç görmemişti bile. Heyhat, daha Leyla ağzını açar açmaz bu hanım çığlıklar atarak sınıftan çıkmış, o bağırtıya etrafına toplanlara Leyla'ya baka baka bir şeyler anlatmaya başlamıştı. Herkes şaşkındı, bir Leyla'ya bakıyordu bir de ona.

Zavallı Leyla, yine hayatının önemli bir hatasını daha yapmıştı. Aklının alamayacağı bu olay onun karşısına ejderha gibi dikilmişti. Ama olan olmuştu işte, nasıl bu işin içinden çıkacak hiç bir fikri yoktu. Sadece kendisini değil bu arada, hiç bir şeyden habersiz o zavallı hocayı da düşünmeyi görev biliyordu. Böyle bir hanımı olan insan ona katlanıyorsa, o insan ya aptal ya da takdire şayan sabırlı biri olmalıydı. Bu durumda o adamcağıza da acımdan kendini alamadı.

Leyla sınıfın kapısında durup hala bir yeri kesilmiş gibi bağırarak kadına ve onu dinleyip ne olup bittiğini anlamaya çalışan diğer hoca ile öğrencilere öylece bakakalmıştı. Kısa bir süre sonra, Leyla kendisini, yapmadığı, düşünmediği, kimseye zerre zarar vermediği bir şey için müdürün önünde dikilir bulmuştu. Leyla zaten sessiz

sedasız acı çekiyordu ve şimdi belli ki insanlar ona başka acılar çektirmeye niyetleniyordu.

Leyla onlara ne diyebilirdi ki? Söylenecek ne bir söz, ne de bir hareket vardı ortada. Öbür tarafta ise duyguları, zaten bunu inkar etmiyordu ama bu duyguları zaten kendisi bile anlamıyordu ki kime ne anlatacaktı. Leyla hiç bir şey söylememişti. Bu hanım konuşsun içindekileri bir bir döksün diye beklemişti. O da aklında ne varsa sayıp dökmüştü. Onun gözünde Leyla hocasını ayarlamaya çalışan bir talebeydi sadece.

Genel olarak da okuldaki kişiler onun hikâyesinin peşine düşmüş, Müslüman olan hocaların dahil hiç biri gelip de Leyla'nın açısından hikâyeyi öğrenmek, anlamak için zerre gayret göstermemişlerdi. Üstelik hâkim, heyet ve cellat olarak, kendi aralarında karar verip Leyla'ya saldırıya geçerler. Kendisine ders aralarında namus dersleri vermeye başlayanlardan tutun da akla hayale gelmeyen şeyler yapanlara kadar.

Leyla, bu işin sonunu çok merak ediyor ve güçlü durmaya çalışıyordu. Adı gibi biliyordu ki, Hak batılı her zaman yenmişti bu seferde yenecekti. Şayet bu insanlar gerçeği arayan ve anlayanlar olsalardı, Leyla'nın kendisi ile verdiği mücadeleyi bilselerdi, bilmedikleri şeylerle itham etmek yerine ona teşekkür etmek için sıraya girmeleri gerekirdi. Heyhat, millete eğlence gerekti ve bu da onlara o şansı vermişti. Leyla'nın umurunda değildi artık isteyen istediğini düşünebilirdi. Fakat, bu konunun hocasını nasıl etkileyeceğini düşünüyordu. Belki de zavallı adamın okulda olan bitenden haberi bile yoktu.

Leyla açısından, yapılan imalı vurgular, kendisine karşı gruplaşmalar hiç biri umurunda değildi. Onları yeni bir oyuncak bulmuş oynayan çocuklardan farklı görmüyordu. Fakat, okulun

erkek bir hocasının kendisi yüzüne okul kapısını çarparcasına kapatışı son damla olmuştu. Bu davranış Leyla'yı çok incitmişti. Bir gün Leyla tam okulun kapısından içeri girmek üzereyken arkasından gelen erkek bir hoca adeta Leyla'yı yana iterek içeri girdi ve kasıtlı bir şekilde kapıyı son hızla Leyla'nın yüzüne bırakarak kapattı. Leyla kapıyı zamanında tutamasa muhakkak ki yerle bir olurdu.

O hoca ise ne yaptığını bile bile hiç umurunda olmadan da yukarı çıkmıştı, bu hangi insanlığa sığardı ki Müslümanlığa sığsın. Bu açıkça Leyla'nın saygıyı hak etmeyen kötü bir kadın oluşunun imasıydı kendince. Leyla çok zorluklar yaşamıştı, haksızlıklar da görmüştü ama ona hiç kimse kötü kadın muamelesi yapmamıştı. Çünkü, o buna mahal verecek hiç bir hareket yapmamıştı. Bu saygısız adama da bunu yapmasının hesabı sorulmalıydı.

Leyla yukarı çıktığında o hocanın odasının kapısı açıktı ve diğer bir hocayla konuşuyordu. Leyla doğrudan gidip kapıyı yüzüne neden o şekilde kapattığını izah etmesini istedi. Orada geçen kısa bir konuşma bile onun yaptığının yanlış olduğunu anlamasına yetmişti ve tekrar tekrar özür dilemeye başlamıştı. Açıkça ortadaydı ki Leyla hiç bir hareketinde suçluluk emaresi taşıyamıyordu ve gerekirse bunu ispatlamaya da hazırdı. Kıskançlıktan ne yaptığını ve ne dediğini bilmeyecek hale gelen bir kadının sözüne nasıl da herkes körü körüne inanmıştı.

Leyla'nın son derece korkusuz fakat saygısız olmadığını anlaşılması öbür hocalarda şok etkisi yaratmıştı. Özellikle, kadının dediği gibi Leyla'nın hocaya asılmadığını anlamışlardı artık. Bu olay sadece iki insanın derin bir yara almış olmaları ve bunu canhıraş tamire çalışmalarınıydı. Hata yaptıklarını anlayanlar tek tek Leyla'dan özür dilemeye başlamışlardı ve yaptıkları yıkıntıyı tamir için de

ellerinden geleni yapmaya çalışıyorlardı. Evlerine davet ediyorlar, bin bir türlü ikramda bulunmaya çalışıyorlardı.

Leyla kendisi hakkında konuşulanları umursamazdı fakat, haksızlık hakkın üzerine çıkmaya başladı mı sessiz kalamazdı. Çünkü bu konu artık, temsil ettiği dini milleti, cinsi de içine almaya başlamış, bireysellikten çıkmış sosyal bir olay olmuştu. Burada susmak sadece aptallık ve acizlikten başka bir şey olamazdı.

Ders yılı sonu toplantıları başlamıştı, hocalar sırayla diğer hocalara ve talebelere davet veriyor evlerine çağırıyorlardı. İlk davet Müdire hanımın evineydi. Leyla o hoca da oraya gelir mi gelmez mi bilemiyordu. Gitmeli miydi yoksa gitmemeli miydi karar veremiyordu. Kalbi o hocanın gelmesini istiyor akli ise gelmemesi için dua ediyordu. Çünkü duygular ne kadar saklanırsa saklansın mümkün değil açık veriyordu.

İlk gittiklerinde o yoktu, Leyla hem sevinçliydi hem de üzgün. Aradan biraz zaman geçtikten sonra salona girmiş namaz kılıyordu ki onun sesini duydu. Allah'ın huzurunda namaz kılan bir insan nasıl olurda fırtınaya tutulmuş kuru bir yaprak gibi titrerdi böyle. Leyla bunu kabullenemiyor, son gayreti ile namaza adapte olmak istiyordu, fakat bunu bir türlü başaramıyordu. Aniden sanki orası ona hem Cennet'ten bir bahçe, hem de Cehennem'den bir çukurmuş gibi görünüyordu. Hangisinin içine düşüp kalacağını da kestiremiyordu.

Ne fark ederdi ki, Leyla zaten yanıyordu. Bir taraftan Mevla'nın önünde olup kendisini kontrol edememe suçluluğundan, bir taraftan da kontrol edilemeyen aşktan. Zaten görünmez şekilde bağlanmış olan kalpler yakınlığı hissedince adeta deliye dönüyordu. Leyla onun duygularını bilmek için neler vermezdi ama nafile, sonu olmayan bir şey bilirse de bilinmese de fark etmezdi. Onun için

Leyla'nın elinden yangın yeri olan içine dönmekten başka bir şey gelmiyordu.

Belli ki o da aynı şeyi, duygularını saklamak için elinden geleni yapıyordu. Fakat ne çare, Güneş balçıkla sıvanmıyor, yayılan enerji her tarafa aksediyordu. Bu iki son derece güçlü çekimi ve de bu çekime karşı duran bu iki insanı görmemek için oradakilerin kör olması gerekirdi. İnanılmaz, anlatılamaz olduğu kadar da varlığı inkâr edilemez bir şeydi bu ve inkâr götürecektir tarafı da yoktu zaten. Her ikisinin de masumiyeti ve temizliği ortadaydı. Koşulsuz bir sevgiydi bu.

Bu durum aynı zaman da bu Leyla'nın hocaya asılmadığını ve hanımının uydurması olduğunu ispat ediyordu herkese. Leyla'nın onlarla konuşması sonucu zaten ikna olmuşlardı fakat, gözleriyle gördükleri zaman kesinlikle konuyu anlamışlardı. Gerçi bunlar Leylanın pek de umurunda değildi fakat Hak uğruna çok iyi olmuştu. Leyla masumdu buna Rabbinin bilmesi ona yetiyordu. Fakat, sosyal değerler bir başkaydı, toplumun gerçekleri bilmesi gerekirdi. Çünkü kendisinin adı, inancı ile beraber geçiyor, kendisi gibi inancı da suçsuz yere suçlanıyordu. Buna müsaade edemezdi.

Onun için, kendi inancına leke getirecek bir şey yapmamaya son derece gayret ediyordu. Hata yapsa bile bunun inancı ile değil kendi zafiyeti olduğunu göstermeliydi. Leyla hocasını bir iki başka toplantıda daha görmüştü. Fakat, ne bir şey söylenmiş ne de bir şey duyulmuştu. Kalplerinin durumu zaten ne söylenebilir ne duyulabilir ne de anlaşılabilir bir durumdaydı. Leyla onu en son, yolda münakaşa ettiği başkan hanımın diplomaları verdiği diploma töreninde görmüştü. Her fırsatta oradan kaçma imkanları arayan Leyla, mümkün olsa oradan kaçıp bir daha dönmek istemiyordu.

Yemekten sonra zaten orada duramayacak duruma gelmişti ve kalbi yarılıp ikiye ayrılmadan önce oradan kaçmak zorundaydı. Bir gücün kaynağına yakın olduğunda çekim gücünün de o derece artması gibi bir şeydi bu. O kaynaktan aldığı ilk vurgun gibi çok güçlüydü. Bu yine acının ve mutluluğun aynı doruğa ulaşmasıydı. Aynı ipin iki ucundan tutulup çekilmesi gibi bir şey, her iki tarafta aynı güçle çekiyor merkez olan orta kısım son derece zorlanıyor fakat iki tarafa da gidemiyordu. Leyla elinde olmadan ona yakın oldukça bu hissi daha çok hissediyor, göğsü parçalanırcasına acıyor, yanıyordu. İlk vurgun yediği gecedeği gibi, kaçmaktan başka çaresi de bulamıyordu.

Törenin yapıldığı restoran deniz kenarında bir yerdeydi, çantasını dahi almadan arkadaşına teslim ederek kaçan Leyla nereye gideceğini kendisi de bilmiyordu. Deniz kenarının mümkün olan en kuytu yerine doğru giderken, denize atlayıp sonsuzluğa yüzmek geliyordu içinden. Denizin sesi hiç bu kadar hoş, esrarengiz ve güçlü bir şekilde davet etmemiştir onu. Adeta sarhoş eden bir melodi ile çağırıyor, "Ne duruyorsun gel, ben seni bütün benliğimle kucklamaya hazırım." diyordu. Leyla farkına bile varmadan büyülenmişçesine bu sese itaat etmeye başlamış sakin sakin ilerlerken, orada balık tutanların bağrıışmaları ile kendisine gelmişti. Sanki uykudan uyanmıştı. Ayakları neredeyse suya girmiş, milim ilerlese denize düşecekti.

Leyla'nın halini gören balık tutan adamlar, orasının çok derin ve tehlikeli olduğunu, sakın daha fazla ileri gitmemesini, sakince geri dönmesini feryat edercesine bağırıyorlardı. Dalgaların ayaklarını dövdüğünü gören Leyla ürkmüştü. Bulunduğu yer kumlu bir sahil kenarı değil, kayalarla doldurulmuş denizin derin bir köşesiydi. Bir düşse zaten üstündeki kıyafetle yüzmeye imkânı bile bulamazdı. Zavallı Leyla, denizin sesini her zaman severdi fakat, kendisinden bu derece geçirecek hoş şarkı söylediğini ne daha önce duymuştu,

ne de daha sonra duyacağını sanıyordu. Bu kadar hoş bir daveti başka hiç bir yerden almamıştı belki de bir daha almayacaktı.

Bir deniz bir insana bu kadar hoş gel, gel, gel diye kucağını açabilir miydi? Buna cevap veremeyen Leyla bu çağırmanın sonunun ne olabileceğini anlıyor ve bu duruma gelmiş olmasına da ayrıca üzülüyordu. Leyla bu sefer de ağlama krizine girmişti, ağlıyor, ağlıyor ve ağlıyordu. Tam geri dönerken de onu giderken görür ve onun yüzündeki o acı ifadeyi de Leyla hiç bir zaman unutamayacaktır. Restorana girdiğinde parti bitmişti, herkes dağılıyordu. Bu parti, Leyla'nın hayatında unutamayacağı bir parti olmuştu. Kendisi sanki rüya âlemindeydi, bütün bunların olması mümkün olamazdı ve bir şekilde o bu rüyadan uyanacaktı. Gerçekten, bu bir rüya olabilir miydi?

Ertesi gün Leyla aynı yere yine denizin sesini duymaya gitmişti. Bir gün önceki çağırmanın sırrına ermek istiyordu, acaba o tatlı çağırışı bir daha duyabilecek miydi? Ne kadar dinlediyse nafile, sadece dalgaların kayalara tatlı tatlı çarpış sesini duyuyor, öte yandan da kalbinin duvarlarına acı veren çarpışını hissediyordu. Sahilde bulunan kocaman kayaların üzerine oturup, belki de hiç gerçekleşmeyecek hayallere daldı zavallı. Kim bilir belki de gerçekleşirdi! Bu Dünya umut dünyası değil miydi?

Leyla bir yandan denizi bir yandan da deniz kenarında balık tutmaya, denizi seyretmeye gelmiş insanları seyrederken birden denizin kenarına yapılmış boş bir odanın yanında ki düz beton yüzeyin üstünde bir paçavra yığını gördü. Bazı insanlar oraya gidiyor biraz bakıyor sonrada çekip gidiyorlardı. Dikkatle bakınca altında bir şeylerin kıpırdadığı görünüyordu.

Bu boş odanın arkasında yüksek bir duvar vardı ve bu duvarın arkası özel bir bölgeydi halk o tarafa geçemiyordu. Bu boş odada bir

kaç tahta sandalye ile kırık dökük bir masa vardı ve bir iki polis de onun etrafında oturuyorlar, yarısından üst kısmı cam olan bu odadan etrafı seyrediyorlardı. Bu paçavra yığını tam bu binanın yanından denize doğru beton bir temel olarak yapılmış üstüne bir şey inşa edilmemiş boş zeminin üstünde duruyordu. Leyla dikkatli bakınca, bu paçavraların altında bir erkek çocuğunun uyuduğunu fark etti. Bu çocuk, bazı paçavraları altına koymuş bazılarını da üstüne örtmüştü ve yanında da siyah bir çöp torbası yarıya kadar paçavra doluydu. Bunlar sanki bu çocuğun kıyafetleri gibi görünüyordu.

Biraz daha yakınına gidince Leyla paçavraların arasından çocuğun yüzünü açıkça görmüştü. Bu yüz güzel olduğu kadar etrafındaki paçavralar kadar kir içindeydi. Leyla'nın paramparça kalbi bir parçaya daha ayrılmıştı. Yanına oturup uyuyan çocuğu ve o masumiyeti seyre daldı. Bu derece temiz bir masumiyeti, bu derece kirin ve pasın içinde tertemiz görünümünü başka yerde görmek mümkün olamazdı. Leyla zaten bu konulara çok duyarlı olan bir insan olarak bu zavallı çocuk için sempati duymaktan kendisini alamıyor, yanında oturup uyanana kadar onu beklemek istiyordu.

Çoğunluğu turist olan, gelip bakıp bakıp dönen insanlar bu seferde Leyla'nın orda öyle oturmasına bir anlam veremiyor, bakıp bakıp dönüyorlardı. Gerçekten ne olduğunu anlamaya çalışan bir Allah'ın kulu çıkıp Leyla'ya burada ne oluyor diye sormuyordu bile. Bakıyor, arkalarını dönüp giderken halleri sanki orada zavallı bir çocuğun paçavralar arasında betonun üstünde yattığını hiç görmemiş gibi gidiyorlardı. Biraz bekledikten sonra on bir veya on iki yaşlarında görünen biraz esmerce fakat çok güzel yüz hatlarına sahip bu çocuk uyanır ve Leyla'yı yanı başında görünce şaşırır.

Çocuğun kendisine vereceği tepkiyi bilmediğinden Leyla biraz tedirgindi. Onun için yüzünde kocaman bir tebessümle "Rahat

uyudun mu.?” diye sorar. Çocuk da ona gülümseyerek cevap verince, buzların kırıldığını anlayan Leyla'nın tedirginliği geçmişti. Yine aynı havada, bu seferde adının ne olduğunu, kaç yaşında olduğunu sorar. Leyla bu delikanlının çok sıcakkanlı cevap veriyor olmasına ziyadesi ile seviniyordu. On bir yaşında olduğunu, amcasından başka kimsesinin olmadığını, onunda kendisini devletin yetimhanesine verdiğini ve orada büyüdüğünü anlatır. Yetimhanede çocuklara iyi muamele edilmediği için oradan bir kaç kez kaçtığını ve sonunda da onun bileğine ömür boyu taşıyacağı şekilde numaralar dövme edildiğini söyler. Böylece o çocuk kolayca biliniyor kaçtığında geri gönderilmesi için o numaralar kullanılıyormuş. Çocuk bileğindeki numaraları Leyla'ya gösterir. Dövme daima kolayca görünsün diye tam elinin üst kısmına yapılmıştı. Eldiven giymediği sürece bu numaraların saklanması kesinlikle mümkün olmazdı.

O zaman Leyla içerdeki polislerin onun orada yatmasına nasıl müsaade ettiğini sormuştu. Çünkü onlar çocuğun kim olduğunu muhakkak biliyorlardı. Çocuk polislerin onu orada tuttuğunu çünkü onun halini gören bazı insanların ona para verdiğini, polisin de daha sonra bu paraları aldığını anlatır. Çocuğa da sadece karnını doyuracak kadar para bırakıyorlarmış. Onu böyle kullandıkları için de yetimhaneye göndermiyorlarmış. Bu duruma göre çocuk onları idare ediyordu onlar da çocuğu. Çocuk yetimhanede çok acı ve ıstırap çektiği için buna razı olmuş, fakat oradan da başka bir yere gidemiyormuş. Çocuğa göre burada bu şekilde olmak o yetimhaneye gitmekten kat kat daha iyiymiş.

Anlatılan hikâye buydu lakin doğru yanlış bilinmezdi, çünkü madalyonun öbür yüzündeki hikâyeyi bilmenin imkânı yoktu Leyla için. Eğer bu çocuk yalan söylüyorsa diye düşünüyordu. Sonra diyordu ki, onu bu derece yalana iten şeyler onun bu yalanından daha da acımasız olmalıydı. Bu arada da Leyla İskenderiye'de bazı

yetimhaneleri gezmişti, gördükleri duydukları ve bu çocuğun dedikleri arasında bir bağ kurup anlam vermeye çalışıyordu. Gezdikleri yetimhanelerin çoğu özel yetimhanelerdi. Genelde görünen oydu ki yardım için ellerinden geleni yapıyorlardı. Sadece bir devlet yetimhanesi görmüştü, orada da yeteri kadar çocuk olmadığından şikâyet ediyorlardı. Aynı zamanda müdür odası çocukların yatak odasından daha büyük ve son derece lüks döşenmişti. Müdire hanım, Leyla'ya etrafı gösterirken kullanmadığı fantezi kelimeler kalmamıştı.

Doğruyu kim söylüyordu?

Leyla'nın kafası karışmıştı karışmasına fakat en çok üzüldüğü şey bu konulara hiç müdahale edememektir. Çocuğun gözlerinden zekâ fışkırıyordu. Bu çocuk eğitilip iyi bir meslek sahibi yapılabilirdi. Bu durumda, buradaki bir kaç polis yerine, memleketin ana problemlerine katkısı olur, hem kendisini kurtarır hem de vatanının refahına katkıda bulunabilirdi.

Neden?

Neden insanlar diğer insanlarla bir bütün olup biz demek yerine hep sen, ben veya o deyip ötekileştirip kendi kendilerini hırpalıyorlardı? Neden bilmiyordu ki ben, senle ve onunla ben oluyorum ancak, sen ve o olmasa ben, nasıl ben olurum. Biz aynı Dünya'yı paylaşmıyor muyduk? İnsan olmak aynı değeri gerektirmiyor muydu? Gelecekte insanları genel ortak bu değerler etrafında toplanmış görmek mümkün olabilecek miydi acaba? Bir kere daha, bir sürü neden ve nasıl soruları cevapsız kalıyordu. Leyla utana utana "Geleceğin için düşündüğün bir şey var mı?", "Bu kör döngüden çıkmanın yollarını hiç düşündün mü?" diye sorar.

Gözleri çakmak çakmak, bütün bu sisteme karşı koyması için çok küçük olduğunu fakat biraz parası olsa kendisinin bilinmediği bir yere kaçıp orada ticarete başlayabileceğini söylüyordu. Küçük bir iş adamı edasıyla, uzakta kendisinin tanınmayacağı sahil kenarına gidebileceğini söylüyordu. Bir kasa gazoz parası yeter bana diyordu. Bir kasa gazoz alırım, onu satar, daha çok gazoz alırım, böyle böyle ben daha çok alıp satmaya başlarım diyordu.

Bu çocukta ticaret cevherinin olduğu açıkça gözlenebiliyordu. Fakat ne kadar doğru söylüyordu bunu bilmek imkânsızdı. Leyla, parası olsa gerçekten bunları yapabileceğinden emin olup olmadığını sordu. O çakmak gözler ışık saçmaya başladı. Bundan şüphen olmasın yaparım diyordu. “Fakat” diyordu genç çocuk, polisler bakarak, “Önce buradan kaçıp uzaklaşmam lazım.” Aynı anda da gözleri kolundaki dövme edilmiş numaralara takılmıştı. Leyla öyle çok isterdi ki onu eve götürsün yıkayıp temizlesin, temiz kıyafetler versin, fakat ertesi sabah yolcuymuş. İngiltere'ye evine dönmek zorundaydı. Yine de onu orada öylece bırakıp gidemezdi.

Leyla çocuğa aç olup olmadığını sordu. Onun cevabı belli idi fakat gözü yine polisler doğru kaymıştı. Onlar beni bırakmazlar ki diyordu. Gerçekten polisler de onu ve Leyla'yı çok dikkatle gözetliyorlardı. Çocuk “Sen önden git iyice uzaklaş ben ondan sonra buradan son hızıyla koşarsam beni yakalayamazlar ben de sana yetişirim.” der. Anlaşırlar ve Leyla oradan ayrılır. Çocuğun onu uzaktan görebileceği fakat polislerin göremeyeceği bir yere gelince durur ve çocuğu beklemeye başlar. Çocuk yavaşça kalkıp, kirli çamaşırlardan üstüne bir şeyler giyer. Fakat, yakları çırılçıplaktı, belli ki ayakkabısı yoktu. Bu arada da oraları düzeltiyormuş gibi yapmaya başlar.

Polisler şüphelenmeye başlamış olmalıydı ki, birisi binadan çıkıp ona doğru gitmeye başladı. Çocuk her şeyi bırakmasıyla son hız

kaçmaya başladı. Leyla hayatında o yaştaki bir çocuğun bu kadar hızla koştuğunu görmemişti. Can havliyle koşmak ancak buna denirdi galiba. O an Leyla yüreğinde bir şeylerin düğüm düğüm olduğunu hissediyordu. Acıyı, sızıyı, üzüntüyü ve onların en uç noktalarını anlatan kelimeler de bile bu duyguyu anlatmaktan aciz kalıyordu.

Beraber çarşıya gittiler. Delikanlı erkekler tuvaletine girip, saçını başını yıkayıp eli, ayağı, yüzü, gözü temizlemiş dışarı çıktı. Daha sonra dükkanlara girip, bir kaç iç çamaşırı, bir kaç pantolon, tişört, çorap ayakkabı aldılar. Delikanlı yine erkekler tuvaletine girip bu yeni alınanları giyip dışarı çıktı. Leyla gözlerine inanmakta zorluk çekiyordu. Çocuk bambaşka biri olmuş çıkmıştı. Çok yakışıklıydı ve de çok olgun hareketleri vardı. Sanki bu çocuk, Leyla'nın iki dakika önce tanıdığı çocuk değildi. Sadece görünümü değil hareketleri bile değişmişti. O artık küçük bir beyefendi gibi duruyordu. Bir çocuk bu kadar kısa zamanda nasıl böyle bir öz güven kazanabilmişti. Leyla şaşkın ve hayran, biraz da şüpheyile bakakalmıştı çocuğa.

Çocuğun bu hareketlerinin gerçek mi, rol mu olduğunu anlayamıyordu. Leyla merak ediyordu, şayet bu çocuğa şans verilse böyle genç bir delikanlı gibi olmaya devam mı ederdi, yoksa fırsatı bulunca polislerden ceylanın avcısından kaçtığı gibi canhıraş arkasına bakmadan kaçır gider miydi? Avcının onu avlamayı bırakmayacağını bile bile durmadan kovalamaca oynar mıydı?

Beraber bir lokantaya girdiler. Leyla onun rahat olması için orta dereceli bir lokanta seçmişti. Kıyafetleri alırken de lokantada yemek seçerken de hep aşırı pahalı olmamasını gözeterek çok alçak gönüllülük sergiliyordu. Aç gözlülük yapmıyor sade ve ucuz olanları seçmeye çalışıyordu. Leyla'nın bu genç delikanlıya olan hayranlığı ve hayret duyması gitgide artıyordu. Bu çocuk iki dakika önce

paçavralar arasında yatan o çocuk değildi ve hiç bir şekilde de aç gözlülük göstermiyor gayet nazik ve mert hareket ediyordu.

Her hali Leyla'yı yeni bir şaşkınlıktan bir başka şaşkınlığa sürüklüyordu. Leyla daha çok elbise ve ayakkabı almak istemişse de o buna müsaade etmemişti. Leyla onu daha rahat hissettirmek için lokantada çok rahat hareket ediyor, gerekirse yemek için ellerini kullanıyordu. Çocuktan toplum içinde yemeninde bir adabı olduğunun ve buna dikkat edilmesi gerektiğinin ikazı alınca şok olmuştu. Leyla iyice şaşkına dönmüştü. Bu çocuk bütün bunları daha önce bildiği yaşadığı belliydi, çünkü hiç bir kimse hiç bir şeye bu kadar çabuk adapte olamazdı. Güzel ahlakın yerleşmesi zaman alırdı ve bu çocuk bir kaç saat içinde adeta küçük bir beyefendiye dönüşmüştü.

Bu çocuk klişeleşmiş sokak çocuğu tipine kesinlikle uymuyordu. Gerçek ne ise ortadaydı! Leyla o zamana kadar edinmiş olduğu kuralları bir kenara itip anı yaşamaya başladı. Yemek yemeleri bu arada da sohbet etmeleri de bir hayli zaman almıştı. Bu genç delikanlının tek hayali vardı iş adamı olmak. Leyla konuyu değiştirdikçe o hala ısrarla o konuda duruyor neler yapabileceğini sıralıyordu. Bu sıralamaların hepsi de mantıklı olan şeylerdi.

Leyla bu çocuğa karşı özel bir sempati duyuyordu, fakat iyi biliyordu ki, sempati duymak bir şey, güvenmek ise başka bir şeydi. Bu her yerde ve herkes ile olan ilişkide de aynı değil miydi? Eşi ile onca sene güven üzerine kurulmuş bir beraberlikleri olmuştu, fakat o güven bir anda yerle bir olmuştu. Öbür taraftan da sevdirdiği adamı tanımıyordu bile ki güvensin.

Ah! Güven.

Leyla ne zaman güvenden konuşacak hatta düşünecek olsa kalbi burk olurdu. Kendisine güvenmeyen insan başkasına nasıl güvenecekti ki.

Hele bu son olay zaten güven anlamına tuz biber ekmişti. Nasıl olurda bir insan tanımadığı bilmediği bir insanı kalbinin tam ortasına oturtabilirdi. Aynı duyguları taşıyorsa, karşıdaki insan da aynı hissediyor olmalıydı. Leyla bu sevgi kadar ona güvenmeyi ve de onunda kendisine güvenmesini o kadar çok isterdi ki. Ne yazık ki, bu konuda güven bir yana, her şey bir muammaydı.

Leyla zaten kimseyi incitmeyi sevmezdi, sevdiğini asla. Ne var ki, her ikisi de ön intibalarla büyümüşlerdi. Ortada, dinleri, sosyal değerleri hakkında klişeleşmiş ön yargılar vardı ve bu değerlerin yıkılıp yeniden kurulması gerekmektedir, fakat her iki taraf da inanç konusunda çok tutucu oldukları da ortadaydı. Bu nedenle her ikisi için de ikisi arasında Berlin duvarından daha güçlü duvarlar vardı. Öte yandan da görünmeyen, aşılması mümkün olmayan duvarlar da cabası.

İnsanların kendi koyduğu, mevki, meslek, mal, mülk ve diğer insanlar ne der gibi özel ve kişisel duvarları vardı. Son derece masum olan aşk, sevgi, güven bu duvarlar karşısında çaresizlikten çırpınıp duruyorlardı. Aşk bunların hepsinin üstesinden gelebilirdi, yeter ki insan onu içtenlikle sahiplenmeyi becerebilseydi. Aşkın değerlerine göre diğer değerler sadece yapay insani değerlerdi. Leyla insanların bu yapay değerleri anlayıp yıkmayı başarması için dua ediyordu. Üstelik insanlar kendi kendilerine koydukları otantik olmayan değerlerle kendilerini cendereye koyuyor, sonra da bunu dine mal ediyorlardı.

Leyla, yine dua ediyordu ki bütün insanların kalbi tüm aşkların kaynağı olan Allah'ın aşkında birleşsin bu batıl, yapay duvarlar tek

tek yıkılsın da gerçek aşk ve güven açığa çıkarılsın. Bu duvarlar ne kadar insan yapısı ve batılsa, insanlara yaptığı zarar da o kadar gerçek ve etkiliydi. Dünya üzerinde acı fakat gerçek olan en etkili görünen şeydi bu. O derece ki, insanlar yavaş yavaş sadece kendilerini değil tüm insanlığı öldürüyordu. Dolayısıyla da insanların kendi kendilerine sorumsuzca uydurdukları değerler tüm dünyayı yakıp, yıkıyor viraneye çeviriyordu.

Şimdi! O anda, Leyla o çocuğa koşulsuz güvenmek istiyor ve onu da bilerek seçiyordu. Bütün bunlara rağmen Leyla içinde acı bir burukluk hissetmeden edemiyordu. Bu masum çocuğa koşulsuz güvenmek kolaydı, fakat bile bile insanlara ıstırap veren, kendi menfaatleri için başkalarının acı çekmesine neden olan veya acı verildiğini göre göre seyirci kalan insanlara nasıl güvenilirdi ki.

Heyhat! İkinci evliliği güven üzerine kurulmamış mıydı? Leyla en azından bu evlilikte bencillik olmadığını düşündüğü için çok mutluydu, fakat yanıldığını çok geç anlamıştı. Meğerse bu güven değil, otorite ilişkisiymiş, onun içindir ki, beyi otoritesinin sarsılacağı korkusuna kapılır kapılmaz her şeyi yüz üstü bırakıp kaçmıştı. Çocuklar büyümüş, Leyla ise seçmiş olduğu hedefe doğru bir yol çizmeye hazırlanıyordu. Beyi onu istediği zaman istediği yere arkasından sürükleyemeyeceği kaygısına kapılmıştı. Bu kesinlikle kendi kişisel kuruntusuydu ve bu kuruntuyla kendisi ile Leyla arasına aşılmaz bir duvar örmeye başladığının farkında bile değildi.

Yuvasını aslında sahte bir güven üzerine kurduğunu anlayan Leyla çok yıkılmıştı elbette. Aslında evliliği temelden bencillik üzerine kurulmuş bu de kendisi bunu anlamamıştı. Çünkü beyi, evi terk eder etmez, tekrardan kendi bencilliğini ve benliğini ispat etmek için başka kaynaklar aramaya başlamıştı. Bu arada, daha önce bilemediği asıl ve Hak olan gerçek güven kaynağını bulmuş olması

Leyla'yı güçlü tutuyordu. İnsanın güç sandığı şey neydi ki? Neden birbirlerine güç gösterisi yapma gereğini duyarlardı insanlar bilinmez? Neden, ya yenecek ya da yenilecek duygusuna köle oluyorlardı ki? İnsanlar eşit yaratılmamış mıydılar? O an karşısında duran çocuk gibi, çocuk nasılda birden bire değişmişti. Neydi insanlara bunu yaptıran şey?

Asıl acı tarafı da, insanların kendi bencilliklerini, din, gelenek, kültür, toplum değerleri adı altına saklamalarıydı. Hele hele Allah'ı kullanmaları Leyla'yı çok üzüyordu. O halde güven neydi? Kime güvenilirdi ve neden?

Neden? Neden? Neden?

Sade ve kolay olan bu hayat neden bu kadar karmaşıklaştırılıyordu! İşte bunun için Leyla, bu çocuğa o an koşulsuz güvenmeyi seçmişti. Lokantadan çıkıp dolaşmaya başladılar, Leyla yöresel konuşulan Arapçayı çok bilmemesine rağmen bu genç delikanlı her şeyi anlıyor ve her konuda olduğu gibi Arapça bilgi ve kabiliyetiyle de Leyla'yı kendisine hayran bırakıyordu. Öylesine hoş sohbet, öylesine samimiydi ki, Leyla mümkün olsa da kendisiyle götürse diye düşünmeden edemiyordu.

Leyla, şakayla karışık iş adamı olmaya başlaması için ne kadar paraya ihtiyacı olduğunu sorar. Cevap kesin ve kararlı bir şekilde geri döner. Sadece bir kasa içecek alacak kadar. Leyla, fırsatı fırsat bilip belki de çok para isteyebilir diye düşünürken, bu cevap karşısında şaşırılmıştı. Oysa o, bir insanın bir iş kurması için bu kadar yeter diyordu. Hayallere devamla, kimsenin kendisini bilmediği tanımadığı bir sahil kenarına gidip, aldığı bir kasayı iki, ikiyi, üç, üçü dört yapma planları kurmaya bile başlamıştı. Belliydi ki bu hayallerin tarihçesi vardı. On bir yaşında feleğin çemberinden

geçmiş bu olgunluğa ermiş, bu öz güveni kazanmış çocuğun karşısında güvensizliğin sözü bile geçmemeliydi.

Leyla ona tanınmayacağı bir yere gidebilecek, belirli bir süre yaşayabilecek ve de bir kaç kasa içecek alabilecek kadar para verir. İçinden bir ses bu çocuğa son derece güvenmesini istiyordu ve bunun da doğru olması için Leyla için için Allah'ına yalvarıyordu. Gerçi inanıyordu ki, yanlış olsa da bunu denemeliydi. Denemek zorundaydı. Aslında belki de Leyla bu çocuğu bir daha görmeyecekti fakat, bu derece kabiliyet gösteren birine yardımcı olabilmiş olma şansı ona verildiği için çok memnundu. Akşam olmak üzereydi, Leyla ona iyi şanslar diledi ve yine, fakat bu sefer arkasından sevinçten uçarak gidişini seyretti.

Ne yazık ki, Leyla'nın evine uçarak gelmesi o çocuk gibi mutluluktan değildi. Leyla, her şeyi eşine anlatmak zorundaydı. Eğer o bunu anlar sabır gösterirse, bu duyguyu yenmesini beklemesini rica edecekti. Bu çok zor bir işti elbette, lakin en zoru, bunu yapabileceğine kendisini inandırmasıydı ki, o anda bu çok mümkünmüş gibi görünmüyordu. Çünkü, o akşam ki vurgundan sonra, Leyla için diğer bütün erkekler yok olmuştu. Her yerde ve her şeyde sanki sadece o vardı. Bu anlatılamasa da inanılamasa da böyleydi. Bu nasıl olabilirdi, bilmek mümkün değildi. Sadece o olsa, Leyla kendisinde bile onu görmeye başlamıştı. Aynaya baktığında sanki onun gözleri ile kendisine bakıyordu. Kendisi nereye gitmişti? Sadece bir akisti görünen. O zaman kendi kendine,

"Bende ben yok artık sen varsa.
Ben neredeyim?
Seni görmek için aynaya baktığımda,
Bir biçare ben görünüyorsa,
Sen neredesin?"

Bu da ona bir yandan son derece mutluluk veriyor, diğerk yönden ise son derece korkutuyordu. Leyla ise son derece emindi ki bu herhangi bir arzu, istek, gönül eğlencesi falan değildi. Bu akıl, sır ermez bir durumdu, fakat ne olursa olsun, Leyla bu yüzden ölse bile bu konu ile ilgili yanlış bir şey yapmak istemiyordu. Her şeyden önce, kendisini her yerde, her durumda gören ve işiten Rabbine karşı sorumluluğı vardı ve bu temele dayanan Aile ve toplum görevleri.

Bu karşıdaki insan için de aynıydı muhakkak. Bunlar gerçek değeri olan değerlerdi. Bunlara önem verilmese aileler, toplumlar alt üst olurdu. Birilerinin kalkıp kişisel duygularını tatmin etmek için diğerkinin değerlerini alt üst etmeye hakkı yoktu. Ne var ki, Leyla gönlünü başka birine bedenini başka birine verebilecek bir kadın da değildi. Kalbine hükmü geçmediğine göre eşine durumu anlatmak zorundaydı. İçinden de, zavallı adamcağız bencil davrandı, Leyla'yı üzdü ama bu kadarını hak ediyor muydu acaba diye sormaktan da kendisini alamadı.

Ah!

Sadece Allah bilirdi ki bunu yapmak Leyla için ne kadar zor olacaktı! O sene Leyla kanser olan kardeşini ziyaret etmek için Türkiye'ye gitmişti. Eşi de, babasının hastalığından dolayı Türkiye'deydi. Leyla'nın kardeşi beyinin kardeşinin eşi olduğu için orada buluşmuşlardı. Bu arada biraz konuşma imkânı bulmuşlardı. Beyi hata yaptığını ve onu affetmesini söylüyordu fakat, Leyla emindi ki o gerçekten özür dilemiyor, sadece başka alternatif olmadığı için bir nevi kaderine boyun eğiyor havalarına giriyordu. Beyi aslında gerçekten yaptıkları için özür dilemiyor, kendi vicdanını rahatlamak için uğraşıyordu. Bu yapay özür konusu da Leyla'yı iyice itiyordu. Her şeye rağmen, zaten hasta olan

kardeşinin evinde ona diğer durumu anlatamazdı. Bir sonuç alamayan beyi de hasta olan babasının yanına geri dönmüştü.

Leyla'nın kardeşi kendisinden on yaş daha gençti. Leyla'nın beş kız kardeşi üç de erkek kardeşi vardı. Leyla onların en büyüğüdü, hasta olan kız kardeş de dördüncü kardeşiydi. İki kız kardeş iki erkek kardeşle evlenmiş elti olmuşlardı. Subay olan kız kardeşinin beyi, çok iyi bir insandı ve herkes tarafından çok sevilen birisiydi. Leyla ve kız kardeşi çok kısa zaman aralığı ile evlenmişler ve yine kısa aralıklarla da çocuk sahibi olmuşlardı. Kendisinin bir oğlu, kız kardeşinin de bir kız bir oğlan ikizleri olmuştu.

Ne yazık ki kız kardeşi, çocuklar altı yaşlarında beyini bir trafik kazasında kaybetmiş, çocuklarını yalnız başına büyütmeğe başlamıştı. Bu kız kardeş yapı olarak çok hoş sohbet şakacı bir insandı. Nasıl becerirdi bilinmez fakat en üzücü olayların içinde bile komik taraflarını bulur çıkartır, insanları mutlu etmeyi becerirdi. Böylece en ufak şeyle mutlu olur ve de ederdi. Dünyanın en asık suratlısını bile anında güldürecek bir kabiliyete sahipti.

Kimse ona bu hastalığı konduramıyordu ve kimse onun neşesi arkasındaki acıları okuyamamış, anlayamamıştı. O her derdini mutlu görünmenin arkasına saklamıştı adeta. Doğal olarak çocuklarını güzel eğitmek istiyordu. Kendisi üniversite eğitimi alamamıştı, fakat çocukları yüksek eğitim yapsın diye canını dişine takıyor elinden geleni ardına koymuyordu. Askeriye çocukların sorumluluğunu almış, onları özel okula göndermişlerdi. Fakat orada olan çocukların her biri genelde çok zengin aile çocuklarıydı.

Çocukların özel eğitim görmeleri çok çekici gelse de, zengin çocuklar arasında sosyal baskı altında kalmaya, bu da yavaş yavaş çocukları etkilemeye başlamıştı. Babalarının kaybı bir yana bu seferde etrafındaki çocuklara ayak uyduramamak onları için için

kırıyor, kızgınlık veriyordu. Çocuklar da farkında bile olmadan bu kızgınlığı en yakınları olan anneden çıkarma yoluna gidiyorlardı . Onlar sadece babasının maaşı ile geçinmek zorundaydılar. Gelirleri limitli hatta bir hayli kısıtlıydı. Orada bulunan çocukların standardına uymaları mümkün değildi. Her geçen gün büyüyen çocuklar bu baskının altında ezilmeye, ezildikçe de anneye daha çok zor vermeye devam ediyorlardı.

Anne ise yapabileceğinin azamisini yapıyordu. Annenin zaten orta derece varlığa sahip olan ailesi de fazla yardım yapamıyordu. Çocuklar büyüdükçe problemler de büyüyordu. İkizler yavaş yavaş annelerinden de, orta sınıfa dâhil olan aile fertlerinden de kopmaya başlamıştı. Leyla'nın kardeşi ortada köprü olmuş onları aile ile tutmaya çalışıp, kendince çırpınıp duruyordu. Bu arada da farkında olsalar da olmasalar da çocuklar iki sınıf arasında paramparça oluyorlardı. Çünkü, kökenleri orta sınıf olmasına rağmen, orta sınıftan pek haberdar olmayan sosyete sınıfı arasında büyümüşlerdi, ikisi de kendi çevrelerini göremiyor çelişkiye bunalıma düşüyorlar kişilik çatışması yaşıyorlardı. Annelerini çok sevmelerine rağmen, annelerinin onlara diğer çocuklara ayak uydurabilsinler diye yaptığı fedakarlıkları anlayamıyorlardı. Babaları yok diye, anneleri yapılan haksızlıklara boyun eğiyor, ailesinin uyarılarına rağmen onların hatalarını görmezlikten geliyordu. Fakat, aşıkardı ki, anne de çocuklar da her iki taraftan gelen sınıf çatışması arasında sıkışmış çırpınıp duruyorlardı.

Hele hele orta sınıf ve sosyete sınıfı arasındaki ahlaki değerler değişikliği anneyi daha da çok yıpratıyordu. Çünkü, o inancının gereğini yapmaya çalışan genç bir bayandı ve çocuklarının da bu temel değerleri hayatlarına uygulamalarını arzuluyordu, fakat bunda başarılı olamıyordu. Bu nedenle anne de çocuklar da inanılmaz büyük bir baskı altında kalıyorlardı. Bir de üstelik annenin kanser oluşu maddiyat konusunda bu sıkıntılar üzerine sıkıntı ekliyordu.

Beyinin asker olmasından dolayı askeri hastaneye gitmesi gereken anne gidemiyor, özel veya devlet hastanelerine gitmek zorunda kalıyordu.

Neden mi?

Beyinin vefatından sonra inancı yüzünden tesettüre girip başını kapattığı için. Beyi yaşıyorken, ne beyi ne de eşi inançlarını yaşayamıyorlardı. O zaman askerler inançlarını söze bile getirmekten korkuyorlardı. Başını kapamak ne mümkün, askeri alanlara sokulmazlar, eşi de askeriye den atılabılırdi. Bey vefat ettiğinde, başına örtü almak isteyen anne, evde ne örtü ne de okuyacak Kur'an bulabilmiş, bu da kendisini, eşinin vefatı kadar üzmişti ve sonunda ne olursa olsun inancını yaşamaya karar vermişti.

Askeriye ile de bağı kalmadığı için bunu tatbikata koymaya başlamıştı. Leyla ve kardeşi, iki kardeşle evlenirken inançlarını da yaşamak için birbirlerine söz vermişlerdi. Buna alışmak için de özellikle kapanıp tecrübe edinmek için toplum içine çıkıp dolaşıyorlardı. Bu konuda Leyla şanslıydı, yurt dışına çıktığından sosyal ve bireysel baskılardan uzak kalmış tesettürünü korumuş ve inancını yaşamaya devam edebilmişti. Ne yazık ki, kız kardeşi askerlere uygulanan baskı yüzünden tesettürünü açmak zorunda kalmış, arzuladığı yaşantı dışında bir yaşantı sürmeye başlamıştı.

Eşinin vefatından sonra askeriye den uzaklaşmış, kapanmış elinden geldiği kadar inancını yaşamaya başlamıştı, fakat hastalanınca yine askeri hastaneye gidebilir daha iyi tedavi olabilirdi. Bu sefer de ne yazık ki, tesettürlü olan annesi, kardeşleri dahil akrabaları onu götürüp getiremez, gidip ziyaret edemezlerdi. Sonuç olarak askeri hastaneye gidememişti, çünkü kendisi de

tesettürlüydü. Başka yollardan tedavi olmaya çalışmıştı fakat, ne yazık ki, bu arada hakkı olan hakkı, hakkı olan inancını yaşadığı için elde edememişti. Askeriyenin bu tutumu belki de masum bir insanı ölüme sürüklemişti.

İnsanın kendi öz vatanında karşılaştığı bu durum içler acısı bir durumdu ve ne hürriyet, ne eşitlik, ne de adaletten söz etmek mümkündü. Bazı insan ve kurumların karşılıklı açmış olduğu menfaati ve ya fikri güç savaşları sonunda kurumsallaştırılmış ve de geri dönüş de masum kişilerin baskı altına konulması şeklini almıştı. Askeriye düğün salonlarından örtülü analar oğullarının düğününden dışarı atılır ve ya da hiç içeri alınmazlardı. Askeri tatil yerlerine aileler örtülü analarını, sakallı babalarını götüremezlerdi.

Bu durumda ise kişiler suçlanamaz fakat kişiler kurumsallaşmış zulüm altında ezilebilirdi. Leyla kardeşini bu durumda bırakıp geri gitmek zorundaydı, çünkü üniversite son sınıfa gelmiş ve bu kadar emekten sonra da bitirmek istiyordu. Her şey öylesine üst üste yığılıyordu ki, Leyla başını alıp bir yerlere kaçmamak için çok direniyordu. Zaten kaçmak da çare değildi ki. Onun için her şeyi milim milim aşmaya ve sabretmeye çalışıyor bu konuda da Rabbinden çok büyük destek alıyordu.

Leyla dönmüştü. Her şeye rağmen, bir taraftan hocasını görebilme düşüncesi bile Leyla'yı mutluluktan uçuruyordu adeta. Diğer taraftan da unutmüş, hiç bir şey yokmuş gibi olmasını diliyor, sonra da dileğini geri alıyordu. Böyle bir şeyi düşünmek bile ruhunu da bedenini de parçalıyormuşçasına acı çektiriyordu. Sonra da aşk her şeyin üzerine çıkıyor silip süpürüyordu. Kendi varlığında bulunan tüm boyutlar aşk boyutunda yok olup gidiyor, kül oluyordu. Sonunda da Leyla teslimiyetten başka çıkış yolu bulamıyordu.

Birbirleri ile hiç konuşmamış olmak, çok şeyi değişik yorumlara açık bırakıyor bu da Leyla'yı daha çok yoruyordu. Gerçeği bilmek, bile bile kabullenmek daha kolay olabilirdi diye düşünüyordu. Belki o zaman daha kesin şartlarla hareket eder bu kadar savrulmazdı. Belli ki, Leyla, Rabbine sonsuz güvenecek ve an be an yaşayacak sonunda da bir çıkış yolu gelecekti elbette. Hiç bir şey olduğu halde uzun zaman gidemezdi, değişmesi gerekirdi. Burada da bir çıkış yolu vardı elbette. Öbür taraftan, çok insan böyle bir sevgiye sahip olabilmek için neler vermezlerdi ki, onun için sevgisinin kıymetini de bilmeli ve onun için de yine Rabbine şükretmeliydi. Bu kadar temiz, içten bir sevgi kıymetsizce bir kenara atılamayacağı gibi, hayvani ve şehvet duyguları ile de kirletilemezdi. Ah! Birde onun duygularını kesin kesin bileydi, daha ne isterdi ki. Leyla sadece onun sevgisinden de aşkı kadar emin olmak istiyordu, o kadar.

Şans mı, şansızlık mı denmesi lazım bilinmez o sene o hoca dördüncü sınıf sorumlusu olmuştu.

Ne tesadüf!

Bir kaç kere birbirlerine rast gelirler fakat yine, ne bir şey söylenir ne de bir şey duyulur. Bu söze saza gelmeyen konu hakkında kim ne diyebilirdi ki. Leyla onu her gördüğünde sanki daha dün o kızgın oku yemişçesine yanıp tutuşuyor ve de kuru bir yaprak gibi tir tir titriyordu. Görünüşe ve anlaşıldığına göre o da aynı şeyleri yaşıyordu. Ama bu o kişinin kendisi tarafından dile getirilmediği sürece Leyla için gerçek kabul edilmesi mümkün değildi ve de edilmemeliydi. Şayet o da bu sevgiyi bu kadar hissediyor ve bu konuda bir şey yapamıyor idiyse, ne söylesindi ki. Yapmıyor muydu yoksa yapamıyor muydu? Bu da cevapsız kalan bir soruydu.

Yılın ortalarına doğru eşi eve dönmüştü ve Leyla artık bunu eşine anlatmak zorundaydı. Onun duygularını incitmeden bu işi nasıl

yapacağını kesinlikle bilmiyordu. Bunun mantıklı bir yönü yoktu ki! Nasıl anlam verilecek ve anlamaya çalışacaktı zavallı adam. Beraber oluşları yirmi beş seneyi geçmişti, son zamandaki anlaşmazlıklar hariç hiç ağız dalaşı bile yapmamışlardı. Birbirlerine daima saygı duymuşlardı. Beyi Leyla'yı sevdiğini söylerdi ve Leyla buna inanır ve güvenirdi ancak son zamanlarda olanlar bu konuya çok koyu bir gölge düşürmüştü.

Aslında ikisi de bilinçli olarak evliliklerini güven üzerine kurmuşlar ve bunu korumaya da söz vermişlerdi. Bu kadar uzun zaman bunu başardıktan sonra bu güven böyle birden bire neden yıkılmıştı. Ne için? O güveni yıkan bu beklenmeyen aşk vurgunu muydu?

Hayır! Kesinlikle o değildi!

Eşiydi ilk güveni yıkıp evlenme şakaları çıkararak ve de sonra ciddi ciddi bununla Leyla'yı tehdit eden.

Elbette böyle bir şeyi hiç hayal dahi edemeyen beyi duyduklarının karşısında şok olmuştu. Aynı zamanda bunu, kendi yaptıklarının karşılığı olarak Allah tarafından bir ceza görmeye kendisini suçlamaya, bunu hak ettiğini söylemeye başlamıştı. Bu onu gerçekten çok etkilemiş, derinden sarsılmıştı. Leyla kendi çektiği bir yana, bu insan bunu hak etmiyor diye üzülmüyordu, fakat ne yapabiliirdi ki. Kendi elinde olan bir şey de yoktu zaten.

Leyla hayatında bu kadar zor, bu kadar hoş olmayan ve üzüntü veren şey yapmamıştı. İkisi de çok iyi biliyordu ki bu zaten sarsılmaya başlamış beraberliklerine bir nokta olabilirdi. Eşi Leyla'yı iyi tanırdı. Bu iş çok ciddi bir iş olmasa onu kendisine anlatmazdı da kendi kendine halletmeye çalışırdı. Daha bunu duyar duymaz Leyla'yı kaybettiğinin farkına varmıştı. Leyla ise çıkış

yolları bulabilmek için çırpınıyor, fakat kendisinin anlamadığı bir olaya nasıl çıkış yolu bulacağını bilemiyor, anlatamıyor sadece çaresizce çırpınıp duruyordu.

Beyi bu işin boyutunu ve beraberliklerinin sonu olduğunu anlamıştı. Bu durumda geri savaşmak ne işe yarardı ki, onun için teslim olmuştu. Bu durum zaten kazanmak veya kaybetmek durumu değildi. Biliyordu ki, Leyla sorumsuz, düşüncesiz birisi değildi, elinde olsa bütün bunları engellerdi. Leyla, helal, haramı bilen ve Rabbinin rızasını son derece gözetten birisi olarak bunları diyorsa ortada çok ciddi bir durum olmalıydı. Çünkü Leyla her şeyden önce kendisini eleştiren bir kadındı. Adaleti temel ilke olarak almış olan Leyla onunla da hareket etmeye çalışıyordu. Lakin, kendisine olanları da adaletin neresine koyacağını da bilemiyordu.

Beyi Leyla'nın bu işin üstesinden gelmesini bekleyebilirdi ki, bu en olumlu davranış olabilirdi. Fakat, o daha önce de yaptığı gibi her şeyi olduğu gibi bırakıp tekrar kaçmayı tercih etmişti. Kendi çocuklarını, torunlarını dahil tüm aileyi öylece bırakıp gitmişti. Leyla bir yönden memnundu, fakat diğer yönden tam desteğe ihtiyacı olduğu anda terk edilmiş olduğu gibi şimdi de tekrardan terk edilmişti. Oysa Leyla ne kendisine, ne beyine ne de evliliklerine zarar verecek bir şey yapmamıştı, yapmazdı da.

Bir insan nasıl bu kadar çabuk pes edip kaçıp gidebilirdi. Güven ve sadakatle sonuç almaya çalışmaz mıydı? Belki de, durumun değişemeyeceğini Leyla'dan daha iyi anlamıştı. Her şeye rağmen Leyla beyinin bu konuyu kendisine Allah tarafından verilmiş bir ceza gördüğüne inanıyordu. Onun için cezasına razı gelip çekip gitmişti. Peki, Leyla'nın suçu neydi? Leyla, zavallı yerde miydi, gökte miydi, bedende mi, ruhta mıydı bilemeden gezdi uzun bir zaman boyunca. Rüyada yaşar gibi gözü açık kâbus görüyordu. Umud

ediyordu ki, bu uykudan uyanacak ve bakacak ki, her şey eskisi gibi olmuş.

Ne yazık ki, bu sonu gelmeyen bir hikâye gibi devam edip duruyordu. Kendi nefsi ve duyguları ile uğraşmak bir yana, hem evliliğinin hem de eğitiminin devamını sağlayabilme yol ve yöntemlerini anlamaya çalışıyordu. Bu arada bunu çocuklara nasıl izah edebilecekti. Yılsonuna doğru kız kardeşinin durumu daha kötüye gitmiş, kızcağız ölüm döşegine düşmüştü. Bu arada sene sonu imtihanları başlamak üzereydi. Leyla ya imtihanlara girecek kız kardeşini bir daha göremeyecek, ya da gidip kız kardeşini görecek bir sene daha okuyacaktı. Bu da tekrardan bir sene ve çalışma demekti. Sonunda kardeşini görmeye gitmeye karar verir ve gider.

Leyla, tarifi imkansız fiziksel, psikolojik ve duygu fırtınaları içindeydi, onu ayakta tutan yine tanımı imkânsız Hak muhabbetiydi. Vücudu yorgun bitkin ve neredeyse kendisini bırakma durumuna gelmişti. Yirmi beş yıllık evliliği ölümcül zelzele altında kalmış, paramparça olmuştu. Eğitim hayatı özel itina istiyor, fakat o bunu yapacak gücü kendisinde bulamıyordu. Her şey bir yana, kardeşi de yavaş yavaş ölüyordu.

Rabbinin yardımı olmadan Leyla bunların altından nasıl kalkabilirdi. Artık dakikalarla değil saniyelerle zamanı geçirmeye çalışıyor, gelecek saniyenin geçen saniyeden daha iyi olması için dua ediyordu. En azından duyguları dengede tutmaya çalışıyordu ki, akıl ve vücut sağlığına zarar vermesinler. Algılanan bu güçlü duyguları doğrudan İlah'ı olan Allah'a iletiyor ve oradan dengelenmiş olarak geri dönen enerji desteği ile aklının ve de kalbinin sağlığını korumaya çalışıp rahatlatıyordu.

Bu durumlarda her insan yardım almak için seçtiği İlah'a döner. Lakin, Allah'tan başka hiç bir İlah'ın bu duyguları nötr yapıp dengeye oturtturma kapasitesi yoktur. Çünkü enerji dalgaları bir varlık yapısından başka bir varlık yapısına geçerken göstermiş olduğu davranış bunun böyle olduğunu açıkça sergilemektedir. Sadece insan kalbi ve Yaratıcısı arasında olan dalgalar araya başka bir şey girmeden dengelenebilir, hatta nötr yapılabilir.

Leyla hayatı kalp grafiğine benzetirdi. Ortada var sayılan düz muvazene çizgisi ölümü temsil ediyordu. Üzerinde pozitif ve negatif dalgalarda sevinç ve üzüntüyü. Her iki durumda, yani dalgaların çok yüksek olmaları halinde vücut şoka girebilir hatta ölebilirdi. Düz gidişi zaten ölüm belirtisiydi fakat, dengeli bir şekilde gidişi de sağlıklı yaşam simgesiydi. Bu dengeyi de insan ancak ve ancak kaynakla orantılı irtibat kurarak senkronize ettiğinde elde edebilirdi.

Onun için Leyla, Kaynağa sınıksız tutunuyor ve saniyelerin geçişini seyrediyordu. Leyla iyi biliyordu ki hayat kutsaldı ve inancı da insanların kendi hayatlarına son vermesini kesinlikle yasaklıyordu. Onun için o bir seçenek olamazdı. Hem kim bilirdi ki gelecek saniyenin geçen saniyeden çok daha iyi olmayacağını. Bu düşünceyle Leyla kalp atışlarını kontrol altında tutabiliyor, katlanamayacağını sandığı acıları, ağrıları hafifletebiliyordu. Sessiz feryadı adeta hoş bir sam yeline dönüyor, bilinmeze revan olmuş ruhunu, biyolojisini, psikolojisini ve sosyal ilişkilerini okşayarak yatıştırıyor onları dengeye oturtturuyordu. Bu nasıl oluyor, kendisi bile anlayamıyordu.

Açıkça görünüyordu ki, kardeşinin ölümü, yuvasının yıkılışı, eğitiminin zorluklarla karşılaşması, evlatlarının geçirdiği durumlar üzerinde hiçbir kontrol sahibi olmayan Leyla, duygularını kontrol edebiliyordu. Kendisi şaşkın, yorgun, bitkin olabilirdi fakat

kendisini ve her şeyi yaratan Rabbi ne yorulur, ne de bir zafiyet gösterirdi. İşte O'na sımsıkı tutunmak, O'nun gücü ile desteklenmek demektir. Hedef olarak sağlam yere bağlanınca, insan sağa sola sallansa da savrulmaktan kurtulacak, elinde sımsıkı tuttuğu hedefin ipi onu eninde sonunda bağlı olduğu hedefe ulaşmasını sağlayacaktır.

Konu ne olursa olsun, aynı hedefe doğru giden ruh ve beden eninde sonunda bütünlük sağlayacaktır. Elbette bu tek seferde anında hedefe gitmek demek değildir. Muhakkak ki belirli aşamalardan geçilecektir. Fakat, daha emin ve güvenli bir şekilde. Rabbinin yardımı olmasaydı Leyla bu konuların üstesinden gelemez pes ederdi. Bu zor durum Leyla'yı buna zorlamıştı, fakat sonunda Rabbi ona bunu çok önemli bir şey yaşatarak öğretmişti. Leyla artık, duygularını, bedenini, ruhunu ve de psikolojisini kontrol edebiliyordu. Bu da kendisine bütün bu zorluklarla baş etme gücü veriyordu.

Daha sonra kendisini olaylardan soyutlamaya ve başına gelen olaylara tarafsız bakmaya başlamıştı. Bu da ona her şeye bir bütün olarak bakmayı sağlıyor, sonra da tek tek alıp inceleme şansı veriyordu. Bütün resmi görüp, onu kendi seçtiği İlah'ı yani Allah'ın değerleri ile değerlendirip ona göre hareket ettiği zaman kendisi sadece gereken işi yapmış oluyor, yaptığı işi sahiplenmediği için de baskı altında hissedip paniklemiyor, şaşkına dönmüyordu artık.

Bu kesinlikle, kendi kendini aşıp kendine bile tarafsız bakarken, başkalarının baskısından da kurtulmasını gerektiriyordu ki, tamamen hür bir şekilde bağımsız ve tarafsız hareket edebilsin. Demek ki, diye düşünüyordu Leyla, hürriyet, eşitlik adalet ancak ve ancak Allah ilah seçilirse elde edilebilir. O zaman herkes, ne kendisinin, ne başkasının kısıtlı değer ölçüsü altında ezilmeden hür

olarak eşit platformda adaletle durabilirdi. Çünkü, tek ilah olarak Allah her gücün sahibiydi ve onlara ne gerekli olduğunu O'ndan daha iyi de kimse bilemezdi. İnsan da O'nun yaratıkları arasında olduğuna göre O'nun ölçüsünü seçerse diğer her şeyle ahenkle ilişki kurabilirdi.

Her varlığın otomatikman yaptığı gibi, her insan da önce o kaynağa bağlanmayı seçerse hürriyet, adalet ve eşitliğin temeli atılmış olacaktır. Sonra da detaylar incelenip varlıkların birbirleriyle ilişki ayarları buluna bilinir ve ona göre hareket edile bilinirdi.

Evet!

Onun için insan, önce kendisinden başlamalı, kendisi ile konu arasındaki bağları, hakları ve haksızlıkları gözden geçirmelidir. Ondan sonra konu ile diğer kişi veya varlıkların arasındaki bağları gözden geçirmeli ve hepsini bir bütün olarak gördükten sonra tarafsız karar vermelidir. Bu kararın merci-i herkesin ve her şeyin üstünde olmalıdır ki, hürriyet, eşitlik ve adalet de eksiksiz yerini bulabilsin. İşte, kim ve ne olursa olsun, bu hüküm sahibi insan için İlah'tır, insan dan da üstün tek ilah Allah'tır.

Leyla bunun kolay olmayacağını farkındaydı fakat Allah'ı İlah seçiyor, onun kararları ile hareket etmeye çalışıyor ve de hürriyet, eşitlik ve adalete giden tek yolun da bu olduğuna inanıyordu. Bunu yapabilmeyi düşünmek bile onu rahatlatıyordu. Artık, son kararı vermişti ve tüm ağırlıklar omuzlarından kalmış, kendisini son derece hafiflemiş hissediyordu. Böylece kendisini, kendisi hakkında son kararı başkalarının vermiş olma baskınından kurtarıyordu. Yani, artık ne kendisi ne de başkalarını kendisine hüküm koyacak durumda görmüyor, birbirinden üstünmüş durumuna koymuyordu.

Leyla böylece kendisinin karşılaştığı kolaylıkların, zorlukların İlah'ının gücü ve bilgisi içerisinde olduğunu daha açık ve net anlamaya başlar. Bu durumda, her şeyden önce iyilik için O'na şükür edip sonra sebep olanlara teşekkür etmeye başlayınca, yapılan iyilikler altında ezilmediğini hisseder. Öbür taraftan, kötülük görenin de önce O'na sığınıp sonra tedbir almaya çalıştığında, ani kırgınlık ve kızgınlıktan dolayı insanın yanlış yapma olasılığının en aza indiğini görür. Her iki durumda da her şeyden önce İlah'a yönelmeyi seçmiş olan insan, o kısacık zaman diliminde hem ruhen hem de bedenen konuyu hazmetme zamanı bulacak ve de sonucundan pişman olacağı hareketlerden alıkonulmuş olacağına inanır.

Zaten bu aşırı yoğun duygu anlarında bazı bilim adamları üçe kadar sayın diye tavsiye etmiyorlar mıydı? Üçe kadar saymak düşünmeye zaman verdiği için insanı mantıksız iş yapmaktan alıkoyacaktır. Lakin, bu sayı sayma insan sisteminde enerji alış veriş açısından kendi içerisinde kısır bir döngü oluşturacaktır. Kendi kendisine yüklediği bu enerji akımı sistemine aşırı geleceği için, hem beden hem de ruh yapısına zarar verebilecektir. Oysa, insan o anda İlahi sisteme yönelse, her şeyin yaratıcısı olan Allah'ı düşünerek onunla bağ kurmaya çalışsa, Allah'a gönderilen enerji dalgaları insana geri nötrleşerek dengeli bir şekilde dönerek anında huzur ve ahenk sağlayacaktır. Bu durum, bilimsel de izah edilebilecek olan, ancak ve ancak insan ve enerjinin orijinal kaynağı arasında olabilecek, iki ucu da sabit sonla biten bir dalga davranış eseridir sadece.

İnsan böylece önce kendisini emniyete alıp etrafında olan bitenleri daha seçkin ve berrak görebilirdi. Konulara dışardan bakınca da Leyla görüyordu ki ortada tek bir problem vardı oda, güç savaşı. Her şey bir karmaşa içerisinde bilinçli bilinçsiz bir güç savaşı yapıyordu. Beden ruha, ruh, bedene, benlik, senliğe, ona,

buna, şuna derken bir çıkmaz döngü haline gelmişti. Kim kimin hakkında doğru veya yanlış kararı alacaktı. Her insan kendi benlik değerlerine sahipti ve herkes kendi doğrusunu doğru bilip başkasınıninkine yanlış damgası vurabiliyordu. Sonunda da güçlü olanlar güçlerini kullanarak kendi doğrularını başkalarına kabul ettirmeye çalışıyorlardı. Ötekiler de, ya cahilce sorgulamadan kabul ediyor, ya da çaresizlikten kabul ediyordu. Direnenlerde zulmün elinde sürünüp gidiyorlardı.

Bu arada sessiz feryatlar yeri göğü titretirken bazıları duymuyor, bazıları duymak istemiyor, bazıları da kendi menfaatlerini elde etmek için feryatlara feryat katmakta tereddüt bile etmiyorlardı. Yurttaki Japon kıza kendi ailesi, Leyla'nın komşusuna kocası, Leyla'nın suçu olmadığı halde suçlanması bunlardan bir kaç örnek değil miydi? Bu insanların bazıları başkaldırırsa da, sessiz feryat etmekten kendilerini bir türlü alamıyorlar, için için işkence çekiyorlardı.

Bazıları başkaldırıp tam isyanla sesli feryada başlıyor çare bu sanıyorlardı ve karşısındakileri kendileri ezmek intikam almak derdine düşünce de gücü parada veya mevkide sanarak bu seferde feryadı onlar için yapıyor bir hatadan diğer bir hataya düşerek kurtuluşu aramaya çalışıyorlardı. Enerjisini yanlış yerler yanlış şeyler için harcayan insansa sonunda yine yenilmiş bitap düşmüş durumda başladığı noktaya gelmiyor muydu? Leyla'nın ilk evliliğinden sonra yaptığı da bu değil miydi? Bazen insanlar yeniden başlamak için çok geç kalmış da olabilirlerdi.

Sonunda, Leyla kendi üzerinde hüküm verenin kendisi veya bir başkası yerine kendisini ve her şeyi Yaratan'ın olmasını tercih etmeye başlamıştı. O her şeyi Yaratan olduğuna göre, kendi yapıp yarattığını da O'ndan başka daha iyi kim bilebilirdi ki? Tüm yaratılanların ihtiyaçlarını en ince ayrıntısına kadar düşünüp

insanın da hem kendisi hem de diğerk varlıklarla nasıl en mükemmel bağ kuracağıının temel şifrelerini de vermesi gerekirdi. Bir kere sevinç, üzüntü, umut ve güç ana kaynağa başladı mı, işte o zaman insanlar hürriyeti, eşitliği ve adaleti elde etmemesi için sebep kalmıyordu.

Leyla, insanların düşebildiği bir başka hatanın da farkına varmıştı. Bazı insanlar inançlarının değerleri diye bazı değerleri sorgulamıyor körü körüne itaat ediyor, onun için de tedbir almayı ihmal ediyorlardı. Oysa tek İlah olan Allah her şeyi bir sebep üzere yaratmış ve bu sebeplerin incelenmesini, durumların ayrı ayrı incelenerek tedbirlerin alınmasını tavsiye etmişti. Sonunda Leyla hem kendi hem de başkalarının baskısından tamamen kurtulmuş kendisini hür hissetmeye başlamıştı.

Artık her insanın renk, cins, coğrafya gözetmeden aynı platform üzerinde durma, eşit ve adaletle yaşama imkânı olduğunu biliyordu. Yine görüyordu ki, yaratılmış olan aktörler de, faktörler de bu platformda oldukça açık şekilde her açıdan görülüp incelenebilirdi. Bu da insanın bilinmeyene karşı duyduğu korkuyu yok ettiği gibi bir de sonsuz umut kapısı açıyordu. Leyla kendisini ömründe daha önce hiç duymadığı kadar güçlü hissetmeye başlamıştı. Onun için de her şeyi arkasında bırakarak kız kardeşini görmeye gitti.

Kız kardeşine doktorlar bir kaç gün vermişti sadece, lakin sonunda canı almak o canı verenin hakkıydı ve de zamanını hiç ama hiç kimse bilemezdi. Hayatta kalma çabası da insana verilmiş evrensel bir karakterdi. Leyla bunu tünel olayında yaşayarak öğrenmişti. Ölüm döşegindeki kardeşi Leyla'ya çok güvenir, sayar ve severdi ve de ondan bir şekilde çocuklarına analık etme sözü bekliyordu. Leyla bunun farkındaydı fakat sözde kalacak bir söz veremezdi. O anki durumunda kendisi nerde durduğunu bilmiyorken ona bu sözü nasıl verirdi. Sonra da onları orada bırakıp

nasıl geri dönerdi. Leyla tutamayacağı bir sözü ölüm döşeğinde olan kardeşine bile veremezdi.

Ne var ki, kardeşinin yüzündeki hayal kırıklığı da kalbini paramparça ediyordu. Sonunda Leyla'nın imdadına hasta kız kardeşiyle aynı şehirde, hatta aynı mahallede yaşayan diğer kız kardeşi yetişti. Kız kardeşine gözünün arkada kalmamasını, çocuklarla kendi çocukları gibi ilgileneceğini söylediğinde, Leyla da ona destek için elinden gelen yardımı yapacağını ifade etti. Kardeşinin yüzündeki rahatlamayı görünce Leyla son derece sevinmişti, fakat hala ona beklediği sözü veremediği için de içi yanıyordu. Kız kardeşi ertesi gün ruhunu teslim etmişti.

O gün Leyla'nın girmesi gereken ilk imtihanla aynı gündü, belki de aynı saatlerdeydi. Leyla gelip kardeşi ile beraber olmayı seçtiğine bir kere daha seviniyordu. Hacdaki tünelde ölümler arasında kalması dışında Leyla daha önce vefat eden hiç kimseyi görmemişti. Annesi, babası ve tüm kardeşlerin orada oluşları birbirleri için çok destek sağlıyordu. Anne ve babanın on iki çocuğu olmuş üçü vefat etmiş dokuzu hayattaydı ve onlar birini daha kaybediyorlardı. Önce vefat edenler çok küçük yaşta vefat etmişler ve aradan da uzun zaman geçmişti. Onlar ailece dokuzlar diye tanınırlardı. Anne ve baba kendilerince çok değişik iki ayrı karakterlere sahiplerdi ve birçok yerde aynı fikirleri taşımayabilirlerdi fakat söz konusu çocukları olunca ikisi birbirine kenetlenir arada hiç bir fark kalmazdı, canlarını verirler çocuklarına zarar gelsin istemezlerdi.

Zamanında eğitim yapmalarına müsaade etmediklerine kırgın olan Leyla onların bu hallerine hayran olmaktan kendisini alamazdı. Ölüm anında annesi kızının başucunda oturmuş Kur'an okuyordu. Leyla ayakucunda durmuş sessiz sessiz, kısık sesle telkin veriyordu. En küçük kız kardeşi ve vefat etmekte olan kız kardeşinin kızı da tam baş kısmında oturmuş kızı elini tutmuş,

kardeşi de yüzünü okşuyordu. Fakat belliydi ki o bu dünya ile ilişkisini kesmiş sabit bir noktaya bakıyor ve gülümsüyordu.

Onun artık dönüşü olmayan noktaya geldiği aşıkardı, herkes ona bu dünya dan ayrılışı ve yapacağı yolculuğu kolay yaptırması için Allah'a dua ediyordu. Oda da tarifi imkânsız bir huzur vardı, herkes bekliyor bekliyordu. Kız kardeşi ise bu aleme göre boşluğa, öbür aleme göre kim bilir nerelere bakıyor ve gülümsemeye devam ediyordu. Sonunda ruh-u revan olup yeni bir yolculuğa çıktığında arkasında gülümseyen bir beden bırakmıştı. Kimse ağlamıyordu. Herkes çok sakindi, havadaki huzur onları etkisi altına almış büyülemişti adeta. Onun gördüğü yer onu mutlu etmiş gülümsetmiş ise geride kalanlara ne demek düşerdi ki.

Ölüm anı insanın en zor anıdır diye bilinir, şayet onun Rabbi onu bu zor anında gülümsetecek şeyler gösterdiyse, onun da bu durumdan mutlu olduğunun nişanesidir. Sahibi memnun kulu memnunsa, diğerlerine de ancak memnun olmak düşmez miydi? Bir insan ayrıldığı yerde, varacağı yerde de sevilir sevindiriliyorsa bundan daha büyük mutluluk olur muydu ki? Buna göre anneye de, babaya da, kardeşlere de onun namına mutlu olmak düşerdi. Onun için hüznün doruğunu mutluluğun doruğu ile nötrleştirerek orada olanları kalplerine gömmüşlerdi.

O günler aile için çok zor günlerdi. İlk defa aileden biri ayrılmıştı. Herkes bir bütün olmuş birbirlerinin acılarını sarmaya çalışırken, Leyla kendisinde acayip bir duygu ile kendisini diğer kardeşlerinden uzaklaştırmaya başladığını hissediyordu. Böyle bir duygunun ne zamanydı ne de mekanı, ne olduğunu anlamak da mümkün değildi. Tek kendisi değil diğer kardeşlerde de bunu gözlemeye başlamıştı.

Leyla'nın bu duygularının anlamını anlaması bir hayli zaman almıştı. Belli ki, ailede çok sevilen bu kız kardeşin kendilerini terk edip gitmesi onları yüz üstü bırakıp gitmiş gibi gelmişti onlara ve bütün kardeşler bunu bilinç altı bir ihanet gibi algılıyor ve diğerleri de aynı şeyi yaptıklarında aynı derecede kırılmamak için birbirlerinden uzaklaşıyorlardı adeta. Vefat eden sanki onlara ihanet ederek bırakıp gitmişti. Onu seven, onun sevgisinde birleşenler birden bire paramparça olmuş, var olan halka kopmuş, parçalar dağılmaya başlamış gibiydi.

Zamanla birleşebilirlerdi fakat bir kere o katkısız güven kırılmıştı. Aslında onun gibi herhangi bir kardeş de her an ihanet edip gidebilir korkusuydu bu. Leyla inanıyordu ki zaman olsa da yeni bir halka oluşacaktı. Lakin aşikârdı ki, hiç bir zaman da o hiç bozulmamış ilk halka gibi olmayacaktı. Leyla ve vefat eden kız kardeşi elti olduklarından, Cenaze töreni için eşinin bazı akrabalar gelmiş fakat eşi gelmemişti.

Leyla şaşkındı!

Hangi ayrılık daha üzücü diye düşünüyordu. İnsan olarak bu Dünya'yı terk etmek mi, yoksa bu Dünya'da insanlığı terk etmek mi. Ölen, kontrolü dışında olan bir emre uyup insan olarak bu Dünya'yı terk etmişti, fakat diğeri nefis, bencillik, hırs kontrolü altında insanlık görevini terk etmişti. Leyla canı gönülden dua ediyordu ki hiç kimse ikinci kısımda ki insanlardan olmasın. Leyla tek bir İlah olarak Allah'a yönelme bunların altından kalkabileceğini de zannetmiyordu.

O sene bitirme imtihanlarına giremediği için, üniversite dördüncü sınıfı yeniden okuması gerekiyordu. Fakat bu sefer omuzlarında daha çok yük bulunuyordu. Kız kardeşine çocukların tüm sorumluluğunu almaya söz vermemiş bile olsa, diğer kardeşine

madden ve manen yardımcı olacağı konusunda söz vermişti. Leyla olağan üstü bir insan rolü oynamak istemiyordu. O da herkes gibi zafiyetleri ve güçlülükleri ile bir insandı. Biliyordu ki oda her insan gibi hata yapma ihtimaline sahipti. Sadece insanlardan incinmemek ve onları incitmemek için elinden geleni yapmaya çalışıyordu hepsi o kadar.

Sonunda okul bittikten sonra boşanmak için beyi ile anlaşmışlardı. Leyla hayata yeniden başlamak için genç değildi fakat zaman ve mekânın sahibine sığınyor ve güveniyordu. Verdiği söze rağmen beyi daha boşanmadan başka bir hanımla yaşamaya başlamış ve bunu Leyla da tüm çocukları da başka insanlardan duymuşlardı. Bu bir insanın ölümünden çok daha acı değil miydi? Bu bir insanın değil insanlığın ölümü değil miydi?

Leyla onca senesini ömrünü bu insanla mı geçirmişti. Bu demek oluyordu ki Leyla da çok iyi insan tanıyabilen bir insan değilmiş.

Peki! İnsanı insan yapan ne idi?

İnsan olmak ne demektir?

Ya! Rab!

O ana kadar cevaplayamadığı, zaten kabarık olan sorular listesi gittikçe uzuyordu ve kendisinin de bu Dünya'dan ayrılık zamanı gelmeden önce bu sorulara cevap bulacağından kuşku duymaya başlıyordu. Nedendir bilinmez beyi debelendikçe derine batıyordu. Haber vermeden başkasıyla evlenmek, haber vermeden boşanma davası açmak ve haber vermeden Leyla'nın içinde yaşadığı evi satmak için mahkeme açmak, daha neler neler.

Leyla maddeye çok önem veren bir insan olmamakla birlikte zülüm ve saygısızlığa daima karşı gelmişti. Bir insan çocuğunun anası olan ve kendisinin olan iki çocuğunu öz anaları gibi bakmış yetiştirmiş bir bayana nasıl bu kadar saygısız yapılırdı. Evlenirken Allah'a verdiği her sözü unutmuş gitmiş olan birisi için Leyla'da kimdi ki zaten. Leyla Rabbine son derece güveniyordu, O hiç bir durumda kendisini terk de etmemişti. Yaratıcısı, sahibi olduğu halde küçük de düşürmemişti ve düşürmeyecekti de.

Lakin, Leyla'nın fitratında adaletsizliğe sessiz kalmak da yoktu. Ona verilen manevi değerde, ne kimsenin hakkını almak ne de kimseye hakkını yemek vardı. Evlenmenin olduğu gibi, boşanmanın da bir adabı olmalıydı. Ailece yaşadığı evinden kilometre uzaklara gidip orada ailem eve gelmiyor diye dava açmak, bunun için de yalancı şahitler bulmak mıdır insanlık.

Bütün bunlar Leyla'yı şok ettiği kadar çocuklarını da ediyordu. Nasıl bir baba çocuklarına bu saygısızlığı yapabiliirdi. Evlat olarak bu durumlardan haberdar edilmeleri onların hakkı değil miydi?

Hayır!

Leyla bu insan ile bu kadar sene beraber yaşamış olamazdı. Bir insanı bu derece değiştiren ne olabilirdi. Belli ki, her insanda bulunan iyilik ve kötülük değerlerinin kötü ucuna gelmiş ve bir şekilde de oraya takılmıştı. Bu ister bilinçli ister bilinçsiz olsun karşı taraf için fark etmezdi çünkü verdiği acı aynıydı. Boşanmak herkesin başına gelebilirdi, velev ki ikisi de bunu daha önce yaşamışlardı. Fakat bu sefer eşinin tutumunun elle tutulacak hiç bir tarafı yoktu.

Oysaki ailesi ve etrafındakiler onun gerçekten adaletli biri olduğundan bahseder ve gurur duyarlardı. Leyla hiç unutmamıştı,

bir Ramazan günü cami için yemek yapmışlardı, fakat beyinin işi çıkmış o gün orada bulunamamıştı. Yemeği dağıtanlar önce verdiklerine çok vermiş ve son kalanlara bir şey bırakmamışlardı. Çocuklar eve geldiğinde birbirleriyle babaları orada olsaydı adamları da pirinçleri de sayar, herkese eşit dağıtırdı diye şakalaşıyorlardı. Peki, nereye gitmişti o insan.

O zaman akla bir başka soru geliyordu, bu insan gerçekten adaletli miydi yoksa adaletli densin diye mi kendisini adaletli gösteriyordu? Peki, bir insan bu kadar zaman nasıl rol yapabiliirdi ki. O halde, bir insan sağlam karakterli nasıl olabilir ve nasıl öyle kalmayı başarabiliirdi? Bu insanın, yalnız olduğunda bile esnerken ağzını kapattıran karakter sahibi olması demektir. O zaman, buradaki önemli nokta insan yaptıklarını kimin için yapıyor olmasıydı. Kendisi veya başkaları için yapılan hareketler karşılık görmediğinde insan geri çekilebiliyor hatta aksi düşmanlık yapmaya başlayabiliyordu. Oysaki yapılan hareketler her şeyden önce Allah rızası için yapılıyorsa, karşılık insanlardan değil Allah'tan beklenecek sonuç için de insanlar birbirleri ile bu şekilde muhatap olunmayacaklardı.

Diğer bir nokta da, evlenirken anlaşmış oldukları Leyla'nın üniversite eğitimine devam etme konusuydu. Üniversiteye başlarken Leyla'yı sevinçle götürüp yurda kendi elleriyle yerleştiren bu insan neden aniden fikir değiştirdiği sorulduğunda, "Nasıl olsa beceremez geri döner." düşüncesi ile yapmış olduğunu söylemesi de başka bir acı konuydu. Leyla, midesini bu kadar bulandıran başka bir söz duymamıştı hayatında. İşte tam burada her şey kopuyordu. Leyla, bu davranışı anlatacak ne bir kelime ne de cümle bulabilmiş, donup kalmıştı sadece. İki zıt uç bir insanda nasıl böyle birleşebilirdi ki. Kendisinde mutluluk ve acının birleştiği anları hatırlayan Leyla anlamıştı ki, o insan farkına varmasa bile içinde bulunduğu durum hiç de iç açıcı değildi. Bu gibi insanların

kendilerine yaptığı zarar karşılıklarına verdiklerinden kat kat daha fazlaydı muhakkak ki. Leyla zavallı adama acımadan edemedi, kim bilir onu böyle olmaya iten şeyler nelerdi.

Bu durumda Leyla bir kere daha kanaat getirmişti ki, sağlam tek bir hedefe tutunmayan insan, karakterinde sağlam ve sarsılmaz kalamayacak, olaylara geniş ve adil açıdan bakma imkanını elde edemeyecektir. Kuru bir yaprak gibi en ufak rüzgârda savrulacak ve nereye konarsa oranın durumuna göre hareket edecek ve onu gerçeğin tümü sanacaktır. Tutunacak yeri olmadığı için yerlerde bir o yana bir bu yana savrulmaktan başı dönecek, midesi bulanacak. Bu durumda gerçeği görmek bir yana kendisini ve yaptıklarını bile göremeyecek duruma gelebilecektir.

İnsan, her yerde insan olduğuna göre, evrensel ana temel prensipler olmalıydı. İnsanlar ilk önce onlara sınıksız tutunmalı ki daha sonra da bulunduğu bölgesel, kültürel ve kişisel değerleri temeli sarsmadan, kendisi sarsılmadan o sarsılmaz temel üzerine inşa edebilsin. O zamanda insanların bunu hür, eşit ve adaletli bir şekilde yapabilmeleri için de insanüstü temel bilgilere sahip olma zarureti ortaya çıkmaktaydı. Evren de bu temel bilgiler üzerine otomatikman çalışmakta değil mi?

O halde, burada yanılan Leyla'ydı, beyi zaten baştan beri temeli anlamadan hareket eden biriymiş. Zaten şahsi inanç kalbe, bedene, ruha ve akla yol gösteren kaynak değil, kullanılan aletmiş. Kimi zaman başkalarını kandırmak, işi bitince de infaz etmek için kullanılıyormuş. Fakat o gerçek inancın asıl sahibi bunun hesabını sormaz mı? O halde Leyla mücadele etmeliydi, sadece kendisi için değil, doğruların daha iyi anlaşılabilmesi ve insanlığın geleceğinin daha mutlu ve adaletli olabilmesi için mücadele etmeliydi.

Leyla bir tarafta bütün bunları yaşarken, öbür tarafta da hocanın hanımını düşünüyordu ve ona haksızlık yapmamak için elinden gelen gayreti gösteriyordu. Duygularında seçeneği olmayabilirdi, fakat hareketlerinde seçenek ve sorumluluk sahibiydi. Yuva yıkmak için hiç bir davranışta bulunmamıştı ve bulunmayacaktı. Sadece bir kerede olsa konuşup anlayıp, anlatıp bile bile hareket etmek isterdi fakat bu da mümkün görünmüyordu.

Bu duygular madde değildi, elle tutulup, gözle görülüp değer biçilemezdi elbette fakat, taşıyan için paha biçilmez değerdedi ve onu israf etmek layığı ile kullanmamak herkese olduğu gibi onu taşıyana da zulüm olurdu. Bu değeri de onu gerçekten taşıyandan başkasının anlaması mümkün değildi. Onun için insanların ne dediği değil, o duyguların da asıl sahibi olanın ne dediği ve ne diyeceği önemliydi. O da insanı her yerde gören ve işiten tek Rab, tek İlah olan Yaratıcıydı.

Yanlış yapmak bir yana, düşüncesi bile kabus gibiydi. Leyla ilk aşkı O sahipte tatmış birisi olarak helal ve haramı gözeterek yaşamayı temel amaç edinmiş biriydi. Üniversite son sene en zor sene olarak geçmişti. Sahibi onu çocukları ile desteklemiş güç vermişti. Çünkü üniversiteye devam etmek, az da olsa yine onunla karşılaşmak demektir ve bu çok güçlü olmayı gerektiriyordu. Tek olumlu şey hanımı ile aynı sınıfta olmamaktı.

Üç sene sonra bir gün yine aynı köşede aniden karşı karşıya gelmişlerdi. Değişen bir şey yoktu, adeta görünmeyen bir güç onları birbirlerine doğru çekiyordu. Leyla bir an sanki yine onun ruhunu görür gibi oldu, eğer gözle görünen cüsseler ruhun büyüklüğünü görseydi muhakkak korkar kaçarlardı. Bir kere daha birbirlerinden, birbirlerini yırtarak koparıp almak zorundaydılar. Biraz anlayışı olan biri bunu görseydi onlar bunu yaparken nasıl yorulduklarını, neredeyse tükendiklerini anlardı.

Onlar bu duygulara karşı neden savaşıyorlardı? Aslında insanlar ömür boyu böyle bir sevgi aramıyor muydu? Böyle sevebilmek ve sevilebilmek için insanlar neler vermezdi ki. O halde, ne içindi onların savaşı? Bu nadir duyguyu neden kabullenmiyorlardı? Neden bu konuda konuşamıyorlar, neden bile bile kabul etmiyorlardı da bu derece kıyasıya savaşıyorlardı onunla. Bu da zaten zor olan şeyi daha da çok zor duruma getirmiyor muydu? Yoksa ortada bir şey yoktu da Leyla mı uyduruyordu bütün bunları?

Bu mümkün müydü?

Maneviyat hocasının sözlerini hatırladı. Her şeyin var oluşu aşk çekirdeğine dayanır, her varlık ondan aldığı aşk enerjisiyle birbirlerine ve de hep birlikte kaynağa bağlıdırlar demişti. Yani Yaratan ve yaratılanlar arasındaki ilişki aşk enerjisiyle yürümekteydi. O halde bu aşk çekirdeği olmasa hayat olmazdı, hiç bir varlık diğer varlıklarla ve de Yaratan'la uyum sağlamazdı demişti. Aynı zamanda her yaratık çift çift yaratılmıştır diye ilave eder ve her yaratık da aksi ile bilinir diye eklemişti.

Karanlık olmasa aydınlığın, kötülük olmasa iyiliğin, ölüm olmasa yaşamın bilinemeyeceği gibi... O halde varlık eşi ile bütünleniyor ve zıddı ile de biliniyordu. Bu kadın erkek ilişkisi için de aynı olabilir miydi? Onların ruhları acaba beraber yaratılmış da sonradan bir şekilde ayrı mı düşmüşlerdi? Anlatılamayan duyguyu böyle anlatmak mümkün olabilir miydi? Hayat artık Leyla için rüya gibi bir şey de değil açıkça kabustu. Kendisini zar zor sürükleyerek hayata tutunmaya çalışıyordu. Görünene göre değişen ve zamanla da değişecek bir şey yoktu.

Küçük oğlu başka bir üniversiteye başlamıştı ve Leyla hem ona destek olmaya hem de kendisi okulunu bitirmeye gayret ediyordu.

Beyinin çocukları da şaşkındı. Ne annelerine ne de babalarına nasıl davranacaklarını bilemiyorlardı. Leyla onları tekrar bir araya toplayabilmek için güçlü olmak zorundaydı. Yine de zaman zaman Leyla'nın eğitim sevdasının aileyi yıktığını üstünkörü ima ediyorlardı, fakat ne babalarının yaptığı vefasızlıktan ne de analarının diğer sevdasından haberleri vardı. Aslında hikâyenin tümünü bilemiyorlardı. Lakin, bir gün öğreneceklerdi elbette.

Her birinin kendisine göre dertleri vardı ve Leyla hiç birini üzmemek istemiyordu. Gerçekte de zaten söylenecek bir şey yoktu ki. Zaman en iyi ilaçtır derlerdi ya, işte o da her şeyi zamana bırakıyordu. Su bir kere dalgalandı mı durulması zaman alırdı. Beyinin çocukları da zamanla anladılar ki, onlar durumlarını değiştirmedikçe Leyla da onlarla ilişkisini değiştirmeyecek. Bu arada da Leyla'nın tek dert ortağı büyük oğlu olmuştu. O Leyla'ya adeta babalık yapıyor her derdine derman olmaya çalışıyordu. Annesinin duygularına da saygı duymaktan geri kalmıyordu. Zor anında her zaman yanındaydı. O da eşinden ayrıldığı için belki de daha iyi anlıyordu annesini.

Leyla dersleri tekrar ediyor elinden geldikçe bilgisini pekiştirmeye çalışıyordu. Bir gün sabah bir dersin konusunun değiştiğini ve o derse de o hocanın gireceğini öğrendi. Bu normal ders planında olmayan bir şeydi ve bir önceki sene yoktu. O zaman o hoca bunu neden yapıyordu? Bu ders, görülmesi çok önemli bir ders miydi? Yoksa insan sevdiği ile biraz daha beraber olabilmek için de ders koyabilir miydi? Bilinmezdi. Belki de gerekli bir dersti fakat Leyla'nın duyguları yine kendisiyle oynamaya başlamıştı. Ne olursa olsun, dile getirilmese de Leyla emindi ki bu duygular karşılıksız değildi. Aynı derece masum ve temizdi. Bazı durumlarda söze gerek olmadığını herkes bilirdi.

Bu o derece kutsal bir duyguydu ki ikisine de yetiyor, ikisi de bu kutsallıkla yetinmeye çalışıyorlardı. Bunca seneden beri insanın duyguları azalmaz mı, değişmez mi, yıpranmaz, yorulmaz mı? Neydi bu? Onu tekrar görmek aynı heyecanı tekrar tekrar yaşamak, parçalanırcasına sevinmek ve üzölmek...

Ya! Rab!

Ne olur dayanma gücü ver diyordu. Ne olur, ona da bana da. Yine aynı kısır döngü içine düşmüştü, duyguları onu bir yandan on sekizlik genç kız yaparken, diğer yandan umutsuzluk, yorgunluk, tükenmişlik onu seksenlik nine gibi yapıyordu.

Ah, zaman!

Belki bu olanlarda zamanın bir suçu yoktu ama hiç durmuyor, dinlenmiyor, yorulmuyor, bıkip usanmadan koşuyor, koşuyor ve koşturuyordu arkasından.

Hele hele sevenler beraberken, bu kadar hızlı koşmak zorunda mıydı? Her şeyin varlığı sevgi idiyse sevenlere saygı göstermek gerekmez miydi? Neden bu kadar acımasız oluyor ve illa ki daha da hızlanıyordu.

Neydi bu?

Aşk dünya kurallarını dinlemiyor. Zaman aşk kurallarını dinlemiyordu. Peki, âşıklar kimin kurallarını dinleyecekler? Dünya kurallarına göre birisi Müslümandı diğeri değil. Sosyal kurallara göre ikisi de evli. Eğitim kurallarına göre biri öğretmen, diğeri öğrenciydi. Leyla bunları sonsuza kadar sayabilirdi, fakat duygusundan zerre bir parça koparıp atamazdı. İşte bu elinde değildi. Bunca sene değişmeyen, ne zaman nasıl değişecekti

bilinmez. Değişmese de küllenebilir miydi? Yine bilinmez. Fakat O güne kadar yaşanan zorluklar bir yana gelecek de çok kolay geçeceğe benzemiyordu.

Üniversite bitince gitmek belki de onu bir daha görememek, çok zordu. Belki de bir daha haber bile alamayacak, iyi mi kötü mü bilemeyecekti. Bu çok daha zordu. Bir insan ruhu olmadan nasıl yaşardı ki, bu mümkün olabilecek miydi? Leyla, inancına, imanına zarar gelecek bir şey yapmaktan Rabbine sığınuyordu. Ruhsuz yaşamak zorunda kaldığı zamanda başka kapıya gidecek değildi. Bunun tek yolu belki de kendisine düşünecek zaman vermektir.

Üniversite bitince açık üniversitede yüksek öğretim yapmaya karar verip ona başladı. Kendisini çalışma odasına kilitleyip gece gündüz çalıştı. Günler ayları, aylar yılları kovaladı ve seneler geçti. Bu arada boşanma işlerinde beyi iyice zor vermeye başlamıştı. Ev değiştirme, yeni bir hayat kurma konuları yorgun olan Leyla'yı her gün biraz daha yoruyor, tüketiyordu. Aslında kendi ruhu bile kendisini terk ettiyse, Leyla'nın kimseye bir şey demeye hakkı yoktu.

Bütün bunlar olurken, kendisini üzmeyen, terk etmeyen tek O Rabbi, İlah'ı olan Allah'ı vardı ve O ki kendisini ne bu boyutta ne başka boyutlarda da terk etmeyecekti. Çünkü, O var olan bütün boyutların tek sahibiydi. Leyla, ben ne yapardım O'nun desteği olmasa diye seviniyordu. Tek üzüldüğü şey, O'nunla gereği üzere diyalog kurmayı bilemeyişiydi. O'nun kullarına gönderdiği son mesaj Arapça idi, onu anlamak için Leyla Arapça öğrenmek istemişti. Çünkü bilgi, kaynaktan gelen su gibiydi kaynağından içilmedikçe başka karışımlar kaçınılmaz oluyordu. Her hangi bir eser için de olsa tercüme hiç bir zaman asıl olamayacak, istense de istenmese de tercüme edilen tercüme edenin kişilik ve kültür görüşleri etkisinde kalacaktır.

Kur'anı tekniği ile tercüme yapıp analiz yapabilmek için aynı üniversite de bir başka kursa katılmak zorunda kalmıştı fakat hoca başka hoca, mekan başka mekan olduğu için onunla karşılaşma imkanı zayıftı. Bu da artık Leyla'yı sevindiriyor mu yoksa üzüyor muydu bilinmezdi. Başka bir yerde de bu kurs yoktu. Bu da kaderin başka bir oyunu muydu yine kimse bilemezdi.

Zorluklarla neredeyse dost olan Leyla bunu da aşmaya kararlıydı. Onu görme arzusuna da kesinlikle hayır diyemiyordu. Asıl gayesi elbette ki asıl sahibinin mesajını daha iyi anlamayı öğrenmekti ve okul binasının o tarafına kesinlikle geçmemeye kararlıydı.

Heyhat!

Leyla, bir kere daha başına gelecekleri tahmin edememişti. Nasıl etsindi ki? Leyla'yı üniversite de gören tanıdık biri gidip o hocanın hanımına Leyla'nın o kursa geldiğini anlatır ve hanımı da aynı kursa katılmaya karar verir. Bu artık çığırdan çıkmak demektir. Leyla kesinlikle bunu hesaba katmamıştı. Çünkü öbür olayla bunun hiç bir ilgisi yoktu ve bu bayanın derdi neydi bilinmezdi, fakat saçmalıkta doruğa çıktığı aşikârı.

Hala anlamıyor muydu ki Leyla bir şey yapmıyordu ve yapmaya da niyetli değildi. İş sevgiye gelince ona zaten engel yoktu ama kontrol altındaydı. Leyla yaptığını veya yapmadığını bu kadından korktuğu için yapıyor veya yapmıyor değildi. Şayet bir şey yapacak olsaydı da bu hanım Leyla'yı engelleyebilecek de değildi. Bu kadının zoru neydi acaba? Bütün bu olanlara rağmen Leyla kızmıyor sakın kalmak istiyordu. Zavallı kadın anlayamıyordu ki bu muhabbet başka bir muhabbeti. Bunu yaşamayan bilemezdi ve belli ki o hanım bunu hiç yaşamamıştı.

Leyla, kırgındı, üzgündü fakat sakindi. Tek çıkış yolu o orada yokmuş gibi hareket etmekte. Her şeyin kendi ellerinde olduğunu düşünen, olanı öldürmeyecek, olmayanı da öldürecek sanan insanlara en güzel uyan yöntem bu yöntemdi. Asıl güç var, sen yoksun mesajıydı bu. Evet, Leyla asıl güce teslim olmasına olmuştu veya da olmak için elinden geleni yapıyordu, fakat bu çektiklerinin arkasında ki nedenleri de bilmeyi arzu ediyor, bu dünyada olmasa bile öbür dünyada bilebileceğine inanıyor, buda onu daha güçlü kılıyordu.

Adaletin adaletsizliğe daim galip geleceğinden hiç şüphe etmemişti yine de etmiyordu. Umut duygusu da son nefesine kadar kendisiyle beraber olacağına inanıyordu ki bu asıl gücün bir lütfuydu. Leyla yine biliyordu ki, bu Dünya sonlu fakat ahiret sonsuz ve sonsuz mutluluk da beklemeye değerdi. İki cihanda da mutlu olan varsa bu nurun ala nurdu.

Zavallı Leyla, bu kadar zor yollardan geçse de ve daha nelerden geçeceğini bilmese de umut onun çıkış kapısı olmuştu. Ruhlar bu Dünya düzenine uymak zorunda olmasalar bile, hayat devam ettikçe beden ile uyum sağlayıp birbirlerine saygı ile itaat etmek zorundalardı. Bu saygıyı yakalamak yaşam için bir zaruretti zaten. Kim bilir, onların isyankâr ruhları da bir gün bu zarureti kabullenecek, geri gelecek ve kaderlerine razı olacak ve gerçekte bu kurallardan ayrılacağı günü umutla bekleyecekti.

O zaman geldiğinde, sonsuz fakat hayali ve zamanlı olan umuttan, sonsuz, gerçek ve zamansız umuda kanat açıp uçacak, bütün umutların sahibine kavuşacaktı. O zaman umudun anlamı değişir miydi bilinmez. Ama şu bir gerçektir ki bu Dünya 'umut' dünyasıydı.

Leyla artık iyice anlamıştı ki, her şey aşk kaynağından, aşk ile dopdolu yaratılmış olsa da, her şey aşkla birbiriyle bağlantı kursa

da, Dünya'ya gelişinin sebebi herhangi bir varlığa aşk ile bağlanıp takılı kalmak değildi. Tüm varlıkları kapsayan bir aşk ile dolmak, Rabbi ve İlah'ı olan Allah'a gereğince gerçek bir aşk ile kul olmaya çalışmaktı. Leyla artık biliyordu ki, kendisinden hiç bir alemde ayrılmayacak, yalnız bırakmayacak aşk sadece ve sadece bu gerçek aşktı.

Allah'ın kendisini kendisine her şeyden önce ve her şeyden daha çok sevdirmiş olduğunu hissettiğinde içini ılık ılık bir mutluluk kaplıyor, aşk için de olsa kendisini aşk tuzaklarına düşmekten koruyan bu gerçek aşk kaynağına sınırsız şükürler ediyordu.

Leyla kendince bir hayli sarsılmış olsa da, bir kere daha O sarsılmaz ve sarsmaz olan hedefe sınırsız tutunmuş, çok daha güçlü bir azimle oraya ulaşabilmek için, o eşsiz aşk içinde aşklar sunan tek yola beden ve ruhu ile birlikte revan olmaya karar vermişti. Ta ki, ruhu bedenini geride bırakıp kendi yoluna revan olana kadar.

Yazar hakkında:

Şükran Karataş, Ağrı'nın Eleşkirt kazasında Ahıska Türklerinden olan bir ailenin ilk çocuğu olarak 1950 de Dünya'ya gelmiştir. Çocukluğunu ve gençliğini 1954 de ailece göç ettikleri Ankara'da geçirmiş,1978 de Bursa'ya yerleşmiş ve orada gündüzleri çalışıp, geceleri orta ve lise tahsilini tamamlamıştır. 1980 de İngiltere'ye yerleşmiş ve hala orada yaşamaktadır.

Uzunca bir aile sorumluluğu ve İngilizce öğrenme aşamasından sonra, yüksek tahsilini 'Arapça ve İslami İlimler' ve yüksek lisansını da 'Sosyal Bilimler' alanında İngiltere'de tamamlamıştır. Temel ilgi alanı, İlah ve insan ilişkisini bilimsel bir şekilde incelemektir. Halihazırda ikisi İngilizce, ikisi de Türkçe olmak üzere, iki bilimsel, iki roman, dört kitabı mevcuttur.

Kitap Hakkında:

"Bu arada kalbinde bir noktaya odaklanmış o yakıcı acı ve tatlı duygu yavaş yavaş vücuduna yayılmaya başlamıştı. Bu, kesinlikle bir hayal ürünü değildi. Gerçekten oluyordu. Beden ve ruh beraber bir şeyler yapıyordu. Leyla bunu açıkça hem gözlüyor hem de hissediyordu, lakin tarif edemiyordu. Kördüğüm olmuş bütün duygular yavaş yavaş açılmaya, bedenin bütün aza ve alevlerine yayılmaya başlamıştı. Fakat, olay imkansızlığını hala tüm varlığı ile koruyordu.

AŞK denilen şey bu olabilir miydi?"